

Socialförsäkringsutskottets betänkande 2021/22:SfU20

Migration, asylpolitik och anhöriginvandring

Sammanfattning

Utskottet föreslår att riksdagen avslår samtliga motionsyrkanden som rör bl.a. vissa krav för permanent uppehållstillstånd, humanitära skäl, återkallelse av uppehållstillstånd, straff, asylprocessen, mottagandet av asylsökande, fri rörlighet för EU-medborgare och samarbetet inom EU på asyl- och migrationsområdet, verkställighet av avvisnings- och utvisningsbeslut samt anhöriginvandring.

I betänkandet finns 73 reservationer (M, SD, C, V, KD, L, MP).

Behandlade förslag

Cirka 340 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2021/22.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	4
Redogörelse för ärendet	13
Utskottets överväganden.....	14
Migration och asylpolitik	14
Återkallelse av och nekat uppehållstillstånd.....	29
EU:s asyl- och migrationspolitik	38
Fri rörlighet för EU-medborgare	45
Asylprocessen.....	49
Mottagande av asylsökande.....	64
Verkställighet av avvisnings- och utvisningsbeslut.....	71
Anhöriginvandring	85
Reservationer	95
1. Migration och asylpolitik, punkt 1 (M)	95
2. Migration och asylpolitik, punkt 1 (SD).....	96
3. Migration och asylpolitik, punkt 1 (C)	98
4. Migration och asylpolitik, punkt 1 (V)	99
5. Migration och asylpolitik, punkt 1 (KD)	101
6. Migration och asylpolitik, punkt 1 (L).....	102
7. Migration och asylpolitik, punkt 1 (MP)	103
8. Huvudregel om tidsbegränsat uppehållstillstånd, punkt 2 (SD).....	104
9. Huvudregel om tidsbegränsat uppehållstillstånd, punkt 2 (KD)	105
10. Vissa krav för permanent uppehållstillstånd, punkt 3 (M).....	105
11. Vissa krav för permanent uppehållstillstånd, punkt 3 (KD)	106
12. Humanitära skäl, punkt 4 (M, KD)	107
13. Humanitära skäl, punkt 4 (SD)	107
14. Visering, punkt 5 (SD)	108
15. Återkallelse av och nekat uppehållstillstånd, punkt 6 (M).....	108
16. Återkallelse av och nekat uppehållstillstånd, punkt 6 (SD)	110
17. Återkallelse av och nekat uppehållstillstånd, punkt 6 (C)	112
18. Återkallelse av och nekat uppehållstillstånd, punkt 6 (KD)	113
19. EU:s asyl- och migrationspolitik, punkt 7 (M)	114
20. EU:s asyl- och migrationspolitik, punkt 7 (SD).....	115
21. EU:s asyl- och migrationspolitik, punkt 7 (C)	116
22. EU:s asyl- och migrationspolitik, punkt 7 (V).....	117
23. EU:s asyl- och migrationspolitik, punkt 7 (KD).....	118
24. EU:s asyl- och migrationspolitik, punkt 7 (L)	119
25. Fri rörlighet för EU-medborgare, punkt 8 (M)	120
26. Fri rörlighet för EU-medborgare, punkt 8 (SD).....	121
27. Fri rörlighet för EU-medborgare, punkt 8 (KD)	122
28. Fri rörlighet för EU-medborgare, punkt 8 (L)	122
29. Asylprocessen, punkt 9 (M).....	123
30. Asylprocessen, punkt 9 (SD).....	124
31. Asylprocessen, punkt 9 (C)	126
32. Asylprocessen, punkt 9 (V)	126
33. Asylprocessen, punkt 9 (KD)	127
34. Asylprocessen, punkt 9 (L).....	128
35. Asylprocessen, punkt 9 (MP)	129
36. Användning av biometriska data, punkt 10 (M)	130

37. Användning av biometriska data, punkt 10 (SD).....	131
38. Användning av biometriska data, punkt 10 (KD).....	131
39. Barn och unga i asylprocessen, punkt 11 (M).....	132
40. Barn och unga i asylprocessen, punkt 11 (SD).....	133
41. Barn och unga i asylprocessen, punkt 11 (V).....	133
42. Barn och unga i asylprocessen, punkt 11 (KD).....	134
43. Mottagande av asylsökande, punkt 12 (M).....	134
44. Mottagande av asylsökande, punkt 12 (SD).....	136
45. Mottagande av asylsökande, punkt 12 (V).....	137
46. Mottagande av asylsökande, punkt 12 (KD).....	138
47. Mottagande av asylsökande, punkt 12 (L).....	139
48. Eget boende, punkt 13 (M, KD).....	140
49. Eget boende, punkt 13 (SD).....	141
50. Eget boende, punkt 13 (L).....	142
51. Verkställighet av avvisnings- och utvisningsbeslut, punkt 14 (M).....	143
52. Verkställighet av avvisnings- och utvisningsbeslut, punkt 14 (SD).....	145
53. Verkställighet av avvisnings- och utvisningsbeslut, punkt 14 (V, MP).....	146
54. Verkställighet av avvisnings- och utvisningsbeslut, punkt 14 (C).....	147
55. Verkställighet av avvisnings- och utvisningsbeslut, punkt 14 (KD).....	148
56. Verkställighet av avvisnings- och utvisningsbeslut, punkt 14 (L).....	148
57. Förvar och kontrollåtgärder, punkt 15 (M).....	149
58. Förvar och kontrollåtgärder, punkt 15 (SD).....	150
59. Återtagande, punkt 16 (M).....	151
60. Återtagande, punkt 16 (SD).....	152
61. Diplomatiska garantier, punkt 17 (M, SD, KD).....	152
62. Anhöriginvandring, punkt 18 (SD).....	153
63. Anhöriginvandring, punkt 18 (V).....	154
64. Anhöriginvandring, punkt 18 (L).....	155
65. Utlandssvenskar och familjeåterförening, punkt 19 (M).....	156
66. Utlandssvenskar och familjeåterförening, punkt 19 (SD).....	156
67. Försörjningskrav, punkt 20 (M).....	157
68. Försörjningskrav, punkt 20 (SD).....	157
69. Försörjningskrav, punkt 20 (KD).....	158
70. Skydd för utsatta kvinnor, punkt 21 (SD).....	159
71. Skydd för utsatta kvinnor, punkt 21 (C).....	160
72. Skydd för utsatta kvinnor, punkt 21 (V).....	160
73. Skydd för utsatta kvinnor, punkt 21 (KD).....	161
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag.....	163
Motioner från allmänna motionstiden 2021/22.....	163

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Migration och asylpolitik

1. Migration och asylpolitik

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:224 av Tobias Andersson och Jonas Andersson i Lingham (båda SD) yrkandena 1 och 2,

2021/22:302 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkande 3,

2021/22:800 av David Lång (SD) yrkande 1,

2021/22:914 av Richard Jomshof (SD),

2021/22:984 av Richard Jomshof (SD),

2021/22:1280 av Jasenko Omanovic och Kristina Nilsson (båda S),

2021/22:2158 av Elin Lundgren och Yasmine Bladelius (båda S),

2021/22:2277 av Maria Nilsson (L),

2021/22:2549 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 1, 4–6 och 19,

2021/22:2550 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 1, 4, 15, 16 och 19–21,

2021/22:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 2,

2021/22:2591 av Maj Karlsson m.fl. (V) yrkande 26,

2021/22:2594 av Christina Høj Larsen m.fl. (V) yrkandena 1, 2, 6, 12 och 19,

2021/22:2984 av Christian Carlsson (KD),

2021/22:3048 av Fredrik Schulte (M) yrkandena 1 och 3,

2021/22:3357 av Magnus Jacobsson (KD),

2021/22:3377 av Robert Hannah m.fl. (L) yrkande 3,

2021/22:3410 av Rasmus Ling och Emma Hult (båda MP),

2021/22:3516 av Jonny Cato m.fl. (C) yrkande 2,

2021/22:3817 av Louise Meijer (M) yrkandena 1–3,

2021/22:3840 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 1–3, 17, 48 och 49,

2021/22:4033 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkandena 1 och 3 samt

2021/22:4214 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkandena 2, 3, 6 och 16.

Reservation 1 (M)

Reservation 2 (SD)

Reservation 3 (C)

Reservation 4 (V)

Reservation 5 (KD)

Reservation 6 (L)

Reservation 7 (MP)

2. Huvudregel om tidsbegränsat uppehållstillstånd

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:2549 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 7,
2021/22:2550 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 6,
2021/22:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 37 och
2021/22:4214 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkandena 20 och 21.

Reservation 8 (SD)

Reservation 9 (KD)

3. Vissa krav för permanent uppehållstillstånd

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:3840 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 4–7,
2021/22:4033 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 6.1 och
2021/22:4212 av Sofia Damm m.fl. (KD) yrkandena 11, 34 och 35.

Reservation 10 (M)

Reservation 11 (KD)

4. Humanitära skäl

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:2549 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 8,
2021/22:3840 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 9 och
2021/22:4214 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkande 17.

Reservation 12 (M, KD)

Reservation 13 (SD)

5. Visering

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:110 av Magnus Jacobsson (KD) yrkande 1,
2021/22:1288 av Mattias Ottosson och Johan Löfstrand (båda S),
2021/22:1422 av Adnan Dibrani (S),
2021/22:1656 av Rickard Nordin (C) yrkande 5,
2021/22:2501 av Michael Rubbestad m.fl. (SD) yrkande 4 och
2021/22:2550 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 10.

Reservation 14 (SD)

Återkallelse av och nekat uppehållstillstånd

6. Återkallelse av och nekat uppehållstillstånd

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:543 av Edward Riedl (M),
2021/22:1462 av Boriana Åberg (M) yrkande 3,
2021/22:1963 av Lars Jilmstad (M),
2021/22:2250 av Sten Bergheden (M) yrkande 3,
2021/22:2400 av Alexandra Anstrell (M) yrkandena 1 och 2,
2021/22:2549 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 35,

2021/22:2550 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 11, 12 och 14,
 2021/22:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 3,
 4, 11, 27, 28, 31, 32 och 34,
 2021/22:2927 av Markus Wiechel (SD),
 2021/22:3046 av Boriana Åberg (M),
 2021/22:3066 av Boriana Åberg (M),
 2021/22:3313 av Jan Ericson (M),
 2021/22:3516 av Jonny Cato m.fl. (C) yrkande 15,
 2021/22:3840 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 23, 30
 och 33,
 2021/22:3842 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 34,
 2021/22:4189 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkandena 21 och 25 samt
 2021/22:4214 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkande 41.

Reservation 15 (M)

Reservation 16 (SD)

Reservation 17 (C)

Reservation 18 (KD)

EU:s asyl- och migrationspolitik

7. EU:s asyl- och migrationspolitik

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:448 av Christina Høj Larsen m.fl. (V) yrkandena 1–15 och 20–
 22,
 2021/22:1688 av Magnus Manhammar (S),
 2021/22:2549 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 2,
 3 och 14,
 2021/22:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 26,
 2021/22:3516 av Jonny Cato m.fl. (C) yrkandena 1, 4, 5 och 7,
 2021/22:3840 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 43,
 2021/22:3996 av Joar Forssell m.fl. (L) yrkandena 10 och 13 samt
 2021/22:4214 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkandena 33 och 58.

Reservation 19 (M)

Reservation 20 (SD)

Reservation 21 (C)

Reservation 22 (V)

Reservation 23 (KD)

Reservation 24 (L)

Fri rörlighet för EU-medborgare

8. Fri rörlighet för EU-medborgare

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:302 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkandena 1 och 2,
 2021/22:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 35
 och 36,

2021/22:2983 av Christian Carlsson (KD) yrkande 3,
2021/22:3780 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 2,
2021/22:3840 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 46,
2021/22:4004 av Barbro Westerholm m.fl. (L) yrkande 20 och
2021/22:4193 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkandena 1 och 5.

Reservation 25 (M)

Reservation 26 (SD)

Reservation 27 (KD)

Reservation 28 (L)

Asylprocessen

9. Asylprocessen

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:1663 av Magnus Manhammar (S),
2021/22:2549 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 10–13, 16–18 och 25,
2021/22:2550 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 17 och 18,
2021/22:2594 av Christina Høj Larsen m.fl. (V) yrkandena 11 och 13–15,
2021/22:3377 av Robert Hannah m.fl. (L) yrkandena 1, 4 och 6,
2021/22:3516 av Jonny Cato m.fl. (C) yrkande 6,
2021/22:3840 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 14–16, 18, 32, 35 och 41,
2021/22:3842 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 11,
2021/22:4004 av Barbro Westerholm m.fl. (L) yrkande 16,
2021/22:4096 av Annika Hirvonen m.fl. (MP) yrkande 10 och
2021/22:4214 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkandena 5, 8 och 24–28.

Reservation 29 (M)

Reservation 30 (SD)

Reservation 31 (C)

Reservation 32 (V)

Reservation 33 (KD)

Reservation 34 (L)

Reservation 35 (MP)

10. Användning av biometriska data

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 29 och 30,
2021/22:3839 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 13,
2021/22:3840 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 21 och 29 samt
2021/22:4184 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 13.

Reservation 36 (M)

*Reservation 37 (SD)**Reservation 38 (KD)***11. Barn och unga i asylprocessen**

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:2549 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 15,
 2021/22:2594 av Christina Høj Larsen m.fl. (V) yrkandena 5, 7, 9 och
 10,
 2021/22:3282 av Boriana Åberg (M),
 2021/22:3840 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 31 och
 2021/22:4214 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkande 29.

*Reservation 39 (M)**Reservation 40 (SD)**Reservation 41 (V)**Reservation 42 (KD)**Mottagande av asylsökande***12. Mottagande av asylsökande**

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:488 av Michael Anefur och Magnus Jacobsson (båda KD)
 yrkande 1,
 2021/22:913 av Richard Jomshof (SD),
 2021/22:919 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 4,
 2021/22:1541 av Magnus Manhammar (S),
 2021/22:2549 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 22–
 24 och 26–30,
 2021/22:2594 av Christina Høj Larsen m.fl. (V) yrkande 21,
 2021/22:3840 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 37–39,
 2021/22:3842 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 16,
 2021/22:4004 av Barbro Westerholm m.fl. (L) yrkande 17,
 2021/22:4033 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 7,
 2021/22:4173 av Pia Steensland m.fl. (KD) yrkande 16,
 2021/22:4212 av Sofia Damm m.fl. (KD) yrkandena 29 och 47 samt
 2021/22:4214 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkandena 4 och 13.

*Reservation 43 (M)**Reservation 44 (SD)**Reservation 45 (V)**Reservation 46 (KD)**Reservation 47 (L)***13. Eget boende**

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:282 av Markus Wiechel och Alexander Christiansson (båda
 SD) yrkandena 1 och 2,
 2021/22:1301 av Mattias Jonsson (S),

2021/22:1504 av Borianana Åberg (M),
 2021/22:2549 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 21,
 2021/22:2587 av Roger Hedlund m.fl. (SD) yrkandena 7 och 8,
 2021/22:3759 av Abraham Halef m.fl. (S),
 2021/22:3840 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 36,
 2021/22:3869 av Johan Andersson m.fl. (S),
 2021/22:3965 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 13,
 2021/22:3997 av Jakob Olofsgård m.fl. (L) yrkande 74 och
 2021/22:4033 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 24.

Reservation 48 (M, KD)

Reservation 49 (SD)

Reservation 50 (L)

Verkställighet av avvisnings- och utvisningsbeslut

14. Verkställighet av avvisnings- och utvisningsbeslut

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:52 av Ann-Christine From Utterstedt (SD) yrkande 2,
 2021/22:525 av Ann-Sofie Lifvenhage (M),
 2021/22:526 av Ann-Sofie Lifvenhage (M),
 2021/22:620 av Tobias Andersson (SD) yrkande 2,
 2021/22:2549 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 9
 och 36,
 2021/22:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 8,
 10, 13, 15 och 16,
 2021/22:2594 av Christina Høj Larsen m.fl. (V) yrkandena 4, 8, 20 och
 22,
 2021/22:3048 av Fredrik Schulte (M) yrkande 2,
 2021/22:3377 av Robert Hannah m.fl. (L) yrkande 7,
 2021/22:3516 av Jonny Cato m.fl. (C) yrkandena 8 och 9,
 2021/22:3840 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 13 och
 47,
 2021/22:3842 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 1–5, 8,
 9, 13–15, 19–25 och 33,
 2021/22:3884 av Robert Halef (KD) yrkande 3 och
 2021/22:4214 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkandena 32, 40 och 45.

Reservation 51 (M)

Reservation 52 (SD)

Reservation 53 (V, MP)

Reservation 54 (C)

Reservation 55 (KD)

Reservation 56 (L)

15. Förvar och kontrollåtgärder

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:1433 av Boriana Åberg (M) yrkandena 1–4,
 2021/22:2527 av Adam Martinen m.fl. (SD) yrkande 19,
 2021/22:2549 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 32
 och 33,
 2021/22:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 19
 och 21–23,
 2021/22:3237 av Viktor Wärnick (M),
 2021/22:3779 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 24 och
 2021/22:3842 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 30 och
 31.

Reservation 57 (M)

Reservation 58 (SD)

16. Återtagande

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:620 av Tobias Andersson (SD) yrkande 1,
 2021/22:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 18,
 2021/22:3048 av Fredrik Schulte (M) yrkande 7 och
 2021/22:3842 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 27.

Reservation 59 (M)

Reservation 60 (SD)

17. Diplomatiska garantier

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:2088 av Viktor Wärnick (M),
 2021/22:2581 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkande 9,
 2021/22:3842 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 28,
 2021/22:3883 av Lars Adaktusson m.fl. (KD) yrkande 29 och
 2021/22:4214 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkande 30.

Reservation 61 (M, SD, KD)

Anhöriginvandring

18. Anhöriginvandring

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:2540 av Mikael Eskilanderesson m.fl. (SD) yrkande 31,
 2021/22:2548 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 1–
 4, 11–14, 16, 17, 19 och 20,
 2021/22:2550 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 3,
 2021/22:2561 av Ann-Christine From Utterstedt m.fl. (SD) yrkande 16
 i denna del,
 2021/22:2594 av Christina Høj Larsen m.fl. (V) yrkandena 16–18 och
 2021/22:3965 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 28.

Reservation 62 (SD)

Reservation 63 (V)

*Reservation 64 (L)***19. Utlandssvenskar och familjeåterförening**

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:2263 av Arman Teimouri (L),

2021/22:2548 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 21 och

2021/22:3840 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 10.

Reservation 65 (M)

Reservation 66 (SD)

20. Försörjningskrav

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:2548 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 5–10,

2021/22:3048 av Fredrik Schulte (M) yrkande 4,

2021/22:3840 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 8 och

2021/22:4214 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkandena 18 och 19.

Reservation 67 (M)

Reservation 68 (SD)

Reservation 69 (KD)

21. Skydd för utsatta kvinnor

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:1585 av Ola Johansson och Helena Vilhelmsson (båda C) yrkandena 1–4,

2021/22:2548 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 15,

2021/22:2561 av Ann-Christine From Utterstedt m.fl. (SD) yrkande 16 i denna del,

2021/22:2591 av Maj Karlsson m.fl. (V) yrkande 25,

2021/22:3514 av Johan Hedin m.fl. (C) yrkande 35,

2021/22:3516 av Jonny Cato m.fl. (C) yrkandena 10 och 11,

2021/22:3666 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkandena 134 och 135 samt

2021/22:4214 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkande 22.

Reservation 70 (SD)

Reservation 71 (C)

Reservation 72 (V)

Reservation 73 (KD)

Stockholm den 7 april 2022

På socialförsäkringsutskottets vägnar

Maria Malmer Stenergard

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Maria Malmer Stenergard (M), Rikard Larsson (S), Carina Ohlsson (S), Mattias Karlsson i Luleå (M), Teresa Carvalho (S), Ida Gabrielsson (V), Katarina Brännström (M), Julia Kronlid (SD), Emilia Töyrä (S), Hans Eklind (KD), Björn Petersson (S), Jonas Andersson i Skellefteå (SD), Rasmus Ling (MP), Arin Karapet (M), Jennie Åfeldt (SD), Jonny Cato (C) och Robert Hannah (L).

Redogörelse för ärendet

I betänkandet behandlar utskottet ca 340 yrkanden om migration, asylpolitik och anhöriginvandring i motioner från allmänna motionstiden 2021/22.

Förslagen finns i bilagan.

Utskottets överväganden

Migration och asylpolitik

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om bl.a. tidsbegränsade uppehållstillstånd, kvotflyktingsystemet, vissa krav för permanent uppehållstillstånd, humanitära skäl och visering.

Jämför reservation 1 (M), 2 (SD), 3 (C), 4 (V), 5 (KD), 6 (L), 7 (MP), 8 (SD), 9 (KD), 10 (M), 11 (KD), 12 (M, KD), 13 (SD) och 14 (SD).

Gällande ordning

Utlänningslagstiftningen

I svensk lagstiftning finns reglerna om migration huvudsakligen i utlänningslagen (2005:716), förkortad UtL, och utlänningsförordningen (2006:97), förkortad UtF. De centrala bestämmelserna om skyddsbehövande i svensk rätt finns i 4 kap. utlänningslagen. Där finns definitioner av begreppen flyktning och alternativt skyddsbehövande.

Begreppet skyddsbehövande i övrigt utmönstrades den 20 juli 2021 (prop. 2020/21:191, bet. 2020/21:SfU28, rskr. 2020/21:412).

Med flyktning avses enligt 4 kap. 1 § UtL en utlänning som befinner sig utanför det land som utlänningen är medborgare i, därför att han eller hon känner välgrundad fruktan för förföljelse på grund av ras, nationalitet, religiös eller politisk uppfattning eller på grund av kön, sexuell läggning eller annan tillhörighet till en viss samhällsgrupp, och inte kan, eller på grund av sin fruktan inte vill, begagna sig av detta lands skydd.

Med alternativt skyddsbehövande avses enligt 4 kap. 2 § UtL en utlänning som befinner sig utanför det land som utlänningen är medborgare i, därför att det finns grundad anledning att anta att utlänningen vid ett återvändande till hemlandet skulle löpa risk att straffas med döden eller att utsättas för kroppsstraff, tortyr eller annan omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning, eller som civilperson löpa en allvarlig och personlig risk att skadas på grund av urskillningslöst våld med anledning av en yttre eller inre väpnad konflikt, och utlänningen inte kan, eller på grund av sådan risk för bl.a. dödsstraff inte vill, begagna sig av hemlandets skydd.

Enligt 1 kap. 2 § UtL avses med barn i lagen en person som är under 18 år. I fall som rör ett barn ska särskilt beaktas vad hänsynen till barnets hälsa och utveckling samt barnets bästa i övrigt kräver (1 kap. 10 § UtL och artikel 3 i barnkonventionen [SFS 2018:1197]).

Sedan den 20 juli 2021 gäller enligt 5 kap. 6 § UtIL att ett tillstånd får beviljas en utlännning om det vid en samlad bedömning av utlänningsens situation finns sådana synnerligen ömmande omständigheter att han eller hon bör tillåtas stanna i Sverige om uppehållstillstånd inte kan ges på annan grund. Vid bedömningen ska utlänningsens hälsotillstånd, anpassning till Sverige och situation i hemlandet särskilt beaktas. För barn får uppehållstillstånd beviljas om omständigheterna är särskilt ömmande. Detsamma gäller för en vuxen person som har vistats i Sverige med uppehållstillstånd och under den tiden fått en särskild anknytning till Sverige. Vid bedömningen av om det finns en särskild anknytning får även sådan anknytning beaktas som har uppstått under tiden mellan det att ansökan om asyl lämnades in och att uppehållstillstånd beviljas (s.k. humanitära skäl).

Sedan den 20 juli 2021 gäller som huvudregel att skyddsbehövande beviljas ett tidsbegränsat uppehållstillstånd. En flyktning beviljas i regel ett tidsbegränsat uppehållstillstånd i tre år (5 kap. 1 a § UtIL). Om en flyktning som har beviljats ett tidsbegränsat uppehållstillstånd ska få ett förnyat tillstånd, ska det nya uppehållstillståndet gälla i två år. En alternativt skyddsbehövande beviljas ett tidsbegränsat uppehållstillstånd i tretton månader och vid förnyat tillstånd två år. Om tvingande hänsyn till den nationella säkerheten eller den allmänna ordningen kräver det får giltighetstiden begränsas till ett år första gången eller när tillståndet förnyas (5 kap. 1 a § fjärde stycket UtIL).

Permanent uppehållstillstånd ges till en flyktning eller alternativt skyddsbehövande efter minst tre års vistelse med tidsbegränsat uppehållstillstånd. Vidare ställs ett antal krav för att beviljas permanent uppehållstillstånd (5 kap. 7 § UtIL). Permanent uppehållstillstånd får beviljas endast om utlänningsen kan försörja sig och det med hänsyn till utlänningsens förväntade levnadssätt inte råder tveksamhet om att ett permanent uppehållstillstånd bör beviljas. Försörjningskravet är enligt 4 kap. 4 d § UtIF uppfyllt om utlänningsen har lön som efter avdrag för preliminär skatt uppgår till förbehållsbeloppet vid utmätning av lön enligt 7 kap. 5 § utsökningsbalken. Beräkningen ska endast göras med beaktande av vad som behövs för försörjning av utlänningsen själv och inte eventuella familjemedlemmar. Migrationsverket får meddela närmare föreskrifter om försörjningsförmåga.

Undantag från försörjningskravet medges om utlänningsen är ett barn, har rätt till inkomstgrundad ålderspension, garantipension eller äldreförsörjningsstöd enligt socialförsäkringsbalken eller det finns särskilda skäl (5 kap. 8 § UtIL).

Permanent uppehållstillstånd ska ges utlänningsar som beviljats ställning som varaktigt bosatt i Sverige (5 kap. 2 b § UtIL).

Enligt gällande rätt ställs inga krav på kunskaper i svenska eller om det svenska samhället för att beviljas permanent uppehållstillstånd.

En utlännning som reser in i eller vistas i Sverige ska enligt 2 kap. 1 § UtIL ha pass. Det finns vissa undantag från passkravet för inresa och vistelse i Sverige för medborgare i Norden och Schengen. Regeringen har också möjlighet att föreskriva undantag från passkravet även i andra fall.

Det är en grundläggande princip inom asylrätten att det är den asylsökande som ska göra sitt behov av skydd sannolikt. Det innebär att sökanden också måste göra sin identitet sannolik. En bedömning av detta görs i samband med att den sökande beviljas tidsbegränsat uppehållstillstånd.

Vidarebosättning

Sedan 1950 beslutar riksdagen varje år hur mycket medel som ska avsättas för överföring av skyddsbehövande till Sverige genom vidarebosättning av s.k. kvotflyktingar. Regeringen ger därefter Migrationsverket i uppdrag att i samarbete med FN:s flyktingkommissariat UNHCR ta ut och överföra flyktingarna till Sverige. UNHCR:s årliga analys av det globala behovet av vidarebosättning utgör grunden när Sverige planerar vilka länder kvotflyktingar ska tas ut ifrån. Med analysen som grund samråder Migrationsverket med Regeringskansliet om hur flyktingkvoten ska fördelas mellan olika grupper. Därefter beslutar Migrationsverkets generaldirektör om fördelningen. UNHCR presenterar sedan individer i behov av skydd för Migrationsverket som prövar ärendena. En utlänning som tagits emot i Sverige som kvotflykting ska enligt 5 kap. 2 § UtlL beviljas ett permanent uppehållstillstånd.

Visering

I rådets förordning (EG) nr 539/2001 regleras bl.a. vilka tredjeländers medborgare som behöver, alternativt inte behöver, visering. Enligt förordning (EG) nr 810/2009, den s.k. viseringskodexen, som är direkt tillämplig i Sverige, ska en visering i regel vara tidsbegränsad och gälla för högst 90 dagar under en 180-dagarsperiod.

Enligt 2 kap. 3 § UtlL ska en utlänning som reser in eller vistas i Sverige ha en Schengenvisering eller en nationell visering om han eller hon inte har uppehållstillstånd, ställning som varaktigt bosatt eller är nordisk medborgare. Undantag från kravet på visering gäller även bl.a. för EES-medborgare och asylsökande. Enligt 3 kap. 4 § UtlL får en nationell visering beviljas om det finns särskilda skäl. En sådan visering ger tillstånd att resa in i och vistas i Sverige. Viseringen får endast beviljas för längre tid än tre månader, dock högst ett år.

Visering kan beviljas för bl.a. besök hos släkt eller vänner, turistbesök, deltagande i idrottsturneringar, kulturellt utbyte, annat särskilt angett syfte av t.ex. personlig eller ekonomisk natur och genomresa med flyg (transit).

Motionerna

Migration och asylnpolitik

I partimotion 2021/22:4033 av Ulf Kristersson m.fl. (M) föreslår motionärerna att det övergripande målet för integrationspolitiken och ett slags tumregel för den samlade invandringspolitiken ska vara att invandringen sammantaget är bra för Sverige över tid. Vidare måste invandringen enligt motionärerna vara

legitim och ha stöd hos folket. Sverige ska vara ett land som tar sin del av ansvaret för att hjälpa människor på flykt, men samtidigt måste de människor som kommer hit bli en del av samhället. Sverige bör därför införa ett volymmål för asylmottagandet på nordiska nivåer (yrkandena 1 och 3). Även i kommittémotion 2021/22:3840 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 2 föreslås ett volymmål för asylmottagandet på nordiska nivåer. Volymmålet ska fungera som styrmedel och inte överstiga nivåerna i Norge, Finland och Danmark med hänsyn tagen till folkmängd. Om målet inte ser ut att uppnås krävs skärpande åtgärder. Ett överskridet mål ska däremot inte vara en avslagsgrund för en enskild asylsökande. Enligt motionärerna ska Sverige ha en målstyrd, stram och långsiktigt hållbar migrationspolitik. För att Sverige ska klara av integrationskrisen är det helt centralt att söktrycket till Sverige minskar och att Sverige har en migrationslagstiftning som i allt väsentligt innebär en faktisk miniminivå enligt EU-nivå och övriga internationella åtaganden (yrkandena 1 och 3). Därutöver framhåller motionärerna i yrkande 17 att det i lag bör införas ett krav på styrkt identitet för den som söker uppehållstillstånd i Sverige. Bevislättnad i asylärenden ska kunna tillämpas efter en bedömning i varje enskilt fall om den sökande lämnat en tillfredsställande förklaring till varför identitetshandling eller annan bevisning saknas. Enligt yrkande 48 bör antalet vidarebosättningar minska. Detta ska gälla till dess att volymmålet är på plats och tillräckliga åtgärder vidtagits för att det ska kunna nås. Vidare föreslås i yrkande 49 att det vid vidarebosättning ska ställas krav på integrationsförmåga, alternativt att kvinnor, flickor eller hbtq-personer ska tas emot i större utsträckning. Även i motion 2021/22:3048 av Fredrik Schulte (M) yrkande 1 framhåller motionären att asylmottagandet bör stramas upp. I framtiden bör asylmottagande uteslutande ske via FN:s kvotflyktingssystem (yrkande 3). Också i motion 2021/22:3817 av Louise Meijer (M) yrkandena 1–3 föreslås tillkännagivanden om kvotflyktingmottagandet. Kvinnor och flickor bör prioriteras. Vidare bör nationella villkor i form av integrationspotential i kvotflyktingssystemet införas. Därutöver behöver mottagandet av kvotflyktingar minska.

Jimmie Åkesson m.fl. (SD) föreslår i partimotion 2021/22:2550 yrkande 1 grundläggande principer för en ansvarsfull migrationspolitik. Motionärerna anger att rätten till vistelse ska säkerställas före inresa samt att vistelsen måste vara motiverad, följa regelverk och inte innebära en orimlig försörjningsbörda för Sverige eller ett hot mot människors trygghet. I yrkande 4 föreslås en flyktingpolitik baserad på effektivitet och närhetsprinciper. Enligt motionärerna är principen om första asylland grundläggande. Asyl bör beviljas i Sverige endast om ett grannland drabbas av en humanitär kris. Motionärerna anser att beredskap bör byggas för detta och att i övrigt fokus bör vara att bistå flyktingar där de befinner sig. Även i kommittémotion 2021/22:2549 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 1 föreslås att Sverige främst bör ta emot asylsökande när ett krig brutit ut i ett grannland. I partimotion 2021/22:2550 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 16 föreslås ett helhetsgrepp kring utlänningslagstiftningen som enligt motionärerna är svår att överblicka och

arbeta med. Enligt yrkande 19 bör kraven på konsekvensanalyser inför migrationspolitiska beslut stärkas. Vidare behövs en tydlig och omfattande statistik över all migration i syfte att få till stånd korrekta konsekvensanalyser (yrkande 20). Dessutom bör informationsflöden och samordningsansvar förbättras. Det bör säkerställas att en aktivering av krisberedskap följs av rapportering till högre instans med ansvar för enhetlighet och samverkan (yrkande 21). I kommittémotion 2021/22:2549 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. yrkande 4 föreslås en informationskampanj om villkor i Sverige. Det är enligt motionärerna viktigt att potentiella migranter förstår att endast den som uppfyller en rad krav kan hoppas på att få stanna i landet. Personer utan skyddsskäl måste avskräckas från att riskera liv och hälsa. Även i motion 2021/22:984 av Richard Jomshof (SD) föreslås en annonskampanj i syfte att minska antalet asylsökande och anhöriginvandrare. I kommittémotion 2021/22:2549 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. yrkande 5 bör Sverige verka för en effektiv flyktinghjälp på plats i närområdena. Prioritet bör ges till de svagaste och mest utsatta i närområden där de akuta skyddsbehoven är störst genom ökade resurser till UNHCR och vid behov andra hjälporganisationer. I partimotion 2021/22:2550 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) föreslås i yrkande 15 att ett framtida mottagande av kvotflyktingar måste villkoras av och dimensioneras efter att kommuner självmant meddelar kapacitet och tecknar avtal med Migrationsverket. Det ska även fastställas ett maxtak för riket i stort, med hänsyn till hela samhällets integrationskapacitet. Samma motionärer föreslår i kommittémotion 2021/22:2549 yrkande 6 ett tillkännagivande om ett rimligt kvotflyktingsystem. Kvotflyktingsystemet måste i första hand gå till att hjälpa kvinnor och barn, men även olika utsatta minoritetsgrupper som riskerar att mördas eller förtryckas i flyktingläger, som exempelvis homosexuella, transsexuella, eller kristna i Mellanöstern, liksom de utsatta yazidierna. Enligt motionärerna måste emellertid ett fastställt maxtak för tillfället bestämmas till noll. I yrkande 19 föreslås ett statligt huvudansvar för hela mottagningsprocessen för asylsökande. Vidare bör ett mottagande av asylsökande i kommunerna endast kunna ske på frivillig basis. Enligt kommittémotion 2021/22:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 2 behövs en kartläggning av skuggsamhället. Myndigheter som bl.a. Skatteverket, Polismyndigheten, Migrationsverket och Försäkringskassan måste enligt motionärerna ges ett tydligt uppdrag att prioritera denna fråga. De bör regelbundet redogöra för skuggsamhällets utveckling, som exempelvis var i landet, inom vilka branscher eller verksamheter som skuggsamhället finns samt vad som görs i kampen mot skuggsamhället. Enligt motion 2021/22:224 av Tobias Andersson och Jonas Andersson i Lingham (båda SD) bör frågan om ett nationellt mål om återvandringsnetto utredas och en särskild återvandringsmyndighet inrättas (yrkandena 1 och 2). I motion 2021/22:302 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkande 3 föreslås en översyn av möjligheten till ett system där hänsyn tas till flyktingars kvalifikationer i samband med vidarebosättning för att möjliggöra snabbare anpassning. Enligt motion 2021/22:800 av David

Lång (SD) yrkande 1 bör regeringen utreda kostnaderna för asyl- och anhöriginvandringen till Sverige. I motion 2021/22:914 av Richard Jomshof (SD) föreslår motionären en folkomröstning om invandringspolitiken.

I kommittémotion 2021/22:3516 av Jonny Cato m.fl. (C) yrkande 2 föreslår motionärerna att möjligheten att öka antalet kvotflyktingar som Sverige tar emot bör ses över.

I kommittémotion 2021/22:2594 av Christina Høj Larsen m.fl. (V) yrkanterna 1 och 2 framhåller motionärerna att regeringen bör återkomma med förslag om att återgå till utlänningslagen som den såg ut innan tidsbegränsade uppehållstillstånd blev huvudregel. Asyllagstiftningen måste vara långsiktigt hållbar, human, effektiv och rättssäker. Regeringen bör återkomma med förslag på en översyn av lagen och nödvändiga övergångsbestämmelser för att exempelvis hantera återgången till permanenta uppehållstillstånd som huvudregel. I yrkande 6 föreslås att barnspecifika former av förföljelse som flyktinggrund bör tydliggöras i utlänningslagen. Skyddet för barn är enligt motionärerna för svagt i utlänningslagen. Därför bör den ses över för att säkerställa att den överensstämmer med barnkonventionen. Vidare måste de rekommendationer som FN:s barnrättskommitté gett till Sverige om förföljelse som barn utsätts för återspeglas i utlänningslagen. Barns rätt till individuell prövning av sina asylskäl måste stärkas. Vidare bör regeringen utreda behoven av ökad kunskap om ensamkommande flickor och specifika asylskäl för gruppen (yrkande 12). Enligt yrkande 19 bör regeringen återkomma med förslag om att öka antalet som vidarebosätts till Sverige mot bakgrund av bl.a. den oroliga situationen på flera håll i världen, inte minst Afghanistan, och att asylmottagandet i Sverige ligger på historiskt låga nivåer. I kommittémotion 2021/22:2591 av Maj Karlsson m.fl. (V) yrkande 26 föreslås att regeringen ger i uppdrag till Migrationsverket att utvärdera och analysera genomförda satsningar med fokus på kvinnors våldsutsatthet.

I kommittémotion 2021/22:4214 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkande 2 framhåller motionärerna vikten av en ordnad, human, rättssäker och långsiktigt ansvarsfull integrations- och migrationspolitik som värnar asylrätten. Detta innebär enligt motionärerna ett mottagande i nivå med våra nordiska grannländer. Barnfamiljer ska kunna hålla ihop och de med störst skyddsbehov ska prioriteras. Den som får nej på sin ansökan måste lämna landet. I yrkande 3 anges att söktrycket av asylsökande till Sverige behöver minska. För att sänka söktrycket måste svensk lagstiftning harmonisera bättre med grannländernas lagstiftning. Även i motion 2021/22:2984 av Christian Carlsson (KD) framhåller motionären att söktrycket av asylsökande till Sverige bör minska. Enligt kommittémotion 2021/22:4214 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkande 6 bör bedömningen av den asylsökandes identitet ses över. Migrationsverket bör inte kunna utfärda ett uppehållstillstånd när identiteten inte ens har gjorts sannolik. I yrkande 16 anges att identitetskrav ska ställas på den sökande. I motion 2021/22:3357 av Magnus Jacobsson (KD) föreslås en utvärdering av Migrationsverkets hantering av asylsökande afghaner.

I kommittémotion 2021/22:3377 av Robert Hannah m.fl. (L) yrkande 3 föreslås nya direktiv som tydligt prioriterar jämställdhet och särskilt utsatta grupper i kvotflyktingssystemet. I motion 2021/22:2277 av Maria Nilsson (L) föreslås att möjligheten att införa ett sponsorsystem för flyktingmottagande enligt kanadensisk modell utreds.

I motion 2021/22:3410 av Rasmus Ling och Emma Hult (båda MP) föreslår motionärerna att rättigheterna för personer som tvingas fly av klimatmässiga skäl ses över.

I motion 2021/22:1280 av Jasenko Omanovic och Kristina Nilsson (båda S) tar motionärerna upp kompetensnivån hos Migrationsverkets personal. I motion 2021/22:2158 av Elin Lundgren och Yasmine Bladelius (båda S) föreslås en uppföljning av utlänningslagen vad gäller barnkonventionen för att säkerställa att inga barn far illa.

Huvudregel om tidsbegränsat uppehållstillstånd

I partimotion 2021/22:2550 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 6 anför motionärerna att ett uppehållstillstånd alltid bör vara tidsbegränsat. Kopplingen till grunden för tillståndet bör vara tydlig och det bör finnas proportionalitet när det gäller tillståndets längd. Vidare bör ett tydligt och enkelt system för förlängning finnas. Även i kommittémotion 2021/22:2549 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 7 anges att permanent uppehållstillstånd bör avskaffas och att det inte bör göras undantag för s.k. kvotflyktingar från huvudregeln om tidsbegränsade uppehållstillstånd. I kommittémotion 2021/22:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå (SD) yrkande 37 föreslår motionärerna att också utlännningar som beviljas ställning som varaktigt bosatt ska beviljas ett tidsbegränsat uppehållstillstånd.

Enligt kommittémotion 2021/22:4214 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkande 20 bör tidsbegränsat uppehållstillstånd ges till varaktigt bosatta. När Sverige har tidsbegränsade uppehållstillstånd som huvudregel kan annars ansökningar om ställning som varaktigt bosatt komma att öka. Samma regelverk bör därför gälla för varaktigt bosatta som för flyktingar och alternativt skyddsbehövande. I yrkande 21 framhåller motionärerna att kvotflyktingar är de enda skyddsbehövande som ska beviljas permanenta uppehållstillstånd vid första beslutstillfället.

Vissa krav för permanent uppehållstillstånd

I partimotion 2021/22:4033 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 6 anför motionärerna att godkända kunskaper i grundläggande svenska ska knytas till möjligheten att få permanent uppehållstillstånd. Möjlighet till dispens från språkkravet bör finnas exempelvis på grund av ålder, hälsa eller olika funktionsnedsättningar. Även i kommittémotion 2021/22:3840 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 4 föreslås att det ska ställas krav på grundläggande kunskaper i det svenska språket samt krav på kunskaper om det svenska samhället för permanent uppehållstillstånd. Regeringen eller den

myndighet som regeringen bestämmer ska bemyndigas att meddela föreskrifter om utformning och kontroll av språk- och samhällskunskapskraven. I yrkande 5 begärs ett skärpt försörjningskrav. Enligt motionärerna bör nivån för försörjningskravet anges i lag. Vidare bör nivån vara betydligt högre och omfatta dem som utlänningen har försörjningsskyldighet för. Det är inte rimligt att nivån ska utgå från förbehållsbeloppet i utsökningsbalken, eftersom syftet med detta är att under en begränsad tid leva på s.k. existensminimum på grund av skulder. För att garantera en varaktighet i försörjningsförmågan måste det, utöver en framåtsyftande bedömning, krävas att den som ska stå för försörjningen har haft en inkomst under minst ett år. I yrkande 6 föreslås ett skärpt vandelskrav genom att det uttryckligen framgår att den som begått ett brott med straffvärde på en månads fängelse eller högre inte ska vara berättigad till permanent uppehållstillstånd. Det utesluter inte att det alltid ska göras en helhetsbedömning och att det kan finnas fall där kortare påföljd kan leda till att permanent uppehållstillstånd inte beviljas. Vidare bör den karenstid som gäller för ansökan om svenskt medborgarskap även gälla för permanent uppehållstillstånd. Enligt yrkande 7 bör undantag från kraven för permanent uppehållstillstånd begränsas och medges endast när det finns synnerliga skäl.

Enligt kommittémotion 2021/22:4212 av Sofia Damm m.fl. (KD) yrkande 34 bör det enligt motionärerna införas godkänt prov i svenska språket och samhällsorientering som villkor för att få sin ansökan om permanent uppehållstillstånd prövad inom tre år från beviljat tidsbegränsat uppehållstillstånd. I yrkande 35 framhåller motionärerna att godkänt språkprov och samhällsorienteringsprov bör införas som villkor för att få permanent uppehållstillstånd för den som har fortsatt skyddsbehov efter tre år. Det bör dock finnas en möjlighet till dispens. Hänsyn ska exempelvis tas till hög ålder, hälsa eller olika funktionsnedsättningar. Enligt yrkande 11 bör det införas ett villkor om avslutat etableringsprogram för permanent uppehållstillstånd.

Humanitära skäl

I kommittémotion 2021/22:3840 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 9 föreslås att en humanitär skyddsgrund ska vara i nivå med de lägsta kraven i svenska konventionsåtaganden. Om uppehållstillstånd inte kan ges på annan grund ska tillstånd få beviljas en utlänning om det framgår av omständigheterna att hans eller hennes anknytning till Sverige eller personliga omständigheter i övrigt nödvändiggör detta.

Jonas Andersson m.fl. (SD) anför i kommittémotion 2021/22:2549 att en säkerhetsventil bör vara på absolut miniminivå (yrkande 8). Tillstånd bör endast kunna beviljas om det skulle strida mot ett svenskt konventionsåtagande att avvisa eller utvisa utlänningen. Det bör även krävas att utlänningen under vistelsen i Sverige fört en hederlig vandel.

Enligt kommittémotion 2021/22:4214 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkande 17 bör en humanitär ventil på en miniminivå utifrån EU-rätten och de

internationella konventionerna återinföras i migrationslagstiftningen. Den s.k. ventilen bör omfatta de personer vars anknytning till Sverige eller personliga omständigheter i övrigt nödvändiggör detta.

Visering

I partimotion 2021/22:2550 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 10 framhåller motionärerna att det bör ställas vissa grundläggande krav på en utlännings som vill besöka Sverige. Inför eller i samband med en inresa bör det t.ex. göras en bred vandelsprövning. Ingen ska heller föra med sig allvarliga sjukdomar. Det är också rimligt att utlännings bekräftar kännedom om villkor för vistelsen och syftet med besöket.

I kommittémotion 2021/22:2501 av Michael Rubbestad m.fl. (SD) yrkande 4 föreslås att utövare av e-sport i Migrationsverkets regelverk likställs med andra idrottare och atleter.

Även i motionerna 2021/22:1656 av Rikard Nording (C) yrkande 5 och 2021/22:1288 av Mattias Ottosson och Johan Löfstrand (båda S) framhålls att e-sportare bör räknas som andra atleter vid ansökan om visering.

I motionerna 2021/22:110 av Magnus Jacobsson (KD) yrkande 1 och 2021/22:1422 av Adnan Dibrani (S) begärs ett tillkännagivande om att verka för viseringsfrihet för Kosovos befolkning.

Utskottets ställningstagande

Migration och asylpolitik

Så sent som i juli 2021 genomfördes omfattande förändringar av utlänningslagen för att åstadkomma ett långsiktigt hållbart, human, rättssäkert och effektivt regelverk som inte väsentligen avviker från de i andra EU-länder. Som huvudregel gäller tidsbegränsade uppehållstillstånd. Olika tillståndstider gäller för flyktingar och alternativt skyddsbehövande. Flyktingar beviljas uppehållstillstånd om tre år och alternativt skyddsbehövande beviljas ett uppehållstillstånd om 13 månader. För permanent uppehållstillstånd gäller att en utlännings har haft tidsbegränsat uppehållstillstånd i minst tre år och uppfyller vissa krav som exempelvis försörjning.

I ett antal motioner begärs tillkännagivanden om hur den framtida migrationspolitiken bör se ut. Det föreslås bl.a. en långsiktigt hållbar migrationspolitik, ett minskat söktryck, ett volymmål för ett asylmottagande på nordiska nivåer och en lagstiftning som ska innebära en faktisk miniminivå. Det föreslås också i ett par motioner att vissa grundprinciper ska gälla och att Sverige främst ska ta emot asylsökande i händelse av krig i något av våra grannländer. I ett par motioner föreslås att Sverige ska verka för en human migrationspolitik och skapa fler lagliga vägar för människor på flykt att komma till Sverige.

Antalet asylsökande i Sverige under 2015 var mycket stort och uppgick till drygt 160 000 personer, vilket ledde till betydande utmaningar för det svenska

asylsystemet och också medförde utmaningar och påfrestningar för Sveriges kommuner och berörda myndigheter. Antalet asylsökande uppgick 2016 till ca 29 000 personer, 2017 till ca 26 000 personer, 2018 och 2019 till ca 22 000 personer respektive år, 2020 till ca 13 000 personer och 2021 till ca 11 000 personer. Utskottet kan notera att det med anledning av kriget i Ukraina råder osäkerhet kring antalet som kommer att ansöka om skydd i Sverige under 2022. Vidare kan utskottet konstatera att EU mot bakgrund av omfattningen av antalet personer som lämnat eller väntas lämna Ukraina aktiverat det s.k. massflyktsdirektivet (2001/55/EG). Detta ger miniminormer för att ge tillfälligt skydd vid massiv tillströmning av fördrivna personer. Det krävs ingen individuell prövning för att besluta om ett tidsbegränsat uppehålls- och arbets-tillstånd.

Utskottet kan också konstatera att det inom EU pågår förhandlingar om det gemensamma europeiska asylsystemet. Bland annat föreslås en förordning om asyl- och migrationshantering, en förordning om införande av screening för tredjelandsmedborgare vid de yttre gränserna och en förordning om hantering av krissituationer och force majeure på migrations- och asylområdet. Inom ramen för en ny skyddsgrundsförordning föreslås bl.a. en harmonisering av tillståndstiderna när medlemsstaterna beviljar uppehållstillstånd till skyddsbehövande. Det föreslås också ett EU-gemensamt ramverk för vidarebosättning.

Mot denna bakgrund anser utskottet att det inte i nuläget finns skäl för riksdagen att göra tillkännagivanden om ytterligare åtgärder i form av bl.a. ett volymmål, lagstiftning på en faktisk miniminivå, fler lagliga vägar för att söka asyl eller nya grundprinciper för migrationslagstiftningen.

Därmed avstyrker utskottet motionerna 2021/22:4033 (M) yrkandena 1 och 3, 2021/22:3840 (M) yrkandena 1–3, 2021/22:3048 (M) yrkandena 1 och 3, 2021/22:2550 (SD) yrkandena 1 och 4, 2021/22:2549 (SD) yrkandena 1 och 5, 2021/22:2594 (V) yrkande 1, 2021/22:4214 (KD) yrkandena 2 och 3, 2021/22:3357 (KD), 2021/22:2984 (KD) samt 2021/22:3410 (MP). Med hänsyn till att utlänningslagen förra året genomgick genomgripande förändringar ser utskottet inte skäl att i nuläget göra en översyn av utlänningslagen. Utskottet avstyrker därför motionerna 2021/22:2550 (SD) yrkande 16 och 2021/22:2594 (V) yrkande 2.

När det gäller vidarebosättning av kvotflyktingar föreslås i några motioner vissa ändringar, t.ex. en ökning respektive en minskning, att vissa grupper ska prioriteras eller att vissa krav bör ställas. Utskottet noterar att riksdagen sedan 1950 varje år beslutar hur mycket medel som ska avsättas för överföring av skyddsbehövande till Sverige genom vidarebosättning. UNHCR:s årliga analys av det globala behovet av vidarebosättning utgör grunden för Sveriges planering för mottagandet. Med analysen som grund samråder Migrationsverket med Regeringskansliet om hur flyktingkvoten ska fördelas mellan olika grupper. Därefter beslutar Migrationsverkets generaldirektör om fördelningen. UNHCR presenterar sedan individer i behov av skydd för Migrationsverket som prövar ärendena. Det framgår av Migrationsverkets webbplats att en person måste vara registrerad hos FN:s flyktingorgan

UNHCR för att bli uttagen på den svenska flyktingkvoten och att UNHCR identifierar de mest behövande. Enligt utskottets mening är vidarebosättning ett väl beprövat system. Vidarebosättning måste dock ses som ett komplement och ska inte ersätta den individuella asylrätten. Utskottet konstaterar att riksdagen beslutat att avsätta medel motsvarande överföring av 5 000 personer 2022. Av Migrationsverkets årsredovisning för 2021 framgår att antalet personer som vidarebosattes till Sverige var 5 002 stycken 2019, 3 611 stycken 2020 och 6 411 stycken 2021. Utskottet kan också konstatera att regeringen inom ramen för bl.a. förslaget till ett EU-gemensamt system för vidarebosättning arbetar med denna fråga. Utskottet ser inte skäl att ändra systemet med vidarebosättning. Inte heller finner utskottet skäl för riksdagen att öka eller minska antalet vidarebosatta alternativt prioritera vissa grupper. Enligt utskottet finns det inte heller skäl att införa ett sponsorsystem för flyktingmottagande. Därmed avstyrker utskottet motionerna 2021/22:3840 (M) yrkandena 48 och 49, 2021/22:3817 (M) yrkandena 1–3, 2021/22:2550 (SD) yrkande 15, 2021/22:2549 (SD) yrkande 6, 2021/22:302 (SD) yrkande 3, 2021/22:3516 (C) yrkande 2, 2021/22:2594 (V) yrkande 19, 2021/22:3377 (L) yrkande 3 samt 2021/22:2277 (L).

Redan 2010 uppskattades att antalet som vistas i Sverige utan tillstånd uppgick till mellan 10 000 och 50 000 personer. I proposition 2020/21:159 (s. 10) anges att antalet sedan dess sannolikt har ökat väsentligt. Utskottet är av uppfattningen att det är ett stort problem att människor från andra länder lever utan tillstånd i Sverige, inte minst eftersom detta kan leda till utanförskap och misär. Utskottet noterar att riksdagen nyligen gjort tillkännagivanden om utlåningar i Sverige utan tillstånd (bet. 2021/22:SfU16, rskr. 2021/22:196). Tillkännagivandet innebär att regeringen bör återkomma med förslag om bl.a. effektivare informationsutbyte mellan myndigheter, utökad informationsplikt för myndigheter och kommuner, DNA-analys som huvudregel vid viss anhöriginvandring, anmälningsplikt för asylsökande samt boendeskyldighet och elektronisk övervakning.

Utskottet noterar vidare att regeringen i september 2019 tillsatte en särskild utredare som ska utreda och föreslå åtgärder som förbättrar förutsättningarna för att fastställa en persons bosättning (dir. 2019:54). I betänkandet Om folkbokföring, samordningsnummer och identitetsnummer (2021:57) föreslås utvidgade möjligheter för Skatteverket att besluta om kontrollbesök.

Mot bakgrund av ovanstående finner utskottet inte skäl att ställa sig bakom yrkandet om en kartläggning av dem som lever utan tillstånd i Sverige. Inte heller är utskottet berett att tillstyrka yrkanden om en informations- eller annonskampanj för att minska antalet asylsökande och anhöriginvandrare som tar sig till Sverige eller om en folkomröstning om den svenska invandringspolitiken. Utskottet avstyrker därmed motionerna 2021/22:2552 (SD) yrkande 2, 2021/22:2549 (SD) yrkande 4, 2021/22:914 (SD) och 2021/22:984 (SD). Utskottet finner inte anledning att föreslå ett tillkännagivande om ett nationellt mål om återvändningsnetto eller om en återvändningsmyndighet. Utskottet avstyrker därmed motion 2021/22:224 (SD) yrkandena 1 och 2.

Utskottet är inte heller berett att föreslå ett tillkännagivande om att utreda kostnaderna för asyl- och anhöriginvandringen och avstyrker därför även motion 2021/22:800 (SD) yrkande 1.

I ett motionsyrkande tas frågan om konsekvensanalyser upp. Denna fråga har behandlats av utskottet vid flera tillfällen, senast i betänkande 2020/21:SfU20. Utskottet konstaterade att Riksrevisionen i sin rapport Konsekvensanalyser inför migrationspolitiska beslut (RiR 2017:25) angav att det finns brister på området samt att regeringen anfört att arbetet med konsekvensanalyser förbättrats men att kvaliteten bör höjas ytterligare och hänvisat till att arbete pågår. Utskottet har tidigare angett att det ser positivt på regeringens arbete och har utgått från att regeringens arbete med analyserna fortsätter (bet. 2017/18:SfU28). Utskottet finner mot denna bakgrund inte anledning att tillstyrka motion 2021/22:2550 (SD) yrkandena 19 och 20 om statistik över migration och förstärkta krav på konsekvensanalyser.

I rapporten Lärdomar av flyktingsituationen hösten 2015 – beredskap och hantering (RiR 2017:4) granskade Riksrevisionen om Migrationsverket, övriga ansvariga myndigheter och regeringen hade beredskap för en situation med många asylsökande och hur situationen hanterades. Riksrevisionens granskning visade på brister i samverkan. I betänkande 2017/18:SfU8 såg socialförsäkringsutskottet positivt på att regeringen uttalat en avsikt att beakta Riksrevisionens bedömningar och arbeta vidare med rekommendationerna som gavs. Utskottet finner mot denna bakgrund inte anledning att föreslå ett tillkännagivande om informationsflöden och samordningsansvar och avstyrker därför motion 2021/22:2550 (SD) yrkande 21.

I Mottagandeutredningens betänkande Ett ordnat mottagande – gemensamt ansvar för snabb etablering eller återvändande (SOU 2018:22) redovisas flera förslag med syftet att skapa ett mer sammanhållet system för mottagande av asylsökande och nyanlända. Bland annat föreslås en ordning med särskilda ankomstcenter. Det ska enligt förslaget vara obligatoriskt för asylsökande att bo i ett ankomstcenter under 30 dagar och Migrationsverket ska få fatta beslut om att förlänga denna obligatoriska tid. Vidare har regeringen tillsatt en utredning som ska se över mottagandet, utredningen Ett ordnat initialt mottagande av asylsökande (dir. 2021:71). Mot denna bakgrund anser utskottet att det inte finns anledning att nu rikta ett tillkännagivande till regeringen om utformningen av det statliga huvudansvaret för asylmottagandet och avstyrker därför motion 2021/22:2549 (SD) yrkande 19.

Inom utlänningsrätten gäller en grundläggande princip om att det är den sökande som måste styrka sin identitet. Detta gäller som en huvudregel t.ex. vid anhöriginvandring. När det gäller asylsökande tillämpas en bevislätnadsregel. Det är enligt praxis tillräckligt att en asylsökande gör sin identitet och sitt behov av skydd sannolikt. En asylsökande kan dock i vissa fall bedömas ha ett skyddsbehov även om hans eller hennes identitet inte gjorts sannolik. Det är av största vikt att identiteten som huvudregel ska styrkas respektive göras sannolik för den som söker skydd. För asylsökande är detta nödvändigt för att en snabb och korrekt bedömning av asylansökan ska kunna göras och

för att beslut om utvisning av den som får avslag ska kunna verkställas. Mot denna bakgrund anser utskottet att det saknas skäl för riksdagen att göra ett tillkännagivande om ett identitetskrav för att beviljas uppehållstillstånd. Utskottet avstyrker därför motionerna 2021/22:3840 (M) yrkande 17 samt 2021/22:4214 (KD) yrkandena 6 och 16.

I några motioner lämnas förslag om barnspecifik förföljelse, ensamkommande flickors asylskäl och kvinnors våldsutsatthet. Utskottet noterar att arbetet för ökad upptäckt av könsrelaterat våld är en central del i Migrationsverkets arbete med jämställdhetsintegrering enligt myndighetens årsredovisning för 2021. Under året togs en version av myndighetens webbutbildning om könsrelaterat våld fram specifikt för medarbetare på utlandsmyndigheter, och merparten av medarbetarna vid Migrationsverkets nationella servicecenter deltog i en utbildning för att öka kunskapen om och upptäckten av våld. Utbildningen har tagits fram i samarbete med Nationellt centrum för kvinnofrid. Därutöver har tolv filmer spelats in i syfte att höja medarbetarnas kunskap, särskilt om hedersrelaterat våld och förtryck och könsstypning. Inom ramen för den nya samhällsintroduktionen för asylsökande får de sökande utökad information om jämställdhet, förbud mot könsstypning, tvångsaktenskap och våld i nära relationer. Information har också getts på sociala medier. Migrationsverket har också tagit fram rättsliga ställningstaganden till stöd för utredning och bedömning av förföljelse på grund av kön. Utskottet anser mot bakgrund av ovanstående att det inte finns skäl för riksdagen att göra ett tillkännagivande. Därmed avstyrker utskottet motionerna 2021/22:2594 (V) yrkandena 6 och 12, 2021/22:2591 (V) yrkande 26 samt 2021/22:2158 (S). Inte heller är utskottet berett att göra ett tillkännagivande om Migrationsverkets kompetensnivå. Motion 2021/22:1280 (S) avstyrks därför.

Huvudregel om tidsbegränsat uppehållstillstånd

För att skapa ett långsiktigt hållbart, rättssäkert och effektivt regelverk som inte väsentligen avviker från regelverket i andra EU-länder gäller numera en huvudregel om tidsbegränsat uppehållstillstånd för bl.a. skyddsbehövande i utlänningslagen.

När det gäller vidarebosättning av flyktingar enligt den s.k. kvoten beslutar riksdagen varje år hur mycket medel som ska avsättas. Regeringen ger därefter Migrationsverket i uppdrag att i samarbete med FN:s flyktingorgan UNHCR ta ut och överföra flyktingarna till Sverige. Med hänsyn till utformningen av systemet för kvotflyktingar anser utskottet att det är rimligt att dessa beviljas permanenta uppehållstillstånd. Detta kan inte antas påverka antalet personer som väljer att söka asyl i Sverige på samma sätt som om permanent uppehållstillstånd skulle beviljas utlänningslag som får uppehållstillstånd som flyktingar eller alternativt skyddsbehövande när de söker asyl efter inresa i Sverige.

Vad gäller utlänningslag som beviljas ställning som varaktigt bosatt beviljas dessa i dag permanent uppehållstillstånd. Detta anser utskottet är väl avvägt,

eftersom ställning som varaktigt bosatt beviljas först efter fem års bosättning i Sverige.

Med det ovan anförda finner utskottet inte skäl att göra tillkännagivanden om bl.a. tidsbegränsade uppehållstillstånd för kvotflyktingar eller utlänningar som beviljas ställning som varaktigt bosatt. Utskottet avstyrker därför motionerna 2021/22:2549 (SD) yrkande 7, 2021/22:2550 (SD) yrkande 6, 2021/22:2552 (SD) yrkande 37 och 2021/22:4214 (KD) yrkande 20. Motion 2021/22:4214 (KD) yrkande 21 är tillgodosedd och avstyrks därför.

Vissa krav för permanent uppehållstillstånd

Permanent uppehållstillstånd får beviljas endast om utlänningen kan försörja sig och det med hänsyn till utlänningens förväntade levnadssätt inte råder tveksamhet om att ett permanent uppehållstillstånd bör beviljas. Vad gäller försörjningskravet är det uppfyllt om utlänningen har en lön som efter avdrag för preliminär skatt uppgår till förbehållsbeloppet vid utmätning av lön enligt utsökningsbalken. Beräkningen ska endast göras med beaktande av vad som behövs för försörjning av utlänningen själv och inte eventuella familjemedlemmar. Inkomst från bl.a. subventionerade anställningar, ersättningar vid arbetslöshet eller aktivitetsstöd beaktas inte. Kravet är också uppfyllt om utlänningen har inkomster från näringsverksamhet som han eller hon kan försörja sig på. Utskottet kan konstatera att för att försörjningskravet ska anses vara uppfyllt måste försörjningsförmågan också ha en viss varaktighet. När det gäller kravet på försörjning noterar utskottet att den närmare regleringen av t.ex. inkomsternas nivå är av detaljkaraktär och regleras på förordningsnivå. Vidare får Migrationsverket meddela närmare föreskrifter om försörjningsförmåga. Utskottet ser positivt på flexibiliteten i det gällande regelverket och ser inte skäl för riksdagen att göra ett tillkännagivande om försörjningskravets omfattning eller nivå.

För att möjliggöra en reglering som är hållbar över tid bör enligt utskottets mening lagstiftningen inte mer detaljerat reglera vilka brottsrubriceringar eller strafftider som bör utgöra hinder för att beviljas ett permanent uppehållstillstånd. När det gäller den s.k. vandelsprövningen kan utskottet konstatera att det är en samlad bedömning av omständigheterna i det enskilda fallet som ska göras och att även mindre allvarlig misskötsamhet kan anses väcka tveksamhet om ett permanent uppehållstillstånd ska beviljas. Det bör, enligt utskottets mening, inte införas uttryckliga karenstider för hur länge ett misskötsamt leverne ska kunna beaktas. Utskottet anser att gällande regelverk om vandelskrav för permanent uppehållstillstånd är väl avvägt och ser därför inte skäl för riksdagen att göra ett tillkännagivande om att ytterligare skärpa vandelskravet eller att göra vandelsprövning i fler fall. Mot bakgrund av gällande krav på försörjning ochandel för permanent uppehållstillstånd anser utskottet inte att det i nuläget finns skäl för riksdagen att göra ett tillkännagivande om att införa ett villkor om avslutat etableringsprogram för permanent uppehållstillstånd.

Utskottet avstyrker motionerna 2021/22:3840 (M) yrkandena 5 och 6 samt 2021/22:4212 (KD) yrkande 11.

Riksdagen tillkännagav i juni 2021 att regeringen ska återkomma med förslag om kunskapskrav för permanent uppehållstillstånd, undantag från kraven samt ett bemyndigande när det gäller utformningen och kontrollen av kraven (bet. 2020/21:SfU28, rskr. 2020/21:412).

Det finns enligt utskottet inte nu skäl för riksdagen att göra ett nytt tillkännagivande om kunskapskrav för permanent uppehållstillstånd. Därför avstyrker utskottet motionerna 2021/22:3840 (M) yrkande 4, 2021/22:4033 (M) yrkande 6 i denna del och 2021/22:4212 (KD) yrkandena 34 och 35.

I en motion föreslås att undantag från kraven för permanent uppehållstillstånd ska begränsas och endast medges när det finns synnerliga skäl. Enligt gällande rätt får undantag från försörjningskravet medges om utlänningen är ett barn, har rätt till inkomstgrundad ålderspension, garantipension eller äldre-försörjningsstöd enligt socialförsäkringsbalken eller det finns särskilda skäl (5 kap. 8 § Utll). Enligt förarbetena kan undantag göras i situationer när en person inte har möjlighet att uppfylla kravet eller i fall där det inte är rimligt att begära att en person ska uppfylla kravet. En person med långvarig nedsättning av arbetsförmågan på grund av sjukdom eller annan nedsättning av den fysiska eller psykiska prestationsförmågan kan t.ex. ha svårt att uppfylla försörjningskravet. Detsamma kan gälla en person som är nära pensionsålder och som därför har svårt att få en anställning. Möjligheten till undantag kan även användas i de fall det inte är rimligt att uppställa ett försörjningskrav för permanent uppehållstillstånd, t.ex. när en nunna eller munk ska beviljas permanent uppehållstillstånd (prop. 2020/21:191 s. 170). Utskottet anser att bestämmelsen är väl avvägd.

Riksdagen bör därför inte göra något tillkännagivande om undantag från krav för permanent uppehållstillstånd vid synnerliga skäl. Utskottet avstyrker därmed motion 2021/22:3840 (M) yrkande 7.

Humanitära skäl

Bestämmelsen om humanitära skäl ändrades så sent som den 20 juli 2021. I dag gäller att ett tillstånd får beviljas en utlänning om det vid en samlad bedömning av utlänningens situation finns sådana synnerligen ömmande omständigheter att han eller hon bör tillåtas stanna i Sverige om uppehållstillstånd inte kan ges på annan grund. Vid bedömningen ska utlänningens hälsotillstånd, anpassning till Sverige och situation i hemlandet särskilt beaktas. För barn får uppehållstillstånd beviljas om omständigheterna är särskilt ömmande. Detsamma gäller för en vuxen person som har vistats i Sverige med uppehållstillstånd och under den tiden fått en särskild anknytning till Sverige. Vid bedömningen av om det finns en särskild anknytning får även sådan anknytning beaktas som har uppstått under tiden mellan det att ansökan om asyl lämnades in och att uppehållstillstånd beviljas.

I några motioner föreslås en skärpning av bestämmelsen till miniminivå i enlighet med EU-rätten och internationella konventioner. Utskottet anser dock att bestämmelsen om humanitära skäl är väl avvägd och ser inte skäl för riksdagen att göra ett tillkännagivande om detta. Därmed avstyrker utskottet motionerna 2021/22:3840 (M) yrkande 9, 2021/22:2549 (SD) yrkande 8 och 2021/22:4214 (KD) yrkande 17.

Visering

Viseringsfrågor regleras på EU-nivå och är harmoniserade fullt ut. I viseringsförordningen regleras vilka tredjeländers medborgare som behöver visering respektive vilka som är undantagna från viseringskrav vid resa till ett EU-land. Utskottet kan således konstatera att Sverige inte ensidigt kan undanta ett land från detta krav. Utskottet anser att det saknas skäl för riksdagen att göra ett tillkännagivande med anledning av motionerna 2021/22:110 (KD) yrkande 1 och 2021/22:1422 (S) om viseringsfrihet för kosovarer, varför dessa avstyrks. I tidigare ställningstaganden, bl.a. i betänkande 2020/21:SfU20, har utskottet uttalat att det inte är berett att föreslå speciella regler om visering för e-sportare. Utskottet vidhåller denna uppfattning. Därmed avstyrks motionerna 2021/22:2501 (SD) yrkande 4, 2021/22:1656 (C) yrkande 5 och 2021/22:1288 (S). Vidare anges i viseringsförordningen att det vid prövning av ansökan om visering ska kontrolleras att sökanden inte anses utgöra något hot mot medlemsstaternas allmänna ordning, inre säkerhet eller folkhälsa. Med anledning av detta finner utskottet inte skäl att föreslå vissa krav på vandel och folkhälsa för en utlänning som vill besöka Sverige. Motion 2021/22:2550 (SD) yrkande 10 avstyrks därför.

Återkallelse av och nekat uppehållstillstånd

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om bl.a. återkallelse av uppehållstillstånd, nekat uppehållstillstånd och straff.

Jämför reservation 15 (M), 16 (SD), 17 (C) och 18 (KD).

Gällande ordning

Upphållstillstånd får återkallas för en utlänning som medvetet har lämnat oriktiga uppgifter eller medvetet har förtigt omständigheter som har varit av betydelse för att få tillståndet. Om utlänningen har vistats här i landet i mer än fyra år med uppehållstillstånd får återkallelse dock ske endast om det finns synnerliga skäl (7 kap. 1 § UtL).

Återkallelse av uppehållstillstånd får vidare ske om det finns särskilda skäl, men bara om utlänningen ännu inte har rest in i Sverige (7 kap. 2 § UtL). Ett exempel är att förutsättningen för uppehållstillstånd har ändrats väsentligt.

Om utlänningsen har rest in i landet får enligt 7 kap. 3 § UtL uppehållstillståndet återkallas om

1. utlänningsen utan arbetstillstånd bedriver verksamhet som kräver ett sådant tillstånd
2. utlänningsen har beviljats arbetstillstånd och anställningen har upphört, om inte utlänningsen har fått en ny anställning eller
3. det på grund av tidigare verksamhet eller i övrigt kan antas att utlänningsen kommer att bedriva sabotage, spioneri eller olovlig undermåttelsesverksamhet i Sverige eller i något annat nordiskt land.

Upphållstillstånd får dock inte återkallas enligt 1 eller 3 ovan om utlänningsen har vistats här i landet i mer än tre år med uppehållstillstånd när frågan om återkallelse prövas av den myndighet som först beslutar i saken.

Vid bedömningen av om ett uppehållstillstånd ska återkallas när utlänningsen har rest in i landet ska hänsyn tas till den anknytning utlänningsen har till det svenska samhället och till om andra skäl talar mot en återkallelse. Vid bedömningen ska särskilt beaktas levnadsomständigheter, om utlänningsen har barn i Sverige, övriga familjeförhållanden och vistelsetiden i Sverige (7 kap. 4 § UtL).

Ett permanent uppehållstillstånd ska återkallas om utlänningsen inte längre är bosatt i Sverige (7 kap. 7 § UtL).

För en utlänningsen som har ansökt om uppehållstillstånd med återopande av skyddsskäl ska enligt 4 kap. 3 § UtL en flyktingstatusförklaring alltid utfärdas om utlänningsen omfattas av flyktingdefinitionen i utlänningslagen. Motsvarande gäller för alternativt skyddsbehövande, då utlänningsen ska förklaras vara alternativt skyddsbehövande och beviljas s.k. alternativt skyddsstatusförklaring (4 kap. 3 a § UtL). En statusförklaring ska återkallas om det kommer fram att utlänningsen inte kan anses vara flykting eller alternativt skyddsbehövande (4 kap. 5 b och 5 c §§ UtL).

En utlänningsen som är flykting upphör att vara flykting bl.a. om utlänningsen av fri vilja på nytt använder sig av det lands skydd där han eller hon är medborgare, av fri vilja återvänder för att bosätta sig i det landet eller på grund av förändringar i hemlandet inte längre befinner sig i en sådan situation att han eller hon kan anses som flykting (4 kap. 5 § UtL).

En utlänningsen upphör att vara alternativt skyddsbehövande om de omständigheter som medförde att han eller hon bedömdes som skyddsbehövande inte längre finns eller har ändrats i sådan omfattning att skydd inte längre behövs. Vid bedömningen ska endast väsentliga och bestående förändringar beaktas (4 kap. 5 a § UtL).

Flyktingar och alternativt skyddsbehövande som befinner sig i Sverige har rätt till uppehållstillstånd, enligt 5 kap. 1 § UtL. Upphållstillstånd får dock vägras en flykting om han eller hon

1. genom ett synnerligen grovt brott har visat att det skulle vara förenat med allvarlig fara för allmän ordning och säkerhet att låta honom eller henne stanna i Sverige eller
2. har bedrivit verksamhet som inneburit fara för rikets säkerhet och det finns anledning att anta att han eller hon skulle fortsätta verksamheten här.

En utlännning är vidare utesluten från att anses som alternativt skyddsbehövande bl.a. om det finns synnerlig anledning att anta att han eller hon har gjort sig skyldig till ett grovt brott eller utgör en fara för rikets säkerhet (4 kap. 2 c § UtlL).

Vid prövningen av bl.a. en ansökan om uppehållstillstånd på grund av anknytning ska det särskilt beaktas om den sökande har gjort sig skyldig till brottslighet eller brottslighet i förening med annan misskötsamhet (5 kap. 17 § UtlL). Upphållstillstånd får också vägras om utlännningen utgör ett hot mot allmän ordning och säkerhet.

För en flykting får en särskild passhandling, ett resedokument, utfärdas för resor utanför Sverige (4 kap. 4 § UtlL). Ett resedokument ska dock inte utfärdas om tvingande hänsyn till den nationella säkerheten eller den allmänna ordningen kräver att så inte sker. Resedokumentet ska återkallas om innehavaren upphör att vara flykting.

Om en utlännning inte har någon handling som gäller som pass och saknar möjlighet att skaffa en sådan handling får Migrationsverket utfärda ett främlingspass (2 kap. 1 a § UtlL). Främlingspass ska dock inte utfärdas om tvingande hänsyn till den nationella säkerheten eller den allmänna ordningen kräver att så inte sker. En ansökan om främlingspass ska avslås om det inom de senaste fem åren före ansökan har utfärdats tre sådana pass för utlännningen och det inte finns särskilda skäl att bifalla ansökan (2 kap. 1 b § UtlL). Enligt 2 kap. 1 c § UtlL ska Migrationsverket återkalla ett främlingspass om innehavaren bl.a. ska resa till sitt hemland.

Ett vanligt pass kan enligt 12 § passlagen (1978:302) återkallas bl.a. om passinnehavaren är efterlyst eller avtjänar fängelsestraff.

Till böter döms enligt 20 kap. 1 § UtlL en utlännning som uppsåtligen eller av oaktsamhet uppehåller sig i Sverige utan föreskrivet tillstånd och utan att utlännningen har ansökt om ett sådant tillstånd. I ringa fall ska åtal för brott enligt denna paragraf inte väckas annat än om det är motiverat från allmän synpunkt.

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet har en utlännning anställd när utlännningen saknar rätt att vistas i Sverige eller när utlännningen har rätt att vistas i Sverige men saknar arbetstillstånd, döms till böter eller till fängelse i högst ett år när omständigheterna är försvårande (20 kap. 5 § UtlL).

Till fängelse i högst två år eller, när omständigheterna är mildrande, till böter döms den som genom att dölja en utlännning eller genom någon annan åtgärd uppsåtligen hjälper utlännningen att olovligen uppehålla sig i Sverige eller en annan medlemsstat och gör detta i vinstsyfte (20 kap. 7 § UtlL).

Den som uppsåtligt hjälper en utlänning att olovligt komma in i eller passera genom Sverige eller en annan medlemsstat i EU döms enligt 20 kap. 8 § UtL för människosmuggling till fängelse i högst två år. Om brottet är grovt döms till fängelse i mellan sex månader och sex år. Vid ringa brott döms till böter eller fängelse i högst sex månader.

Den som i vinstsyfte planlägger eller organiserar verksamhet som är inriktad på att främja att utlänningar reser till Sverige utan pass eller tillstånd som krävs för inresa döms för organiserande av människosmuggling till fängelse i högst två år (20 kap. 9 § UtL). Om brottet är grovt döms till fängelse i mellan sex månader och sex år. Vid ringa brott döms till böter eller fängelse i högst sex månader.

En person som döljer den som begått ett brott, hjälper honom eller henne att undkomma, undanröjer bevis om brottet eller på annat dylikt sätt motverkar att det uppdragas eller beivras döms för skyddande av brottsling till böter eller fängelse i högst ett år, enligt 17 kap. 11 § brottsbalken (1962:700).

Motionerna

I kommittémotion 2021/22:3842 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 34 föreslås att en asylansökan ska avslås eller uppehållstillstånd återkallas om en utländsk medborgare begår ett brott med ett straffvärde motsvarande fängelse. Även i motion 2021/22:543 av Edward Riedl (M) föreslås att en skärpt lagstiftning för brott som begås under pågående asylprocess utreds. I motion 2021/22:2400 av Alexandra Anstrell (M) yrkande 1 föreslås snabbare handläggning och eventuell utvisning av asylsökande som gör sig skyldiga till brott. Det bör vidare enligt yrkande 2 vara möjligt att handlägga ett asylärende och besluta om eventuell utvisning snabbare när det gäller ensamkommande som fått åldern uppskriven och begår brott under tiden för en asylutredning. I motion 2021/22:3046 av Boriana Åberg (M) föreslås en översyn så att en asylansökan kan avslås när den sökande har begått brott.

Enligt kommittémotion 2021/22:3840 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 23 måste bestämmelserna om främlingspass för skyddsbehövande skärpas, t.ex. genom att ett främlingspass inte ska beviljas om det under den gångna femårsperioden redan har utfärdats två pass. De grunder som gäller för återkallelse av pass enligt passlagen ska i möjligaste mån också gälla för främlingspass och resedokument. I yrkande 30 föreslår motionärerna att straffen för allvarliga fall av människosmuggling ska skärpas i Sverige och EU. Vidare bör Migrationsverket ges ett särskilt uppdrag att prioritera och driva återkallelseärenden, dvs. i fråga om både statusförklaring och uppehållstillstånd. Möjligheten att återkalla uppehållstillstånd om oriktiga uppgifter ligger till grund för ett tillstånd eller om betydande uppgifter har undanhållits bör användas i större utsträckning. Likaså bör statusförklaring återkallas i ökad utsträckning t.ex. om en utlänning återvänt till det land där personen uppgett sig ha ett skyddsbehov. En utredning bör alltid genomföras skyndsamt efter tips eller uppgifter som ger anledning att tro att tillståndet beviljats på felaktiga

grunder (yrkande 33). Även i motionerna 2021/22:1462 av Boriana Åberg (M) yrkande 3, 2021/22:1963 av Lars Jilmstad (M), 2021/22:3066 av Boriana Åberg (M) och 2021/22:3313 av Jan Ericson (M) anges att uppehållstillstånd bör återkallas för personer som återvänder till landet de flytt från. Sten Bergheden (M) begär i motion 2021/22:2250 yrkande 3 en översyn av straffskalorna för brott som avser utnyttjande av olaglig arbetskraft.

I partimotion 2021/22:2550 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 11 föreslås regelbundna och automatiserade kontroller av uppehållstillståndsgrunder. I motionen anges att det kan gälla utbetald lön, bidrag och ersättningar samt slagningar mot folkbokföringsregistret. Om de omständigheter som gällde vid tidpunkten för beslutet om uppehållstillstånd inte kvarstår bör en förnyad prövning göras. Vidare anser motionärerna att ett förenklat utbyte av data på internationell nivå bör utredas, t.ex. om resehandlingar. I yrkande 12 begärs att om grunden för uppehållstillståndet inte längre kvarstår bör det återkallas. Viss flexibilitet bör gälla om det finns särskilda skäl, men om personen har farit med osanning eller annars har förvanskat omständigheter bör tillståndet återkallas. I kommittémotion 2021/22:2549 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 35 begärs att utlänningar som förklarats ha status som flykting eller alternativt skyddsbehövande, och som beviljats uppehållstillstånd av skyddsskäl, per automatik bör få sin status upphävd och uppehållstillståndet återkallat när deras tidsbegränsade uppehållstillstånd löper ut och de inte har beviljats förlängning på en annan grund. Ärenden om upphävande av statusförklaring och återkallelse av uppehållstillstånd bör alltid inledas när förhållandena i hemlandet förändras på ett sätt som motiverar detta. Enligt kommittémotion 2021/22:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 31 bör fokus på återkallelse av uppehållstillstånd öka. Motionärerna anger att det inte är ovanligt att skyddsbehövande återvänder till det land mot vilket de beviljats asyl. Det bör bli lättare att återkalla uppehållstillstånd, och Migrationsverket bör ges i uppdrag att prioritera dessa ärenden. Också i motion 2021/22:2927 av Markus Wiechel (SD) föreslås att uppehållstillstånd för flyktingar som besökt sitt hemland ska återkallas. I kommittémotion 2021/22:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 32 anförs motionärerna att Migrationsverket behöver mer resurser för återkallelse av tillstånd. Det är viktigt att regeringen anslår särskilda medel för att identifiera potentiella återkallelseärenden och handlägga dem. Vidare föreslås i yrkande 11 utökade möjligheter att återkalla ett uppehållstillstånd och utvisa en utlänning av vandelsskäl utan att utlänningen har dömts för brott. Det kan t.ex. handla om drogmissbruk, prostitution, en kriminell livsstil eller deltagande i kriminella organisationer. Därutöver föreslås i yrkande 28 en skärpt vandelsprövning vid prövning av en ansökan om uppehållstillstånd. All form av vandelsprövning i högre utsträckning beaktas. Det kan främst ske genom utdrag ur utländska misstanke- och belastningsregister eller liknande formella dokument. Vid behov skulle även en personlig utredning, lämnade referenser eller andra sätt kunna komma i fråga. I yrkande 34 föreslås att rätten till främlingspass och resedokument begränsas. Till exempel bör det utredas om

antalet resedokument som en utlänning kan få under en viss period kan begränsas. Det bör också bli lättare att vid behov bevilja handlingar med kortare giltighetstid eller med begränsat giltighetsområde.

I partimotion 2021/22:2550 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 14 anges att det är viktigt med tydliga sanktionsmöjligheter mot andra parter. Det ska t.ex. vara straffbart att medvetet anlita arbetskraft utan tillstånd eller hyra ut en bostad till en utlänning utan rätt att vistas i landet. I kommittémotion 2021/22:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 3 föreslår motionärerna att bestämmelserna om straff för illegal vistelse i Sverige skärps och att myndigheterna åläggs att beivra sådan brottslighet. Den utlänning som medvetet missbrukar Sveriges öppenhet bör i förekommande fall straffas med återreseförbud. Enligt yrkande 4 bör den som döljer en utlänning eller genom någon annan åtgärd uppsåtligen hjälper utlänningen att olovligen uppehålla sig i Sverige eller en annan medlemsstat kunna dömas för brott även om det inte görs i vinstsyfte. Straffet för detta brott bör vidare skärpas. I yrkande 27 föreslås skärpt straff för människosmuggling så att det bättre motsvarar brottets allvar. Gärningen riskerar migranternas liv, utgör ett led i organiserad människohandel och sexuellt utnyttjande samt är en inkomstkälla för den organiserade brottsligheten.

I kommittémotion 2021/22:3516 av Jonny Cato m.fl. (C) yrkande 15 framhålls att det i högre grad bör vara möjligt att återkalla ett uppehållstillstånd när det i efterhand kan konstateras att skälet till vistelsen var ett annat än det som angavs i ansökan om uppehållstillstånd, exempelvis arbete. Bestämmelsen om återkallelse av uppehållstillstånd i utlänningslagen bör utvidgas för att i högre utsträckning inkludera de fall där syftet med ansökan var ett annat än behovet av skydd.

I kommittémotion 2021/22:4214 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkande 41 framhåller motionärerna att utvisning bör komma i fråga oftare för personer som söker asyl i Sverige och begår brott, särskilt vid våldsbrott, sexualbrott, hedersrelaterade brott eller hatbrott. I dessa fall bör ansökan avslås och personen omedelbart avvisas ur landet. Om det finns verkställighetshinder ska utvisningen genomföras så snart dessa hinder inte längre finns. Även i kommittémotion 2021/22:4189 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 21 föreslås att utvisning ska komma i fråga oftare för personer som söker asyl i Sverige och som begår sexualbrott. I yrkande 25 föreslås att straffet för människosmuggling ska skärpas.

Utskottets ställningstagande

Regler om återkallelse av tillstånd finns i 7 kap. UtlL. Bland annat ska ett uppehållstillstånd återkallas om det på grund av tidigare verksamhet eller i övrigt kan antas att utlänningen kommer att bedriva sabotage, spioneri eller olovlig underrättelseverksamhet i Sverige. Uppehållstillståndet får dock inte återkallas om utlänningen har vistats här i landet i mer än tre år. Vidare får ett uppehållstillstånd återkallas bl.a. om oriktiga uppgifter har lämnats eller

omständigheter som har varit av betydelse för att få tillståndet har förtigits. Om utlänningen har vistats här i landet i mer än fyra år får uppehållstillståndet i dessa fall emellertid återkallas endast om det finns synnerliga skäl för det. Ett permanent uppehållstillstånd ska också återkallas om utlänningen inte längre är bosatt i Sverige eller om förutsättningarna för att medge uppehållstillståndet inte längre är uppfyllda. Vid bedömningen av om ett uppehållstillstånd ska återkallas när utlänningen har rest in i landet ska hänsyn tas till den anknytning utlänningen har till det svenska samhället och till om andra skäl talar mot en återkallelse.

Utskottet utgår från att regeringen följer frågan om Migrationsverkets handläggning av ärenden om återkallelse av uppehållstillstånd. Utskottet noterar även att det framgår av Migrationsverkets årsredovisning för 2020 att verket har gjort insatser för att möjliggöra digital handläggning av ärenden om återkallelse av uppehållstillstånd. Av Migrationsverkets webbplats framgår att om verket upptäcker att en person har begått ett brott i Sverige anmäler myndigheten det till polisen. En samverkan sker då efter behov i det enskilda fallet. Av Migrationsverkets årsredovisning för 2021 framgår att verket även medverkar i det myndighetsgemensamma arbetet mot den organiserade brottsligheten.

Ett flertal motioner behandlar frågan om konsekvenser av att asylsökande gör sig skyldiga till brott. Rätten att söka och få skydd i Sverige är och ska enligt utskottet vara stark. Denna rätt har sin grund i ett internationellt regelverk, som Sverige är bundet av. Sverige kan inte införa regler som innebär t.ex. att en asylsökande som begår brott som huvudregel ska få sin asylansökan avslagen. Regelverket, som omfattar bl.a. EU:s regelverk och Genèvekonventionen, innehåller dock regler för när en utlänning på grund av brott är utesluten från att anses som flykting eller som alternativt skyddsbehövande. Reglerna har införts i svensk rätt, och i utlänningslagen finns bestämmelser som innebär att en flykting får vägras uppehållstillstånd om han eller hon genom ett synnerligen grovt brott har visat att det skulle vara förenat med allvarlig fara för allmän ordning och säkerhet att låta honom eller henne stanna i Sverige eller om han eller hon har bedrivit verksamhet som har inneburit fara för rikets säkerhet och det finns anledning att anta att han eller hon skulle fortsätta verksamheten här. I utlänningslagen finns också regler som utesluter en utlänning från att anses som alternativt skyddsbehövande bl.a. om det finns synnerlig anledning att anta att han eller hon har gjort sig skyldig till ett grovt brott eller utgör en fara för rikets säkerhet.

I artikel 28 i det omarbetade asylprocedurdirektivet (2013/32/EU) anges att om det finns skäligen grund för att anta att en sökande har återkallat eller avstått från sin ansökan, ska medlemsstaten se till att den beslutande myndigheten fattar beslut om att avbryta prövningen eller avslå ansökan. Medlemsstaten får förutsätta att sökanden har återkallat eller avstått från sin ansökan bl.a. om sökanden har avvikit eller avstått från att besvara en begäran om att lämna information. Kommissionen lämnade under 2016 förslag på revideringar av de rättsakter som ingår i det gemensamma europeiska asylsystemet. I september

2019 presenterade kommissionen ett nytt förslag till en ny asylprocedurförordning, i vilken föreslås en skyldighet för sökanden att samarbeta med myndigheterna genom hela asylprocessen, och om detta inte görs ska i slutändan en ansökan kunna avslås.

Utskottet noterar att regeringen i april 2020 beslutade att en särskild utredare ska göra en översyn av regelverket om utvisning på grund av brott (dir. 2020:44). Utredningen lämnar förslag till ändringar i regelverket när det gäller möjligheten att neka och återkalla uppehållstillstånd på grund av brott i betänkanudet Utvisning på grund av brott – ett skärpt regelverk (SOU 2021:61). En proposition är aviserad till april 2022.

Med hänsyn till det arbete som pågår på såväl nationell nivå som EU-nivå och vad som i övrigt sagts ovan ser utskottet inte något skäl för riksdagen att göra ett tillkännagivande om återkallelse av eller nekat uppehållstillstånd på grund av brottslighet. Utskottet avstyrker därför motionerna 2021/22:3842 (M) yrkande 34, 2021/22:543 (M), 2021/22:2400 (M) yrkandena 1 och 2, 2021/22:3046 (M), 2021/22:2552 (SD) yrkandena 11 och 28, 2021/22:4189 (KD) yrkande 21 och 2021/22:4214 (KD) yrkande 41. Utskottet ser inte heller skäl att göra tillkännagivanden om ökad kontroll av grunder för uppehållstillstånd eller återkallelse av uppehållstillstånd när grunden för uppehållstillståndet har upphört. Utskottet avstyrker därför motionerna 2021/22:3840 (M) yrkande 33, 2021/22:1462 (M) yrkande 3, 2021/22:1963 (M), 2021/22:3066 (M), 2021/22:3313 (M), 2021/22:2549 (SD) yrkande 35, 2021/22:2550 (SD) yrkandena 11 och 12, 2021/22:2552 (SD) yrkande 31, 2021/22:2927 (SD) och 2021/22:3516 (C) yrkande 15. Utskottet är inte heller berett att ställa sig bakom ett motionsyrkande om mer resurser till Migrationsverket för återkallelseärenden. Utskottet avstyrker därför motion 2021/22:2552 (SD) yrkande 32.

I ett par motioner föreslås skärpningar och ändringar av bestämmelserna om främlingspass för skyddsbehövande och resedokument. Det föreslås också en utredning av om antalet resedokument som en utlänning kan få under en viss period kan begränsas.

Utskottet noterar att bestämmelserna om främlingspass och resedokument nyligen har ändrats (prop. 2020/21:159, bet. 2020/21:SfU24, rskr. 2020/21:299). En ansökan om främlingspass ska avslås om det inom de senaste fem åren före ansökan har utfärdats tre sådana pass för utlänningen och det inte finns särskilda skäl att bifalla ansökan. När det gäller återkallelse ska Migrationsverket återkalla ett främlingspass bl.a. om myndigheten får reda på att innehavaren ska resa till sitt hemland. Utskottet bedömer som tidigare att det inte på samma sätt som gäller för svenska pass är förenligt med internationella konventioner att införa en begränsning av det antal resedokument som kan beviljas inom en viss tidsperiod. Utskottet noterar även att det finns en överhängande risk att en begränsning av antalet resedokument inte blir meningsfull, eftersom resedokument i dag endast utfärdas i de fall det är obligatoriskt enligt konventionerna.

Utskottet noterar att ett resedokument enligt 2 kap. 8 § UtIF ska utfärdas med en giltighetstid om högst två år. Om sökanden inom de senaste fem åren före ansökan har förlorat ett tidigare resedokument ska giltighetstiden dock vara ett år, om inte särskilda skäl talar emot det. Detsamma gäller om det finns anledning att misstänka att ett tidigare resedokument inom samma tid har varit föremål för missbruk. Ett främlingspass får, antingen när det utfärdas eller senare, förses med en anteckning som begränsar dess giltighetsområde. Ett främlingspass ska enligt utlänningsförordningen utfärdas med en giltighetstid om högst tre år.

Utskottet anser att gällande regelverk är väl avvägt och avstyrker därför motionerna 2021/22:3840 (M) yrkande 23 och 2021/22:2552 (SD) yrkande 34.

En utlänningsperson som uppsåtligt eller av oaktsamhet uppehåller sig i Sverige utan föreskrivet tillstånd och utan att ha ansökt om ett sådant tillstånd döms till böter. Vidare är det straffbelagt att dölja en utlänningsperson eller genom någon annan åtgärd uppsåtligt hjälpa utlänningspersonen att olovligen uppehålla sig i Sverige och detta görs i vinstsyfte. Fängelse i högst två år kan utdömas. Det är även straffbelagt att ha en utlänningsperson utan tillstånd anställd.

Utskottet finner inte skäl att utvidga det straffbara området eller skärpa straffbestämmelserna. Därmed avstyrker utskottet motionerna 2021/22:2250 (M) yrkande 3, 2021/22:2550 (SD) yrkande 14 och 2021/22:2552 (SD) yrkandena 3 och 4.

Utskottet konstaterar att människosmuggling är kriminaliserat i utlänningslagen. Såväl människosmuggling som organiserande av sådan kan ge fängelse i högst två år och om brottet är grovt fängelse i lägst sex månader och högst sex år.

Utskottet kan konstatera att regeringen i proposition 2021/22:134 Skärpta och förbättrade regler om arbetskraftsinvandring föreslår att brottet organiserande av människosmuggling ska utvidgas. Enligt förslaget ska uppsåtliga förfaranden som möjliggör inresa i Sverige med stöd av uppehållstillstånd som utfärdats på oriktiga uppgifter straffbeläggas. Utskottet välkomnar förslaget som innebär att brottet organiserande av människosmuggling även ska kunna tillämpas i situationer när utlänningspersonen visserligen har ett formellt giltigt tillstånd för inresa, men de grundläggande bakomliggande uppgifterna är av oriktigt slag.

Utskottet anser därför att det saknas skäl att nu föreslå ett tillkännagivande om en skärpning av straffen för människosmuggling. Utskottet avstyrker därmed motionerna 2021/22:3840 (M) yrkande 30, 2021/22:2552 (SD) yrkande 27 och 2021/22:4189 (KD) yrkande 25.

EU:s asyl- och migrationspolitik

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om bl.a. migrationspolitiken inom EU, EU:s asylbyrå, principen om första säkra land inom EU och ett EU-gemensamt system för vidarebosättning.

Jämför reservation 19 (M), 20 (SD), 21 (C), 22 (V), 23 (KD) och 24 (L).

Bakgrund

EU har sedan slutet på 1990-talet arbetat för att skapa ett gemensamt europeiskt asylsystem (CEAS) och förbättra det befintliga regelverket. Under åren fram till 2005 antogs ett antal rättsakter inom EU på asylområdet (asylprocedurdirektivet, skyddsgrundsdirektivet, mottagandedirektivet, Dublinförordningen och Eurodacförordningen). Mellan 2008 och 2012 föreslog kommissionen ändringar i dessa rättsakter, som en del i det gemensamma europeiska asylsystemet, som antogs av EU-länderna 2013. Efter flyktning- och migrationskrisen 2015 blev det tydligt att EU:s nuvarande regelverk på asylområdet måste reformeras för att kunna säkerställa en human och effektiv asylpolitik som klarar situationer med hög inströmning av asylsökande. Krisen tydliggjorde också andra EU-medlemsstaters bristande tillämpning av det gemensamma asylsystemet.

Som en följd av detta presenterade kommissionen under 2016 ett paket med förslag till ändringar av sju rättsakter för att uppnå ett rättvisare system som ger säkra och ordnade vägar till EU för tredjelandsmedborgare i behov av internationellt skydd. Förhandlingar om de sju rättsakterna inleddes i rådet och Europaparlamentet under hösten 2016. Förhandlingarna om förslagen fortskred i olika takt och när det gällde den centrala frågan om ett rättvisare system och ansvarsfördelning blev det tydligt att det rådde djup oenighet bland medlemsstaterna, vilket fick till följd att förhandlingarna har präglats av låsta positioner och svårigheter att nå överenskommelser.

I september 2020 presenterade EU-kommissionen ett meddelande om en ny migrations- och asylpakt (COM(2020) 609), fem lagstiftningsförslag (beskrivna nedan) samt ett antal riktlinjer och rekommendationer. Pakten utgår från en helhetssyn på områdena migration, asyl, integration, gränshantering, återvändande, lagliga vägar och samarbete med tredjeländer. I paketet ingår följande förslag till lagstiftningsakter:

- förordning om asyl- och migrationshantering (COM(2020) 610)
- ändrat förslag till asylprocedurförordning (COM(2020) 611)
- förordning om införande av screening för tredjelandsmedborgare vid yttre gräns (COM(2020) 612)
- förordning om hantering av krisituationer och force majeure på migrations- och asylområdet (COM(2020) 613)

– ändrat förslag till Eurodacförordning (COM(2020) 614).

Förslaget till förordning om asyl- och migrationshantering ska ersätta den nuvarande Dublinförordningen och innehåller bestämmelser om vilken medlemsstat som ska ansvara för prövningen av en asylansökan. Förslaget innehåller också en solidaritetsmekanism som syftar till att uppnå en rättvis ansvarsfördelning och en effektiv migrationshantering vid EU:s yttre gräns.

Det ändrade förslaget till asylprocedurförordning syftar till att göra riktade ändringar av 2016 års förslag till förordning om asylförfaranden för att tillsammans med förslaget till förordning om införande av screening för tredjelandsmedborgare vid yttre gräns och förslaget om ändring av återvändandenedirektivet (COM(2018) 634) införa en koppling mellan alla skeden av migrationsprocessen, från ankomst till behandling av asylansökningar och beviljande av internationellt skydd eller, i tillämpliga fall, återvändande av de personer som inte är i behov av internationellt skydd.

Genom förslaget till förordning om införande av screening för tredjelandsmedborgare vid yttre gräns inrättas en ny fas före inresa som består av en screening. Syftet är att bidra till den nya övergripande strategin för migration och blandade flöden genom att säkerställa att personernas identitet, men även eventuella hälso- och säkerhetsrisker, snabbt fastställs och att alla tredjelandsmedborgare som befinner sig vid de yttre gränserna utan att uppfylla inresevillkoren eller efter landsättning efter en sök- och räddningsinsats snabbt hänvisas till det tillämpliga förfarandet.

Förslaget till förordning om hantering av krissituationer och force majeure på migrations- och asylområdet innehåller bestämmelser som ska tillämpas vid exceptionella situationer av massinflöde av tredjelandsmedborgare eller statslösa personer som anländer irreguljärt till en medlemsstat i sådan omfattning att medlemsstatens asyl- och mottagnings- eller återvändandesystem riskerar att inte längre fungera och att detta riskerar att få allvarliga konsekvenser för det gemensamma asyl- och migrationshanteringssystemet i EU. Förslaget innefattar även force majeure-situationer.

Det ändrade förslaget till Eurodacförordning är en ändring av det tidigare förslaget till reviderad Eurodacförordning (COM(2016) 272) som presenterades under 2016. Förslaget till förordning från 2016 innehöll ändringar som innebar att Eurodacs användningsområde breddades till att omfatta bl.a. fler personuppgifter (ansiktsbilder, sänkt åldersgräns för fingeravtryck och lagring av information om nationalitet, id-handlingar födelsedatum m.m.) och möjlighet att utbyta information med tredjeland i syfte att underlätta återvändande och återtagande. Kommissionen anger att det ändrade förslaget bygger på Europaparlamentet och rådets preliminära överenskommelse till följd av förhandlingarna som förts sedan 2016. Vidare finns riktade ändringar som syftar till att förslaget ska vara fullt förenligt med de andra delarna i migrations- och asylpakten, främst vad gäller förslaget till förordning om asyl- och migrationshantering (COM(2020) 610) och förslaget om screening (COM(2020) 612).

Utöver nämnda förslag fortsätter förhandlingarna om ett antal av de förslag som presenterades under bl.a. hösten 2016. Dessa beskrivs nedan.

Skyddsgrundsförordningen, som ska ersätta nuvarande direktiv, syftar till ökad harmonisering av bedömningar av asylansökningar och innehållet i ett beviljat skydd. Ändringsförslaget påverkar inte medlemsstaters möjlighet att bevilja skydd till andra grupper än flyktingar och subsidiärt skyddsbehövande (COM(2016) 466).

Mottagandedirektivet syftar till ökad harmonisering av mottagandeförhållandena inom EU för att uppnå en jämnare fördelning av asylsökande och minska incitamenten för sekundära förflyttningar (COM(2016) 465).

Förslaget om att inrätta ett EU-gemensamt ramverk för vidarebosättning ska medföra en mer sammanhållen handlägningsprocess för vidarebosättning och syftar till att fler medlemsstater ska delta i arbetet och bidra till att öka antalet vidarebosättningsplatser i EU (COM(2016) 468).

Ett förslag till revidering av återvändandedirektivet presenterades av kommissionen under hösten 2018. Förslaget syftar till att öka effektiviteten i återvändandet, bl.a. genom att det införs en uttrycklig skyldighet för tredjelandsmedborgare att samarbeta med myndigheterna i återvändandeprocessen och en skyldighet för medlemsstaterna att ha ett system för stöd till självmant återvändande. Vidare ges medlemsstaterna utökade möjligheter att begränsa tidsfristen för frivillig avresa, och ska i vissa fall underlåta att meddela sådana. För att säkerställa verkställigheten av återvändandebeslut, föreslås bl.a. även gemensamma kriterier för bedömning av risk för avvikande och en tidsgräns för en möjlig inledande maxperiod för förvarstagande på minst tre månader. Det föreslås också att medlemsstaterna ska inrätta ett särskilt gränsförfarande med förenklade och påskyndade förfaranden för återvändande.

I mars 2016 gjorde EU och Turkiet ett gemensamt uttalande i syfte att hantera migrationssituationen och förstöra människosmugglarnas affärsmodell. Uttalandet innebär bl.a. att alla nya irreguljära migranter från Turkiet till de grekiska öarna ska återsändas till Turkiet. Detta ska ske i full överensstämmelse med EU-rätten och internationell rätt och med respekt för principen om non-refoulement. För varje syrier som återsänds till Turkiet från de grekiska öarna ska en annan syrier från Turkiet vidarebosättas i EU.

I EU pågår även, inom ramen för migrationsagendan, diskussioner om olika tillfälliga regionala lösningar i samarbete med länder utanför EU, FN:s flyktingorgan (UNHCR) och Internationella organisationen för migration (IOM).

Motionerna

I kommittémotion 2021/22:3840 av Maria Malmer Stenergard (M) m.fl. framhålls i yrkande 43 att Sverige ska vara drivande för att dagens gemensamma EU-system på sikt ska ersättas med ett nytt gemensamt system. Motionärerna anser att det behöver göras större åtskillnad mellan de som har asylskäl och ekonomisk migration. Det behövs också bättre kontroller av vilka som

kommer till EU, snabba och rättssäkra asylprocesser samt ett effektivt återvändande. Vidare anføres att ansvaret för att ta emot asylsökande behöver delas mer rättvist mellan medlemsländerna utan att det ställs krav på tvingande omfördelning av mottagandet. Medlemsländerna ska kunna bidra till den gemensamma politiken på olika sätt, t.ex. gränskontroller, återvändande eller ekonomiskt stöd. Hänsyn bör tas till det historiska mottagandet av asylsökande i medlemslandet. Det nuvarande asylsystemet i EU bör på sikt ersättas med ett system där asylprövningen sker i ett säkert tredjeland, detta för att skapa lagliga vägar och motverka människosmuggling. Därtill behöver Sverige vara pådrivande för migrations-samarbete med fler länder utanför EU, både bilateralt och på EU-nivå.

Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) begär i kommittémotion 2021/22:2549 tillkännagivanden om principen om första säkra land inom EU (yrkande 2), mottagande utanför EU (yrkande 3) och om bättre genomförande av Eurodac (yrkande 14). Motionärerna anför att människor på flykt ska söka asyl i det första säkra land som kan nås. EU-lagstiftningen bör därför reformeras så att medlemsländerna ska kunna stoppa asylsökande vid gränsen om de kommer direkt från, eller befinner sig i, ett säkert land. Detta för att motverka bl.a. människosmuggling och sekundära förflyttningar inom EU. Regeringen bör även utreda och arbeta för att på sikt införa ett system inom EU där en person som ansöker om internationellt skydd i ett medlemsland omedelbart ska skickas till mottagningsenheter i ett tredjeland där asylansökan behandlas och beslut om asyl tas. Om personen bedöms ha skyddsskäl ska uppehållstillstånd beviljas i det tredjeland där mottagningsenheten ligger och där ansökan har behandlats. Vidare anser motionärerna att det s.k. Eurodac-systemet som används för att registrera asylsökandes fingeravtryck bör utvidgas och vidareutvecklas. DNA-uppgifter kan t.ex. inkluderas för att styrka påstådda släktskap. Vidare anføres att uppgifterna i systemet bör kunna lagras längre tid.

I kommittémotion 2021/22:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) föreslås i yrkande 26 att transportörsansvaret utökas.

I kommittémotion 2021/22:3516 av Jonny Cato m.fl. (C) framhålls att demokratiska principer, grundläggande mänskliga rättigheter, principen om non-refoulement, asylrätten och ett värdigt mottagande måste värnas i alla avtal eller överenskommelser som sluts mellan EU och tredjeländer för att kontrollera migration (yrkande 1). Motionärerna anför också att Sverige bör verka för en ny migrationspakt på EU-nivå som bygger på att alla medlemsländer tar ansvar för mottagandet av skyddsbehövande eller för de personer som fått avslag (yrkande 4). Vidare vill motionärerna att Sverige verkar för att hanteringen av asylansökningar vid EU:s yttre gräns är rättssäker och att detta säkerställs genom kontinuerlig uppföljning (yrkande 5). Sverige bör även verka för att EU:s asylbyrå ska se över hur asylbeslut som fattas i medlemsländerna kan bli mer enhetliga (yrkande 7). Motionärerna anför att EU:s asylbyrå har en viktig roll i att förstärka rättssäkerheten, bl.a. mot

bakgrund av att medlemsländernas bedömningar kan skilja sig åt trots att de i stor utsträckning utgår från samma landinformation.

Christina Höj Larsen m.fl. (V) begär i kommittémotion 2021/22:448 tillkännagivanden om EU:s asyl- och migrationspolitik. Motionärerna framhåller att regeringen i förhandlingar om en ny migrationspolitik inom EU bör stå upp för och prioritera rättssäkerheten och asylrättens andemening framför strikta tidsgränser i alla delar av EU:s migrationspolitik (yrkandena 1 och 5). Regeringen bör även motsätta sig en ordning med gränsförfaranden och olika snabbspår vid eller i anslutning till de yttre gränserna samt motsätta sig en ordning där medlemsländer enbart väljer att agera genom s.k. återvändandensponsorskap (yrkandena 2 och 4). Vidare bör regeringen motarbeta den solidaritetsmekanism som EU-kommissionen föreslagit och verka för att EU:s asylsystem i högre utsträckning regleras genom direktiv i stället för genom förordningar (yrkandena 3 och 6). I yrkandena 7 och 8 framhålls att Sverige inom EU bör verka för en flyktingpolitik som värnar asylrätten och grundläggande mänskliga rättigheter samt söka samarbete med de stater som vill ha en mer välkomnande och human migrationspolitik och driva detta samarbete kraftfullt. I yrkandena 9 och 10 anges att Sverige inom EU bör verka för att förslaget till ett gemensamt ramverk för vidarebosättning drivs igenom och att det inte används för att sluta avtal liknande det mellan EU och Turkiet eller s.k. humanitära mottagningsprogram samt att avtalet mellan EU och Turkiet sägs upp. Vidarebosättningsramverket bör säkerställa att EU täcker minst 25 procent av UNHCR:s globala behov av vidarebosättning per år och får inte användas för att förhandla fram avtal som hindrar människor på flykt från att komma till Europa. Enligt motionärerna innebär uppgörelsen mellan EU och Turkiet ett avsteg från asylrätten eftersom Turkiet inte är ett säkert tredjeland. I yrkandena 11 och 12 framhålls att regeringen bör verka för att EU slutar finansiera den libyska kustbevakningen och att relationer med Libyen bör bygga på full respekt för asylrätten och mänskliga rättigheter samt att Sverige genom EU och UNHCR bör agera för en snabb evakuering och vidarebosättning av flyktingar och asylsökande från Libyen. Regeringen bör också agera inom EU för att underlätta för människor som flyr Afghanistan att få skydd i Europa samt för att de skyddsbehövande på de grekiska öarna vidarebosätts inom EU samtidigt som förhållandena i lägren kraftigt förbättras (yrkandena 13 och 15). Vidare anges i yrkande 14 att Sverige som enskilt land såväl som inom EU och FN bör motverka alla beslut som innebär att asylrätten och flyktingars mänskliga rättigheter kränks. EU använder sin politiska och ekonomiska makt för att begränsa asylrätten genom samarbete med tvivelaktiga stater som Sudan, Egypten och Libyen för att stoppa människor på flykt. Därmed finns uppenbara risker för att EU bidrar till grova kränkningar av mänskliga rättigheter. Vidare bör visumkrav inte användas för att stänga ute flyktingar varför regeringen inom EU bör verka för att korta ned listan över visumpliktiga länder (yrkande 20). Motionärerna anser slutligen att regeringen bör verka för att EU möjliggör införande av asylvisum och för att

avskaffa transportörsansvaret (yrkandena 21 och 22). Utfärdande av asylvisum, som komplement till det traditionella sättet att söka asyl, bör ses som en viktig möjlighet att skapa lagliga vägar för att söka skydd undan förföljelse. Transportörsansvaret leder till att flyktingar får vända sig till smugglare med sjöovärdiga båtar för resa över Medelhavet med livet som insats.

Hans Eklind m.fl. (KD) framhåller i kommittémotion 2021/22:4214 yrkande 33 att Sverige inom ramen för EU-samarbetet bör verka för gemensamma lösningar för att personer med utvisningsbeslut på grund av grov brottslighet inte ska få vara kvar på svensk eller europeisk mark. Vidare anges i yrkande 58 att EU ska verka för ett effektivt återvändande av de som saknar skyddsskäl, genom t.ex. inrättande av en återvändandekoordinator, fler och bättre återvändandeavtal med ursprungsländer, en infrastruktur som gör att människor inte migrerar samt satsningar för att krossa hänsynslösa människosmugglare.

I kommittémotion 2021/22:3996 av Joar Forssell m.fl. (L) framhålls att EU-kommissionens nya förslag om en gemensam migrationspolitik snabbt måste komma på plats och att det behövs fler lagliga vägar in i Europa (yrkandena 10 och 13). Motionärerna anför bl.a. att den nya asylmyndigheten behöver få en starkare roll för att se till att regelverken för asylmottagande följs, samt att beslut i asylärenden fattas med grund i pålitlig och likvärdig information. För att värna asylrätten och slå vakt om ett fungerande asylsystem måste de som saknar skyddsskäl återvända till sina hemländer. De länder som vägrar ta sin del av ansvaret ska få minskat ekonomiskt stöd från EU och incitamenten för ursprungsländer att återta sina medborgare behöver öka. Det framhålls även att EU:s delegationer bör förstärkas och ta över det konsulära stödet både till EU-medborgare och till den som söker Schengenvisum. När det gäller lagliga vägar in i Europa anfördes att införandet av ett EU-gemensamt system för vidarebosättning skulle avlasta grannländerna i konflikternas närområden som i dag tar ett stort ansvar för att ta emot flyktingar. Det humanitära stödet till konfliktområden behöver öka för att bidra till en minskning av dödsfallen på Medelhavet.

Magnus Manhammar (S) framhåller i motion 2021/22:1688 att det behövs fler lagliga vägar för att söka asyl i EU, detta för att undvika att människor tvingas riskera livet på livsfarliga resor för att kunna söka asyl på plats i något EU-land.

Utskottets ställningstagande

Utskottet kan inledningsvis konstatera att förhandlingarna om en ny asyl- och migrationspakt fortfarande präglas av låsta positioner kring de övergripande och centrala delarna i förslagen. Det har funnits svårigheter att nå framsteg när det gäller t.ex. ansvarsfördelning och solidaritet. Denna låsning har även haft en inverkan på förhandlingarna i stort då ett flertal medlemsstater motsätter sig att gå vidare med antagandet av andra rättsakter med hänvisning till att alla

förslag bör antas som ett paket. Utskottet ser positivt på att det franska ordförändskapet har försökt ta förhandlingarna framåt genom att föreslå en s.k. stegvis ansats. I ett första steg ska delar av förslagen som rör kontroller och registrering vid yttre gräns (t.ex. förslagen till screeningförordning och Eurodacförordning) ingå, och dessa ska balanseras med stöd- och solidaritetsåtgärder för de medlemsstater som ansvarar för EU:s yttre gräns och utsätts för migrationstryck. Syftet med den stegvisa ansatsen är bl.a. att öka förtroendet mellan medlemsstaterna och visa på systemets fördelar för att på detta sätt skapa förutsättningar för kompromisser om de övriga delarna av pakten. Förslaget ligger i linje med den övergripande inriktningen som anges i det s.k. 18-månadersprogram som de franska, tjeckiska och svenska ordförändskapen tillsammans har lagt fram. I programmet anges när det gäller den interna dimensionen att det är nödvändigt med en överenskommelse som bygger på en balans mellan ansvar och solidaritet. Vidare anges att trion kommer att stödja insatser för att undvika förlust av människoliv och säkerställa internationellt skydd för dem som behöver det. Enligt utskottets mening är en långsiktigt hållbar migrationspolitik i Sverige också beroende av ett gemensamt europeiskt asylsystem som bygger på balans mellan ansvar och solidaritet och en jämnare fördelning av asylsökande mellan medlemsstaterna. Utskottet kan konstatera att regeringen arbetar aktivt inom ramen för förhandlingarna om reformeringen av det gemensamma europeiska asylsystemet.

Situationen i Ukraina visar tydligt på vikten av framsteg i förhandlingarna om asyl- och migrationspakten. EU:s asyl- och migrationspolitik behöver bygga på en förutsägbar och hållbar solidaritet. EU bör erbjuda stöd både till de som flyr inom landet, s.k. internflyktingar, och till de länder dit flyktingar tar sig.

När det gäller vidarebosättning kan utskottet, i likhet med tidigare ställningstaganden (senast i bet. 2020/21:SfU20), konstatera att Sverige under lång tid har prioriterat det internationella arbetet för att öka den globala ansvarsfördelningen och andra länders mottagande av kvotflyktingar. Vidarebosättning är ett väl beprövat system och det säkraste sättet för personer i behov av skydd att komma till EU. Vidarebosättning måste dock ses som ett komplement och ska inte ersätta den individuella asylrätten. Inom ramen för den pågående reformeringen av det gemensamma europeiska asylsystemet ingår kommissionens förslag till ett EU-gemensamt system för vidarebosättning och utskottet kan konstatera att regeringen arbetar med denna fråga i förhandlingarna om förslaget. Utskottet kan i sammanhanget notera att det europeiska stödkontoret för asylfrågor Easo i januari 2022 omvandlades till en fullt utvecklad asylbyrå. I och med ikraftträdandet av förordningen om EU:s asylbyrå (Europaparlamentet och rådets förordning (EU) 2021/2303) får asylbyrån mer resurser och större befogenheter. Asylbyrån ska bl.a. tillhandahålla ökat tekniskt och operativt stöd till medlemsländerna. I detta ingår att bistå medlemsstaterna i deras åtgärder för vidarebosättning.

I några motioner tas frågan om återvändande och återtagande upp. Utskottet anser att en väl fungerande och rättssäker ordning för återvändande är avgörande för ett gemensamt och hållbart europeiskt migrationssystem. Enligt utskottets mening bör Sverige stödja de åtgärder som bidrar till ett mer effektivt och gemensamt EU-system för återvändande. I regeringens skrivelse 2021/22:115 Årsboken om EU anges att det under hösten 2021 presenterades åtta handlingsplaner som rör samarbetet med tredjeländer, bl.a. målsättningar migrationsmål och arbetssätt. När det gäller återtagande anges att kommissionen under 2021 föreslog åtgärder för att få till stånd ett bättre samarbete om återtagande med Bangladesh, Gambia och Irak. Beslut fattades därefter om genomförandet av åtgärder när det gäller Gambia. Utskottet, som ser positivt på denna typ av åtgärder, anser att de kan bidra till att effektivisera arbetet med återvändandet.

Med hänsyn till det omfattande arbete som pågår inom EU med att reformera det gemensamma europeiska asylsystemet, till regeringens pågående arbete och till genomförda åtgärder anser utskottet att det saknas skäl för riksdagen att nu göra tillkännagivanden med anledning av motionerna 2021/22:448 (V) yrkandena 1–15 och 20–21, 2021/22:1688 (S), 2021/22:2549 (SD) yrkandena 2, 3 och 14, 2021/22:3516 yrkandena 1, 4, 5 och 7, 2021/22:3840 (M) yrkande 43, 2021/22:3996 (L) yrkandena 10 och 13 samt 2021/22:4214 yrkandena 33 och 58.

Eftersom utskottet inte finner anledning att föreslå tillkännagivanden om att inom EU-samarbetet verka för att vare sig skärpa eller avskaffa transportörsansvaret avstyrker utskottet motionerna 2021/22:2552 (SD) yrkande 26 och 2021/22:448 (V) yrkande 22.

Fri rörlighet för EU-medborgare

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om bl.a. tillämpningen av den fria rörligheten, om EU:s familjebegrepp och om att återinföra registrering av EU-medborgare.

Jämför reservation 25 (M), 26 (SD), 27 (KD) och 28 (L).

Gällande ordning

Det s.k. rörlighetsdirektivet (2004/38/EG) reglerar unionsmedborgares och deras familjemedlemmars rätt att fritt röra sig och uppehålla sig i en annan medlemsstat. Direktivet är införlivat i svensk rätt (prop. 2005/06:77, bet. 2005/06:SfU9, rskr. 2005/06:191). En EES-medborgare behöver vid inresan till Sverige visa pass eller en annan identitetshandling för att styrka sitt medborgarskap. En EES-medborgares rätt att uppehålla sig i Sverige regleras i utlänningslagen.

Med uppehållsrätt avses enligt 3 a kap. 1 § UtL en rätt för EES-medborgare och deras familjemedlemmar att vistas i Sverige mer än tre månader utan uppehållstillstånd.

Enligt 3 a kap. 3 § UtL har en EES-medborgare uppehållsrätt om han eller hon

1. är arbetstagare eller egenföretagare i Sverige
2. har kommit till Sverige för att söka arbete och har en verklig möjlighet att få en anställning
3. är inskriven som studerande vid en erkänd utbildningsanstalt i Sverige och enligt en försäkran om detta har tillräckliga tillgångar för sin och sina familjemedlemmars försörjning samt har en heltäckande sjukförsäkring för sig och familjemedlemmarna som gäller i Sverige, eller
4. har tillräckliga tillgångar för sin och sina familjemedlemmars försörjning och har en heltäckande sjukförsäkring för sig och familjemedlemmarna som gäller i Sverige.

En EES-medborgare som har vistats lagligt i Sverige utan avbrott under minst fem år har permanent uppehållsrätt (3 a kap. 6 § UtL).

En EES-medborgares familjemedlem som inte själv är EES-medborgare och som har uppehållsrätt ska ansöka om uppehållskort hos Migrationsverket senast tre månader efter det att han eller hon kom till Sverige. Detta gäller dock inte för en utlänning som har ett giltigt uppehållstillstånd eller som inom tre månader från ankomsten till Sverige har ansökt om ett sådant tillstånd (3 a kap. 10 § UtL).

En EES-medborgare eller en familjemedlem till en EES-medborgare som har vistats i Sverige mer än tre månader och som inte har uppehållsrätt får utvisas om han eller hon uppehåller sig här men saknar de tillstånd som krävs för att få uppehålla sig i landet (8 kap. 10 § UtL).

En EES-medborgare eller en familjemedlem till en EES-medborgare får avvisas eller utvisas av hänsyn till allmän ordning och säkerhet. Avvisning eller utvisning får dock ske endast om utlänningens eget beteende utgör ett verkligt, faktiskt och tillräckligt allvarligt hot mot ett grundläggande samhällsintresse. Tidigare domar i brottmål får inte i sig utgöra skäl för ett sådant beslut. Det får inte vara ekonomiska syften som ligger till grund för beslutet (8 kap. 11 och 12 §§ UtL). Enligt 8 kap. 13 § UtL ska hänsyn tas till utlänningens ålder, hälsotillstånd, familjesituation, ekonomiska situation samt sociala och kulturella integrering i Sverige. Hänsyn ska också tas till hur länge utlänningen har vistats i Sverige och till banden till ursprungslandet.

En EES-medborgare eller en familjemedlem till en EES-medborgare som har permanent uppehållsrätt får avvisas eller utvisas endast om det finns synnerliga skäl, och den som har vistats i Sverige under de tio närmast föregående åren får utvisas endast om beslutet är oundgängligen nödvändigt av hänsyn till allmän säkerhet (8 kap. 14 § UtL).

Motionerna

I kommittémotion 2021/22:3840 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 46 föreslår motionärerna att registreringsplikten för EES-medborgare med uppehållsrätt återinförs. Motionärerna anför att EES-medborgare som har uppehållsrätt och en vistelse som antas överstiga tolv månader ska folkbokföras och därmed även få ett personnummer. En EES-medborgare som har uppehållsrätt och en vistelse i Sverige på under tolv månader ska inte folkbokföras utan i stället registreras av t.ex. Skatteverket och på så sätt ges ett samordningsnummer med begränsad giltighet. I de fall det kan finnas rimliga tvivel om huruvida kraven för uppehållsrätt är uppfyllda kan Migrationsverket kontrollera om förutsättningarna är uppfyllda och om så inte är fallet antingen uppmana EES-medborgaren att lämna landet eller besluta om utvisning. Johan Forssell m.fl. (M) framhåller i kommittémotion 2021/22:3780 av yrkande 2 att det behövs en översyn av hur bestämmelserna tillämpas i Sverige. Syftet har aldrig varit att människor under lång tid uppehåller sig i andra EU-länder utan egen försörjning.

Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) föreslår i kommittémotion 2021/22:2552 att registreringskravet för EU-medborgare återinförs och att EU-medlemsstaters missbruk av den fria rörligheten straffas (yrkandena 35 och 36). Motionärerna framhåller att ett återinförande av kravet på registrering kommer att ge en bättre överblick över invandringen från andra EU-länder och ge Polismyndigheten bättre kontrollmöjligheter. Vidare anges att EU bör sätta press på de medlemsstater som inte tar ansvar för sina medborgare och vid behov även kunna vidta åtgärder, exempelvis häva den fria rörligheten mot dessa medlemsstater. Även i motion 2021/22:302 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkande 1 föreslås att registreringen av EES-medborgare återinförs. I yrkande 2 föreslås att dagens rapportering följs upp. Enligt motionärerna bör kontrollen av EU-medborgare intensifieras för att ge Migrationsverket bättre möjligheter att utvisa de personer som saknar uppehållsrätt.

I kommittémotion 2021/22:4193 av Andreas Carlsson m.fl. (KD) yrkande 1 anges att nationella riktlinjer om utsatta EU-medborgare i Sverige bör fastställas, sanktioner införs mot EU-länder som kränker sina medborgares eller minoriteters rättigheter och ett sändebud utses med initiativrätt och ansvar för frågan om romers situation i Rumänien och Bulgarien. Enligt yrkande 5 bör registrering av EU-medborgare som varit här längre än tre månader införas. Dagens system, som innebär att personer som är i landet längre än tre månader inte behöver registrera sig, leder till bl.a. en risk för att personerna etablerar sig i permanent fattigdom i Sverige. Motsvarande yrkande finns i motion 2021/22:2983 av Christian Carlsson (KD) yrkande 3.

Enligt kommittémotion 2021/22:4004 av Barbro Westerholm m.fl. (L) yrkande 20 bör samkönade par inbegripas i EU:s familjebegrepp och den fria rörligheten inom EU därmed gälla alla medföljande makar. Det är viktigt att Sverige i EU arbetar för att EU-domstolens dom från juni 2018 om att termen maka eller make inkluderar samkönade par ska få fullt genomslag.

Utskottets ställningstagande

EU-medborgare omfattas av unionens regler om fri rörlighet och viseringsfrihet. Regler är fastställda i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och innebär att människor kan flytta mellan medlemsländerna och arbeta på lika villkor var de vill inom unionen. Dessa regler är fullt ut harmoniserade och det är därför inte möjligt för Sverige att ensidigt besluta om att införa viseringskrav gentemot en annan medlemsstat.

Vad gäller uppehållsrätt krävs enligt EU:s rörlighetsdirektiv bl.a. att EU-medborgaren antingen är arbetstagare eller egenföretagare eller har kommit till Sverige för att söka arbete och har en verklig möjlighet att få en anställning. För studerande och EU-medborgare i övrigt krävs för uppehållsrätt både tillräckliga tillgångar och heltäckande sjukförsäkring.

När det gäller utsatta EU-medborgare ser utskottet med oro på att personer som vistas tillfälligt i Sverige tigger för sin försörjning och lever under ovärdiga förhållanden. Det är enligt utskottet av stor vikt att bekämpa utsatthet, människohandel och människoexploatering. Vidare är det också angeläget att arbeta med hemländerna för att åstadkomma skillnad och hållbarhet på lång sikt. Utskottet kan konstatera att regeringen arbetar med t.ex. Rumänien och Bulgarien när det gäller frågan om utsatta EU-medborgare genom de samförståndsavtal som tecknades 2015 och 2016. Under 2018 skärpte regeringen även lagen när det gäller människoexploatering och människohandel. Lagändringen genomfördes för att mer effektivt kunna lagföra dem som utnyttjar andras utsatta situation för egen vinning, exempelvis genom utnyttjande av andra inom tiggeri. Under 2021 ansvarade länsstyrelserna för regionala kompetensutvecklingsinsatser i frågor om utsatta EU-medborgare, riktade mot myndigheter, kommuner och de av det civila samhällets organisationer som möter målgruppen. Utskottet, som följer frågan, anser med hänsyn till det ovan anförda och det arbete som pågår att det inte finns skäl för riksdagen att göra ett tillkännagivande med anledning av yrkanden om utsatta EU-medborgare eller möjligheten att häva den fria rörligheten gentemot vissa medlemsstater. Motionerna 2021/22:3780 (M) yrkande 2, 2021/22:302 (SD) yrkande 2, 2021/22:2552 (SD) yrkande 36, 2021/22:4193 (KD) yrkande 1 avstyrks därmed.

I några motionsyrkanden föreslås att ett krav på registrering av EU-medborgare ska återinföras. Utskottet har tidigare (bl.a. i bet. 2020/21:SfU20) konstaterat att kravet på att en EU-medborgare ska registrera sig hos Migrationsverket för att få uppehållsrätt togs bort 2014, eftersom det inte var förenligt med rörlighetsdirektivet att kräva att en EU-medborgare skulle både registrera sig enligt utlänningslagen och folkbokföra sig enligt folkbokföringslagen.

I en motion tas frågan om EU:s familjebegrepp upp. Utskottet kan konstatera att det genom EU-domstolens dom C-673/16 av den 5 juni 2018 slagits fast att EU-medlemsstaterna inte får hindra en unionsmedborgares rätt att fritt uppehålla sig inom medlemsstaterna genom att neka hans eller hennes make eller maka av samma kön, som är medborgare i ett icke EU-land, en härledd uppehållsrätt på den aktuella medlemsstatens territorium.

Utskottet anser inte att det finns skäl att föreslå ett återinförande av registrering av EU-medborgare. Det finns inte heller skäl för riksdagen att i nuläget göra ett tillkännagivande till regeringen om EU:s familjebegrepp. Motionerna 2021/22:3840 (M) yrkande 46, 2021/22:2552 (SD) yrkande 35, 2021/22:302 (SD) yrkande 1, 2021/22:4193 (KD) yrkande 5, 2021/22:2983 (KD) yrkande 3 och 2021/22:4004 (L) yrkande 20 avstyrks därför.

Asylprocessen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om bl.a. asylprocessen, biometrisk data och barn i asylprocessen.

Jämför reservation 29 (M), 30 (SD), 31 (C), 32 (V), 33 (KD), 34 (L), 35 (MP), 36 (M), 37 (SD), 38 (KD), 39 (M), 40 (SD), 41 (V) och 42 (KD).

Gällande ordning

Asylprocessen

Enligt praxis är en asylsökande skyldig att medverka till att klarlägga sin identitet alternativt att göra den sannolik. Om en utlänning ansöker om uppehållstillstånd när han eller hon kommer till Sverige eller därefter, får Migrationsverket eller Polismyndigheten ta hand om utlänningens pass eller andra identitetshandlingar (9 kap. 4 § UtL).

Inför muntlig handläggning hos Migrationsverket ska utlänningen tillfrågas om han eller hon föredrar en manlig eller kvinnlig utredare respektive tolk. Önskemålet ska tillgodoses om det är möjligt (8 kap. 9 c § UtL).

Säkerhetsärenden är enligt utlänningslagen ärenden där Säkerhetspolisen av skäl som rör rikets säkerhet eller som annars har betydelse för allmän säkerhet förordar att en utlänning ska avvisas eller utvisas, att en ansökan om uppehållstillstånd eller arbetstillstånd ska avslås eller att tillstånd ska återkallas (1 kap. 7 § UtL). Migrationsverket ska enligt 5 § 2 förordningen (2019:502) med instruktion för Migrationsverket bistå Säkerhetspolisen i dess verksamhet för att förebygga och avslöja brott mot rikets säkerhet och i frågor som rör terrorism.

En utlänning som ska arbeta i Sverige på grund av anställning ska ha arbetstillstånd (2 kap. 7 § UtL). Den som har ansökt om uppehållstillstånd i Sverige som flyktning eller alternativt skyddsbehövande är dock undantagen från skyldigheten att ha arbetstillstånd (5 kap. 4 § UtL). Undantaget gäller inte

1. den som saknar identitetshandlingar, om inte utlänningen medverkar till att klarlägga sin identitet
2. om det är sannolikt att utlänningen kommer att överföras enligt Dublinförordningen

3. om det är sannolikt att utlänningen kommer att avvisas med omedelbar verkställighet.

I ärenden och mål om bl.a. avvisning och utvisning ska ett offentligt biträde förordnas för den som åtgärden avser, om det inte måste antas att behov av biträde saknas (18 kap. 1 § UtIL). Av 5 § lagen (1996:1620) om offentligt biträde framgår att reglerna i rättshjälpslagen (1996:1619) ska tillämpas när det gäller ersättning till offentligt biträde. I ett ärende hos Migrationsverket har ett offentligt biträde rätt till skälig ersättning för arbete, tidsspillan och utlägg som uppdraget har krävt.

En förvaltningsmyndighet får enligt 14 § andra stycket förvaltningslagen (2017:900) besluta att ett ombud eller biträde som bedöms vara olämplig för sitt uppdrag inte längre får medverka i ärendet.

En allmän förvaltningsdomstol får enligt 48 § andra stycket förvaltningsprocesslagen (1971:291) avvisa ett ombud eller biträde om han eller hon visat oskicklighet, oförstånd eller annars är olämplig i ett mål. Domstolen får också förklara honom eller henne obehörig att vara ombud eller biträde vid den aktuella domstolen för viss tid eller tills vidare.

Migrationsverket ska i samband med en asylansökan informera om förfarandet, rättigheter och skyldigheter samt tänkbara konsekvenser av att sökanden inte uppfyller skyldigheterna eller inte samarbetar med verket eller andra myndigheter (8 kap. 10 f § UtIF).

Användning av biometriska data

Schengens informationssystem (SIS) är ett register som Schengenstaterna använder för att utbyta information med varandra inom ramen för bl.a. immigrationskontroll och brottsbekämpning. Av lagen (2000:344) om Schengens informationssystem framgår att registret ska vara ett hjälpmedel för att göra framställningar om att en person ska nekas tillträde till eller uppehållstillstånd i Schengenstaterna (3 §) och att bl.a. fingeravtryck får registreras (4 §). En orsak till registrering är att en person har avvisats eller utvisats med återreseförbud.

Med hjälp av Dublinförordningen (604/2013) avgörs vilken av EU:s medlemsstater som är ansvarig för att pröva en ansökan om skydd som en tredjelandsmedborgare eller en statslös har lämnat in i en medlemsstat. Av Eurodacförordningen (603/2013) framgår att det för tillämpningen av Dublinförordningen är nödvändigt att fastställa identiteten hos personer som ansöker om skydd och att fingeravtryck utgör en viktig beståndsdel när man fastställer identiteten. Enligt artikel 9 i Eurodacförordningen ska varje medlemsstat ta fingeravtryck av varje person som ansöker om skydd och som är 14 år eller äldre och överföra uppgifterna till systemet.

Enligt 9 kap. 8 § UtIL får Migrationsverket och Polismyndigheten fotografera en utlänning och, om utlänningen fyllt 14 år, ta hans eller hennes fingeravtryck om

1. utlänningen inte kan styrka sin identitet när han eller hon kommer till Sverige
2. utlänningen ansöker om uppehållstillstånd som flykting eller alternativt skyddsbehövande
3. det finns grund för att besluta om förvar eller
4. varken utlänningens identitet eller rätt att vistas i Sverige kan klarläggas vid en kontroll under vistelsen i Sverige.

Det fotografi och de fingeravtryck som har tagits ska omedelbart förstöras om det framkommer att utlänningen har rätt att vistas i Sverige.

Vidare är en utlänning som söker uppehållstillstånd skyldig att låta bl.a. Migrationsverket fotografera honom eller henne och, om utlänningen har fyllt sex år, ta hans eller hennes fingeravtryck (9 kap. 8 a § UtIL). Fotografiet och två fingeravtryck ska sparas i ett lagringsmedium i uppehållstillståndskortet. Fingeravtryck som inte sparats i ett sådant medium och de biometriska data som tas fram ur fingeravtrycken och ur fotografiet ska omedelbart förstöras när uppehållstillståndskortet har lämnats ut eller ärendet om uppehållstillstånd har avgjorts utan att utlänningen har beviljats uppehållstillstånd.

Riksdagen har nyligen antagit en ändring i 9 kap. 8 d § UtIL (prop. 2021/22:81, bet. 2021/22:SfU14, rskr. 2021/22:195). En utlänning är vid en in- och utresekontroll skyldig att låta en myndighet ta fingeravtryck. Detta gäller dock inte om utlänningen är under tolv år. Lagändringen träder i kraft den dag som regeringen bestämmer.

Barn och unga i asylprocessen

Enligt 1 kap. 2 § UtIL avses med barn i lagen en person som är under 18 år. I fall som rör ett barn ska särskilt beaktas vad hänsynen till barnets hälsa och utveckling samt barnets bästa i övrigt kräver (1 kap. 10 § UtIL och artikel 3 i barnkonventionen [SFS 2018:1197]).

När frågor om tillstånd enligt utlänningslagen ska bedömas och ett barn berörs av ett beslut i ärendet ska barnet höras om det inte är olämpligt (1 kap. 11 § UtIL). Den hänsyn ska tas till det barnet har sagt som barnets ålder och mognad motiverar.

Om den som söker asyl uppger att han eller hon är ett ensamkommande barn ska Migrationsverket, om det finns skäl att ifrågasätta att sökanden är under 18 år, göra en åldersbedömning och fatta ett tillfälligt beslut om åldern (13 kap. 17 § UtIL). Innan ett tillfälligt beslut att sökanden bedöms vara 18 år eller äldre fattas ska sökanden ges tillfälle att genomgå en medicinsk åldersbedömning (13 kap. 18 § UtIL). Migrationsverket ska informera om den medicinska åldersbedömningen, bl.a. i fråga om att konsekvensen av ett nekat samtycke till en sådan bedömning utan godtagbar anledning kan bli att sökanden bedöms vara 18 år eller äldre (8 kap. 10 h § UtIF). Migrationsöverdomstolen har i avgörandet MIG 2014:1 uttalat att en medicinsk åldersbedömning endast är ett av flera bevismedel som den enskilde kan använda sig av för att uppfylla bevisbördan när det gäller ålder.

Migrationsverkets tillfälliga beslut om ålder får överklagas till en migrationsdomstol (14 kap. 8 b § UtIL).

Motionerna

Asylprocessen

I kommittémotion 2021/22:3840 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 14 föreslås att det i lag tydligt ska anges vilka skyldigheter en asylsökande har och att det ska leda till konsekvenser om skyldigheterna inte fullgörs. Det kan gälla exempelvis en skyldighet att utan dröjsmål ansöka om asyl och lämna in identitetshandlingar. Enligt yrkande 15 bör Migrationsverket tidigt ge asylsökande information om svenska lagar och regler. Det kan t.ex. handla om att Sverige inte tillåter hedersförtryck eller våld mot hbtq-personer, konvertiter eller barn. Vidare behöver en revision av Migrationsverkets verksamhet och effektivitet genomföras (yrkande 16). Därutöver bör möjligheterna att omhänderta pass och andra identitetshandlingar utökas (yrkande 18). I yrkande 32 framhålls att en hög nivå av rättssäkerhet i det svenska asylsystemet bör säkerställas och att en oberoende studie av kvaliteten i den svenska asylprocessen bör genomföras. Enligt yrkande 35 bör myndigheten fortsätta att arbeta för att hålla sig inom författningsstyrda handläggningstider. Det är också viktigt med kortare överklagandetid för beslut om avvisning med omedelbar verkställighet. I yrkande 41 föreslås ett tak på åtta timmars ersättning för offentliga biträden i asylärenden i första instans. I kommittémotion 2021/22:3842 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 11 anför motionärerna att möjligheten till undantag från skyldigheten att ha arbetstillstånd bör begränsas till personer med presumtivt bifall på sina asylansökningar.

I partimotion 2021/22:2550 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 17 anser motionärerna att regeringen snarast bör ta initiativ för en tydligare struktur och likvärdiga beslutsprocesser oberoende av handläggningseenhet. En viktig faktor i säkerställandet av likvärdiga och rättssäkra beslutsprocesser är också att säkerställa uppföljning och kontroller av de beslut som fattas. Enligt yrkande 18 måste regeringen för att Migrationsverkets prövningsverksamhet ska bli mer effektiv genomföra en ordentlig genomlysning av Migrationsverket och få till en bättre struktur för utlänningsärenden. Vidare måste digitaliseringen genomföras fullt ut. I kommittémotion 2021/22:2549 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 10 anges att beviskraven i asylärenden behöver skärpas. Motionärerna anger att EU-rätten gör det möjligt att kräva att en asylsökande ska styrka grunderna för sin asylansökan. Vidare bör det ställas ökade krav på asylsökande att medverka och samarbeta i asylprocessen (yrkande 11). Motionärerna anger därutöver att säkerhetsarbetet kring asylsökande behöver prioriteras och Migrationsverket bör ges i uppdrag att prioritera att utreda om en asylsökande innebär ett säkerhetsshot. Vid behov bör personalens kompetens att identifiera säkerhetsshot höjas genom utbildning (yrkande 12). Enligt yrkande 13 bör påskyndade asylofföranden med kortare

tidsfrister för vissa steg i förfarandet i enlighet med det s.k. asylprocedurdirektivet införs, t.ex. om den asylsökande kommer från ett säkert ursprungsland eller har lämnat oriktiga uppgifter eller falska handlingar. I yrkande 16 anför motionärerna att rätten att välja kvinnlig eller manlig utredare respektive tolk bör begränsas. Migrationsverket bör tydliggöra att män och kvinnor har samma värde i Sverige och ska behandlas lika. Enligt motionärerna bör asylsökandes rätt till kostnadsfritt offentligt biträde begränsas (yrkande 17). Enligt yrkande 18 bör rätten till kostnadsfri tolk i asylärenden begränsas. I yrkande 25 anges att möjligheten till undantag från kravet på arbetstillstånd för asylsökande bör avskaffas.

I kommittémotion 2021/22:3516 av Jonny Cato m.fl. (C) yrkande 6 föreslås en utredning som ser över och stärker rättssäkerheten i asylprocessen. En sådan utredning bör se över tillförlitlighets- och trovärdighetsbedömningarna, som är centrala. Det kan gälla exempelvis när den asylsökande återoppar förföljelse på grund av konvertering, sexuell läggning eller könsidentitet som asylskäl. En sådan utredning bör också se över systemet med biträden. Det har framkommit att vissa biträden inte fullgjort sitt uppdrag på ett tillfredsställande sätt. Biträdet har en viktig roll i att garantera att den asylsökande får sina rättigheter tillgodosedda.

Enligt kommittémotion 2021/22:2594 av Christina Høj Larsen m.fl. (V) yrkande 11 bör det inrättas en särskild inspektion för att säkerställa att Migrationsverkets rutiner och riktlinjer tillämpas rättssäkert och enhetligt. I yrkande 13 föreslås att skyddet för hbtqi-personer stärks i asylprocessen. Vidare framhåller motionärerna i yrkande 14 att regeringen bör säkerställa att Migrationsverket kan erbjuda tolkar med hbtqi-kompetens. I yrkande 15 föreslås att en utredning tillsätts för att se över rättssäkerheten inom asylprocessen.

I kommittémotion 2021/22:4214 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkande 5 understryker motionärerna vikten av korrekta beslutsunderlag i asylärenden. Vidare anser motionärerna att drivkrafterna för asylsökande att medverka till att identiteten fastställs bör stärkas. Felaktig information, osäkerhet och bristande tilltro till myndigheter kan göra att asylsökande gör sig av med identitetshandlingar eller inte vågar uppge korrekt information, eftersom de tror att det skulle kunna påverka deras möjligheter i asylprocessen. Vidare bör migrationsdomstolarna stärkas (yrkande 8). I yrkande 24 framhåller motionärerna att asylmål bör handläggas effektivt. Det behövs en resursförstärkning när det gäller migrationsdomstolarna. Enligt motionärerna bör en utredning tillsättas som ser över hanteringen av offentliga biträden i syfte att åstadkomma en hårdare kompetensbedömning, specifika behörighetskrav samt antalet förordnanden som ett offentligt biträde kan åta sig samtidigt (yrkande 25). Därutöver anges i yrkande 26 att tillgången till tolkar är viktig för att säkra en rättssäker asylprocess. Eftersom det råder brist på tillgängliga tolkar och auktoriserade tolkar menar motionärerna att de förslag som har lämnats av Tolkutredningen (SOU 2018:83) måste beredas skyndsamt av regeringen. I yrkande 27 begärs ett tillkännagivande om rättssäkerheten i bedömningen av konvertiter och i yrkande 28 föreslås en översyn av prövningen när

det gäller åldersbedömningar, konvertiter och hbt-plus-personer. Motionärerna anger att sedan 2005 ska förföljelse på grund av tro, kön, könsidentitet eller sexuell läggning ge flyktingstatus. Att utreda äktheten i detta kan vara svårt och det finns brister särskilt i processen med konvertiter, t.ex. vad gäller enhetlighet. Efter att kritik riktats mot Migrationsverket har kunskapsfrågornas betydelse tonats ned till förmån för den asylsökandes egen berättelse om hur vägen till konversion har sett ut. Detta är välkommet, men sammantaget finns behov av en översyn av prövningen när det gäller bl.a. konvertiter och hbt-plus-personer.

Robert Hannah m.fl. (L) föreslår i kommittémotion 2021/22:3377 yrkande 1 att det ska krävas åtgärder för att förbättra rättssäkerheten och hållbarheten i asylsystemet, t.ex. vad gäller offentliga biträden, tolkar och handläggnings-tider. I yrkande 4 framhåller motionärerna att rättstillämpningen bör analyseras när det kommer till fall med förföljelse eller välgrundad fruktan för förföljelse på grund av sexuell läggning, kön eller könsuttryck. Motionärerna föreslår därutöver en översyn av offentliga biträden i asylärenden (yrkande 6). Enligt kommittémotion 2021/22:4004 av Barbro Westerholm m.fl. (L) yrkande 16 behöver rättstillämpningen när det gäller förföljelse på grund av sexuell läggning, kön eller könsuttryck analyseras. Hbtq-personer ska inte nekas asyl för att de tvingas hålla en låg profil på grund av sociala och rättsliga normer. Dessutom behöver hbtq-kompetensen vid själva asylprövningen stärkas.

I motion 2021/22:4096 av Annika Hirvonen m.fl. (MP) yrkande 10 anges att Migrationsverkets arbete för att utreda förföljelse och diskriminering baserad på kön och sexuell läggning, antingen i ursprungslandet eller utövat av familjemedlemmar som befinner sig i Sverige, behöver stärkas.

I motion 2021/22:1663 av Magnus Manhammar (S) anges att asylrätten för hbtqi-flyktingar bör stärkas.

Användning av biometriska data

Enligt kommittémotion 2021/22:3839 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 13 bör Migrationsverket och andra relevanta myndigheter, för att förhindra att tredjelandsmedborgare får flera identiteter i Sverige, ges tillåtelse att uppta, lagra, söka och dela biometriska data på samtliga personer som söker uppehållstillstånd i Sverige. Det kan t.ex. handla om att införa krav på att lämna biometri för att ansökan ska behandlas. Vidare anges i kommittémotion 2021/22:3840 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 29 att utrymmet för att ta upp och behandla biometriska uppgifter bör utökas. Fingeravtryck bör dessutom kunna tas från sex års ålder vid inresa, ansökan om uppehållstillstånd på grund av skyddsbehov, förvar samt inre utlänningskontroller (yrkande 21).

I kommittémotion 2021/22:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 29 föreslås att ansvariga myndigheter, främst Migrationsverket och Polismyndigheten, får ytterligare möjligheter att uppta, lagra och få åtkomst

till fler typer av biometriska uppgifter i samband med olika delar av utlänningskontakter med myndigheter, inklusive ansökningsförfaranden, utredningar, kontroller eller inresa till och utresa från Sverige. Enligt yrkande 30 bör asylsökande och andra som söker uppehållstillstånd i Sverige i anslutning till ansökan åläggas att bidra med DNA och andra biometriska data till ett nytt sökbart register. Registerdata bör sparas till dess att den sökande får medborgarskap i Sverige eller, om den sökande är EES-medborgare, till dess att personen lämnat Sverige. Registret bör användas både av myndigheter som hanterar utlänningsärenden, för att t.ex. identifiera sökande som tidigare utvisats eller avvisats från Sverige, och av brottsbekämpande myndigheter. Vidare framhåller motionärerna att Sverige bör verka för en centraliserad EU-databas med information om uppehållstillstånd och uppehållstillståndskort. Även ett nationellt fingeravtrycksregister bör inrättas.

I kommittémotion 2021/22:4184 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 13 anför motionärerna att Migrationsverket bör få ta upp och behandla biometriska data för alla utlänningskontakter som söker uppehållstillstånd i Sverige. Vidare bör uppgifterna gallras i ett senare skede.

Barn och unga i asylprocessen

I kommittémotion 2021/22:3840 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 31 begärs ett tillkännagivande om ett rättssäkert och väl fungerande system för medicinska åldersutredningar. Motionärerna anför att den som nekar att medverka till bedömning ska behandlas som vuxen om det inte finns synnerliga skäl. I motion 2021/22:3282 av Borian Åberg (M) föreslås att beslut om asylsökandes ålder ska vara icke överklagbara.

I kommittémotion 2021/22:2549 av Jonas Andersson i Skellefteå (SD) yrkande 15 anges att det bör bli obligatoriskt med medicinska åldersbedömningar. Sådana bör enligt motionärerna utföras i samtliga ärenden där giltiga identitetshandlingar saknas och den asylsökande inte uppenbart är barn eller vuxen, för rättssäkerhetens skull och för att det inte ska finnas risk för att vuxna placeras på boenden för barn.

Christina Höj Larsen m.fl. (V) föreslår i kommittémotion 2021/22:2594 yrkande 5 en översyn av utlänningslagens åldersgränser och vilka konsekvenser de har i syfte att stärka skyddet för dem mellan 18 och 21 år. Enligt yrkande 7 bör regeringen återkomma med förslag om att i utlänningslagen stärka barnets rätt att komma till tals. Vidare bör det inrättas barnanpassade utredningscenter på Migrationsverket (yrkande 9). I yrkande 10 framhåller motionärerna att regeringen bör återkomma med förslag om en tidsgräns för start av asylutredningar som rör barn.

Enligt kommittémotion 2021/22:4214 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkande 29 bör åldersbedömningarna i asylprocessen vara rättssäkra. Motionärerna anger att det är viktigt att åldersbedömningen görs tidigt i asylprocessen för att undvika att vuxna asylsökande placeras tillsammans med

ensamkommande barn och unga samt för att säkerställa att de resurser som ska gå till barn inte används till vuxna.

Utskottets ställningstagande

Asylprocessen

Några motioner tar upp olika aspekter av verksamheten hos Migrationsverket, såsom rättssäkerhet och effektivitet i beslutsprocessen samt säkerhetsärenden.

Migrationsverket ska enligt 3 § 1 förordningen (2019:502) med instruktion för Migrationsverket ha ett förutsebart och enhetligt beslutsfattande med hög rättslig kvalitet. Av Migrationsverkets årsredovisning för 2021 framgår att Migrationsverket bedömer att myndigheten har en hög rättslig kvalitet i sitt beslutsfattande när det gäller ansökningar om uppehållstillstånd men att den rättsliga kvaliteten behöver kompletteras med en uppföljning av bifallsbeslut i asylärenden. Vidare har en del förvaltningsrättsliga brister kunnat konstateras. Riksdagens ombudsmän (JO) riktade under året kritik mot Migrationsverket bl.a. i fråga om förvarstagning. Migrationsverket har efter detta tagit fram rutindokument för att minska risken att det händer igen.

Därutöver anges i årsredovisningen för Migrationsverket 2021 att Migrationsverket deltog i framtagandet av Country Guidance under ledning av EU:s asylbyrå (Easo). Detta arbete har lett till att Migrationsverkets styrning i större utsträckning än tidigare hänvisar till produkter som är framtagna av Easo i samarbete med medlemsländerna, vilket förväntas resultera i en mer enhetlig rättstillämpning mellan medlemsstaterna och effektivisera myndighetens process med att arbeta fram styrning och stöd.

Migrationsverket tar i årsredovisningen upp att etableringen av en ny modell för prövningstöd påbörjats. Modellen innebär att varje region bygger upp en egen struktur för att omhänderta frågor som medarbetarna inte kan lösa inom den egna enheten. På nationell nivå etableras grupper och nätverk för stöd inom de olika processerna. Svar ska ges snabbt och frågor av mer komplex karaktär ska lösas på rätt nivå. En viktig del är att ta till vara kompetensen i verksamheten och stärka det vardagliga lärandet.

När det gäller utfall i domstol i ärendeslaget asyl förstagångsansökningar var ändrings- och återförvisningsandelen enligt årsredovisningen under 10 procent. Den förändrade situationen i Afghanistan medförde emellertid att antalet återförvisade ärenden i fråga om afghanska medborgare ökade.

Enligt utskottet finns det ett fortsatt utrymme för förbättringar av rättssäkerheten och effektiviteten i Migrationsverkets hantering av asylärenden. Detta ansvar ligger på regeringen, som genom regleringsbrev och myndighetsdialog säkerställer en rättssäker handläggning.

Utskottet kommer att fortsätta att följa frågorna om bl.a. effektivitet och handläggningstid men anser inte att det i nuläget finns skäl för ett tillkännagivande. Därmed avstyrker utskottet motionerna 2021/22:3840 (M) yrkandena 16, 32 och 35, 2021/22:2550 (SD) yrkandena 17 och 18,

2021/22:3516 (C) yrkande 6, 2021/22:2594 yrkandena 11 och 15 och 2021/22:3377 (L) yrkande 1.

I budgetpropositionen för 2022 uppgav regeringen att den genomsnittliga handläggningstiden i asylmål minskat (prop. 2021/22:1 utg.omr. 8 s. 11). Under 2019 var handläggningstiden 295 dagar och 2020 var den ca 250 dagar. Mål som rör ensamkommande barn prioriterades av migrationsdomstolarna under 2020. Handläggningstiden vid migrationsdomstolarna för ensamkommande barn uppgick till ca 70 dagar 2020, vilket innebar en minskning av handläggningstiden jämfört med 2019. Mot denna bakgrund finner utskottet att det inte finns skäl för riksdagen att göra ett tillkännagivande om en stärkning av migrationsdomstolarna eller en effektiv handläggning av asylmål. Utskottet avstyrker därför motion 2021/22:4214 (KD) yrkandena 8 och 24.

Enligt årsredovisningen för 2021 fortsatte Migrationsverkets samarbete med Säkerhetspolisen att utvecklas för att ytterligare öka förmågan att upptäcka potentiella hot i migrationsprocesserna, bl.a. genom utökad digital hantering av säkerhetsärenden. Migrationsverket tog också fram en grundläggande webbaserad intern utbildning om att upptäcka och handlägga eventuella säkerhetshot. Vidare noterar utskottet att Säkerhetspolisen 2020 fick utökad direktåtkomst till Migrationsverkets ärendehanteringssystem för vidarebosättningsärenden samt utökade möjligheter att eftersöka individanknuten information. Säkerhetspolisen fick även möjlighet att på ett effektivare sätt underrätta Migrationsverket om ärenden av intresse. Ett nytt processtyrande dokument för remissförfarandet med Säkerhetspolisen togs fram. Migrationsverket ingår sedan tidigare i Samverkansrådet mot terrorism. Med hänsyn till vad Migrationsverket redovisar kan utskottet inte finna skäl för ett tillkännagivande om Migrationsverkets kompetens att identifiera säkerhetshot och avstyrker därför motion 2021/22:2549 (SD) yrkande 12.

Utskottet noterar att Migrationsverket i samband med en asylansökan ska informera om förfarandet, rättigheter och skyldigheter samt tänkbara konsekvenser av att sökanden inte uppfyller skyldigheterna eller inte samarbetar med verket eller andra myndigheter. Utskottet kan också konstatera att det inom asylrätten gäller som grundläggande princip att det är den asylsökande som har bevisbördan för sitt behov av internationellt skydd och att hans eller hennes berättelse får godtas om den framstår som trovärdig och sannolik (prop. 1996/97:25 s. 98 och MIG 2018:8). Utskottet ser inte skäl att frångå denna ordning eller att föreslå ett tillkännagivande om hur asylsökande ska förmås att medverka till att den egna identiteten fastställs.

Med det ovan anförda avstyrker utskottet motionerna 2021/22:3840 (M) yrkandena 14 och 18, 2021/22:2549 (SD) yrkandena 10 och 11 samt 2021/22:4214 (KD) yrkande 5.

Enligt utlänningsförordningen ska en utlännning inför den muntliga handläggningen hos Migrationsverket tillfrågas om han eller hon föredrar en manlig eller kvinnlig utredare respektive tolk. Utlämningsönskemål ska tillgodoses om det är möjligt. Bestämmelsen bygger på artikel 15.3 b och c i det

omarbetade skyddsgrundsdirektivet (2013/32/EU), som anger att medlemsstaterna ska ordna så att intervjun med den asylsökande genomförs av en person av samma kön som sökanden och tillhandahålla en tolk av samma kön om sökanden begär det, om det inte rör sig om en undantagssituation. Utskottet, som konstaterar att reglerna i det omarbetade skyddsgrundsdirektivet är bindande för Sverige, ser fördelar med möjligheten för asylsökande att få välja kön på utredare och tolkar. Denna möjlighet kan t.ex. främja en fullständig utredning. Den s.k. Tolkutredningen har gjort en översyn av samhällets behov av, tillgång till och användning av tolkar. I utredningsbetänkandet Att förstå och bli förstådd – ett reformerat regelverk för tolkar i talade språk (SOU 2018:83) föreslås bl.a. att staten ökar den samlade tolkkapaciteten, för register över auktoriserade och utbildade tolkar och att registret utgör bas för tolktjänster. Betänkandet bereds inom Regeringskansliet. Förvaltningslagen anger inte vilka kvalifikationskrav som ska gälla, varför myndigheten får göra en bedömning i det enskilda fallet. Till ledning för denna bedömning har Migrationsverket beslutat om ett rättsligt ställningstagande angående lämplighetsprövning av tolkar och översättare i Migrationsverkets ärenden (SR 18/2020). Utskottet finner mot denna bakgrund inte skäl för riksdagen att göra ett tillkännagivande om utredare eller tolkar och avstyrker motionerna 2021/22:2549 (SD) yrkandena 16 och 18, 2021/22:2594 (V) yrkande 14 och 2021/22:4214 (KD) yrkande 26.

I budgeten för 2021 tillskötts 60 miljoner kronor inom utgiftsområde 13 för samhällsinformation till asylsökande om bl.a. demokrati, jämställdhet, barns rättigheter samt hedersrelaterat våld och förtryck (prop. 2020/21:1, bet. 2020/21:AU1, rskr. 2020/21:137). I regleringsbrevet för 2021 anges att Migrationsverket, utifrån tidigare regeringsuppdrag (dnr Ju2020/01481/SIM), ska tillhandahålla en obligatorisk samhällsintroduktion som alla asylsökande över 15 år ska delta i. Samhällsintroduktionen ska tillhandahållas muntligt så kort tid som möjligt efter att en asylansökan registrerats och bl.a. innehålla information om hur samhället i Sverige fungerar, svensk lagstiftning, barnets rättigheter samt demokrati, normer och värderingar bl.a. när det gäller jämställdhet och hedersrelaterat våld och förtryck inklusive frågor om barnäktenskap och könsstympling. Av Migrationsverkets årsredovisning för 2021 framgår att myndigheten införde en obligatorisk samhällsintroduktion för asylsökande den 1 oktober 2021. Under de tre första månaderna var ledtiden från ansökan om uppehållstillstånd till kallelse till samhällsintroduktion 21 dagar i genomsnitt och 13 dagar i median. Utskottet ser mot denna bakgrund inte anledning att föreslå ett tillkännagivande om tidig information om svenska lagar och regler. Därmed avstyrks motion 2021/22:3840 (M) yrkande 15.

I en motion föreslås att påskyndade asyلفörfaranden med kortare tidsfrister för vissa steg i förfarandet i enlighet med det s.k. asylprocedurdirektivet ska införas, t.ex. om den asylsökande kommer från ett säkert ursprungsland eller har lämnat oriktiga uppgifter eller falska handlingar. Utskottet noterar att det enligt artikel 31.8 i det omarbetade asylprocedurdirektivet är möjligt för medlemsstater att använda sig av påskyndade förfaranden i vissa fall. Utskottet kan

konstatera att ett ärende enligt 9 § förvaltningslagen (2017:900) ska handläggas så enkelt, snabbt och kostnadseffektivt som möjligt utan att rättssäkerheten eftersätts. Utskottet är inte berett att införa påskyndade asyلفörfaranden. Därmed avstyrks motion 2021/22:2549 (SD) yrkande 13.

Ett antal motioner gäller prövningen av vissa typer av skyddsskäl, såsom religiös uppfattning, kön och sexuell läggning samt anslutande frågor. Den som söker asyl i Sverige får sitt skyddsbehov prövat enligt utlänningslagen. Enligt 4 kap. 1 § UtIL avses med flykting en utlänning som befinner sig utanför det land som utlänningsen är medborgare i därför att han eller hon känner välgrundad fruktan för förföljelse på grund av ras, nationalitet, religiös eller politisk uppfattning eller på grund av kön, sexuell läggning eller annan tillhörighet till en viss samhällsgrupp och inte kan, eller på grund av sin fruktan inte vill, begagna sig av detta lands skydd. Enligt 5 kap. 1 § UtIL har en flykting rätt till uppehållstillstånd. Migrationsverket och migrationsdomstolarna ska med grund i de skäl som anförs och det underlag som presenterats avgöra om det finns ett skyddsbehov eller någon annan grund för uppehållstillstånd. En individuell bedömning görs i det enskilda fallet. Utöver avgöranden från Migrationsöverdomstolen, förarbeten och andra sedvanliga rättskällor har Migrationsverket utvecklat ett eget stöd för bedömningarna i ärendena. Databasen Lifos innehåller landinformation och omvärldsanalyser, och myndigheten publicerar rättsliga ställningstaganden.

Genom en ändring i regleringsbrevet för Migrationsverket 2020 fick myndigheten ett uppdrag att fortsätta att utveckla arbetet med jämställdhetsintegrering i syfte att verksamheten ska bidra till att nå de jämställdhetspolitiska målen, samt att redovisa inriktningen för det fortsatta arbetet. Enligt Migrationsverkets årsredovisning 2021 redovisade myndigheten i augusti 2021 en plan för jämställdhetsintegrering 2022–2025. Planen togs fram med utgångspunkt i resultaten av genomförda jämställdhetsanalyser. Analyserna visade bl.a. på ett fortsatt behov av normkritik och uppföljning av efterlevnad av framtagna rutiner för ökad jämställdhet. Arbetet för ökad upptäckt av könsrelaterat våld är en central del i myndighetens arbete med jämställdhetsintegrering. Under året togs en version av myndighetens webbutbildning om könsrelaterat våld fram specifikt för medarbetare på utlandsmyndigheter, och merparten av medarbetarna vid Migrationsverkets nationella servicecentrum deltog i en utbildning för att öka kunskapen om och upptäckten av våld. Utbildningen har tagits fram i samarbete med Nationellt centrum för kvinnofrid.

Migrationsverket fick i juni 2018 i uppdrag av regeringen att vara strategisk myndighet för hbtq-personers lika rättigheter och möjligheter (Ku2018/01457/DISK). I januari 2021 antog regeringen en ny handlingsplan för hbtqi-personers lika rättigheter och möjligheter. Av Migrationsverkets årsredovisning för 2021 framgår att myndigheten som hbtqi-strategisk myndighet förde dialog med Diskrimineringsombudsmannen, Jämställdhetsmyndigheten och Polismyndigheten för att identifiera gemensamma aktiviteter inom fokusområdet våld, diskriminering och andra kränkningar som kan genomföras framöver. En ansökan om uppehållstillstånd på grund av hbtqi-skäl handläggs

i enlighet med ett rättsligt ställningstagande om utredning och prövning av den framtidsytande risken för personer som åberopar skyddsskäl på grund av sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller könsuttryck. Flera insatser genomfördes därför under 2021. Handläggningsstödet för utredning av hbtqi-ärenden inom asylprocessen uppdaterades och information om relevant praxis tydliggjordes. Under året anordnades utbildningar i samarbete med bl.a. Riksförbundet för homosexuella, bisexuella, transpersoners och queeras rättigheter (RFSL) samt fortsatta utbildningar i normkritiskt förhållningssätt och likvärdig behandling. Sedan 2020 har över 1 000 medarbetare genomfört RFSL:s webbaserade grundutbildning i normer och hbtqi-frågor. Migrationsverket deltog under året i möten och konferenser som anordnades av EU:s asylbyrå och UNHCR. Myndigheten fortsatte dialogen med EU:s asylbyrå och andra länder i syfte att identifiera eventuella alternativa metoder för utredning av hbtqi-personer och flera tematiska utbildningar baserade på relevanta moduler från EU:s asylbyrå genomfördes.

I mars 2021 publicerades ett reviderat ställningstagande om metoden för prövningen när religion, inklusive konversion och ateism m.m., åberopas som asylskäl (RS/027/2021). Även för utredning och prövning av risken för personer som åberopar skyddsskäl på grund av sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller könsuttryck följer Migrationsverket ett rättsligt ställningstagande (RS/015/2021), liksom för utredning och bedömning av förföljelse på grund av kön när det gäller kvinnor (RS/069/2021). Utskottet noterar att för att säkerställa rättslig kvalitet i asylärenden där religiös uppfattning åberopas genomförde Migrationsverket en fördjupningsutbildning som slutfördes under 2020 enligt Migrationsverkets årsredovisning för 2019. Under de senaste åren har Migrationsverket även tagit fram analyser och rapporter innehållande bl.a. en kartläggning av verksamhetens behov när det gäller handläggning av ärenden där religiös uppfattning åberopas.

Utskottet vill återigen framhålla att bedömningen av de asylskäl som det nu är fråga om ofta är svår. Det gäller inte minst när sökanden hänvisar till förföljelse på grund av religiös uppfattning och uppger att han eller hon har konverterat under vistelsen i Sverige. Utskottet kan också konstatera att det fortfarande finns ett utrymme för förbättringar och ett fortsatt behov av kompetensutveckling hos Migrationsverket, inte minst vad gäller bedömningarna av asylärenden om konvertiter och hbtq-personer. Av redogörelsen ovan framgår samtidigt att Migrationsverket arbetar aktivt med frågorna. Vidare har Migrationsverket nyligen publicerat reviderade rättsliga ställningstaganden som stöd för utredningarna och prövningarna. Myndigheten ingår också i myndighetsnätverk och har kontakter med andra aktörer. Utskottet finner därför att det saknas skäl för riksdagen att göra ett tillkännagivande med anledning av de aktuella motionerna. Därmed avstyrker utskottet motionerna 2021/22:2594 (V) yrkande 13, 2021/22:4214 (KD) yrkandena 27 och 28, 2021/22:3377 (L) yrkande 4, 2021/22:4004 (L) yrkande 16, 2021/22:4096 yrkande 10 samt 2021/22:1663 (S).

Den som har ansökt om uppehållstillstånd i Sverige som flykting eller alternativt skyddsbehövande är enligt utlänningsförordningen undantagen från skyldigheten att ha arbetstillstånd om vissa villkor är uppfyllda. Bland annat krävs att sökanden medverkar till att klarlägga sin identitet och att ansökan inte är uppenbart ogrundad. Skälen till att detta undantag från kravet på arbetstillstånd, s.k. AT-UND, infördes var att det ansågs vara en skyldighet för varje asylsökande att – i likhet med vad som gäller för alla andra i vårt samhälle – i mån av förmåga svara för sin och sin familjs försörjning. Dessutom fanns farhågor om att sysslösa asylsökande riskerade att ge den svenska allmänheten en negativ bild av asylsökande i allmänhet (prop. 1993/94:94 s. 36 f.). Utskottet anser att skälen för AT-UND fortfarande äger giltighet och noterar särskilt att undantag inte medges om asylansökan är uppenbart ogrundad. Mot denna bakgrund är utskottet inte berett att föreslå ett tillkännagivande om ändringar i eller avskaffande av AT-UND och avstyrker därför motionerna 2021/22:3842 (M) yrkande 11 och 2021/22:2549 (SD) yrkande 25.

Asylärendens komplexitet varierar i stor utsträckning. Det gör därmed även det arbete och den tid ett offentligt biträde behöver lägga ned för att fullgöra sitt uppdrag. Det offentliga biträdet har enligt gällande regler rätt till skälig ersättning bl.a. för det arbete som uppdraget har krävt. När ersättningen till det offentliga biträdet beslutas ska Migrationsverket och förvaltningsdomstolarna pröva både om de vidtagna åtgärderna har varit nödvändiga och om den begärda ersättningen är skälig. Mot denna bakgrund anser utskottet inte att riksdagen bör göra ett tillkännagivande till regeringen om att begränsa rätten till ersättning för offentliga biträden i asylärenden och avstyrker därför motionerna 2021/22:3840 (M) yrkande 41 och 2021/22:2549 (SD) yrkande 17.

När det gäller frågan om offentliga biträdens lämplighet och om det bör ställas krav på att samtliga biträden som förordnas är advokater noterar utskottet att ett biträde som visar oskicklighet eller i övrigt är olämplig för uppdraget får avvisas. Dessutom för Migrationsverket en förteckning över personer som är tillgängliga som biträden inom olika geografiska områden i syfte att säkerställa att uppdrag som offentligt biträde endast ges till personer som är lämpliga (HFD 2020 ref. 34 och Migrationsverkets rättsliga ställningstagande Kvalitetskrav på offentliga biträden RS/021/2020). Med hänsyn till det anförda är utskottet för närvarande inte berett att föreslå ett tillkännagivande om en utredning om offentliga biträden eller om ytterligare krav på biträden. Därmed avstyrks motionerna 2021/22:3377 (L) yrkande 6 och 2021/22:4214 (KD) yrkande 25.

Användning av biometriska data

Fotografier och fingeravtryck från utlänningar får redan i dag tas upp i flera olika situationer. Enligt 9 kap. 8 § UtL får Migrationsverket eller Polismyndigheten fotografera en utlänning och, om utlänningen fyllt 14 år, ta hans eller hennes fingeravtryck bl.a. om utlänningen inte kan styrka sin identitet när han

eller hon kommer till Sverige eller om utlänningsansökan om uppehållstillstånd som flykting eller som annan skyddsbehövande. Fotografier lagras i den centrala utlänningsdatabasen (CUD) hos Migrationsverket medan fingeravtryck lagras i ett särskilt register som Polismyndigheten har hand om åt Migrationsverket.

Vidare kan konstateras att ett arbete pågår på EU-nivå med ett ändrat förslag till asylprocedurförordning och ändringar i förslaget till reviderad Eurodacförordning. Mot denna bakgrund finner utskottet inte skäl att föreslå tillkännagivanden om biometriska data. Utskottet avstyrker därmed motionerna 2021/22:3839 (M) yrkande 13, 2021/22:3840 (M) yrkande 29, 2021/22:2552 (SD) yrkandena 29 och 30 samt 2021/22:4184 (KD) yrkande 13.

Utskottet kan konstatera att riksdagen nyligen beslutat om lagändringar i enlighet med proposition 2021/22:81 om EU:s nya in- och utresesystem. Reglerna som kommer att träda ikraft den dag regeringen bestämmer innebär bl.a. att barn under tolv år undantas från kravet att lämna fingeravtryck. Utskottet kan dock konstatera att det pågår förhandlingar om en sexårsgräns i samband med revideringen av Eurodacförordningen. Utskottet anser att detta arbete inte bör föregås. Enligt utskottets mening saknas det därmed skäl för riksdagen att göra ett tillkännagivande om en sexårsgräns. Utskottet avstyrker därmed motion 2021/22:3840 (M) yrkande 21.

Barn och unga i asylprocessen

Med barn avses i utlänningslagen en person som är under 18 år. Om den som ansöker om uppehållstillstånd som skyddsbehövande uppger att han eller hon är ensamkommande barn ska Migrationsverket, om det finns skäl att ifrågasätta att sökanden är under 18 år, så snart som möjligt göra en åldersbedömning och fatta ett tillfälligt beslut om åldern. Slutligt ställningstagande till åldern ska göras i samband med det slutliga beslutet i ärendet om uppehållstillstånd, och ett beslut om ålder gäller omedelbart. Innan Migrationsverket fattar ett tillfälligt beslut som innebär att sökanden bedöms vara 18 år eller äldre ska verket ge sökanden tillfälle att genomgå en medicinsk åldersbedömning. En åldersbedömning kan inte exakt ange en persons ålder utan är endast ett hjälpmedel för att bedöma sannolikheten för att en asylsökande är äldre eller yngre än 18 år.

Utskottet noterar att regeringen den 11 juni 2020 gav en särskild utredare i uppdrag att granska metoden för medicinska åldersbedömningar (dir. 2020:64). Syftet med uppdraget är att stärka grunden för med vilken säkerhet det går att uttala sig om sannolikheten för att personer med okänd ålder är över eller under 18 år med hjälp av Rättsmedicinalverkets tillämpade metod. Uppdraget ska slutredovisas senast den 31 maj 2024.

Utskottet kan inte finna att en ordning med obligatoriska medicinska åldersbedömningar skulle vara bättre än den ordning som nu gäller. Utskottet är inte heller berett att föreslå tillkännagivanden om medicinska åldersbedömningar tidigare i asylprocessen eller om följderna av att sökanden inte medverkar till

en sådan utredning. Utskottet avstyrker därför motionerna 2021/22:3840 (M) yrkande 31, 2021/22:3282 (M), 2021/22:2549 (SD) yrkande 15 och 2021/22:4214 (KD) yrkande 29.

När det gäller skyddet för barn i asylärenden kan konstateras att det av gällande lagstiftning följer att det särskilt ska beaktas vad hänsynen till barnets hälsa och utveckling samt barnets bästa i övrigt kräver. När frågor om tillstånd enligt utlänningslagen ska bedömas och ett barn berörs av ett beslut i ärendet ska barnet höras om det inte är olämpligt. Den hänsyn ska tas till det barnet har sagt som barnets ålder och mognad motiverar. Migrationsverket har i ett rättsligt ställningstagande uttalat att reglerna i utlänningslagen ska tolkas i ljuset av artikel 12 i barnkonventionen och att det bara ska anses olämpligt att höra ett barn om barnet själv uppger att hon eller han inte vill bli hörd (RS/010/2020). Vidare ska barns skäl prövas separat och inte enbart som en del av föräldrarnas ärenden (prop. 2013/14:216 s. 27).

Barnkonventionen gäller sedan den 1 januari 2020 som svensk lag. Utskottet kan konstatera att barnkonventionen får en allt större betydelse i rättstillämpningen på migrationsområdet. Bland annat har Migrationsöverdomstolen i avgörandet MIG 2020:24 funnit att en utvisning stod i strid med barnkonventionen. Vidare har Migrationsverket i en rättslig kommentar framhållit att detta avgörande har betydelse för handläggningen av samtliga ärenden som rör barn där utrymme finns i tillämpliga bestämmelser att väga in barnets bästa (RK/002/2021).

I Migrationsverkets årsredovisning för 2021 framhålls att det faktum att barnkonventionen förts in i svensk lag innebär ett tydliggörande av barnet som rättighetsbärare. Migrationsverket har inom ramen för detta arbetat för att öka kompetensen om barnets rättigheter. Bland annat har stödmaterial i centrala frågor kopplade till barns ärenden i samtliga processer uppdaterats och möjligheterna att följa upp handläggningen statistiskt och utifrån mer kvalitativa frågeställningar förbättrats. Vidare initierade Migrationsverket en dialog med civilsamhället om metoder för att inhämta barns erfarenheter av mötet med myndigheten och dialogen och samverkan med frivilligorganisationer genom forumet för barnfrågor FOG – fokus barnperspektiv fortsatte.

Mot bakgrund av ovanstående finner utskottet inte skäl för riksdagen att göra tillkännagivanden om en översyn av utlänningslagens åldersgränser, rätten att komma till tals, särskilda utredningscenter för barn eller tidsgränser för åldersutredningar. Utskottet avstyrker därmed motion 2021/22:2594 (V) yrkandena 5, 7, 9 och 10.

Mottagande av asylsökande

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om bl.a. ekonomiskt bistånd till asylsökande, eget boende, sysselsättning för asylsökande och utsatta grupper på asylboenden.

Jämför reservation 43 (M), 44 (SD), 45 (V), 46 (KD), 47 (L), 48 (M, KD), 49 (SD) och 50 (L).

Gällande ordning

Migrationsverket har enligt lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl., förkortad LMA, huvudansvaret för mottagande av asylsökande m.fl. och driver förläggningar. Verket får dock ge i uppdrag åt någon annan att driva en förläggning (2 § LMA). Asylsökande ska erbjudas plats på en förläggning. När det gäller ensamkommande barn ska Migrationsverket i stället anvisa en kommun som ordnar boendet (3 § LMA).

Migrationsverket ska i lämplig omfattning ge asylsökande m.fl. sysselsättning genom att de får tillfälle att delta i svenskundervisning, i skötseln av förläggningar och i annan verksamhet som bidrar till att göra vistelsen meningsfull (4 § LMA). Dagersättningen får sättas ned för en utlänning som fyllt 18 år bl.a. om han eller hon utan giltigt skäl vägrar delta i verksamheten eller försvårar utredningen i ärendet om uppehållstillstånd genom att hålla sig undan (10 § LMA).

Migrationsverket svarar för att bistånd lämnas till asylsökande enligt lagen om mottagande av asylsökande m.fl. i form av bl.a. bostadsersättning, dagersättning och särskilt bidrag (13 § LMA). Den som har inkomst av förvärvsarbete eller som har annan inkomst eller egna tillgångar och som har logi på en förläggning ska betala ett skäligt belopp som ersättning till Migrationsverket (15 § LMA).

Rätten till bistånd för vuxna som inte bor tillsammans med ett barn under 18 år upphör när tidsfristen för frivillig avresa enligt avvisnings- eller utvisningsbeslutet löper ut eller, om det inte finns någon tidsfrist, när beslutet inte längre kan överklagas (11 § LMA). Vidare upphör rätten till bistånd när uppehållstillstånd beviljas, utom i de fall utlänningen vistas på förläggning och inte har anvisats eller kunnat utnyttja en anvisad plats i en kommun. Den som inte vistas på förläggning har rätt till bistånd under en månad från den dag de beviljas uppehållstillstånd (8 § LMA).

En asylsökande som på egen hand ordnar bostad har inte rätt till dagersättning, om det inte är uppenbart oskäligt, om bostaden ligger i en del av en kommun som anses ha sociala och ekonomiska utmaningar (10 a § LMA). Detta gäller inte ensamkommande barn.

Asylsökande som på egen hand ordnar bostad har i särskilda fall rätt till bostadsersättning (16 § LMA). I förordningen (1994:361) om mottagande av

asylsökande m.fl. anges i 4 § att bostadsersättning får beviljas den som har fått eller erbjudits en anställning om minst tre månader och för att kunna börja anställningen måste flytta till en ort där Migrationsverket saknar möjlighet att erbjuda anläggningsboende.

Enligt förordningen (2016:1363) om länsstyrelsernas uppdrag avseende insatser för asylsökande och vissa nyanlända invandrare har länsstyrelserna ansvar för insatser för asylsökande och personer med uppehållstillstånd i Migrationsverkets anläggningsboenden. Insatserna innebär bl.a. att stärka personernas kunskaper i svenska språket och om det svenska samhället och den svenska arbetsmarknaden.

Lagen (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning (bosättningslagen) innebär att alla kommuner är skyldiga att efter anvisning ta emot personer som fått uppehållstillstånd för bosättning. Syftet är att nyanlända snabbare ska kunna påbörja sin etablering på arbetsmarknaden och i samhällslivet. Lagen omfattar i första hand nyanlända som vistas på Migrationsverkets anläggningsboenden och kvotflyktingar.

Enligt förordningen (2017:193) om statlig ersättning för asylsökande m.fl. har en kommun rätt till årlig ersättning för beredskap, kapacitet och kostnader för mottagande av ensamkommande barn som Migrationsverket ska anvisa i form av en schablonersättning (7–8 och 21 §§).

Motionerna

Mottagande av asylsökande

I kommittémotion 2021/22:3840 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) föreslås i yrkande 37 att det införs bestämmelser som innebär att en asylsökande behöver anmäla frånvaro från Migrationsverkets boenden om han eller hon inte kommer att vara tillgänglig i mer än tre dagar, t.ex. på grund av en längre resa. Om en person registreras som avviken bör han eller hon förlora sin rätt till dagersättning och boende. Vidare framhålls i yrkandena 38 och 39 att stödboenden och schablonersättningar vid mottagande av ensamkommande barn och ungdomar ska användas i ökad utsträckning samt att Statskontoret ska ges i uppdrag att snabbutreda om takpriset för Migrationsverkets boenden bör sänkas och om avtalstiderna för boendena bör förändras. Enligt motionärerna behövs en ökad kostnadskontroll i Migrationsverkets verksamhet. Även i partimotion 2021/22:4033 yrkande 7 av Ulf Kristersson m.fl. (M) föreslås att asylsökande som inte deltar i Migrationsverkets aktiviteter inte heller ska ha rätt till dagersättning.

I kommittémotion 2021/22:3842 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) föreslås i yrkande 16 att 2016 års ändring i lagen om mottagande av asylsökande m.fl. bör utvärderas. Ändringen innebar att rätten till bistånd upphör för personer, undantaget barn och barnfamiljer, med lagakraftvunnet beslut om av- eller utvisning. Utredningens syfte ska vara att utvärdera lagändringens effektivitet och kostnader.

I kommittémotion 2021/22:2549 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 22 föreslås att det kommunala mottagandet av ensamkommande ska vara frivilligt. De kommuner som vill ska kunna skriva avtal med Migrationsverket om mottagande av ensamkommande asylsökande. I yrkandena 23 och 24 föreslås åtgärder för ett ökat självbekostande av mottagande och om bekostande via lånesystem. En person som söker asyl i Sverige bör i samband med asylansökan redogöra för sina ekonomiska tillgångar. Tillgångarna ska också regelbundet kontrolleras och kunna resultera i såväl indragen dagersättning som krav på att betala avgift till Migrationsverket. Utöver denna kontroll bör även, i det fall en asylsökande inte kan betala direkt, ett system för betalning i efterhand tas fram. Systemet bör organiseras så att det både bidrar till att minska samhällets kostnader för asylmottagandet och skapar incitament att komma i arbete. I yrkande 26 framhålls att specifika integrationsinsatser inte ska genomföras för asylsökande vars status i Sverige inte är fastställd. I yrkande 27 föreslås att de hälsundersökningar som erbjuds asylsökande ska vara obligatoriska. I yrkande 28 anges att stödboende bör vara norm för äldre ensamkommande asylsökande i åldern 16–17 år. Motionärerna anför att många av dessa ungdomar är vana vid både autonomi och egenansvar och att de tvingas in i en barnroll är en belastning för det allmänna och kontraproduktivt. Genom förslaget kan HVB-hem med vård dygnet runt reserveras för yngre personer samt för de som av olika anledningar individuellt bedöms behöva det. I yrkande 29 föreslås åtgärder rörande särskilt utsatta religiösa, etniska och sexuella minoriteter på asylboenden. Motionärerna anför att särskild hänsyn bör tas vid boendeplicering av minoritetsgrupper, samt att den som inte respekterar andra boende omedelbart ska flyttas till ett särskilt boende. Vidare föreslås i yrkande 30 att asylsökande i högre utsträckning bör kunna hållas ansvariga för de boenden de erbjudits. Det bör därför utredas hur asylsökande ska kunna bli ersättningsskyldiga för skador som uppkommit på boenden.

Richard Jomshof (SD) anger i motion 2021/22:913 att införandet av ett system som innebär att asylsökandes värdesaker kan beslagtogs för att delfinansiera personens uppehälle under asylprocessen bör utredas.

Nooshi Dadgostar m.fl. (V) föreslår i partimotion 2021/22:919 yrkande 4 att regeringen bör undersöka möjligheten att låta den som nyligen beviljats uppehållstillstånd som asylsökande få ersättning enligt lagen om mottagande av asylsökande m.fl. under perioden fram tills hen är folkbokförd.

I kommittémotion 2021/22:2594 av Christina Høj Larsen m.fl. (V) begärs i yrkande 21 att lagändringen från 2016 om att den som får avslag på sin asylansökan, undantaget barn och barnfamiljer, mister rätten till bistånd och boende ska rivas upp.

I kommittémotion 2021/22:4214 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkande 4 anförts att det bör inrättas asylansökningsområden där bl.a. en första registrering och bedömning av asylansökan görs samt att obligatoriskt boende för asylsökande tillhandahålls. Vidare föreslås i yrkande 13 att asylsökande ska ha ett arbetskrav på 16 timmar per vecka vid det egna asylboendet. Den asylsökande förväntas bidra med t.ex. lokalvård, matsservering, trädgårdsarbete

och vaktmästartjänster. Den som inte deltar i utbildningen eller uppfyller arbetskravet kan få sin dagersättning nedsatt. Även i motion 2021/22:488 av Michael Anefur och Magnus Jacobsson (båda KD) yrkande 1 föreslås att inrättandet av asylansökningsområden bör utredas. Sofia Damm m.fl. (KD) föreslår i kommittémotion 2021/22:4212 yrkande 47 att nyanlända ska kunna arbeta utan avräkning mot dagersättningen upp till en inkomst om 3 000 kronor brutto i månaden. I kommittémotion 2021/22:4173 av Pia Steensland m.fl. (KD) föreslås i yrkande 16 obligatoriska hälsosamtal för asylsökande och nyanlända. Även Sofia Damm m.fl. (KD) föreslår i kommittémotion 2021/22:4212 yrkande 29 obligatoriska hälsosamtal. Hälsosamtalen bör även kvalitetssäkras för att se till att resurserna används effektivt och asylsökande får en jämlik vård.

Barbro Westerholm m.fl. (L) föreslår i kommittémotion 2021/22:4004 yrkande 17 åtgärder för att öka tryggheten för hbtq-personer på asylboenden. Motionärerna anför att mottagandet av asylsökande måste ske på ett sätt som tydligt värnar hbtq-personers lika rättigheter.

I motion 2021/22:1541 av Magnus Manhammar (S) föreslås att möjligheten för civilsamhällsorganisationer att driva asylboenden bör undersökas.

Eget boende

I partimotion 2021/22:4033 av Ulf KristerSSon m.fl. (M) yrkande 24 anför motionärerna att möjligheten till eget boende (EBO) under asyltiden bör avskaffas. I kommittémotion 2021/22:3840 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) föreslås i yrkande 36 att möjligheten till eget boende under asyltiden bör begränsas till att endast gälla asylsökande med egen arbetsrelaterad inkomst och att övriga ska bo på boenden som Migrationsverket tillhandahåller. I motion 2021/22:1504 av Boriana Åberg (M) föreslås att möjligheten för asylsökande att välja eget boende bör avskaffas.

I kommittémotion 2021/22:2549 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 21 föreslås att regleringen av eget boende för asylsökande ska avskaffas. Motionärerna anför att asylsökandes rätt att fritt bosätta sig i eget boende helt bör tas bort eller begränsas så att kommunerna får full frihet att förbjuda bosättning av asylsökande. Även i motion 2021/22:282 av Markus Wiechel och Alexander Christiansson (båda SD) föreslås i yrkandena 1 och 2 att EBO-reglerna succesivt ska avskaffas. Till dess att bestämmelserna avskaffats bör villkoren för de asylsökande som väljer ett eget boende begränsas, detta kan gälla bl.a. ekonomisk ersättning. I kommittémotion 2021/22:2587 av Roger Hedlund m.fl. (SD) föreslås i yrkande 7 att det bör utredas vilka fler åtgärder som kan vidtas för att minska asylsökandes nyttjande av eget boende under asyltiden. Vidare anges i motionens yrkande 8 att möjligheten att beviljas dagersättning och särskilt bidrag vid eget boende ska tas bort.

Johan Pehrson m.fl. (L) anger i partimotion 2021/22:3965 yrkande 13 att EBO-reglerna bör utvärderas. Bland annat finns det anledning att se över länsstyrelsernas vetorätt när det gäller vilka områden som kan undantas. Därutöver anges att bestämmelserna bör utformas så att asylsökande stoppas från att bosätta sig i socialt utsatta områden. Nuvarande bestämmelser innebär i praktiken att asylsökande enbart förlorar sin dagersättning. Även i kommittémotion 2021/22:3997 av Jakob Olofsgård m.fl. (L) föreslås i yrkande 74 att möjligheten att välja eget boende bör begränsas.

I motionerna 2021/22:1301 av Mattias Jonsson (S), 2021/22:3759 av Abraham Halef m.fl. (S) och 2021/22:3869 av Johan Andersson m.fl. (S) anförs att EBO-systemet har lett till ökad segregation, trångboddhet och att människor utnyttjas på hyresmarknaden. Bestämmelserna bör därför ses över.

Utskottets ställningstagande

Mottagande av asylsökande

Utskottet kan inledningsvis konstatera att antalet personer som sökte asyl i Sverige var lägre under 2021 än 2020, vilket främst kan förklaras av fortsatta effekter av coronapandemin. I sammanhanget kan noteras att antalet asylsökande under 2020 var det lägsta på 20 år.

Flyktingmottagandet i Sverige ska vara hållbart och solidariskt. Antalet asylsökande som kommer till Sverige kan variera stort över tid, vilket tydliggörs inte minst av den djupt allvarliga situationen i Ukraina. Utskottet kan konstatera att antalet registrerade ansökningar om asyl i Sverige ökat sedan invasionen av Ukraina. Det är ännu osäkert hur många som kan komma att söka skydd i Sverige och skrivas in i mottagandesystemet. Utskottet noterar att regeringen aktivt arbetar med frågan: t.ex. har länsstyrelserna fått i uppdrag att inventera förekomsten av befintliga platser för tillfälliga boenden (JU2022/00942) och enligt länsstyrelsens webbplats anges att drygt 74 000 tillfälliga boendeplatser kan användas av Migrationsverket utifrån behov. Vidare har Migrationsverket har fått i uppdrag att uppföra och förvalta tillfälliga boenden (Ju2022/00943). Utskottet, som följer utvecklingen noggrant, utgår från att regeringen fortsatt arbetar med att tillhandahålla boenden till personer som söker skydd i Sverige. I sammanhanget vill utskottet även peka på att Migrationsverket gör ett stort och viktigt arbete med att se till att personer som söker skydd i Sverige får boende och ett bra bemötande. Utskottet noterar även att regeringen nyligen aviserat att en proposition med förslag om ändringar i lagen om mottagande av asylsökande m.fl. ska lämnas våren 2022.

I flera motioner begärs tillkännagivanden om att lagen om mottagande av asylsökande m.fl. ska ses över. Utskottet kan konstatera att lagen tillkom för mer än 25 år sedan och under den tiden har lagstiftningen på migrationsområdet och samhällsbehoven ändrats i betydande utsträckning. Det har t.ex. trätt i kraft ett flertal ändringar i utlänningslagen, bl.a. som en följd av regeringens proposition Ändrade regler i utlänningslagen (prop. 2020/21:191, bet.

2020/21:SFU28, rskr. 2020/21:412. Vidare tillkom lagen före det nu gällande s.k. mottagandedirektivet (Europaparlamentet och rådets direktiv 2013/33/EU). Utskottet ser mot bakgrund av detta positivt på regeringens beslut att tillsätta utredningen Ett ordnat initialt mottagande av asylsökande (dir. 2021:7) för att bl.a. se över lagen. Utredaren ska bl.a. föreslå åtgärder för ett system med mottagningscenter, lämna förslag på hur en lagreglerad skyldighet att delta i samhällsintroduktion ska utformas, ta ställning till hur de kategorier av utlänningar som omfattas av lagen om mottagande av asylsökande m.fl. bör avgränsas och definieras och när dessa personer ska upphöra att omfattas av lagen, samt ta ställning till vilka förmåner och insatser som ska erbjudas inom ramen för det bistånd som lämnas enligt den nämnda lagen. Utredningsdirektivet anger att det initiala mottagandet av asylsökande behöver ses över i syfte att åstadkomma ett mer flexibelt mottagandesystem som underlättar en effektiv asylprocess. Ett delbetänkande ska redovisas senast den 15 november 2022 och övriga delar redovisas i ett slutbetänkande senast den 31 augusti 2023.

Mot bakgrund av det som anförts och eftersom utredningens förslag bör avvaktas ser utskottet inte skäl för riksdagen att nu göra tillkännagivanden till regeringen med anledning av motionerna 2021/22:488 (KD) yrkande 1, 2021/22:919 (V) yrkande 4, 2021/22:1541 (S), 2021/22:2549 (SD) yrkandena 22 och 26, 2021/22:2594 (V) yrkande 21, 2021/22:3840 (M) yrkandena 37 och 39, 2021/22:3842 (M) yrkande 16, 2021/22:4033 (M) yrkande 7, 2021/22:4212 (KD) yrkande 47 samt 2021/22:4214 (KD) yrkande 4.

I några motioner tas frågan om asylboenden, utsatta grupper och boendeformer upp. Tryggheten för dem som bor i ett asylboende är enligt utskottets mening mycket viktig. Alla asylsökande bör ta del av boenderegler och annan väsentlig information och de boende bör respektera varandra och visa hänsyn oavsett religion, kultur eller sexuell läggning. Utskottet vill i detta sammanhang peka på att det sedan den 1 oktober 2021 ges en obligatorisk samhällsintroduktion för asylsökande. Utbildningen innehåller information om svensk lagstiftning, demokrati, normer och värderingar. I detta ingår t.ex. jämställdhet, rättigheter för hbtqi-personer, våld i nära relationer samt information om vart man kan vända sig om man utsätts för någon form av hot eller förtryck. Tillhandahållandet av samhällsintroduktionen ska utvärderas under 2023. Utskottet noterar även att det i utredningen Ett ordnat initialt mottagande av asylsökande ingår att analysera behovet av sanktionsmöjligheter vid misskötsel i Migrationsverkets boenden och lämna nödvändiga författningsförslag. Uppdraget ska slutredovisas senast den 31 augusti 2023.

När det gäller ensamkommande barn kan utskottet konstatera att kommunen ansvarar för att utreda barnets behov och därefter fatta beslut om insatser och placering i ett lämpligt boende. Avgörande för vilken form av boende som kan bli aktuell för respektive barn är barnets ålder och vilket behov av stöd barnet har. Utskottet ser inte skäl att ändra denna ordning.

Med hänsyn till pågående arbete och då beredningen av utredningens förslag bör avvaktas finns det enligt utskottets mening inte skäl för riksdagen att nu göra tillkännagivanden till regeringen med anledning av motionerna 2021/22:2549 (SD) yrkandena 28–30, 2021/22:3840 (M) yrkande 38 samt 2021/22:4004 (L) yrkande 17.

Några motioner tar upp olika aspekter av det ekonomiska stödet för asylsökande, såsom rätten till dagersättning och om ökat självbekostande av mottagandet. Utskottet kan, i likhet med tidigare ställningstaganden (senast i bet. 2020/21:SfU20), konstatera att dagersättningen får sättas ned för en person som fyllt 18 år om han eller hon utan giltigt skäl bl.a. vägrar att delta i verksamheten (t.ex. svenskundervisning, skötsel av förläggningar eller annan verksamhet som bidrar till att göra vistelsen meningsfull) eller försvårar utredningen i ärendet om uppehållstillstånd genom att hålla sig undan. Vidare kan konstateras att personer som har inkomst av förvärvsarbete eller som har annan inkomst eller egna tillgångar och som har logi på en förläggning ska betala ett skäligt belopp som ersättning till Migrationsverket.

Utskottet finner därmed inga skäl för riksdagen att göra ett tillkännagivande med anledning av motionerna 2021/22:913 (SD), 2021/22:2549 (SD) yrkandena 23 och 24 samt 2021/22:4214 (KD) yrkande 13. Även motionerna 2021/22:2549 (SD) yrkande 27, 2021/22:4173 (KD) yrkande 16 samt 2021/22:4212 (KD) yrkande 29 om obligatoriska hälsosamtal avstyrks.

Eget boende

Den nuvarande ordningen som ger asylsökande möjlighet att bo i eget boende, med bibehållen ersättning, tillkom 1994. Syftet med reformen var bl.a. att mottagandet skulle präglas av egen valfrihet och ökat eget ansvarstagande. Utskottet kan dock konstatera att reformen har fått långsiktigt negativa konsekvenser på grund av den långtgående användningen av denna möjlighet. Segregation, trångboddhet och social utsatthet är exempel på sådana negativa konsekvenser.

I januari 2020 genomfördes ändringar i reglerna för eget boende för att minska koncentrationen av asylsökande i bostadsområden med socioekonomiska utmaningar. Ändringen innebar att en asylsökande som flyttar till och bor i eget boende i områden med socioekonomiska utmaningar som huvudregel inte ska ha rätt till dagersättning. Förändringarna syftade vidare till att asylsökande i större utsträckning ska välja att bo i Migrationsverkets boenden eller i områden där förutsättningarna för integration är bättre. Av Migrationsverkets årsredovisning för 2021 framgår att andelen asylsökande som under 2021 bodde i en av Migrationsverkets tillfälliga bostäder (ABO) minskade något jämfört med 2020 och 2019, medan andelen som bodde i egen ordnad bostad (EBO) ökade. Utskottet ser med oro på utvecklingen och välkomnar därför regeringens pågående arbete för att minska segregationen och den sociala utsattheten bland asylsökande. Utskottet anser i likhet med regeringen att den förändring som genomfördes i januari

2020 hittills haft begränsad effekt och att en bredare översyn därför behövs i syfte att fler asylsökande ska bo i Migrationsverkets boenden. Regeringen beslutade också den 17 mars i år om ett tilläggsdirektiv (dir. 2022:16) till utredningen Ett ordnat initialt mottagande av asylsökande som ger utredaren i uppdrag att föreslå åtgärder för att fler asylsökande ska bo i Migrationsverkets boenden. Uppdraget innefattar bl.a. att lämna förslag på hur dagersättningen för asylsökande, ensamkommande barn undantagna, kan villkoras på ett sådant sätt att fler asylsökande ska bo i Migrationsverkets boenden. Vidare ingår att lämna förslag på sanktioner eller incitament för att få fler asylsökande att välja att bo i Migrationsverkets boenden.

Mot bakgrund av genomförda ändringar och pågående arbete samt då beredningen av utredningens förslag bör avvaktas anser utskottet att det inte nu finns skäl för riksdagen att rikta ett tillkännagivande till regeringen om att ändra de s.k. EBO-reglerna. Utskottet avstyrker därmed motionerna 2021/22:282 (SD) yrkandena 1 och 2, 2021/22:1301 (S), 2021/22:1504 (M), 2021/22:2549 (SD) yrkande 21, 2021/22:2587 (SD) yrkandena 7 och 8, 2021/22:3759 (S), 2021/22:3840 (M) yrkande 36, 2021/22:3869 (S), 2021/22:3965 (L) yrkande 13, 2021/22:3965 (L) yrkande 13, 2021/22:3997 (L) yrkande 74 och 2021/22:4033 (M) yrkande 24.

Verkställighet av avvisnings- och utvisningsbeslut

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår yrkanden om bl.a. verkställighet, förvar och kontrollåtgärder.

Jämför reservation 51 (M), 52 (SD), 53 (V, MP), 54 (C), 55 (KD), 56 (L), 57 (M), 58 (SD), 59 (M) och 60 (SD).

Gällande ordning

Avvisning och utvisning

Beslut om avvisning i första instans får inte fattas senare än tre månader efter det att den första ansökan om uppehållstillstånd gjorts efter ankomsten till Sverige (8 kap. 5 § UtI). För beslut som fattas senare är beteckningen utvisning.

Enligt 8 kap. 2 § UtI får en utlänning som inte är EES-medborgare avvisas bl.a. om han eller hon saknar pass eller visering när det krävs, han eller hon är undantagen från kravet på visering men inte har för avsikt att lämna Sverige efter att den viseringsfria tiden har löpt ut eller vid inresan undviker att lämna begärda uppgifter, medvetet lämnar oriktiga uppgifter som är av betydelse för rätten att resa in i Sverige eller medvetet förtiger någon omständighet som är av betydelse för rättigheten.

En utlänning som inte är EES-medborgare får också avvisas bl.a. om det kan antas att han eller hon kommer att sakna tillräckliga medel för vistelsen i Sverige, under vistelsen i Sverige inte kommer att försörja sig på ett ärligt sätt eller kommer att bedriva verksamhet som kräver arbetstillstånd, utan att ha ett sådant tillstånd, eller på grund av tidigare frihetsstraff eller någon annan särskild omständighet kan antas komma att begå brott i Sverige eller kan antas komma att bedriva sabotage, spioneri eller olovlig underrättelseverksamhet (8 kap. 3 § UtL).

En utlänning som inte är EES-medborgare får utvisas om han eller hon uppehåller sig här men saknar pass eller de tillstånd som krävs för att få uppehålla sig i landet (8 kap. 6 § UtL).

Återvändande

Enligt 8 kap. 21 § UtL ska ett beslut om avvisning eller utvisning innehålla en tidsfrist inom vilken utlänningen frivilligt ska lämna landet. Tidsfristen är två veckor om utlänningen avvisas och fyra veckor om utlänningen utvisas. Om det finns särskilda skäl får en längre tidsfrist bestämmas. I vissa fall ska en tidsfrist för frivillig avresa inte bestämmas, bl.a. om det finns risk för att utlänningen avviker.

I ett beslut om avvisning eller utvisning som innehåller en tidsfrist för frivillig avresa ska utlänningen upplysas om att ett återreseförbud kan meddelas om han eller hon inte lämnat landet i enlighet med beslutet senast när tidsfristen löper ut. Tidsfristen för frivillig avresa börjar löpa när beslutet om avvisning eller utvisning vunnit laga kraft eller när utlänningen förklarat sig nöjd med beslutet (8 kap. 22 § UtL).

Om det inte finns förutsättningar att meddela en tidsfrist för frivillig avresa ska Polismyndighetens beslut om avvisning och Migrationsverkets beslut om avvisning eller utvisning förenas med ett återreseförbud, om inte särskilda skäl som kan hänföras till utlänningens personliga förhållanden talar mot att ett sådant förbud meddelas. Tiden för återreseförbud ska bestämmas till högst fem år. Om utlänningen utgör ett allvarligt hot mot allmän ordning och säkerhet får det dock bestämmas en längre tidsperiod. Ett beslut om avvisning varigenom en utlänning nekas att resa in i landet ska dock inte förenas med ett återreseförbud (8 kap. 23 och 24 §§ UtL).

Enligt 1 § förordningen (2008:778) om återetableringsstöd för vissa utlänningar får Migrationsverket efter ansökan besluta om statligt bidrag (återetableringsstöd) till en utlänning som har fått avslag på sin asylansökan och avser att återvända självmant till ett land som på grund av svåra motsättningar har mycket begränsade förutsättningar för återetablering av återvändande. Det krävs dessutom att det ska framstå som sannolikt att utlänningen kommer att tas emot i det land han eller hon avser att återvända till. Av 6 § samma förordning följer att återetableringsstöd får betalas ut med 30 000 kronor för den som har fyllt 18 år och med 15 000 kronor för den som inte har fyllt 18 år. Stödet

kan dock betalas ut till en familj med högst 75 000 kronor. Återetableringsstöd lämnas i mån av tillgång på medel (5 § samma förordning).

Verkställighet

Enligt 5 kap. 12 § UtL får ett tidsbegränsat uppehållstillstånd beviljas en utlänning som behöver vård enligt lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga, förkortad LVU.

I 21 a § LVU anges att beslut om vård med stöd av denna lag inte hindrar beslut om t.ex. avvisning eller utvisning enligt utlänningslagen. I samma paragraf andra stycket föreskrivs att vård med stöd av denna lag upphör när ett beslut om avvisning eller utvisning enligt utlänningslagen verkställts.

När en fråga om avvisning eller utvisning prövas ska hänsyn tas till om utlänningen på grund av bestämmelserna i 12 kap. UtL inte kan sändas till ett visst land eller om det annars finns särskilda hinder mot att beslutet verkställs (8 kap. 7 § UtL).

Enligt 12 kap. 3 a § UtL får ett beslut om avvisning eller utvisning av ett ensamkommande barn inte verkställas om inte den verkställande myndigheten har försäkrat sig om att barnet kommer att tas emot av en familjemedlem, en utsedd förmyndare eller en mottagningsenhet väl lämpad för att ta hand om barn.

Ett beslut om avvisning eller utvisning ska verkställas genom att utlänningen sänds till det land eller, om flera länder angetts, till något av de länder som anges i Migrationsverkets, en migrationsdomstols eller Migrationsöverdomstolens beslut. En utlänning som ska avvisas eller utvisas får alltid sändas till ett land om utlänningen visar att mottagande kan ske i det landet (12 kap. 4 § UtL).

Migrationsverket får lämna över ett ärende för verkställighet till Polismyndigheten om den som ska avvisas eller utvisas håller sig undan och inte kan anträffas utan polisens medverkan eller om det kan antas att tvång kommer att behövas för att verkställa beslutet (12 kap. 14 § UtL).

Polismyndigheten är verkställande myndighet vid ny verkställighet av ett beslut om avvisning eller utvisning men kan återlämna ett ärende om verkställighet till Migrationsverket om verket samtycker till det (10 kap. 13 § och 12 kap. 14 § UtL).

Av 12 kap. 18 och 18 a §§ UtL framgår att Migrationsverket självmant (ex officio) ska bedöma om det finns ett verkställighetshinder. Om det i ett ärende om verkställighet av ett beslut om avvisning eller utvisning som vunnit laga kraft kommer fram nya omständigheter som innebär att

1. det finns ett hinder mot verkställighet enligt 12 kap. 1, 2 eller 3 § (bl.a. risk för att straffas med döden eller att utsättas för kroppsstraff, tortyr eller annan omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning, eller risk att utsättas för förföljelse)
2. det finns anledning att anta att det avsedda mottagarlandet inte kommer att vara villigt att ta emot utlänningen eller

3. det finns medicinska hinder eller någon annan särskild anledning att beslutet inte bör verkställas

får Migrationsverket bevilja ett tidsbegränsat uppehållstillstånd. Permanent uppehållstillstånd får beviljas efter tre år med tidsbegränsat uppehållstillstånd om verkställighetshindret består.

En utlänning får dock sändas till ett land där utlänningen riskerar att utsättas för förföljelse eller att sändas vidare till ett land där utlänningen löper risk för förföljelse om det inte är möjligt att verkställa avvisningen eller utvisningen till något annat land och utlänningen genom ett synnerligen grovt brott har visat att det skulle vara förenat med allvarlig fara för allmän ordning och säkerhet att låta utlänningen stanna i Sverige. Detta gäller dock inte om den förföljelse som hotar i det andra landet innebär fara för utlänningens liv eller annars är av särskilt svår art. Likaså får en utlänning sändas till ett sådant land om utlänningen har bedrivit verksamhet som inneburit fara för rikets säkerhet och det finns anledning att anta att utlänningen skulle fortsätta verksamheten här i landet och det inte är möjligt att sända utlänningen till något annat land (12 kap. 2 § UtL).

Av 12 kap. 19 § UtL framgår att om ett beslut om uppehållstillstånd inte kan meddelas enligt 12 kap. 18 § ska Migrationsverket ta upp frågan om uppehållstillstånd till ny prövning om utlänningen återoppar sådana nya omständigheter som kan antas utgöra ett bestående sådant hinder mot verkställigheten som avses i 12 kap. 1, 2 eller 3 § och inte kunnat återopparas av utlänningen tidigare eller utlänningen visar giltig ursäkt för att inte ha återopparat omständigheterna tidigare. Är dessa förutsättningar inte uppfyllda ska Migrationsverket besluta att inte bevilja ny prövning.

Enligt 8 kap. 19 § UtL får Migrationsverket besluta att verkets beslut om avvisning får verkställas även om det inte har fått laga kraft (avvisning med omedelbar verkställighet), om det är uppenbart att det inte finns grund för asyl och att uppehållstillstånd inte heller ska beviljas på någon annan grund (uppenbart ogrundad ansökan). Det får endast anses uppenbart att det inte finns grund för asyl om

1. utlänningens uppgifter saknar betydelse för prövningen av ansökan
2. utlänningens uppgifter saknar tillförlitlighet eller
3. utlänningen kommer från ett säkert ursprungsland.

Med säkert ursprungsland avses enligt 1 kap. 6 a § UtL ett land där det allmänt och genomgående inte förekommer förföljelse, tortyr eller annan omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning eller hot på grund av urskillningslöst våld med anledning av en yttre eller inre väpnad konflikt. Vid bedömningen av om ett land ska anses vara ett säkert ursprungsland ska den rättsliga situationen och de politiska förhållandena i landet beaktas. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om en förteckning över länder som uppfyller definitionen säkra länder.

Enligt 4 kap. 2 a § UtlF får Migrationsverket meddela föreskrifter om en förteckning över säkra ursprungsländer. Migrationsverket har meddelat föreskrifter om en förteckning över säkra ursprungsländer (MIGRFS 2021:4).

Förvar och kontrollåtgärder

En utlänning som har fyllt 18 år får enligt 10 kap. 1 § första stycket UtlL tas i förvar om

1. identiteten är oklar vid ankomsten till Sverige eller när han eller hon därefter ansöker om uppehållstillstånd och han eller hon inte kan göra sannolikt att den identitet han eller hon uppger är riktig och
2. utlänningens rätt att få resa in i eller vistas i Sverige inte kan bedömas ändå.

En utlänning som har fyllt 18 år får också enligt andra stycket tas i förvar om

1. det är nödvändigt för att en utredning om utlänningens rätt att stanna i Sverige ska kunna genomföras
2. det är sannolikt att utlänningen exempelvis kommer att utvisas eftersom han eller hon saknar pass eller de tillstånd som krävs för att få uppehålla sig i landet eller
3. det är fråga om att förbereda eller genomföra verkställigheten av ett beslut om avvisning eller utvisning.

Av det tredje stycket framgår att beslut om förvar enligt andra stycket 1 och 2 får fattas endast om det annars finns en risk att utlänningen bedriver brottslig verksamhet i Sverige, avviker, håller sig undan eller på något annat sätt hindrar verkställigheten.

En utlänning som har fyllt 18 år får enligt 10 kap. 6 § UtlL i stället för att tas i förvar ställas under uppsikt. Även ett barn får under vissa förutsättningar ställas under uppsikt (10 kap. 7 § UtlL).

Uppsikt innebär att utlänningen är skyldig att på vissa tider anmäla sig hos Polismyndigheten eller hos Migrationsverket. I ett beslut om uppsikt ska det anges på vilken ort anmälningsskyldigheten ska fullgöras. Utlänningen får också åläggas att lämna ifrån sig sitt pass eller annan legitimationshandling (10 kap. 8 § UtlL).

Ett barn får under vissa förutsättningar tas i förvar (10 kap. 2 § UtlL).

En utlänning som har fyllt 18 år får inte hållas i förvar för verkställighet i mer än två månader om det inte finns synnerliga skäl för en längre tid (10 kap. 4 § andra stycket UtlL). Om det finns sådana synnerliga skäl får utlänningen inte hållas i förvar längre tid än tre månader. Om det vid sådana synnerliga skäl är sannolikt att verkställigheten kommer att ta längre tid på grund av att utlänningen inte samarbetar eller om det tar tid att införskaffa nödvändiga handlingar får utlänningen inte hållas i förvar längre tid än tolv månader.

Ett barn får inte hållas i förvar längre tid än 72 timmar eller, om det finns synnerliga skäl, ytterligare 72 timmar (10 kap. 5 § UtlL).

Polismyndigheten och Säkerhetspolisen får vid verkställighet av beslut om avvísning eller utvisning omhänderta en utlänning om det är nödvändigt för att förbereda eller genomföra verkställigheten. Utlänningen får omhändertas under högst 24 timmar eller om det finns särskilda skäl under ytterligare 24 timmar (9 kap. 12 § UtlL).

Motionerna

Verkställighet av avvísnings- och utvisningsbeslut

I kommittémotion 2021/22:3840 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 13 föreslås ett tillkännagivande om att Sverige ska ha en lagstiftning som gör det möjligt att i en krissituation avvisa asylsökande till ett annat säkert land. Om en asylsökande kommer via ett annat EU-land, där han eller hon inte registrerats som asylsökande, bör personen kunna avvisas till ett annat säkert land än Sverige. Lagstiftningen ska kunna aktualiseras genom ett regeringsbeslut och det ska då krävas att antalet asylsökande som söker sig till Sverige allvarligt påverkar viktiga funktioner i samhället. Enligt yrkande 47 bör regeringen besluta om förteckningen över säkra länder, efter nära samråd med Migrationsverket. Vidare bör enligt kommittémotion 2021/22:3842 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 1 konsekvenserna för ett effektivt och väl fungerande återvändande beaktas vid antagande av nya lagar och regler på det migrationspolitiska området. Migrationsverket, Polismyndigheten och Kriminalvården bör också ges i uppdrag att påtagligt öka antalet verkställda utvisningsbeslut (yrkande 2). I yrkande 3 anger motionärerna att regeringen har låtit Statskontoret analysera och föreslå åtgärder för att effektivisera Migrationsverkets, Polismyndighetens och Kriminalvårdens arbete med återvändande och bl.a. överväga en förändring av myndighetsorganisationen på återvändandeområdet. Det krävs dock en mer grundlig utredning som ser över myndigheternas uppdrag och ansvarsfördelning samt överväger en förändring av myndighetsorganisationen på området i enlighet med riksdagens tillkännagivande (bet. 2020/21:SfU6, rskr. 2020/21:46). Migrationsverket och Polismyndigheten bör enligt yrkande 4 ges i uppdrag att tillsätta en myndighetsgemensam arbetsgrupp som identifierar praktiska och legala hinder för ett effektivare samarbete. I yrkande 5 föreslås att Migrationsverket och Polismyndigheten ges i uppdrag att arbeta med att vidareutveckla myndigheternas ärendehanteringssystem och göra dem förenliga med varandra. Motionärerna anser också att fler myndigheter bör få i uppdrag att prioritera ett fungerande återvändande (yrkande 8). Vidare bör införandet av en bestämmelse om att sekretessbelägga datum för verkställighet övervägas. I dag får en person som ska lämna Sverige information i förväg om vilken dag myndigheterna kommer och hämtar honom eller henne, vilket enligt motionärerna skapar en tydlig tidslinje för den som vill avvika eller vidta andra åtgärder för att försvåra verkställigheten (yrkande 9). Det behövs också en bredare översyn för att begränsa möjligheten att åberopa verkställighetshinder och om hur processen kan effektiviseras (yrkande 13). Motionärerna anser även att Migrationsverkets

arbete med självmant återvändande behöver intensifieras och effektiviseras (yrkande 14). I yrkande 15 föreslås avreseboenden i Migrationsverkets regi. Genom att de som har fått avvisnings- eller utvisningsbeslut finns på ett boende kan myndigheterna samarbeta och samla sina resurser. Personer som kommer från länder med hög avslagsfrekvens med möjlighet till en snabb verkställighet bör bo på avreseboenden under hela asyltiden. I yrkande 19 begärs att beslut om nekad inresa och beslut om avvisning ska tas i ett gemensamt beslut som även innefattar ett återreseförbud. I yrkandena 20 och 21 föreslår motionärerna vidare att ett återreseförbud ska kunna meddelas när en person som har ett gällande avvisnings- eller utvisningsbeslut återvänder till Sverige och att det i fler situationer ska vara straffbart att bryta mot ett återreseförbud. Det bör också finnas en möjlighet till direktavvisning även när asylskäl åberopas och Polismyndighetens beslut om avvisning bör endast kunna upphävas genom beviljat uppehållstillstånd eller av en överinstans (yrkandena 22 och 23). Enligt yrkande 24 bör därutöver instansordningen när Polismyndighetens avvisningsbeslut överklagas utvärderas. Polismyndigheten bör kunna överklaga och vara part. Därutöver bör Migrationsverket och Polismyndigheten verka för ökad samsyn rörande bedömning och klassificering av verkställbarhet och identitet (yrkande 25). Vidare anser motionärerna att det snarast ska utredas vilka ytterligare åtgärder som behöver vidtas för att förhindra att personer genom sitt agerande omöjliggör verkställighet av avvisnings- eller utvisningsbeslut. Det förekommer att personer på ett eller annat sätt försvårar eller förhindrar Migrationsverkets och Polismyndighetens verkställighetsarbete, t.ex. genom att motsätta sig testning, så som skett under pandemin, eller genom undanhållande av information på digitala medier (yrkande 33). Enligt motion 2021/22:525 av Ann-Sofie Lifvenhage (M) bör en översyn göras för att möjliggöra lättnader i sekretess i fråga om journaler i syfte att kunna verkställa utvisningsbeslut. I motion 2021/22:526 av Ann-Sofie Lifvenhage (M) föreslås att det ska vara obligatoriskt att genomföra PCR-tester i situationer som kräver ett godkänt resultat. Enligt motion 2021/22:3048 av Fredrik Schulte (M) yrkande 2 bör handläggning och avvisning av asylsökande från säkra länder ske snabbt.

I kommittémotion 2021/22:2549 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 9 anges att regeringen bör ansvara för vilka länder som ska upptas på en nationell förteckning över säkra ursprungsländer. Vidare föreslås i yrkande 36 att återvändandebidraget avskaffas. Även i kommittémotion 2021/22:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 16 finns förslag om att avskaffa återvändandebidraget. I yrkande 8 begärs ett tillkännagivande om åtgärder för att fastställa identiteten vid inre utlänningskontroll. Enligt yrkande 10 bör regeringen tillsätta en utredning om hur återvändandeverksamheten ska reformeras för att uppnå större effektivitet. Det är rimligt att Migrationsverket får ett eget ansvar för den svenska återvändandeverksamheten. I yrkande 13 anges att återreseförbud bör bli norm vid utvisningsbeslut från Migrationsverket. En utlänning som fått ett avslag bör alltid få återreseförbud om han eller hon inte återvänder frivilligt under

tidsfristen. Om en tidsfrist inte meddelats bör utlänningen alltid beläggas med återreseförbud. När en migrationsdomstol beslutar om utvisning bör alltid återreseförbud meddelas. Vidare bör möjligheten att ansöka om prövning av hinder mot verkställighet begränsas (yrkande 15). I motion 2021/22:52 av Ann-Christine From Utterstedt (SD) yrkande 2 begärs ett tillkännagivande om att personer som inte har rätt att uppehålla sig i vårt land bör avvisas omgående. I motion 2021/22:620 av Tobias Andersson (SD) yrkande 2 föreslås en nollvision i fråga om verkställighetshinder.

I kommittémotion 2021/22:3516 av Jonny Cato m.fl. (C) yrkande 8 föreslås att asylsökande ensamkommande barn som inte har asylskäl inte ska behöva återvända om det inte finns ett ordnat mottagande i hemlandet. I yrkande 9 framhålls att återvändandet behöver individualiseras i högre grad för att öka antalet som återvänder efter att ha nekats uppehållstillstånd.

I kommittémotion 2021/22:2594 av Christina Høj Larsen m.fl. (V) yrkande 4 anför motionärerna att regeringen bör utreda möjligheten att införa en form av regularisering för den som levt i Sverige under längre tid oavsett tidigare uppehållsrättslig status. Enligt yrkande 8 bör regeringen återkomma med förslag om att utvisningar av tvångsomhändertagna barn förutsätter godkännande av socialnämnden. Vidare bör regeringen återkomma med en strategi för återvändandepolitiken som bygger på erfarenheter av vad som fungerar och där migrationspolitikens mål samverkar (yrkande 20). I yrkande 22 föreslås att regeringen ska återkomma med förslag utifrån betänkandet Uppehållstillstånd på grund av praktiska verkställighetshinder och preskription (SOU 2017:84), bl.a. att praktiska verkställighetshinder bör föras in i utlänningslagens bestämmelse om verkställighetshinder efter lagakraftvunnet beslut.

Enligt kommittémotion 2021/22:4214 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkande 32 bör ansvaret för återvändandearbetet utredas. Vidare framhåller motionärerna i yrkande 40 att återetableringsstödet behöver förbättras. I yrkande 45 begärs ett tillkännagivande om säkra länder. Möjligheten att utfärda ett återreseförbud för enskilda från säkra ursprungsländer som får sin ansökan nekad, i likhet med i Tyskland, Norge och Finland, bör även utredas. I motion 2021/22:3884 av Robert Halef (KD) yrkande 3 anges att det behöver säkerställas att utvisningar verkställs.

I kommittémotion 2021/22:3377 av Robert Hannah m.fl. (L) yrkande 7 föreslås en väl fungerande återvändarpolitik. Återvändandestödet måste ses över för att se om det är tillräckligt högt för att uppnå önskad effekt. Samordningen mellan olika myndigheter och en tydligare gemensam och enhetlig målbild behöver sättas.

Förvar och kontrollåtgärder

I kommittémotion 2021/22:3779 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 24 föreslås att Migrationsverket ska få visitera inför transporter. I dag saknas sådant

lagstöd, vilket kan få som konsekvens att Migrationsverkets transportbeställningar till Kriminalvården ökar. Lagen behöver ändras. I kommittémotion 2021/22:3842 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 30 föreslår motionärerna att möjligheterna till förvar bör utökas och säkerheten vid förvaren bör öka. Det kan handla om att förlänga de tidsfrister som finns eller att vid platsbrist möjliggöra placering av en förvarstagen person på häkte, anstalt eller fängelse i fler situationer än vad som i dag tillåts. Migrationsverket bör få fler och bättre verktyg för att kunna säkerställa säkerheten, bl.a. genom bättre möjligheter till kroppsvisitation och att söka igenom förvarstagnas rum. Vidare bör det vara tillåtet att begära identifikation av besökande. I yrkande 31 anför motionärerna att det faktum att så många människor avviker efter att ha nekats uppehållstillstånd visar på brister i Migrationsverkets riskbedömningar. Dessa måste förbättras, vilket i sin tur kommer att leda till att förvar och andra tvångsåtgärder blir aktuellt i fler fall. I motion 2021/22:1433 av Boriana Åberg (M) begärs i yrkandena 1–4 tillkännagivanden om att göra rymningar från Migrationsverkets förvar straffbara, att tillåta installation av larmbågar som besökare passerar, att tillåta genomsökning av personliga tillhörigheter utan att det rör sig om skäligen misstanke och att tillåta visitation av förvarstagna före transporter. I motion 2021/22:3237 av Viktor Wärnick (M) föreslås skärpta och utökade ordnings- och säkerhetsbefogenheter vid förvaren.

Enligt kommittémotion 2021/22:2527 av Adam Martinen m.fl. (SD) yrkande 19 bör Polismyndigheten alltid ha rätt att använda tvång när utvisningar genomförs för att minska möjligheten för en utlänning att stanna kvar i landet när tillstånd till detta saknas. I kommittémotion 2021/22:2549 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 32 föreslår motionärerna att det till dess att transitcenter har införts bör öppna förvar, utan större säkerhetsanordningar, införas främst för asylsökande som inte kan styrka sin identitet. I yrkande 33 framhåller motionärerna att möjligheterna till förvarstagning bör bli större. EU-rättens minimikrav bör genomföras till fullo, vilket innebär att förvarstagning blir ett alternativ i fler fall och att den tillåtna tiden som en utlänning kan sitta i förvar förlängs. I kommittémotion 2021/22:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 19 framhåller motionärerna att möjligheter till förvarstagning av utlänningar som ska utvisas bör öka. Dessutom bör enligt yrkande 21 den obligatoriska domstolsprövningen av förvarstagning avskaffas. Vidare bör säkerheten på landets förvar förbättras och rymning från förvar kriminaliseras (yrkandena 22 och 23).

Återtagande

I kommittémotion 2021/22:3842 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 27 framhåller motionärerna att det bör ställas tydligare krav på länder som tar emot svenskt bistånd att samarbeta i återvändandearbetet samt att det bör övervägas att finansiera återetableringsstöd genom biståndsbudgeten när det är möjligt. Vidare bör Sverige i större utsträckning söka diplomatiska garantier för att säkerställa att personer kan utvisas från Sverige utan att det

strider mot ett konventionsåtagande (yrkande 28). I motion 2021/22:2088 av Viktor Wärnick (M) anförs att återvändandearbetet när det gäller de utläningar som har ett lagakraftvunnet avslagsbeslut på sin ansökan om asyl bör intensifieras genom bättre användning av Sveriges diplomatiska relationer med de aktuella hemländerna, bl.a. genom skärpta krav för biståndsutbetalningar. I motion 2021/22:3048 av Fredrik Schulte (M) yrkande 7 föreslås att utvisning vid verkställighetshinder mot ersättning ska kunna ske till ett tredje land som Sverige sluter avtal med.

I kommittémotion 2021/22:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 18 begärs att avtal om utvisning av utläningar till säkra tredjeländer ska kunna ingås. Även i motion 2021/22:620 av Tobias Andersson (SD) yrkande 1 föreslås att avtal med ett annat land än hemlandet bör ingås för att motverka verkställighetshinder. Enligt kommittémotion 2021/22:2581 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkande 9 bör regeringen ta initiativ till förhandlingar om ramverk för diplomatiska garantier om human behandling när det finns verkställighetshinder.

I kommittémotion 2021/22:3883 av Lars Adaktusson m.fl. (KD) yrkande 29 föreslår motionärerna att regeringen bör undersöka möjligheten att på ett rättssäkert sätt intensifiera arbetet med att verkställa utvisningar genom avtal med diplomatiska garantier. Även i kommittémotion 2021/22:4214 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkande 30 föreslås att regeringen tar initiativ till förhandlingar om ramverk för diplomatiska garantier om human behandling för att möjliggöra ökat återvändande. Det behövs ett mer aktivt arbete för att få diplomatiska garantier från mottagarländerna om att den utvisade inte kommer att dömas till dödsstraff eller behandlas inhumant.

Utskottets ställningstagande

Verkställighet av avvisnings- och utvisningsbeslut

För att kunna upprätthålla en långsiktigt hållbar asyl- och migrationspolitik anser utskottet att det är avgörande att personer som har fått ett lagakraftvunnet avvisnings- eller utvisningsbeslut återvänder till sitt hemland så snart som möjligt efter beslutet. De som återvänder bör i första hand göra det självmant, och tyngdpunkten bör enligt utskottets mening därför ligga på frivilligt återvändande. Det måste dock även finnas en möjlighet att verkställa avlägsnandebeslut med tvång. Enligt huvudregeln är det Migrationsverket som ska verkställa beslut om avvisning och utvisning. Migrationsverket får lämna över ett avvisnings- eller utvisningsärende till Polismyndigheten, om den som ska avvisas eller utvisas håller sig undan eller om det kan antas att tvång kommer att behövas. Polismyndigheten har en möjlighet att återlämna ett ärende till Migrationsverket, om det visar sig att personen vill medverka till ett frivilligt återvändande. Polismyndigheten har vidare fått utökade möjligheter att utföra arbetsplatsinspektioner, vilket ökar sannolikheten för att fler personer som håller sig undan påträffas.

Utskottet noterar också i detta sammanhang att riksdagen gjort tillkännagivanden om att regeringen skyndsamt ska lägga fram författningsförslag som syftar till enklare informationsinhämtning och om informationsutbyte mellan myndigheter (bet. 2021/22:SfU8, rskr. 2021/22:153) och att det bör införas en ny huvudregel som innebär att berörda myndigheter kan dela relevant information (bet. 2021/22:SfU16, rskr. 2021/22:196). Utskottet kan konstatera att regeringen har gett Migrationsverket och Polismyndigheten i uppdrag att analysera och föreslå åtgärder för att effektivisera informationsöverföringen när det gäller att verkställa avvisnings- och utvisningsbeslut för personer som inte har rätt att stanna i landet (Ju2020/04473). I uppdraget ingick för myndigheterna bl.a. att vid behov föreslå vilka konkreta förändringar som behövs av nuvarande sekretess- och dataskyddsbestämmelser för att möjliggöra en effektiv informationsöverföring. Vidare tillsatte regeringen i juni 2021 en utredning för att utvärdera möjligheterna till informationsutbyte mellan myndigheter, kommuner och arbetslöshetskassor (Fi2021/02442). Utredaren ska bedöma om det finns behov av ändrade bestämmelser för att få till stånd ett mer ändamålsenligt och effektivt informationsutbyte och i så fall föreslå nödvändiga författningsändringar.

Regeringen har gett Statskontoret i uppdrag att se över Migrationsverkets, Polismyndighetens och Kriminalvårdens uppgifter och ansvarsfördelning samt att överväga en förändring av myndighetsorganisationen på återvändandeområdet (Ju2021/01229). Statskontoret bedömer att regeringen bör behålla den nuvarande ansvars- och uppgiftsfördelningen mellan myndigheterna. Det finns för- och nackdelar med alla de alternativa sätt att fördela ansvar och uppgifter som analyserats. Analysen visar att det kommer att finnas gränssnitts- och incitamentsproblem som regeringen och myndigheterna behöver hantera oavsett hur regeringen väljer att organisera verksamheten. Det är därför bättre att regeringen effektiviserar verksamheten inom ramen för den nuvarande ansvars- och uppgiftsfördelningen. Det kan regeringen göra genom att förbättra hur den styr och följer upp myndigheternas arbete med återvändandeuppgiften.

Regeringen har i regleringsbrevet för Migrationsverket för 2022 angett att Migrationsverket ska intensifiera sitt arbete med återvändande för att väsentligt öka antalet verkställda beslut om avvisning och utvisning. Migrationsverket ska även redovisa genomförandet och resultatet av den plan som myndigheten har tagit fram för att utveckla arbetet med återvändande, bl.a. genom kompetenshöjande insatser och förbättrad information om stöd till återvändande. Uppdraget ska redovisas senast den 1 september 2022.

I Migrationsverkets årsredovisning för 2021 anges att myndighetens samverkan med Polismyndigheten och Kriminalvården intensifierades. Myndigheterna utarbetade ett flödesschema som beskriver hur rapporterade brister i verkställighetsarbetet ska omhändertas. Vidare skapades rutiner för hur återkoppling av genomförda insatser ska ske till Migrationsverket och det rådgivande forumet som återupptogs under hösten 2021.

Mot bakgrund av det anförda anser utskottet att det inte finns skäl för riksdagen att göra ett tillkännagivande om bl.a. ett effektivt återvändande, en ökning av verkställda utvisningsbeslut, regularisering, myndigheternas ansvarsfördelning, avreseboenden, ytterligare åtgärder för verkställighet av avvísings- och utvisningsbeslut samt myndigheternas ärendehanteringssystem.

Utskottet avstyrker därmed motionerna 2021/22:3842 (M) yrkandena 1–5, 8, 9, 14, 15 och 33, 2021/22:525 (M), 2021/22:526 (M), 2021/22:2552 (SD) yrkande 10, 2021/22:52 (SD) yrkande 2, 2021/22:3516 (C) yrkande 9, 2021/22:2594 (V) yrkandena 4 och 20, 2021/22:4214 (KD) yrkande 32, 2021/22:3884 (KD) yrkande 3 och 2021/22:3377 (L) yrkande 7.

När det gäller förteckningen över säkra ursprungsländer kan utskottet konstatera att regelverket infördes 2021 (prop. 2020/21:95, bet. 2020/21:SfU15, rskr. 2020/21:222). Utskottet noterar att det framgår av Migrationsverkets webbplats att verket har en särskild funktion för land- och omvärldsanalys som samlar in, analyserar, framställer och tillgängliggör landinformation. Utskottet anser därför att det är en lämplig ordning att Migrationsverket beslutar om förteckningen över säkra länder. Därmed finner utskottet inte anledning för riksdagen att göra ett tillkännagivande om bl.a. att regeringen bör besluta om förteckningen över säkra länder. Utskottet avstyrker därför motionerna 2021/22:3840 (M) yrkande 47, 2021/22:3048 (M) yrkande 2, 2021/22:2549 (SD) yrkande 9 och 2021/22:4214 (KD) yrkande 45.

Utskottet ser inte heller skäl att rikta ett tillkännagivande till regeringen om att avskaffa eller förbättra återetableringsstödet eller att återreseförbud alltid ska meddelas i samband med utvisningsbeslut. Utskottet avstyrker därför motionerna 2021/22:2549 (SD) yrkande 36, 2021/22:2552 (SD) yrkandena 13 och 16 samt 2021/22:4214 (KD) yrkande 40. Utskottet noterar i detta sammanhang att det i utredningsbetänkandet Utvisning på grund av brott – ett skärpt regelverk (SOU 2021:61) föreslås en skärpning av regelverket om återreseförbud vid utvisning på grund av brott. En proposition är aviserad till april 2022.

När det gäller åtgärder för att fastställa identiteten vid inre utlänningskontroll kan utskottet konstatera att möjligheterna att ta fingeravtryck m.m. vid inre utlänningskontroll nyligen behandlats (prop. 2020/21:159, bet. 2020/21:SfU24, rskr. 2020/21:299). Bland annat mot bakgrund av att det pågår förhandlingar om en sexårsgräns i samband med revideringen av Eurodac-förordningen och att detta arbete inte bör föregås vidhåller utskottet att det saknas skäl för riksdagen att göra ett tillkännagivande om att ta fingeravtryck från sex års ålder vid inre utlänningskontroll. Utskottet avstyrker därmed motion 2021/22:2552 (SD) yrkande 8.

Utskottet konstaterar att det i EU:s asylpakt finns ett förslag till förordning om hantering av krissituationer och force majeure på migrations- och asylområdet. Förslaget innehåller bestämmelser som ska tillämpas vid exceptionella situationer av massinflöde av tredjelandsmedborgare eller statslösa personer som anländer irreguljärt till en medlemsstat i sådan omfattning att

medlemsstatens asyl- och mottagnings- eller återvändandesystem riskerar att inte längre fungera och att detta riskerar att få allvarliga konsekvenser för det gemensamma asyl- och migrationshanteringssystemet i EU. Utskottet är med hänsyn till det pågående arbetet inte berett att föreslå att riksdagen ska rikta ett tillkännagivande till regeringen med anledning av motion 2021/22:3840 (M) yrkande 13 om en möjlighet att i en krissituation avvisa asylsökande till ett annat säkert land än Sverige när sökanden kommer via en annan medlemsstat. Yrkandet avstyrks.

Det ska alltid göras en individuell prövning av eventuella verkställighets hinder vid verkställigheten av ett beslut om avvisning eller utvisning. Till exempel får en fördragsslutande stat inte utvisa eller avvisa en flykting till gränsen mot ett område där flyktingens liv eller frihet skulle hotas på grund av hans eller hennes ras eller religion, nationalitet, språk, sexuella läggning eller tillhörighet till en viss samhällsgrupp, politisk åskådning eller minoritet eller där den asylsökande riskerar att utsättas för tortyr eller omänsklig eller förnedrande behandling. Detta följer av principen om non-refoulement, vilken har sitt ursprung i artikel 33 i Genèvekonventionen. Utskottet är inte berett att föreslå begränsningar i reglerna om verkställighetshinder i utlänningslagen och avstyrker därför motionerna 2021/22:3842 (M) yrkandena 13 och 25, 2021/22:2552 (SD) yrkande 15 och 2021/22:620 (SD) yrkande 2. Inte heller är utskottet berett att föreslå lättnader i regelverket, varför även motion 2021/22:2594 (V) yrkande 22 avstyrks. Utskottet avstyrker även motion 2021/22:3842 (M) yrkandena 19–24 om bl.a. att nekad inresa och avvisning ska tas i ett gemensamt beslut och att beslutet endast ska kunna upphävas genom beviljat uppehållstillstånd eller av en överinstans.

Utskottet noterar att ett beslut om avvisning eller utvisning av ett ensamkommande barn enligt utlänningslagen inte får verkställas om inte den verkställande myndigheten har försäkrat sig om att barnet kommer att tas emot av en familjemedlem, en utsedd förmyndare eller en mottagningsenhet väl lämpad för att ta hand om barn. Mot bakgrund av ovanstående avstyrker utskottet motion 2021/22:3516 (C) yrkande 8 om ordnat mottagande i hemlandet för ensamkommande barn.

Barn får enligt 5 kap. 6 § UtL beviljas uppehållstillstånd om omständigheterna är särskilt ömmande. Exempel på en omständighet som kan komma att beaktas i den sammantagna bedömningen är enligt proposition 2013/14:216 att barnet är omhändertaget av sociala myndigheter. Vidare gäller enligt 5 kap. 12 § UtL att ett tidsbegränsat uppehållstillstånd får beviljas en utlänning som behöver vård enligt LVU. Utskottet kan konstatera att det vid en kollision mellan de båda lagarna finns utrymme för att ge ett tidsbegränsat uppehållstillstånd så länge barnets vård- och skyddsbehov kvarstår. Utskottet kan inte ställa sig bakom ett förslag om att socialnämnden ska ges en roll som överprövningsinstans när det gäller beslut som har fattats av Migrationsverket och migrationsdomstolarna. Med det anförda avstyrks motion 2021/22:2594 (V) yrkande 8.

Förvar och kontrollåtgärder

Migrationsverket ska bedriva en ändamålsenlig förvarsverksamhet. Det innebär att tillhandahålla förvarsplatser enligt regeringens uppdrag, att utforma verksamheten så att tryggheten för såväl förvarstagna som personal säkerställs samt att den förvarstagne är tillgänglig så att beslut om avvísning eller utvisning kan verkställas. Regeringen har gett verket i uppdrag att öka antalet förvarsplatser till minst 520 samt att särskilt beakta behovet av förvarsplatser i norra Sverige.

För att minska risken för smittspridning under pandemin anpassades antalet förvarsplatser från 520 till i genomsnitt 323. Beläggningsgraden var fortsatt hög med i stort sett full beläggning på de tillgängliga platserna. Den genomsnittliga vistelsetiden ökade något, eftersom pandemin medförde fortsatta begränsningar av möjligheten att genomföra återvändande.

Av Migrationsverkets årsredovisning för 2021 framgår att verket under året vidtog säkerhetshöjande åtgärder, bl.a. utökad kameraövervakning och införande av en central operatörplats som hanterar inkommande larm och följer upp att de undersöks och återställs. Antalet transporter av förvarstagna fortsatte att ligga på en låg nivå, bl.a. beroende på ett mindre behov av transporter mellan förvar eller till en utreseflygplats eftersom färre personer än normalt var förvarstagna.

Regeringen har i regleringsbrevet för Migrationsverket för 2022 angett att Migrationsverket ska ta fram en plan för att öka antalet förvarsplatser. I planen ska en bedömning göras av hur många ytterligare förvarsplatser myndigheten kan inrätta under budgetperioden. Migrationsverket ska i samråd med Polismyndigheten genomföra en förnyad analys och redovisning av behovet av förvarsplatser över tid. Samråd ska även ske med Kriminalvården. Planen ska redovisas till Regeringskansliet (Justitiedepartementet) senast den 11 april 2022.

När det gäller säkerheten på förvarsanläggningarna, bl.a. myndigheternas möjlighet till visitation, förutsätter utskottet att regeringen följer frågan och vidtar åtgärder om det konstateras att det finns behov.

Med det anförda anser utskottet att det saknas skäl för riksdagen att rikta ett tillkännagivande till regeringen om förvar och andra tvångsåtgärder. Utskottet avstyrker därför motionerna 2021/22:3779 (M) yrkande 24, 2021/22:3842 (M) yrkandena 30 och 31, 2021/22:1433 (M) yrkandena 1–4, 2021/22:3237 (M), 2021/22:2527 (SD) yrkande 19, 2021/22:2549 (SD) yrkandena 32 och 33 samt 2021/22:2552 (SD) yrkandena 19 och 21–23.

Återtagande

När det gäller återtagande är ett fungerande samarbete med ursprungsländer av största vikt för att kunna verkställa avvísnings- och utvisningsbeslut. Utskottet kan konstatera att regeringen arbetar aktivt med frågan om bl.a. avtal och sambandsmän. Återvändande är vidare en av regeringens prioriteringar

när det gäller EU:s asyl- och migrationspolitik. Enligt regeringen bör det praktiska EU-samarbetet kring återvändande fortsätta och bidra till att stärka samarbetet med ursprungsländer när det gäller återtagande av deras egna medborgare inom ramen för en human, rättssäker och ordnad process. I ett meddelande om samarbete om återvändande och återtagande tar kommissionen upp att EU hittills har ingått 18 avtal och sex överenskommelser om återtagande. Förhandlingar om återtagandavtal pågår med Nigeria, Tunisien, Marocko och Kina.

Utskottet noterar också att riksdagen har tillkännagett för regeringen att fler återtagandavtal bör ingås (bet. 2021/22:SfU16, rskr. 2021/22:196).

Utskottet är inte berett att föreslå tillkännagivanden om bl.a. tydligare krav på mottagare av bistånd att samarbeta i återvändandearbetet och diplomatiska garantier för att möjliggöra verkställighet av avvisnings- eller utvisningsbeslut. Inte heller finns det enligt utskottet skäl för riksdagen att göra ett tillkännagivande om avtal med ett annat land än hemlandet när det gäller att ta emot en utlänning som utvisas från Sverige.

Med det ovan anförda avstyrker utskottet motionerna 2021/22:3842 (M) yrkandena 27 och 28, 2021/22:2088 (M), 2021/22:3048 (M) yrkande 7, 2021/22:2552 (SD) yrkande 18, 2021/22:2581 (SD) yrkande 9, 2021/22:620 (SD) yrkande 1, 2021/22:3883 (KD) yrkande 29 och 2021/22:4214 (KD) yrkande 40.

Anhöriginvandring

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden bl.a. om familjeåterförening för utlandssvenskar, om skärpta regler för anhöriginvandring, om försörjningskrav och om skydd för utsatta kvinnor.

Jämför reservation 67 (M), 68 (SD), 69 (KD), 70 (SD), 71 (C), 72 (V) och 73 (KD).

Gällande ordning

Uppehållstillstånd för anhöriga

Den 20 juli 2021 ändrades utlänningslagen (prop. 2020/21:191, bet. 2020/21:SfU28, rskr. 2020/21:412). Förändringarna innebär bl.a. att tidsbegränsade uppehållstillstånd är huvudregel och att nya krav ställs på alla som ansöker om permanent uppehållstillstånd. Det har också gjorts ändringar i reglerna om vilka som omfattas av försörjningskrav när någon ansöker om uppehållstillstånd för att flytta till en anhörig i Sverige.

Bestämmelser om uppehållstillstånd för anhöriga finns i 5 kap. UtIL. Enligt 5 kap. 3 § första stycket 1 UtIL ska uppehållstillstånd ges till en utlänning som

är make eller sambo till någon som är bosatt eller som har beviljats uppehållstillstånd för bosättning i Sverige. Under vissa förhållanden, bl.a. om någon av parterna är under 18 år, får uppehållstillstånd vägras (5 kap. 17 a § andra stycket 3 UtL).

Uppehållstillstånd får även ges till en utlänning som har för avsikt att ingå äktenskap eller inleda ett samboförhållande med en person som är bosatt eller som har beviljats uppehållstillstånd för bosättning i Sverige, om förhållandet framstår som seriöst och inte särskilda skäl talar mot att tillstånd ges (5 kap. 3 a § 1 UtL).

Uppehållstillstånd får vidare ges till en utlänning som har för avsikt att ingå äktenskap eller inleda ett samboförhållande med en person som har beviljats ett tidsbegränsat uppehållstillstånd och som har välgrundade utsikter att beviljas uppehållstillstånd under en längre tid, om förhållandet framstår som seriöst och har etablerats redan i hemlandet och inte särskilda skäl talar mot att tillstånd ges (5 kap. 3 a § första stycket 1 b UtL).

Uppehållstillstånd ska ges till ett utländskt barn som är ogift och har en förälder som är bosatt i eller har beviljats uppehållstillstånd för bosättning i Sverige alternativt har en förälder som är gift eller sambo med någon som är bosatt i eller har beviljats uppehållstillstånd för bosättning i Sverige. Uppehållstillstånd ska även ges till ett utländskt barn som är ogift och som har adopterats eller som avses bli adopterat (5 kap. 3 § 2 första stycket UtL).

En utlänning som är förälder till ett ensamkommande ogift utländskt barn som är flykting eller alternativt skyddsbehövande ska ges uppehållstillstånd. Även en utlänning som är förälder till ett ogift utländskt barn som är flykting eller alternativt skyddsbehövande ska ges uppehållstillstånd, om utlänningen befinner sig i Sverige och beslutet om hans eller hennes asylansökan fattas i samband med beslutet om barnets asylansökan. (5 kap. 3 § första stycket 4 och 5 UtL).

Uppehållstillstånd får även ges till en utlänning som är nära anhörig till någon som är bosatt eller som har beviljats uppehållstillstånd för bosättning i Sverige och som har välgrundade utsikter att beviljas uppehållstillstånd under en längre tid, om han eller hon har ingått i samma hushåll som den personen och det finns ett särskilt beroendeförhållande mellan släktingarna som fanns redan i hemlandet (5 kap. 3 a § första stycket 2 UtL).

När det finns synnerliga skäl får uppehållstillstånd beviljas en utlänning som är anhörig till en utlänning som är flykting eller alternativt skyddsbehövande eller på något annat sätt har särskild anknytning till Sverige (5 kap. 3 a § tredje stycket UtL).

I fall som rör ett barn ska särskilt beaktas vad hänsynen till barnets hälsa och utveckling i övrigt kräver (1 kap. 10 § UtL).

Försörjningskrav

Uppehållstillstånd på grund av anknytning får beviljas endast om anknytningspersonen kan försörja sig och utlänningen och har en bostad av tillräcklig storlek och standard för sig och utlänningen. Detta gäller dock inte vid prövning av en ansökan om fortsatt uppehållstillstånd eller om anknytningspersonen är ett barn (5 kap. 3 b och c § UtL). Försörjningskravet gäller inte heller om anknytningspersonen är medborgare i Sverige eller i annan EES-stat eller Schweiz eller utlänningen är anknytningspersonens make eller sambo. Inte heller gäller försörjningskrav om det finns särskilda skäl (5 kap. 3 c och f §§ UtL).

Om anknytningspersonen har beviljats uppehållstillstånd som flykting eller alternativt skyddsbehövande gäller inte försörjningskravet om ansökan om uppehållstillstånd görs inom tre månader efter det att anknytningspersonen har beviljats uppehållstillstånd som flykting eller alternativt skyddsbehövande. Om anknytningspersonen är vidarebosatt i Sverige räknas tidsfristen från det att anknytningspersonen har rest in i Sverige. Försörjningskravet gäller däremot i de fall familjeåterförening är möjlig i ett land utanför EU som familjen har en särskild anknytning till eller utlänningen och anknytningspersonen inte har sammanbott utomlands en längre tid och det inte heller på annat sätt står klart att förhållandet är väl etablerat (5 kap. 3 d § UtL).

Familjeåterföreningsdirektivet (2003/86/EG) ger medlemsstaterna möjlighet att som villkor för anhöriginvandring ställa krav på bl.a. stabila och regelbundna försörjningsmedel liksom lämplig bostad. I artikel 7.1 i direktivet anges att när en ansökan om familjeåterförening lämnas in får den berörda medlemsstaten kräva att den person som har lämnat in ansökan lägger fram bevis bl.a. för att referenspersonen har en sjukförsäkring som avser alla risker som de egna medborgarna i den berörda medlemsstaten normalt omfattas av, och som omfattar referenspersonen och hans eller hennes familjemedlemmar.

Uppskjuten invandringsprövning

Ett uppehållstillstånd som beviljas en make eller sambo eller den som har för avsikt att ingå äktenskap eller inleda ett samboförhållande ska vara tidsbegränsat och gälla för samma tid som uppehållstillståndet för anknytningspersonen. Om anknytningspersonen är bosatt eller har beviljats uppehållstillstånd för bosättning i Sverige ska uppehållstillståndet vara tidsbegränsat och gälla i två år. Om ett nytt tidsbegränsat uppehållstillstånd beviljas ska det gälla i två år under förutsättning att förhållandet består (5 kap. 3 g § tredje stycket UtL).

Vid prövning av en ansökan om uppehållstillstånd där parterna har för avsikt att ingå äktenskap eller inleda ett förhållande ska det särskilt beaktas om utlänningen eller utlänningens barn kan antas bli utsatt för våld eller för annan allvarlig kränkning av sin frihet eller frid om uppehållstillstånd skulle beviljas. Om en sådan risk finns utgör den särskilda skäl mot att bevilja uppehållstillstånd (5 kap. 17 § UtL).

Om förhållandet har upphört får fortsatt uppehållstillstånd ändå ges om utlänningen har särskild anknytning till Sverige eller förhållandet har upphört främst på grund av att i förhållandet utlänningen eller utlänningens barn utsatts för våld eller annan allvarlig kränkning av sin frihet eller frid eller andra starka skäl talar för att utlänningen ska ges fortsatt uppehållstillstånd. Ett sådant uppehållstillstånd ska vara tidsbegränsat och gälla i tretton månader. Detta gäller även make eller sambo till någon som är bosatt eller som har beviljats uppehållstillstånd för bosättning i Sverige (5 kap. 16 § UtlL).

En myndighet ska inom sitt verksamhetsområde samverka med andra myndigheter (8 § förvaltningslagen). En myndighet ska även på begäran av en annan myndighet som huvudregel lämna ut uppgifter som den förfogar över om inte uppgifterna är sekretessbelagda (6 kap. 5 § offentlighets- och sekretesslagen).

Uppgifter ur belastnings- och misstankeregistren om någon annan än den ärendet gäller ska lämnas ut till Migrationsverket för utredning av en ansökan från en utlänning som har för avsikt att ingå äktenskap eller inleda ett samboförhållande (10 § första stycket 14 förordningen (1999:1134) om belastningsregister och 3 § första stycket 8 förordningen (1999:1135) om misstankeregister).

Motionerna

Upphållstillstånd för anhöriga

Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) föreslår i kommittémotion 2021/22:3840 yrkande 10 en översyn av möjligheten för familjemedlemmar som sammanbott med en svensk medborgare under en längre tid att ansöka om uppehållstillstånd och avvakta besked på ansökan i Sverige. Motionärerna anser att detta bör gälla ett väl etablerat förhållande utomlands med en svensk medborgare.

Jimmie Åkesson m.fl. (SD) begär i partimotion 2021/22:2550 yrkande 3 en hållbar och självförsörjande anhöriginvandring. Motionärerna anser att reglerna för anhöriginvandring ska utformas så att de inte belastar svenska skattebetalare eller leder till ett ökat utanförskap. Vidare bör familjebanden vara tillräckligt nära, kunna styrkas samt följa svensk lag.

Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) begär i kommittémotion 2021/22:2548 yrkande 1 att rätten till familjeåterförening begränsas. Motionärerna anser att rätten till anhöriginvandring ska anpassas till minimikraven i EU:s familjeåterföreningsdirektiv (2003/86/EG). Det innebär att endast utlänningar som beviljats uppehållstillstånd som konventionsflyktingar ska kunna utgöra anknytningsperson. I yrkande 2 begärs att den nya möjligheten till snabb anknytning för skyddsbehövande ska avskaffas. Endast väletablerade och seriösa familjeförhållanden ska kunna godtas för familjeåterförening. I yrkande 3 föreslår motionärerna att definitionen av en familj begränsas till miniminivån i familjeåterföreningsdirektivet. Därmed kan en förälder ta hit sitt barn endast om han eller hon är ensam vårdnadshavare. Om barnet bor med en annan vårdnadshavare i hemlandet bör barnet i stället

stanna kvar där. I yrkande 4 anser motionärerna att det bör införas samma krav på integrationsåtgärder för den som är anhöriginvandrare som för den som är konventionsflykting. Frågan bör dock först utredas. I yrkande 11 begärs krav på hederlig vandel för anhöriginvandring. I motionens yrkande 12 föreslås att det införs ett förbud mot att anhöriginvandra till utanförskapsområden. Det ska gälla särskilt utsatta områden och frågan bör skyndsamt utredas. I yrkande 13 begärs att missbruk av anhöriginvandring stoppas. Så kallade kedjetillstånd innebär att en utlänning som beviljats uppehållstillstånd i Sverige på grund av anknytning avslutar relationen för att därefter börja agera anknytningsperson åt en annan utlänning, varefter processen upprepas. Detta skadar förtroendet för svensk migrationslagstiftning och en utlänning som fått uppehållstillstånd som anhörig ska därför aldrig kunna vara anknytningsperson åt en annan anhöriginvandrare. I yrkande 14 begärs att bestämmelserna om brusten anknytning skärps. Om en relation upphört på grund av andra situationer än våld i nära relationer bör det för rätt att stanna i Sverige krävas att utlänningen t.ex. varit bosatt i Sverige med uppehållstillstånd på grund av anknytning i minst fem år, fört en hederlig vandel och fått en varaktig egen försörjning. I yrkande 16 anser motionärerna att det ska krävas särskilt skydd för barn i anknytningsärenden. En särskild prövning bör alltid göras när ett barn är anknytningsperson i ett ärende. Prövningen ska avse huruvida utlänningen som vill återförenas med ett barn kan inverka menligt på barnets utveckling. I yrkande 17 anser motionärerna att det bör införas en begränsning av möjligheten till anhöriginvandring för unga vuxna. Upphållstillstånd bör vägras om någon av parterna är under 21 år. Detta ska gälla all anhöriginvandring. I yrkande 19 begärs att Migrationsverket ska ges möjlighet att genomföra oanmälda hembesök i syfte att förhindra skenäktenskap, tvångsäktenskap och våld i relationer. I yrkande 20 begärs att Migrationsverket i större utsträckning ska utreda om det är för barnets bästa att återförening sker i hemlandet eller ett tredjeland och inte i Sverige. I yrkande 21 begär motionärerna särskilda förenklade regler för återvandrande svenska medborgares familjer. Svenska medborgare som bildat familj utomlands har rätt att återvända till Sverige med sina barn som också är svenska medborgare. Den andra partnern i förhållandet har inte denna rätt utan måste skaffa uppehållstillstånd. Regeringen bör skyndsamt utreda möjligheten till undantag från kravet på uppehållstillstånd i dessa fall.

Mikael Eskilandersson m.fl. (SD) begär i kommittémotion 2021/22:2540 yrkande 31 en begränsning av möjligheten till anhöriginvandring för unga vuxna. Upphållstillstånd bör enligt motionärerna vägras om någon av parterna är under 21 år. Detta ska gälla all anhöriginvandring.

Ann-Christine From Utterstedt m.fl. (SD) begär i kommittémotion 2021/22:2561 yrkande 16 i denna del att en vandelsprövning ska göras i samtliga fall av anhöriginvandring.

Christina Høj Larsen m.fl. (V) begär i kommittémotion 2021/22:2594 yrkande 16 förslag på hur rätten till familjeåterförening kan stärkas. Motionärerna anser att det inte är rimligt att medborgare som vill ansöka om

familjeåterförening måste söka sig till ambassader i andra länder än det egna. I yrkande 17 begärs förslag om ett borttagande av 18-årsregeln i utlänningslagen. Bestämmelsen, som innebär att uppehållstillstånd på grund av familjeanknytning endast medges om barnet är under 18 år, är enligt motionärerna onödigt snäv. I yrkande 18 begärs förslag om ett återinförande av sista länkenbestämmelsen i utlänningslagen.

Johan Pehrson m.fl. (L) begär i partimotion 2021/22:3965 yrkande 28 att Migrationsverket får i uppdrag att ta fram en digital kurs som anhöriginvandrare ska genomföra innan de kommer till landet. Att ha genomfört en kurs om samhället bör vara ett krav för att ta del av samhällets förmåner.

I motion 2021/22:2263 av Arman Teimouri (L) lämnas förslag om att utreda ett snabbspår hos Migrationsverket för utlandssvenskar som flyttar tillbaka till Sverige med familj.

Försörjningskrav m.m.

Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) begär i kommittémotion 2021/22:3840 yrkande 8 ett strikt regelverk och skärpta försörjningskrav vid familjeåterförening och anhöriginvandring. Enligt motionärerna finns det goda grunder för att alternativt skyddsbehövande ska omfattas av försörjningskravet för att ha rätt till anhöriginvandring med undantag dock för den s.k. ventilen som motionärerna vill ändra från särskilda skäl till synnerliga skäl.

I motion 2021/22:3048 av Fredrik Schulte (M) begärs i yrkande 4 att försörjningskravet för anhöriginvandring ska omfatta samtliga svenska medborgare samt de som har uppehållsrätt i Sverige. Incitamenten att komma i arbete försvagas när egen försörjning inte är ett krav för att ta hit närstående. Samtidigt skapar det en orättvisa när den som har en närstående i Sverige får förtur att komma hit.

Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) begär i kommittémotion 2021/22:2548 yrkande 5 att undantagen från försörjningskraven avskaffas. Anhöriga till såväl svenska medborgare som EES-medborgare bör omfattas av försörjningskrav, och det oavsett om förhållandet är väletablerat eller inte. I yrkande 6 anser motionärerna att undantagen från försörjningskraven för skyddsbehövande bör begränsas. Konventionsflyktingar bör undantas från försörjningskrav endast om en ansökan om familjeåterförening inkommit inom tre månader från det att de förklarats som flyktingar. I yrkande 7 begärs att det särskilda undantaget från tremånadersregeln för vidarebosatta avskaffas. I yrkande 8 begär motionärerna att försörjningskrav införs för all anhöriginvandring. I yrkande 9 begärs skärpta försörjningskrav vid anhöriginvandring. Inkomsten bör åtminstone motsvara en normal minimilön. Kraven ska inte kunna uppfyllas med hjälp av sociala bidrag och det ska gälla även vid förlängning av uppehållstillståndet. I yrkande 10 anser motionärerna att krav på en heltäckande sjukförsäkring ska införas vid anhöriginvandring. Den ska gälla för hela tillståndstiden.

Hans Eklind m.fl. (KD) begär i kommittémotion 2021/22:4214 yrkande 18 att försörjningskrav ska gälla för alla utom egna barn under 18 år. I yrkande 19 begärs att försörjningskrav ska gälla för anknytningspersonen vid familjeåterförening. För att undvika att barn skickas på livsfarliga resor till Sverige i hopp om uppehållstillstånd bör försörjningskrav gälla även om anknytningspersonen är ett barn.

Uppskjuten invandringsprövning

Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) begär i kommittémotion 2021/22:2548 yrkande 15 en utredning om skydd för utsatta personer i anknytningsärenden. Ingen ska riskera att utsättas för relationsvåld om de vill lämna ett förhållande.

Ann-Christine From Utterstedt m.fl. (SD) begär i kommittémotion 2021/22:2561 yrkande 16 i denna del att nuvarande regler om skydd mot relationsvåld i samband med anhöriginvandring bör vidareutvecklas. Bland annat bör personer som dömts för relationsvåld inte kunna vara anknytningspersoner.

Annie Lööf m.fl. (C) begär i partimotion 2021/22:3666 yrkande 134 en översyn av om den lag som ger en anhörig möjlighet att stanna kvar i Sverige om förhållandet upphört på grund av att personen utsatts för våld eller andra allvarliga kränkningar är ändamålsenlig. I yrkande 135 begärs en översyn av om ytterligare åtgärder kan vidtas för att förhindra att en anhörig som kommer till Sverige inom ramen för uppskjuten invandringsprövning utnyttjas. Det kan t.ex. gälla fall där referenspersonen i Sverige tidigare utsatt en partner för våld eller andra övergrepp. Även i kommittémotionerna 2021/22:3514 yrkande 35 av Johan Hedin m.fl. (C) och 2021/22:3516 yrkandena 10 och 11 av Jonny Cato m.fl. (C) finns motsvarande förslag.

I motion 2021/22:1585 av Ola Johansson och Helena Vilhelmsson (båda C) begärs i yrkande 1 att den s.k. tvåårsregeln hindras från att användas som maktmedel. Frågan om regeln fått avsedd effekt bör utredas. I yrkande 2 begärs att i de fall anknytningspersonen utsätter kvinnan för våld eller kränkande behandling ska den utsatta kvinnan få uppehållstillstånd. I yrkande 3 begär motionärerna att regeringen ska verka för bättre samordning mellan ansvariga myndigheter – ett aktivt samarbete mellan länsstyrelser, Migrationsverket, kommuner, regioner och kvinnojourer – så att nolltolerans mot våld mot kvinnor ska gälla alla kvinnor i Sverige. I yrkande 4 anser motionärerna att regeringen bör överväga om inte alla vuxna som fått uppehållstillstånd genom anknytning till en partner som inte i sin tur är flykting ska informeras om sina rättigheter och skyldigheter och tilldelas en kontaktperson.

Maj Karlsson m.fl. (V) begär i kommittémotion 2021/22:2591 yrkande 25 att regeringen skyndsamt ändrar lagstiftningen så att kvinnors behov av skydd mot våld och sexuella övergrepp överordnas utlänningslagen.

Hans Eklind m.fl. (KD) anser i kommittémotion 2021/22:4214 yrkande 22 att ytterligare steg bör vidtas för att kvinnor som kränks eller riskerar att kränkas under tiden för den s.k. tvåårsregeln inte ska försättas i en tvångssituation.

Bland annat bör det ske en kontroll genom registerutdrag och sökande bör informeras om det framkommer att referenspersonen tidigare dömts för vissa allvarliga brott, t.ex. brott mot liv och hälsa.

Utskottets ställningstagande

Uppehållstillstånd för anhöriga

Av Migrationsverkets årsredovisning för 2021 kan utläsas att antalet ansökningar om uppehållstillstånd på grund av anknytning var väsentligt lägre under 2020 än under 2010-talet. En förklaring till det är att färre asylansökningar inneburit färre asylrelaterade anknytningsärenden. Under 2020 avgjordes totalt 51 072 anknytningsärenden, varav 39 079 var förstagångsärenden. Andelen bifall uppgick till 51 procent för förstagångsärenden och till 94 procent för förlängningsärenden. Under 2021 avgjordes totalt 38 746 anknytningsärenden, varav 29 968 var förstagångsärenden. Andelen bifall uppgick till 53 procent medan bifallsandelen för förlängningsärenden var 92 procent.

Som redan nämnts har riksdagen ställt sig bakom regeringens proposition 2020/21:191 om ändrade regler i utlänningslagen. Propositionen bygger i huvudsak på Migrationskommitténs betänkande En långsiktigt hållbar migrationspolitik (SOU 2020:54). Utlänningslagen har således nyligen varit föremål för en bred genomlysning som resulterat i omfattande förändringar. Med hänsyn härtill bör det enligt utskottets mening i nuläget inte göras några ytterligare ändringar av utlänningslagen och dess regler om uppehållstillstånd för anhöriga. Utskottet är därför inte berett att föreslå riksdagen att göra ett tillkännagivande om vare sig inskränkning eller utvidgning av möjligheterna till anhöriginvandring. Med det anförda avstyrker utskottet motionerna 2021/22:3840 (M) yrkande 10, 2021/22:2540 (SD) yrkande 31, 2021/22:2548 (SD) yrkandena 1–3, 13, 14 och 17, 2021/22:2550 (SD) yrkande 3, 2021/22:2594 (V) yrkandena 16 och 17 och 2021/22:3965 (L) yrkande 28.

Av samma skäl avstyrker utskottet motionerna 2021/22:2548 (SD) yrkandena 4, 12 och 21 och 2021/22:2263 (L) om integrationsåtgärder för anhöriginvandrare, förbud mot att anhöriginvandra till utanförskapsområden samt förenklade regler respektive snabbspår för utlandssvenskar som flyttar tillbaka till Sverige med familj.

När det gäller kravet på hederlig vandel vid uppehållstillstånd på grund av anknytning konstaterar utskottet att det enligt utlänningslagen finns möjlighet att vägra uppehållstillstånd i vissa fall, bl.a. om utlänningen utgör ett hot mot allmän ordning och säkerhet. Vidare kan uppehållstillstånd vägras med hänsyn till den sökandes vandel bl.a. om det gäller en utlännings som har för avsikt att ingå äktenskap eller inleda ett samboförhållande med en person som är bosatt eller har beviljats uppehållstillstånd för bosättning i Sverige (5 kap. 3, 17 och 17 a §§ UtL). Mot bakgrund av vad som nu sagts är utskottet inte berett att tillstyrka motionerna 2021/22:2548 (SD) yrkande 11 och 2021/22:2561 (SD) yrkande 16 i denna del.

Vidare konstaterar utskottet att det av gällande lag följer att det särskilt ska beaktas vad hänsynen till barnets hälsa och utveckling samt barnets bästa i övrigt kräver. Med det anförda avstyrker utskottet motion 2021/22:2548 (SD) yrkandena 16 och 20 om ett särskilt skydd för barn respektive om att minderåriga bör återförenas med familjen i hemlandet eller i ett tredje land.

Migrationsverket och utlandsmyndigheterna har en utredningsplikt som innebär att ett ärende ska bli utrett i den omfattning som dess beskaffenhet kräver (23 § förvaltningslagen). Enligt artikel 16.4 i familjeåterföreningsdirektivet (2003/86/EG) får medlemsstaterna utföra särskilda kontroller när det finns välgrundade misstankar om vilseledande eller skenäktenskap. Utskottet kan med hänsyn till vad som nu har anförts inte se några skäl för riksdagen att göra ett tillkännagivande till regeringen om oanmälda hembesök. Motion 2021/22:2548 (SD) yrkande 19 avstyrks därmed.

Försörjningskrav m.m. vid anhöriginvandring

Enligt utlänningslagen får uppehållstillstånd på grund av anknytning beviljas endast om den person som utläningen åberopar anknytning till kan försörja sig och utläningen och har en bostad av tillräcklig storlek och standard för sig och utläningen. Det finns flera undantag från försörjningskravet. Bland annat gäller det inte vid prövning av en ansökan om fortsatt uppehållstillstånd eller om anknytningspersonen är ett barn.

Utmärkande för de nu aktuella motionsyrkandena är att reglerna om försörjningskrav vid anhöriginvandring ska skärpas. Motionärerna vill se skärpningar som omfattar alltifrån att i princip alla undantag från försörjningskravet ska avskaffas till att försörjningskrav ska införas för all invandring, inklusive i de fall barn är anknytningspersoner.

Som påpekats ovan har utlänningslagen nyligen varit föremål för omfattande förändringar. Det gäller i viss mån även bestämmelserna om anhöriginvandring. Utskottet kan därför inte se att det i nuläget finns skäl för riksdagen att ställa sig bakom förslag till förändringar av regelverket som begränsar möjligheterna till anhöriginvandring. Bestämmelserna om försörjningskrav i deras nuvarande lydelse bör därför inte ändras. Mot bakgrund härav avstyrker utskottet motionerna 2021/22:3840 (M) yrkande 8, 2021/22:3048 (M) yrkande 4, 2021/22:2548 (SD) yrkandena 5–10 och 2021/22:4214 (KD) yrkandena 18 och 19.

Uppskjuten invandringsprövning

Redan vid prövningen av en ansökan om uppehållstillstånd ska uppehållstillstånd kunna vägras. Det gäller om en utläning har för avsikt att ingå äktenskap eller inleda ett samboförhållande med någon som är bosatt eller har beviljats uppehållstillstånd för bosättning i Sverige och det finns risk för att utläningen eller utläningens barn skulle kunna bli utsatta för våld eller någon annan allvarlig kränkning i förhållandet. Migrationsverket genomför kontroller mot belastnings- och misstankeregistren i detta syfte.

Om förhållandet har upphört får fortsatt uppehållstillstånd beviljas om förhållandet har upphört på grund av att utlänningen eller utlänningens barn i förhållandet har utsatts för våld eller någon annan allvarlig kränkning. Fortsatt uppehållstillstånd får i sådana fall även ges till en make eller sambo.

Utskottet har tidigare (bet. 2020/21:SfU28) framhållit att det är viktigt att i så stor utsträckning som möjligt förhindra att uppehållstillstånd beviljas när det kan misstänkas att den ena parten i ett förhållande kommer att utsättas för våld eller allvarliga kränkningar. Vidare framhöll utskottet att det är viktigt att motverka skenförhållanden samtidigt som möjligheterna att bevilja uppehållstillstånd inte får begränsas för de seriösa anknytningar som ännu inte har blivit etablerade. Utskottet vidhåller denna uppfattning och anser att gällande regelverk är väl balanserat för att tillgodose dessa krav.

Med det anförda avstyrker utskottet motionerna 2021/22:2548 (SD) yrkande 15, 2021/22:2561 (SD) yrkande 16, 2021/22:3666 (C) yrkandena 134 och 135, 2021/22:3514 (C) yrkande 35, 2021/22:3516 (C) yrkandena 10 och 11, 2021/22:1585 (C) yrkandena 1–4, 2021/22:2591 (V) yrkande 25 och 2021/22:4214 (KD) yrkande 22.

Utskottet noterar i övrigt att regeringen i den nyligen presenterade lagrådsremissen Utvisning på grund av brott – ett skärpt regelverk har föreslagit ytterligare en skyddsregel för den som utsatts för våld eller kränkningar i ett förhållande som har upphört. Regeringen föreslår att vid bedömningen av om ett uppehållstillstånd bör återkallas ska särskilt beaktas om förhållandet har upphört främst på grund av att utlänningen eller utlänningens barn i förhållandet utsatts för våld eller annan allvarlig kränkning av sin frihet eller frid. Förslaget innebär att 7 kap. 4 § UtIL kompletteras.

Reservationer

1. Migration och asylpolitik, punkt 1 (M)

av Maria Malmer Stenergard (M), Mattias Karlsson i Luleå (M), Katarina Brännström (M) och Arin Karapet (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:3840 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 1–3, 17, 48 och 49 samt

2021/22:4033 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkandena 1 och 3, bifaller delvis motionerna

2021/22:3048 av Fredrik Schulte (M) yrkande 3 och

2021/22:3817 av Louise Meijer (M) yrkandena 1–3 och avslår motionerna

2021/22:224 av Tobias Andersson och Jonas Andersson i Lingham (båda SD) yrkandena 1 och 2,

2021/22:302 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkande 3,

2021/22:800 av David Lång (SD) yrkande 1,

2021/22:914 av Richard Jomshof (SD),

2021/22:984 av Richard Jomshof (SD),

2021/22:1280 av Jasenko Omanovic och Kristina Nilsson (båda S),

2021/22:2158 av Elin Lundgren och Yasmine Bladelius (båda S),

2021/22:2277 av Maria Nilsson (L),

2021/22:2549 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 1, 4–6 och 19,

2021/22:2550 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 1, 4, 15, 16 och 19–21,

2021/22:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 2,

2021/22:2591 av Maj Karlsson m.fl. (V) yrkande 26,

2021/22:2594 av Christina Høj Larsen m.fl. (V) yrkandena 1, 2, 6, 12 och 19,

2021/22:2984 av Christian Carlsson (KD),

2021/22:3048 av Fredrik Schulte (M) yrkande 1,

2021/22:3357 av Magnus Jacobsson (KD),

2021/22:3377 av Robert Hannah m.fl. (L) yrkande 3,

2021/22:3410 av Rasmus Ling och Emma Hult (båda MP),

2021/22:3516 av Jonny Cato m.fl. (C) yrkande 2 och

2021/22:4214 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkandena 2, 3, 6 och 16.

Ställningstagande

Det övergripande målet för integrationspolitiken och ett slags tumregel för den samlade invandringsspolitiken ska vara att invandringen sammantaget är bra för Sverige över tid. Vidare måste invandringen vara legitim och ha stöd hos folket. Sverige ska vara ett land som tar sin del av ansvaret för att hjälpa människor på flykt, men samtidigt måste de människor som kommer hit bli en del av samhället. Sverige bör införa ett volymmål för asylmottagandet på nordiska nivåer. Volymmålet ska fungera som styrmedel och inte överstiga nivåerna i Norge, Finland och Danmark med hänsyn till folkmängd. Om målet inte ser ut att uppnås krävs skärpande åtgärder. Ett överskridet mål ska däremot inte vara en avslagsgrund för en enskild asylsökande. För en målstyrd, stram och långsiktigt hållbar migrationspolitik och för att Sverige ska klara av integrationskrisen är det helt centralt att den svenska migrationspolitiken utgår från EU:s minimikrav, samtidigt som söktrycket till Sverige minskar. Det krävs en politik som ligger fast under många år framöver.

Därutöver bör det i lag införas ett krav på styrkt identitet för den som söker uppehållstillstånd i Sverige. Bevislättnad i asylärenden ska kunna tillämpas efter en bedömning i varje enskilt fall om den sökande lämnat en tillfredsställande förklaring till varför identitetshandling eller annan bevisning saknas.

Dessutom bör antalet vidarebosättningar minska. Detta ska gälla till dess att volymmålet är på plats och tillräckliga åtgärder vidtagits för att det ska kunna nås. Vid vidarebosättning bör det också ställas krav på integrationsförmåga, alternativt ta emot kvinnor, flickor eller hbtq-personer i större utsträckning.

2. Migration och asylpolitik, punkt 1 (SD)

av Julia Kronlid (SD), Jonas Andersson i Skellefteå (SD) och Jennie Åfeldt (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:2549 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 1, 4–6 och 19,

2021/22:2550 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 1, 4, 15, 16 och 19–21 samt

2021/22:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 2, bifaller delvis motion

2021/22:984 av Richard Jomshof (SD) och avslår motionerna

2021/22:224 av Tobias Andersson och Jonas Andersson i Lingham (båda SD) yrkandena 1 och 2,
2021/22:302 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkande 3,
2021/22:800 av David Lång (SD) yrkande 1,
2021/22:914 av Richard Jomshof (SD),
2021/22:1280 av Jasenko Omanovic och Kristina Nilsson (båda S),
2021/22:2158 av Elin Lundgren och Yasmine Bladelius (båda S),
2021/22:2277 av Maria Nilsson (L),
2021/22:2591 av Maj Karlsson m.fl. (V) yrkande 26,
2021/22:2594 av Christina Høj Larsen m.fl. (V) yrkandena 1, 2, 6, 12 och 19,
2021/22:2984 av Christian Carlsson (KD),
2021/22:3048 av Fredrik Schulte (M) yrkandena 1 och 3,
2021/22:3357 av Magnus Jacobsson (KD),
2021/22:3377 av Robert Hannah m.fl. (L) yrkande 3,
2021/22:3410 av Rasmus Ling och Emma Hult (båda MP),
2021/22:3516 av Jonny Cato m.fl. (C) yrkande 2,
2021/22:3817 av Louise Meijer (M) yrkandena 1–3,
2021/22:3840 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 1–3, 17, 48 och 49,
2021/22:4033 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkandena 1 och 3 samt
2021/22:4214 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkandena 2, 3, 6 och 16.

Ställningstagande

Vissa grundläggande principer bör gälla för en ansvarsfull migrationspolitik, t.ex. att rätten till vistelse ska säkerställas före inresa samt att vistelsen måste vara motiverad, följa regelverk och inte innebära en orimlig försörjningsbörda för Sverige eller ett hot mot människors trygghet.

Vidare ska Sveriges flyktingpolitik baseras på effektivitet och närhetsprinciper. Principen om första asylansökan är grundläggande. Asyl bör beviljas i Sverige endast om ett grannland drabbas av en humanitär kris eller krig. Beredskap bör byggas för detta och fokus bör fästas på att bistå flyktingar där de befinner sig. Effektiv flyktinghjälp bör ges på plats i närområdena. Prioritet bör ges till de svagaste och mest utsatta i närområden där de akuta skyddsbehoven är störst. Fokus bör sättas på ökade resurser till UNHCR och vid behov andra hjälporganisationer.

Därutöver behöver utlänningslagen ses över i sin helhet, eftersom den är svår att överblicka och arbeta med.

Kraven på konsekvensanalyser inför migrationspolitiska beslut behöver förstärkas. Dessutom behövs också tydlig och omfattande statistik över all migration i syfte att få till stånd korrekta konsekvensanalyser. Även informationsflöden och samordningsansvar bör förbättras. Det bör säkerställas att en aktivering av krisberedskap följs av rapportering till högre instans med ansvar för enhetlighet och samverkan.

Vidare är det viktigt att potentiella migranter förstår att endast den som uppfyller en rad krav kan komma att få stanna i landet. Personer utan skydds-skäl måste avskräckas från att riskera liv och hälsa. Därför bör en informationskampanj genomföras om villkoren för att beviljas uppehållstillstånd i Sverige.

Ett framtida mottagande av kvotflyktingar måste villkoras av och dimensioneras efter att kommuner självmant meddelar kapacitet och tecknar avtal med Migrationsverket. Det ska även fastställas ett maxtak för riket i stort, med hänsyn till hela samhällets integrationskapacitet. Maxtaket bör för tillfället bestämmas till noll. Kvotflyktningssystemet måste vara rimligt och i första hand gå till att hjälpa kvinnor och barn, men även olika utsatta minoritetsgrupper som riskerar att mördas eller förtryckas i flyktingläger, som exempelvis homosexuella, transsexuella, eller kristna i Mellanöstern, liksom de utsatta yazi-dierna.

Vidare bör staten ha ett huvudansvar för hela mottagningsprocessen för asylsökande genom inrättande av transitcenter. Asylsökande i kommunerna bör endast tas emot på frivillig basis.

Därutöver behövs en kartläggning av skuggsamhället. Myndigheter som Skatteverket, Polismyndigheten, Migrationsverket och Försäkringskassan måste ges ett tydligt uppdrag att prioritera frågan och regelbundet redogöra inför riksdagen hur skuggsamhället ser ut och utvecklas. Här bör även uppmärksammas vad som görs i kampen mot detta skuggsamhälle, var i landet som skuggsamhället finns och inom vilka branscher eller verksamheter.

3. Migration och asylpolitik, punkt 1 (C)

av Jonny Cato (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:3516 av Jonny Cato m.fl. (C) yrkande 2 och avslår motionerna

2021/22:224 av Tobias Andersson och Jonas Andersson i Lingham (båda SD) yrkandena 1 och 2,

2021/22:302 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkande 3,

2021/22:800 av David Lång (SD) yrkande 1,

2021/22:914 av Richard Jomshof (SD),

2021/22:984 av Richard Jomshof (SD),

2021/22:1280 av Jasenko Omanovic och Kristina Nilsson (båda S),

2021/22:2158 av Elin Lundgren och Yasmine Bladelius (båda S),

2021/22:2277 av Maria Nilsson (L),

2021/22:2549 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 1, 4–6 och 19,
2021/22:2550 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 1, 4, 15, 16 och 19–21,
2021/22:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 2,
2021/22:2591 av Maj Karlsson m.fl. (V) yrkande 26,
2021/22:2594 av Christina Høj Larsen m.fl. (V) yrkandena 1, 2, 6, 12 och 19,
2021/22:2984 av Christian Carlsson (KD),
2021/22:3048 av Fredrik Schulte (M) yrkandena 1 och 3,
2021/22:3357 av Magnus Jacobsson (KD),
2021/22:3377 av Robert Hannah m.fl. (L) yrkande 3,
2021/22:3410 av Rasmus Ling och Emma Hult (båda MP),
2021/22:3817 av Louise Meijer (M) yrkandena 1–3,
2021/22:3840 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 1–3, 17, 48 och 49,
2021/22:4033 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkandena 1 och 3 samt
2021/22:4214 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkandena 2, 3, 6 och 16.

Ställningstagande

Det är viktigt att det finns säkra och lagliga vägar för de som söker skydd. Vidarebosättning genom kvotflyktingsystemet är ett säkert sätt för dem med störst behov av skydd, inte minst kvinnor och barn, att få skydd. Möjligheten att öka antalet kvotflyktingar som Sverige tar emot bör därför ses över.

4. Migration och asylpolitik, punkt 1 (V)

av Ida Gabrielsson (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:2591 av Maj Karlsson m.fl. (V) yrkande 26 och

2021/22:2594 av Christina Høj Larsen m.fl. (V) yrkandena 1, 2, 6, 12 och 19 samt

avslår motionerna

2021/22:224 av Tobias Andersson och Jonas Andersson i Lingham (båda SD) yrkandena 1 och 2,

2021/22:302 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkande 3,

2021/22:800 av David Lång (SD) yrkande 1,

2021/22:914 av Richard Jomshof (SD),

2021/22:984 av Richard Jomshof (SD),

2021/22:1280 av Jasenko Omanovic och Kristina Nilsson (båda S),
2021/22:2158 av Elin Lundgren och Yasmine Bladelius (båda S),
2021/22:2277 av Maria Nilsson (L),
2021/22:2549 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 1, 4–6 och 19,
2021/22:2550 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 1, 4, 15, 16 och 19–21,
2021/22:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 2,
2021/22:2984 av Christian Carlsson (KD),
2021/22:3048 av Fredrik Schulte (M) yrkandena 1 och 3,
2021/22:3357 av Magnus Jacobsson (KD),
2021/22:3377 av Robert Hannah m.fl. (L) yrkande 3,
2021/22:3410 av Rasmus Ling och Emma Hult (båda MP),
2021/22:3516 av Jonny Cato m.fl. (C) yrkande 2,
2021/22:3817 av Louise Meijer (M) yrkandena 1–3,
2021/22:3840 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 1–3, 17, 48 och 49,
2021/22:4033 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkandena 1 och 3 samt
2021/22:4214 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkandena 2, 3, 6 och 16.

Ställningstagande

Asyllagstiftningen måste vara långsiktigt hållbar, human, effektiv och rättssäker. Regeringen bör därför återkomma med förslag om att återgå till utlänningslagen som den såg ut innan tidsbegränsade uppehållstillstånd blev huvudregel. En översyn av lagen och nödvändiga övergångsbestämmelser för att exempelvis hantera återgången till permanenta uppehållstillstånd som huvudregel måste genomföras. Vidare är skyddet för barn för svagt i utlänningslagen varför barnspecifika former av förföljelse som flyktinggrund måste tydliggöras. Utlänningslagen ska överensstämma med barnkonventionen och de rekommendationer som FN:s barnrättskommitté gett till Sverige om förföljelse som barn utsätts för måste återspeglas i lagen. Barns rätt till individuell prövning av sina asylskäl måste stärkas. Vidare bör regeringen utreda behoven av ökad kunskap om ensamkommande flickor och specifika asylskäl för gruppen. Regeringen bör ge i uppdrag till Migrationsverket att utvärdera och analysera genomförda satsningar med fokus på kvinnors våldsutsatthet.

Därutöver bör regeringen återkomma med förslag om att öka antalet som vidarebosätts till Sverige mot bakgrund av bl.a. den oroliga situationen på flera håll i världen, inte minst Afghanistan, och av att asylmottagandet i Sverige ligger på historiskt låga nivåer.

5. Migration och asylpolitik, punkt 1 (KD)

av Hans Eklind (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:4214 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkandena 2, 3, 6 och 16,
bifaller delvis motion

2021/22:2984 av Christian Carlsson (KD) och
avslår motionerna

2021/22:224 av Tobias Andersson och Jonas Andersson i Lingham (båda SD)
yrkandena 1 och 2,

2021/22:302 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkande 3,

2021/22:800 av David Lång (SD) yrkande 1,

2021/22:914 av Richard Jomshof (SD),

2021/22:984 av Richard Jomshof (SD),

2021/22:1280 av Jasenko Omanovic och Kristina Nilsson (båda S),

2021/22:2158 av Elin Lundgren och Yasmine Bladelius (båda S),

2021/22:2277 av Maria Nilsson (L),

2021/22:2549 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 1, 4–6
och 19,

2021/22:2550 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 1, 4, 15, 16 och 19–
21,

2021/22:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 2,

2021/22:2591 av Maj Karlsson m.fl. (V) yrkande 26,

2021/22:2594 av Christina Høj Larsen m.fl. (V) yrkandena 1, 2, 6, 12 och 19,

2021/22:3048 av Fredrik Schulte (M) yrkandena 1 och 3,

2021/22:3357 av Magnus Jacobsson (KD),

2021/22:3377 av Robert Hannah m.fl. (L) yrkande 3,

2021/22:3410 av Rasmus Ling och Emma Hult (båda MP),

2021/22:3516 av Jonny Cato m.fl. (C) yrkande 2,

2021/22:3817 av Louise Meijer (M) yrkandena 1–3,

2021/22:3840 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 1–3, 17, 48
och 49 samt

2021/22:4033 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkandena 1 och 3.

Ställningstagande

Det är viktigt med en ordnad, human, rättssäker och långsiktigt ansvarsfull integrations- och migrationspolitik som värnar asylrätten. En långsiktigt hållbar migrationspolitik innebär emellertid ett mottagande i nivå med

Sveriges nordiska grannländer. Söktrycket av asylsökande till Sverige måste minska, vilket kan ske genom att svensk lagstiftning harmonierar bättre med grannländernas lagstiftning. Barnfamiljer ska dock kunna hålla ihop och de med störst skyddsbehov ska prioriteras. Samtidigt är det viktigt att den som får nej på sin ansökan lämnar landet.

Därutöver bör bedömningen av den asylsökandes identitet ses över. Migrationsverket bör inte kunna utfärda ett uppehållstillstånd när identiteten inte ens har gjorts sannolik. Ett krav på identifiering ska också kopplas till beviljandet av ett uppehållstillstånd.

6. Migration och asylpolitik, punkt 1 (L)

av Robert Hannah (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:3377 av Robert Hannah m.fl. (L) yrkande 3 och avslår motionerna

2021/22:224 av Tobias Andersson och Jonas Andersson i Lingham (båda SD) yrkandena 1 och 2,

2021/22:302 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkande 3,

2021/22:800 av David Lång (SD) yrkande 1,

2021/22:914 av Richard Jomshof (SD),

2021/22:984 av Richard Jomshof (SD),

2021/22:1280 av Jasenko Omanovic och Kristina Nilsson (båda S),

2021/22:2158 av Elin Lundgren och Yasmine Bladelius (båda S),

2021/22:2277 av Maria Nilsson (L),

2021/22:2549 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 1, 4–6 och 19,

2021/22:2550 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 1, 4, 15, 16 och 19–21,

2021/22:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 2,

2021/22:2591 av Maj Karlsson m.fl. (V) yrkande 26,

2021/22:2594 av Christina Høj Larsen m.fl. (V) yrkandena 1, 2, 6, 12 och 19,

2021/22:2984 av Christian Carlsson (KD),

2021/22:3048 av Fredrik Schulte (M) yrkandena 1 och 3,

2021/22:3357 av Magnus Jacobsson (KD),

2021/22:3410 av Rasmus Ling och Emma Hult (båda MP),

2021/22:3516 av Jonny Cato m.fl. (C) yrkande 2,

2021/22:3817 av Louise Meijer (M) yrkandena 1–3,

2021/22:3840 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 1–3, 17, 48 och 49,

2021/22:4033 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkandena 1 och 3 samt

2021/22:4214 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkandena 2, 3, 6 och 16.

Ställningstagande

Migrationspolitiken bör bli mer feministisk och jämställd. Migrationsverkets statistik visar att Sverige 2020 återigen tog emot en majoritet män och pojkar trots att kvinnor och flickor är mer utsatta som flyktingar. Särskilt vad gäller ensamkommande unga tog Sverige nästan inte emot några flickor i relation till pojkar. Jämställdhet och särskilt utsatta grupper bör därför prioriteras i kvotflyktingssystemet.

7. Migration och asylpolitik, punkt 1 (MP)

av Rasmus Ling (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:3410 av Rasmus Ling och Emma Hult (båda MP) och avslår motionerna

2021/22:224 av Tobias Andersson och Jonas Andersson i Lingham (båda SD) yrkandena 1 och 2,

2021/22:302 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkande 3,

2021/22:800 av David Lång (SD) yrkande 1,

2021/22:914 av Richard Jomshof (SD),

2021/22:984 av Richard Jomshof (SD),

2021/22:1280 av Jasenko Omanovic och Kristina Nilsson (båda S),

2021/22:2158 av Elin Lundgren och Yasmine Bladelius (båda S),

2021/22:2277 av Maria Nilsson (L),

2021/22:2549 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 1, 4–6 och 19,

2021/22:2550 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 1, 4, 15, 16 och 19–21,

2021/22:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 2,

2021/22:2591 av Maj Karlsson m.fl. (V) yrkande 26,

2021/22:2594 av Christina Höj Larsen m.fl. (V) yrkandena 1, 2, 6, 12 och 19,

2021/22:2984 av Christian Carlsson (KD),

2021/22:3048 av Fredrik Schulte (M) yrkandena 1 och 3,

2021/22:3357 av Magnus Jacobsson (KD),

2021/22:3377 av Robert Hannah m.fl. (L) yrkande 3,
 2021/22:3516 av Jonny Cato m.fl. (C) yrkande 2,
 2021/22:3817 av Louise Meijer (M) yrkandena 1–3,
 2021/22:3840 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 1–3, 17, 48
 och 49,
 2021/22:4033 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkandena 1 och 3 samt
 2021/22:4214 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkandena 2, 3, 6 och 16.

Ställningstagande

Klimatförändringarna är vår tids stora ödesfråga. Kraftiga åtgärder behöver vidtas i alla världens länder för att hejda utsläppen och hålla den globala temperaturökningen så låg som möjligt. Eftersom många fler än tidigare kommer att tvingas fly på grund av klimatförändringar behöver rättigheterna för dessa personer ses över.

8. Huvudregel om tidsbegränsat uppehållstillstånd, punkt 2 (SD)

av Julia Kronlid (SD), Jonas Andersson i Skellefteå (SD) och Jennie Åfeldt (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:2549 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 7,
 2021/22:2550 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 6 och
 2021/22:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 37 och
 avslår motion
 2021/22:4214 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkandena 20 och 21.

Ställningstagande

Permanent uppehållstillstånd bör avskaffas och det bör inte göras undantag för s.k. kvotflyktingar från huvudregeln om tidsbegränsade uppehållstillstånd. Utlänningar som beviljas ställning som varaktigt bosatt bör beviljas ett tidsbegränsat uppehållstillstånd uppgående till fem år. Ett uppehållstillstånd ska således alltid vara tidsbegränsat. Kopplingen till grunden för tillståndet bör vara tydlig och det bör finnas proportionalitet när det gäller tillståndets längd. Vidare bör ett tydligt och enkelt system för förlängning finnas.

9. Huvudregel om tidsbegränsat uppehållstillstånd, punkt 2 (KD)

av Hans Eklind (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:4214 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkandena 20 och 21 samt avslår motionerna

2021/22:2549 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 7,

2021/22:2550 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 6 och

2021/22:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 37.

Ställningstagande

Kvotflyktingar bör vara de enda skyddsbehövande som ska beviljas permanenta uppehållstillstånd vid första beslutstillfället. Vad gäller varaktigt bosatta kan den nyligen införda huvudregeln om tidsbegränsat uppehållstillstånd komma att leda till en ökning av antalet ansökningar om ställning som varaktigt bosatt. Även dessa bör därför ges ett tidsbegränsat uppehållstillstånd och samma regelverk bör gälla för varaktigt bosatta som för flyktingar och alternativt skyddsbehövande.

10. Vissa krav för permanent uppehållstillstånd, punkt 3 (M)

av Maria Malmer Stenergard (M), Mattias Karlsson i Luleå (M), Katarina Brännström (M) och Arin Karapet (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:3840 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 4–7 och

2021/22:4033 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 6.1 och

avslår motion

2021/22:4212 av Sofia Damm m.fl. (KD) yrkandena 11, 34 och 35.

Ställningstagande

Försörjningskravet för permanent uppehållstillstånd bör skärpas och nivån för försörjningskravet bör framgå av lag. Nivån bör vara betydligt högre och omfatta dem som utlänningen har försörjningsskyldighet för. Det är inte rimligt att nivån ska utgå från förbehållsbeloppet i utsökningsbalken, eftersom syftet med detta är att under en begränsad tid leva på s.k. existensminimum på grund av skulder. För att garantera en varaktighet i försörjningsförmågan måste det, utöver en framåtsyftande bedömning, krävas att den som ska stå för försörjningen har haft en inkomst under minst ett år.

Vidare bör vandelskravet skärpas genom att det uttryckligen framgår att den som begått ett brott med straffvärde på en månads fängelse eller högre inte ska vara berättigad till permanent uppehållstillstånd. Det utesluter inte att det alltid ska göras en helhetsbedömning och att det kan finnas fall där kortare påföljd kan leda till att permanent uppehållstillstånd inte beviljas. Därutöver bör den karenstid som gäller för ansökan om svenskt medborgarskap även gälla för permanent uppehållstillstånd.

Det ska ställas krav på grundläggande kunskaper i det svenska språket samt krav på kunskaper om det svenska samhället för permanent uppehållstillstånd. Möjlighet till dispens från språkravet bör finnas exempelvis på grund av ålder, hälsa eller olika funktionsnedsättningar. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska bemyndigas att meddela föreskrifter om utformning och kontroll av språk- och samhällskunskapskraven.

Slutligen bör undantag från kraven för permanent uppehållstillstånd begränsas och medges endast när det finns synnerliga skäl.

11. Vissa krav för permanent uppehållstillstånd, punkt 3 (KD)

av Hans Eklind (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2021/22:4212 av Sofia Damm m.fl. (KD) yrkandena 11, 34 och 35 samt
avslår motionerna
2021/22:3840 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 4–7 och
2021/22:4033 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 6.1.

Ställningstagande

Det bör införas godkänt prov i svenska språket och samhällsorientering som villkor för att få sin ansökan om permanent uppehållstillstånd prövad inom tre år från beviljat tidsbegränsat uppehållstillstånd. Vidare bör godkänt språkprov

och samhällsorienteringsprov införs som villkor för att få permanent uppehållstillstånd för den som har fortsatt skyddsbehov efter tre år. Det bör dock finnas en möjlighet till dispens. Hänsyn ska exempelvis tas till hög ålder, hälsa eller olika funktionsnedsättningar. Vidare bör det införas ett villkor om avslutat etableringsprogram för permanent uppehållstillstånd.

12. Humanitära skäl, punkt 4 (M, KD)

av Maria Malmer Stenergard (M), Mattias Karlsson i Luleå (M), Katarina Brännström (M), Hans Eklind (KD) och Arin Karapet (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:3840 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 9 och

2021/22:4214 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkande 17 och

avslår motion

2021/22:2549 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 8.

Ställningstagande

Bestämmelsen om humanitära skäl som ändrades i juli 2021 har tappat karaktären av undantagsbestämmelse. Bestämmelsen bör därför skärpas och ligga på en miniminivå utifrån EU-rätten och de internationella konventionerna. Den s.k. ventilen bör omfatta de personer vars anknytning till Sverige eller personliga omständigheter i övrigt nödvändiggör detta.

13. Humanitära skäl, punkt 4 (SD)

av Julia Kronlid (SD), Jonas Andersson i Skellefteå (SD) och Jennie Åfeldt (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:2549 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 8 och

avslår motionerna

2021/22:3840 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 9 och

2021/22:4214 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkande 17.

Ställningstagande

En säkerhetsventil bör vara på absolut miniminivå enligt folkrätten och omfatta endast mycket svåra och ovanliga undantagsfall. Utgångspunkten bör därför vara att utlänningslagens bestämmelse motsvarar den praxis som varit gällande under den tillfälliga lagen när tillstånd endast kunde beviljas ”om det skulle strida mot ett svenskt konventionsåtagande att avvisa eller utvisa utlänningen”.

14. Visering, punkt 5 (SD)

av Julia Kronlid (SD), Jonas Andersson i Skellefteå (SD) och Jennie Åfeldt (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:2501 av Michael Rubbestad m.fl. (SD) yrkande 4 och

2021/22:2550 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 10 och

avslår motionerna

2021/22:110 av Magnus Jacobsson (KD) yrkande 1,

2021/22:1288 av Mattias Ottosson och Johan Löfstrand (båda S),

2021/22:1422 av Adnan Dibrani (S) och

2021/22:1656 av Rickard Nordin (C) yrkande 5.

Ställningstagande

Det bör ställas vissa grundläggande krav på en utlänning som vill besöka Sverige. Inför eller i samband med en inresa bör det t.ex. göras en bred vandelprövning och en hälsodeklaration så att ingen ska kunna föra med sig allvarliga sjukdomar. Det är också rimligt att utlänningen bekräftar kännedom om villkor för vistelsen och syftet med besöket.

Vidare bör utövare av e-sport i Migrationsverkets regelverk likställas med andra idrottare och atleter när det gäller visering.

15. Återkallelse av och nekat uppehållstillstånd, punkt 6 (M)

av Maria Malmer Stenergard (M), Mattias Karlsson i Luleå (M), Katarina Brännström (M) och Arin Karapet (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:3840 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 23, 30 och 33 samt

2021/22:3842 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 34, bifaller delvis motionerna

2021/22:543 av Edward Riedl (M),

2021/22:1462 av Boriana Åberg (M) yrkande 3,

2021/22:1963 av Lars Jilmstad (M),

2021/22:2400 av Alexandra Anstrell (M) yrkandena 1 och 2,

2021/22:3046 av Boriana Åberg (M),

2021/22:3066 av Boriana Åberg (M) och

2021/22:3313 av Jan Ericson (M) samt

avslår motionerna

2021/22:2250 av Sten Bergheden (M) yrkande 3,

2021/22:2549 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 35,

2021/22:2550 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 11, 12 och 14,

2021/22:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 3, 4, 11, 27, 28, 31, 32 och 34,

2021/22:2927 av Markus Wiechel (SD),

2021/22:3516 av Jonny Cato m.fl. (C) yrkande 15,

2021/22:4189 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkandena 21 och 25 samt

2021/22:4214 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkande 41.

Ställningstagande

Personer som kommer från ett annat land för att vistas eller bo i Sverige ska följa lagstiftningen här. En asylansökan ska därför avslås eller uppehållstillstånd återkallas om en utländsk medborgare begår ett brott med ett straffvärde motsvarande fängelse.

Migrationsverket bör ges ett särskilt uppdrag att prioritera och driva återkallelseärenden, dvs. i fråga om både statusförklaring och uppehållstillstånd. Möjligheten att återkalla uppehållstillstånd om oriktiga uppgifter ligger till grund för ett tillstånd eller om betydande uppgifter har undanhållits bör användas i större utsträckning. Likaså bör status som alternativt skyddsbehövande återkallas i ökad utsträckning i ärenden där personen inte från början uppfyller kraven för sådant skydd. En utredning bör alltid genomföras skyndsamt efter tips eller uppgifter som ger anledning att tro att tillståndet beviljats på felaktiga grunder. Det kan exempelvis handla om att en utlänning återvänt till det land som personen lämnat och på grund av ett skyddsbehov fått uppehållstillstånd för i Sverige.

Vidare måste bestämmelserna om främlingspass för skyddsbehövande skärpas, t.ex. genom att ett främlingspass inte ska beviljas om det under den gångna femårsperioden redan har utfärdats två pass. De grunder som gäller för

återkallelse av pass enligt passlagen ska i möjligaste mån också gälla för främingspass och resedokument.

Straffen för allvarliga fall av människosmuggling bör skärpas i Sverige och EU. Den som cyniskt utnyttjar andra människors utsatthet för egen vinning bör få ett kännbart straff. Straffen i Sverige för grov och organiserad människosmuggling bör skärpas väsentligt.

16. Återkallelse av och nekat uppehållstillstånd, punkt 6 (SD)

av Julia Kronlid (SD), Jonas Andersson i Skellefteå (SD) och Jennie Åfeldt (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:2549 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 35,
2021/22:2550 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 11, 12 och 14 samt
2021/22:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 3, 4, 11,
27, 28, 31, 32 och 34,

bifaller delvis motion

2021/22:2927 av Markus Wiechel (SD) och
avslår motionerna

2021/22:543 av Edward Riedl (M),
2021/22:1462 av Boriana Åberg (M) yrkande 3,
2021/22:1963 av Lars Jilmstad (M),
2021/22:2250 av Sten Bergheden (M) yrkande 3,
2021/22:2400 av Alexandra Anstrell (M) yrkandena 1 och 2,
2021/22:3046 av Boriana Åberg (M),
2021/22:3066 av Boriana Åberg (M),
2021/22:3313 av Jan Ericson (M),
2021/22:3516 av Jonny Cato m.fl. (C) yrkande 15,
2021/22:3840 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 23, 30 och
33,
2021/22:3842 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 34,
2021/22:4189 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkandena 21 och 25 samt
2021/22:4214 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkande 41.

Ställningstagande

Upphållstillståndsgrunder bör kontrolleras regelbundet och automatiskt. Det kan gälla utbetald lön, bidrag och ersättningar samt slagningar mot folkbokföringsregistret. Om de omständigheter som gällde vid tidpunkten för

beslutet om uppehållstillstånd inte kvarstår bör en förnyad prövning göras. Vidare bör ett förenklat utbyte av data på internationell nivå utredas, t.ex. om resehandlingar. Om grunden för uppehållstillståndet inte längre kvarstår bör uppehållstillståndet återkallas. Viss flexibilitet bör gälla om det finns särskilda skäl, men om personen har farit med osanning, eller annars har förvanskat omständigheter bör tillståndet återkallas. Utlänningar som förklarats ha status som flykting eller alternativt skyddsbehövande, och som beviljats uppehållstillstånd av skyddsskäl, bör per automatik få sin status upphävd och tillståndet återkallat när deras tidsbegränsade uppehållstillstånd löper ut om inte skyddsskäl kvarstår eller de har beviljats förlängning på en annan grund. Fokus på återkallelse av uppehållstillstånd bör öka. Ärenden om upphävande av statusförklaring och återkallelse av uppehållstillstånd bör alltid inledas när förhållandena i hemlandet förändras på ett sätt som motiverar detta. Det är inte ovanligt att skyddsbehövande återvänder till det land mot vilket de beviljats asyl. Migrationsverket bör ges i uppdrag att prioritera återkallelseärenden. Dessutom behöver Migrationsverket mer resurser för återkallelse av tillstånd och särskilda medel ansås för att myndigheten ska kunna identifiera potentiella återkallelseärenden och handlägga dem.

Därutöver bör möjligheterna att återkalla ett uppehållstillstånd och utvisa en utlänning av vandelskäl utan att utlänningen har dömts för brott utökas. Det kan t.ex. handla om drogmisbruk, prostitution, en kriminell livsstil eller deltagande i kriminella organisationer. Vandelsprövningen vid prövning av en ansökan om uppehållstillstånd bör också skärpas. All form av vandel måste i högre utsträckning beaktas. Det kan främst ske genom utdrag ur utländska misstanke- och belastningsregister, eller liknande formella dokument. Vid behov skulle även en personlig utredning, lämnade referenser eller andra sätt komma i fråga.

Rätten till främlingspass och resedokument bör också begränsas. Till exempel bör det utredas om antalet resedokument som en utlänning kan få under en viss period kan begränsas. Det bör också bli lättare att vid behov bevilja handlingar med kortare giltighetstid eller med begränsningar i giltighetsområde.

Det är viktigt med tydliga sanktionsmöjligheter mot andra parter. Det ska t.ex. vara straffbart att medvetet anlita arbetskraft utan tillstånd eller hyra ut en bostad till en utlänning utan rätt att vistas i landet.

Vidare bör bestämmelserna om straff för illegal vistelse i Sverige skärpas och myndigheterna åläggas att beivra sådan brottslighet. Den utlänning som medvetet missbrukar Sveriges öppenhet bör i förekommande fall straffas med återreseförbud.

Dessutom bör den som döljer en utlänning eller genom någon annan åtgärd uppsåtligt hjälper utlänningen att olovligen uppehålla sig i Sverige eller en annan medlemsstat kunna dömas för brott även om det inte görs i vinstsyfte. Straffet för detta brott bör också skärpas.

Människosmuggling riskerar migranternas liv, utgör ett led i organiserad människohandel och sexuellt utnyttjande samt är en inkomstkälla för den organiserade brottsligheten. Straffet för människosmuggling bör därför skärpas så att det bättre motsvarar brottets allvar.

17. Återkallelse av och nekat uppehållstillstånd, punkt 6 (C)

av Jonny Cato (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2021/22:3516 av Jonny Cato m.fl. (C) yrkande 15 och
avslår motionerna
2021/22:543 av Edward Riedl (M),
2021/22:1462 av Boriana Åberg (M) yrkande 3,
2021/22:1963 av Lars Jilmstad (M),
2021/22:2250 av Sten Bergheden (M) yrkande 3,
2021/22:2400 av Alexandra Anstrell (M) yrkandena 1 och 2,
2021/22:2549 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 35,
2021/22:2550 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 11, 12 och 14,
2021/22:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 3, 4, 11,
27, 28, 31, 32 och 34,
2021/22:2927 av Markus Wiechel (SD),
2021/22:3046 av Boriana Åberg (M),
2021/22:3066 av Boriana Åberg (M),
2021/22:3313 av Jan Ericson (M),
2021/22:3840 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 23, 30 och
33,
2021/22:3842 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 34,
2021/22:4189 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkandena 21 och 25 samt
2021/22:4214 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkande 41.

Ställningstagande

Det bör i högre grad vara möjligt att återkalla ett uppehållstillstånd när det i efterhand kan konstateras att skälet till vistelsen var ett annat än det som angavs i ansökan om uppehållstillstånd, exempelvis arbete. Bestämmelsen om återkallelse av uppehållstillstånd i utlänningslagen bör utvidgas för att i högre utsträckning inkludera de fall där syftet med ansökan var ett annat än behovet av skydd.

18. Återkallelse av och nekat uppehållstillstånd, punkt 6 (KD)

av Hans Eklind (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:4189 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkandena 21 och 25 samt

2021/22:4214 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkande 41 och

avslår motionerna

2021/22:543 av Edward Riedl (M),

2021/22:1462 av Boriana Åberg (M) yrkande 3,

2021/22:1963 av Lars Jilmstad (M),

2021/22:2250 av Sten Bergheden (M) yrkande 3,

2021/22:2400 av Alexandra Anstrell (M) yrkandena 1 och 2,

2021/22:2549 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 35,

2021/22:2550 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 11, 12 och 14,

2021/22:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 3, 4, 11, 27, 28, 31, 32 och 34,

2021/22:2927 av Markus Wiechel (SD),

2021/22:3046 av Boriana Åberg (M),

2021/22:3066 av Boriana Åberg (M),

2021/22:3313 av Jan Ericson (M),

2021/22:3516 av Jonny Cato m.fl. (C) yrkande 15,

2021/22:3840 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 23, 30 och 33 samt

2021/22:3842 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 34.

Ställningstagande

Utvisning bör komma i fråga oftare för personer som söker asyl i Sverige och begår brott, särskilt vid våldsbrott, sexualbrott, hedersrelaterade brott eller hatbrott. I dessa fall bör ansökan avslås och personen omedelbart avvisas ur landet. Även om det vid prövningen av en asylansökan finns hinder mot att verkställa ett avvisnings- eller utvisningsbeslut ska uppehållstillstånd inte beviljas utan verkställigheten ska genomföras så snart dessa hinder inte längre finns.

Straffet för att organisera människosmuggling är enligt gällande rätt fängelse i högst två år. I dag finns ett flertal kriminella nätverk som ägnar sig åt organiserad människosmuggling. Det är något som gynnar den internationella organiserade brottsligheten. Sverige behöver agera, inte minst inom EU och dess gränsskyddsbyrå Frontex, för att stoppa detta. Sverige ska inte

vara ett land som människosmugglare kan utnyttja. Straffet för människosmuggling bör därför skärpas.

19. EU:s asyl- och migrationspolitik, punkt 7 (M)

av Maria Malmer Stenergard (M), Mattias Karlsson i Luleå (M), Katarina Brännström (M) och Arin Karapet (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:3840 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 43 och avslår motionerna

2021/22:448 av Christina Høj Larsen m.fl. (V) yrkandena 1–15 och 20–22,

2021/22:1688 av Magnus Manhammar (S),

2021/22:2549 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 2, 3 och 14,

2021/22:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 26,

2021/22:3516 av Jonny Cato m.fl. (C) yrkandena 1, 4, 5 och 7,

2021/22:3996 av Joar Forssell m.fl. (L) yrkandena 10 och 13 samt

2021/22:4214 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkandena 33 och 58.

Ställningstagande

EU:s asylpolitik har varit illa fungerande under lång tid. Situationen i gränsländerna och de många dödsfallen på Medelhavet är ett europeiskt misslyckande med enormt mänskligt lidande som följd. Samtidigt får sex av tio som söker asyl i EU avslag i första instans. Det enskilt viktigaste är att politiken gör större åtskillnad mellan de som har asylskäl och ekonomisk migration. Att kraftigt minska den ekonomiska migrationen skulle medföra en betydligt lägre invandring. Den ekonomiska migrationen tränger undan dem med asylskäl, på flykt från krig och förföljelse, ofta kvinnor och barn. EU behöver nu gå från låsningar till att få till stånd en gemensam fungerande migrationspolitik på EU-nivå. I arbetet med den s.k. migrationspakten genomförs nu en reform av Europas migrationspolitik. Sverige bör i det arbetet vara drivande för att stärka det europeiska gränsskyddet, öka kontrollerna av vilka som kommer till EU, få till stånd snabbare och rättssäkra asylprocesser samt effektivisera återvändandet.

Ansvar för att ta emot asylsökande behöver delas mer rättvist mellan medlemsländerna, utan att det ställs krav på en tvingande omfördelning av mottagandet. Medlemsländerna ska kunna bidra på olika sätt till den gemensamma politiken, exempelvis till gränskontroll och återvändande eller med

ekonomiskt stöd. Hänsyn ska också tas till hur stort mottagandet av asylsökande varit historiskt i medlemsländerna. För att uppnå en mer ordnad situation vid yttre gräns bör EU på sikt övergå till att asylprövning sker utanför unionen, i ett säkert tredjeland. Det skapar en laglig väg till EU och motverkar människosmuggling. Sverige bör även vara pådrivande för migrations-samarbete med fler länder utanför EU, både bilateralt men och på EU-nivå.

20. EU:s asyl- och migrationspolitik, punkt 7 (SD)

av Julia Kronlid (SD), Jonas Andersson i Skellefteå (SD) och Jennie Åfeldt (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:2549 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 2, 3 och 14 samt

2021/22:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 26 och avslår motionerna

2021/22:448 av Christina Høj Larsen m.fl. (V) yrkandena 1–15 och 20–22,

2021/22:1688 av Magnus Manhammar (S),

2021/22:3516 av Jonny Cato m.fl. (C) yrkandena 1, 4, 5 och 7,

2021/22:3840 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 43,

2021/22:3996 av Joar Forssell m.fl. (L) yrkandena 10 och 13 samt

2021/22:4214 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkandena 33 och 58.

Ställningstagande

Migrations- och flyktingkrisen under 2015 tydliggjorde att bestämmelserna i den s.k. Dublinförordningen inte fungerar. Dublinförordningen kräver att EU-länder aktivt registrerar asylsökande i en europeisk databas, så att den asylsökande inte kan söka asyl i ett annat EU-land, men många länder avstår hellre från att registrera asylsökande, och hjälper dem i stället vidare, exempelvis mot Sverige.

Sverige bör inom EU arbeta för att reformera EU-rätten, så att principen om första säkra land kan tillämpas fullt ut av alla länder. Sverige bör t.ex. kunna stoppa asylsökande vid Öresund, om de redan befinner sig i, eller kommer direkt ifrån, det säkra landet Danmark. Även andra länder i EU ska ha rätt att agera så. Det är sannolikt att problemen med människosmuggling och sekundära förflyttningar skulle kvarstå trots genomförandet av en princip om första säkra land. På sikt bör därför ett mottagande utanför EU utredas och regeringen bör arbeta för en sådan lösning inom EU-samarbetet. Ett sådant

regelverk har redan införts av Danmark. Danmark har dock ännu inte undertecknat något avtal med något tredjeland som kan ta emot de asylsökande. I förhandlingar på EU-nivå har även andra länder tagit upp liknande förslag som en tänkbar lösning på EU:s oförmåga att hantera migrationsproblemen. Vidare bör Sverige i förhandlingarna om en reviderad Eurodacförordning arbeta för att kommissionens förslag genomförs, och i vissa fall utvecklas. Till exempel bör DNA-uppgifter kunna användas för att styrka påstådda släktskap i databasen, medan alla uppgifter bör lagras längre, om möjligt för alltid.

Det är även uppenbart att privata företag har ett ansvar för att upprätthålla en fungerande och laglig migration. Utförare av flyg-, tåg- och färjetrafik måste med största noggrannhet försäkra sig om att de inte utnyttjas för människosmuggling eller trafficking av internationella nätverk. Det behövs en bättre lösning för att skärpa transportörernas ansvar. Detta bör regeringen verka för att ta fram inom hela EU.

21. EU:s asyl- och migrationspolitik, punkt 7 (C)

av Jonny Cato (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:3516 av Jonny Cato m.fl. (C) yrkandena 1, 4, 5 och 7 samt avslår motionerna

2021/22:448 av Christina Høj Larsen m.fl. (V) yrkandena 1–15 och 20–22,
2021/22:1688 av Magnus Manhammar (S),

2021/22:2549 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 2, 3 och 14,

2021/22:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 26,

2021/22:3840 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 43,

2021/22:3996 av Joar Forssell m.fl. (L) yrkandena 10 och 13 samt

2021/22:4214 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkandena 33 och 58.

Ställningstagande

Det är viktigt att EU:s medlemsländer tar ett större gemensamt ansvar för en långsiktig och hållbar migrationspolitik. Sverige bör därför verka för att den nya migrationspakten på EU-nivå kommer på plats som bygger på att alla medlemsländer tar ansvar för mottagandet av skyddsbehövande eller för de personer som fått avslag. I förslaget till migrationspakten föreslås ett nytt sätt att hantera asylansökningar vid EU:s yttre gräns. Det är bra att hanteringen av

asylansökningar effektiviseras, dock bör den kontinuerligt följas upp av EU-kommissionen för att säkerställa rättssäkerheten i den individuella prövningen som asylprocessen ska bygga på. EU:s asylbyrå bör även se över hur de asylbeslut som fattas av medlemsstaterna kan bli mer enhetliga. Vidare är det av stor vikt att demokratiska principer, mänskliga rättigheter, principen om non-refoulement, asylrätten och ett värdigt mottagande värnas när EU sluter avtal med tredjeländer.

22. EU:s asyl- och migrationspolitik, punkt 7 (V)

av Ida Gabrielsson (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:448 av Christina Höj Larsen m.fl. (V) yrkandena 1–15 och 20–22 samt

avslår motionerna

2021/22:1688 av Magnus Manhammar (S),

2021/22:2549 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 2, 3 och 14,

2021/22:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 26,

2021/22:3516 av Jonny Cato m.fl. (C) yrkandena 1, 4, 5 och 7,

2021/22:3840 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 43,

2021/22:3996 av Joar Forssell m.fl. (L) yrkandena 10 och 13 samt

2021/22:4214 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkandena 33 och 58.

Ställningstagande

EU:s flyktingpolitik är i stort behov av reformer, men i en helt annan riktning än den i vilken EU-kommissionens förslag pekar. Sverige bör inom EU verka för en flyktingpolitik som säkerställer att asylrätten och dess andemening respekteras och följs samt värna mänskliga rättigheter. När det gäller EU-kommissionens förslag till migrationspakt bör regeringen motsätta sig de delar av förslaget som rör gränsförfaranden och olika snabbspår vid eller i anslutning till de yttre gränserna. Inte heller bör en ordning där medlemsstater enbart väljer att agera genom s.k. återvändandesponsorskap genomföras. Vidare bör den solidaritetsmekanism som föreslagits motarbetas och i stället bör regeringen verka för att EU:s asylsystem i högre utsträckning regleras genom direktiv i stället för förordningar. Sverige bör inom EU söka samarbete med de medlemsstater som vill ha en mer välkomnande och human flyktingpolitik.

Sverige bör också verka för att EU:s gemensamma ramverk för vidarebosättning drivs igenom och att avtalet mellan EU och Turkiet sägs upp.

EU:s relationer med Libyen ska bygga på full respekt för asylrätten och mänskliga rättigheter. Vidare bör Sverige genom EU och FN:s flyktingorgan (UNHCR) agera för en snabb evakuering och vidarebosättning av asylsökande från Libyen. Regeringen bör även verka för att de skyddsökande på de grekiska öarna vidarebosätts inom EU och att förhållandena i lägren förbättras kraftigt under tiden.

Sedan USA:s tillbakaträdande och talibanernas maktövertagande har situationen i Afghanistan förvärrats ytterligare. Den humanitära situationen är extremt ansträngd, behoven är enorma. Fler afghanska medborgare behöver vidarebosättas och möjligheterna att söka skydd i andra länder måste stärkas. Regeringen bör därför agera för att underlätta för människor som flyr Afghanistan att få skydd i Europa.

EU:s lista över visumpliktiga länder bör förkortas, och visumkrav ska inte användas för att stänga ute flyktingar. EU bör göra det möjligt att införa s.k. asylvisum som komplement till det traditionella sättet att söka asyl, vilket skulle vara en viktig möjlighet att skapa lagliga vägar till EU. Vidare bör regeringen verka för att transportörsansvaret avskaffas eftersom det medför att flyktingar tvingas vända sig till smugglare för att resa över Medelhavet, med livet som insats.

23. EU:s asyl- och migrationspolitik, punkt 7 (KD)

av Hans Eklind (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:4214 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkandena 33 och 58 samt avslår motionerna

2021/22:448 av Christina Høj Larsen m.fl. (V) yrkandena 1–15 och 20–22,

2021/22:1688 av Magnus Manhammar (S),

2021/22:2549 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 2, 3 och 14,

2021/22:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 26,

2021/22:3516 av Jonny Cato m.fl. (C) yrkandena 1, 4, 5 och 7,

2021/22:3840 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 43 och

2021/22:3996 av Joar Forssell m.fl. (L) yrkandena 10 och 13.

Ställningstagande

Ett fungerande återvändande är centralt för asylrättens legitimitet och för att upprätthålla förtroendet för en reglerad migrationspolitik. När det gäller utvisningsbeslut kan i många fall grova brottslingar inte utvisas på grund av situationen i hemlandet. Sverige bör därför inom ramen för EU-samarbetet verka för gemensamma lösningar för att se till att personer med utvisningsbeslut på grund av grov brottslighet inte får vara kvar på svensk eller europeisk mark. När det gäller förslaget till migrationspakt som EU-kommissionen lagt fram kan det konstateras att det görs skillnad mellan migranter och flyktingar. EU ska därför ha ett effektivt återvändande av de som saknar skyddsskäl för att kunna ge verkligt skydd för de som flyr undan krig och förföljelse. Arbetet ska ledas av en koordinator, en ny funktion som bör inrättas. Vidare bör fler och bättre återvändandeavtal med ursprungsländer upprättas. Detta bör regeringen verka för inom EU-samarbetet.

24. EU:s asyl- och migrationspolitik, punkt 7 (L)

av Robert Hannah (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:3996 av Joar Forssell m.fl. (L) yrkandena 10 och 13 samt avslår motionerna

2021/22:448 av Christina Höj Larsen m.fl. (V) yrkandena 1–15 och 20–22,

2021/22:1688 av Magnus Manhammar (S),

2021/22:2549 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 2, 3 och 14,

2021/22:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 26,

2021/22:3516 av Jonny Cato m.fl. (C) yrkandena 1, 4, 5 och 7,

2021/22:3840 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 43 och

2021/22:4214 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkandena 33 och 58.

Ställningstagande

För att EU:s inre marknad och Schengenområdet ska fungera krävs att alla medlemsländer tar ett gemensamt ansvar för migrationen. Det nya förslaget om en gemensam migrationspolitik som nyligen presenterats av kommissionen syftar till att alla länder i EU tar ett större ansvar för asylmottagandet. Förslaget måste snabbt komma på plats. Detta nya system och den nya asyl-

myndigheten behöver få en starkare roll för att se till att regelverken för asylmottagandet följs. Asylmyndigheten bör också bevaka att beslut i asylärenden fattas utifrån pålitlig och likvärdig information.

För att värna asylrätten och slå vakt om ett fungerande asylsystem måste de som saknar skyddsskäl återvända till sina hemländer. Incitamenten för ursprungsländerna att återta sina medborgare behöver öka. Det behövs också fler lagliga vägar in till Europa. Ett EU-system för vidarebosättning av kvotflyktingar skulle avlasta grannländerna i konflikternas närområden, som i dag tar ett stort ansvar för att ta emot flyktingar.

25. Fri rörlighet för EU-medborgare, punkt 8 (M)

av Maria Malmer Stenergard (M), Mattias Karlsson i Luleå (M), Katarina Brännström (M) och Arin Karapet (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:3780 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 2 och

2021/22:3840 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 46 och avslår motionerna

2021/22:302 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkandena 1 och 2,

2021/22:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 35 och 36,

2021/22:2983 av Christian Carlsson (KD) yrkande 3,

2021/22:4004 av Barbro Westerholm m.fl. (L) yrkande 20 och

2021/22:4193 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkandena 1 och 5.

Ställningstagande

Frågan om EU-medborgare som kommer till Sverige för att tigga behöver ses över, bl.a. hur reglerna om uppehållsrätt i förhållande till fri rörlighet tillämpas i Sverige. Syftet med den fria rörligheten har aldrig varit att människor under lång tid och utan möjlighet till egen försörjning ska kunna uppehålla sig i andra EU-länder.

För att komma till rätta med missbruk av den fria rörligheten bör kravet på registrering av EU-medborgare som kommer till Sverige återinföras. Bestämmelsen togs bort efter att EU-kommissionen riktade kritik mot Sverige som handlade om att en registreringsplikt för EU-medborgare efter tre månader inte kan förenas med en senare folkbokföringsregistrering. Registreringarna bör därför samlas vid en tidpunkt, där EU-medborgare som har uppehållsrätt och en vistelse som antas överstiga tolv månader blir folkbokförda

och EU-medborgare som har uppehållsrätt och en vistelse i Sverige på under tolv månader inte folkbokförs utan i stället registreras. Ansvaret för registrering kan t.ex. läggas på Skatteverket, som vid rimliga tvivel överlämnar till Migrationsverket att kontrollera om förutsättningarna för uppehållsrätt är uppfyllda.

26. Fri rörlighet för EU-medborgare, punkt 8 (SD)

av Julia Kronlid (SD), Jonas Andersson i Skellefteå (SD) och Jennie Åfeldt (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 35 och 36,

bifaller delvis motion

2021/22:302 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkande 1 och avslår motionerna

2021/22:302 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkande 2,

2021/22:2983 av Christian Carlsson (KD) yrkande 3,

2021/22:3780 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 2,

2021/22:3840 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 46,

2021/22:4004 av Barbro Westerholm m.fl. (L) yrkande 20 och

2021/22:4193 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkandena 1 och 5.

Ställningstagande

Det är tydligt att större delen av det missbruk som uppdagas när det gäller EES-medborgares fria rörlighet härrör från vissa enskilda stater, däribland Bulgarien och Rumänien. Det kan inte accepteras att dessa stater inte tar ansvar för sina medborgares handlingar. Därför bör EU sätta press på dessa stater, så att de följer sina åtaganden inom ramen för den fria rörligheten. Detta bör innefatta alla nödvändiga åtgärder och sanktioner mot missbruk.

Vidare bör registreringskravet för EU-medborgare återinföras för att ge en bättre överblick över invandringen från andra EU-länder och ge Polismyndigheten bättre kontrollmöjligheter.

27. Fri rörlighet för EU-medborgare, punkt 8 (KD)

av Hans Eklind (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:2983 av Christian Carlsson (KD) yrkande 3 och

2021/22:4193 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkandena 1 och 5 samt avslår motionerna

2021/22:302 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkandena 1 och 2,

2021/22:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 35 och 36,

2021/22:3780 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 2,

2021/22:3840 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 46 och

2021/22:4004 av Barbro Westerholm m.fl. (L) yrkande 20.

Ställningstagande

Det är viktigt att värna den fria rörligheten inom EU. Det är därför även viktigt att det ramverk som finns efterföljs och att varje land ser till att dess medborgare får ett rimligt socialt skydd. De EU-medborgare som tillfälligt vistas i Sverige lever oftast under svåra förhållanden. Nationella riktlinjer bör därför fastställas för utsatta EU-medborgare i Sverige, sanktioner införs mot EU-länder som kränker sina medborgares eller minoriteters rättigheter och ett sändebud utses med initiativrätt och ansvar för frågan om romers situation i Rumänien och Bulgarien.

Vidare bör registrering av EU-medborgare som varit här längre än tre månader återinföras. Dagens system, som innebär att personer som är i landet längre än tre månader inte behöver registrera sig, leder bl.a. till en risk för att personerna etablerar sig i permanent fattigdom i Sverige.

28. Fri rörlighet för EU-medborgare, punkt 8 (L)

av Robert Hannah (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:4004 av Barbro Westerholm m.fl. (L) yrkande 20 och avslår motionerna
2021/22:302 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkandena 1 och 2,
2021/22:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 35 och 36,
2021/22:2983 av Christian Carlsson (KD) yrkande 3,
2021/22:3780 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 2,
2021/22:3840 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 46 och
2021/22:4193 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkandena 1 och 5.

Ställningstagande

Den fria rörligheten inom EU måste gälla fullt ut även för samkönade par. EU-domstolen har i en dom från juni 2018 slagit fast att termen maka eller make inkluderar samkönade par och att den fria rörligheten inom EU gäller alla medföljande makar. Det är viktigt att Sverige arbetar i EU för att denna banbrytande dom ska få fullt genomslag.

29. Asylprocessen, punkt 9 (M)

av Maria Malmer Stenergard (M), Mattias Karlsson i Luleå (M), Katarina Brännström (M) och Arin Karapet (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:3840 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 14–16, 18, 32, 35 och 41 samt
2021/22:3842 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 11 och avslår motionerna
2021/22:1663 av Magnus Manhammar (S),
2021/22:2549 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 10–13, 16–18 och 25,
2021/22:2550 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 17 och 18,
2021/22:2594 av Christina Høj Larsen m.fl. (V) yrkandena 11 och 13–15,
2021/22:3377 av Robert Hannah m.fl. (L) yrkandena 1, 4 och 6,
2021/22:3516 av Jonny Cato m.fl. (C) yrkande 6,
2021/22:4004 av Barbro Westerholm m.fl. (L) yrkande 16,
2021/22:4096 av Annika Hirvonen m.fl. (MP) yrkande 10 och
2021/22:4214 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkandena 5, 8 och 24–28.

Ställningstagande

Det bör i lag tydligt anges vilka skyldigheter en asylsökande har och att det ska leda till konsekvenser om skyldigheterna inte fullgörs. Det kan t.ex. handla om en skyldighet att utan dröjsmål ansöka om asyl och lämna in identitetshandlingar. Migrationsverket bör tidigt ge asylsökande information om svenska lagar och regler, som t.ex. att Sverige inte tillåter hedersförtryck eller våld mot hbtq-personer, konvertiter eller barn. Dessutom bör möjligheterna att omhänderta pass och andra identitetshandlingar utökas.

En oberoende instans bör genomföra en revision av Migrationsverkets effektivitet och verksamhet. För- och nackdelar med att dela upp Migrationsverket i flera olika myndigheter bör övervägas inom ramen för denna översyn.

Därutöver bör en hög nivå av rättssäkerhet i det svenska asylsystemet säkerställas och en oberoende studie av kvaliteten i den svenska asylprocessen genomföras. Regeringen bör också se till att Migrationsverket arbetar för att hålla sig inom författningsstyrda handläggningstider.

Regeringen bör även återkomma till riksdagen med förslag på kortare överklagandetid för beslut om avvisning med omedelbar verkställighet.

Möjligheten till undantag från skyldigheten att ha arbetstillstånd bör begränsas till personer med presumtivt bifall på sina asylansökningar för att motverka missbruk av asylsystemet och undvika att personer som får ett beslut om avvisning eller utvisning hinner rota sig i Sverige.

I dag finns inget tak för den ersättning som kan beviljas ett offentligt biträde. I genomsnitt beviljas biträdet ersättning för 10–13 timmars arbete per ärende. Nederländerna har en modell som ligger nära Sveriges, men med ett tak på 8 timmar. Det bör i svensk rätt införas ett motsvarande tak för asylärenden i första instans.

30. Asylprocessen, punkt 9 (SD)

av Julia Kronlid (SD), Jonas Andersson i Skellefteå (SD) och Jennie Åfeldt (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:2549 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 10–13, 16–18 och 25 samt

2021/22:2550 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 17 och 18 samt avslår motionerna

2021/22:1663 av Magnus Manhammar (S),

2021/22:2594 av Christina Høj Larsen m.fl. (V) yrkandena 11 och 13–15,

2021/22:3377 av Robert Hannah m.fl. (L) yrkandena 1, 4 och 6,
2021/22:3516 av Jonny Cato m.fl. (C) yrkande 6,
2021/22:3840 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 14–16, 18,
32, 35 och 41,
2021/22:3842 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 11,
2021/22:4004 av Barbro Westerholm m.fl. (L) yrkande 16,
2021/22:4096 av Annika Hirvonen m.fl. (MP) yrkande 10 och
2021/22:4214 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkandena 5, 8 och 24–28.

Ställningstagande

Regeringen bör snarast ta initiativ till en tydligare struktur och likvärdiga beslutsprocesser. En viktig faktor är att säkerställa uppföljning och kontroller av de beslut som fattas. Regeringen måste genomföra en ordentlig genomlysning av Migrationsverket och få till en bättre struktur för utlänningsärenden för att Migrationsverkets prövningsverksamhet ska bli mer effektiv. Vidare måste digitaliseringen genomföras fullt ut.

Beviskraven i asylärenden bör skärpas. EU-rätten gör det möjligt att kräva att en asylsökande ska styrka grunderna för sin asylsökande och det bör ställas ökade krav på asylsökande att medverka och samarbeta i asylprocessen. Därutöver behöver säkerhetsarbetet kring asylsökande prioriteras. Migrationsverket bör därför ges i uppdrag att prioritera att utreda om en asylsökande innebär ett säkerhetshot. Vid behov bör personalens kompetens att identifiera säkerhetshot höjas genom utbildning.

Vidare bör påskyndade asylofföranden med kortare tidsfrister för vissa steg i förfarandet i enlighet med det s.k. asylprocedurdirektivet införas, t.ex. om den asylsökande kommer från ett säkert ursprungsland eller har lämnat oriktiga uppgifter eller falska handlingar.

Rätten att välja kvinnlig eller manlig utredare respektive tolk bör begränsas. Migrationsverket bör tydliggöra att män och kvinnor har samma värde i Sverige och ska behandlas lika. Även rätten till kostnadsfri tolk i asylärenden bör begränsas. Asylsökande har enligt dagens lagstiftning rätt till ett offentligt biträde som bekostas av det allmänna. Kostnaden beror främst på tidsåtgången i biträdets arbete. Det finns ingen gräns för hur mycket arbete ett biträde kan lägga ned på ett asylärende. Det har bl.a. framkommit uppgifter om att offentliga biträden haft ett mycket stort antal klienter. I vissa länder, som Nederländerna, finns det maxgränser för antalet timmar ett offentligt biträde kan lägga ned på ett ärende. Denna typ av begränsningar bör kunna genomföras i Sverige. Asylsökandes rätt till kostnadsfritt offentligt biträde bör därför begränsas.

Slutligen bör möjligheten till undantag från kravet på arbetstillstånd för asylsökande avskaffas helt. En utlännings rätt att vistas i Sverige inte är fastställd ska inte få rätt att arbeta, eftersom de flesta asylsökande får avslag på sin asylsökande.

31. Asylprocessen, punkt 9 (C)

av Jonny Cato (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:3516 av Jonny Cato m.fl. (C) yrkande 6 och
avslår motionerna

2021/22:1663 av Magnus Manhammar (S),

2021/22:2549 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 10–13,
16–18 och 25,

2021/22:2550 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 17 och 18,

2021/22:2594 av Christina Höj Larsen m.fl. (V) yrkandena 11 och 13–15,

2021/22:3377 av Robert Hannah m.fl. (L) yrkandena 1, 4 och 6,

2021/22:3840 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 14–16, 18,
32, 35 och 41,

2021/22:3842 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 11,

2021/22:4004 av Barbro Westerholm m.fl. (L) yrkande 16,

2021/22:4096 av Annika Hirvonen m.fl. (MP) yrkande 10 och

2021/22:4214 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkandena 5, 8 och 24–28.

Ställningstagande

Regeringen bör tillsätta en utredning som ser över och stärker rättssäkerheten i asylprocessen. En sådan utredning bör se över tillförlitlighets- och trovärdighetsbedömningarna, som är centrala. Det kan gälla exempelvis när den asylsökande återoppar förföljelse på grund av konvertering, sexuell läggning eller könsidentitet som asylskäl. Även systemet med biträden bör ses över. Det har framkommit att vissa biträden inte fullgjort sitt uppdrag på ett tillfredsställande sätt. Biträdet har en viktig roll i att garantera att den asylsökande får sina rättigheter tillgodosedda.

32. Asylprocessen, punkt 9 (V)

av Ida Gabrielsson (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2021/22:2594 av Christina Høj Larsen m.fl. (V) yrkandena 11 och 13–15 samt
avslår motionerna
2021/22:1663 av Magnus Manhammar (S),
2021/22:2549 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 10–13,
16–18 och 25,
2021/22:2550 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 17 och 18,
2021/22:3377 av Robert Hannah m.fl. (L) yrkandena 1, 4 och 6,
2021/22:3516 av Jonny Cato m.fl. (C) yrkande 6,
2021/22:3840 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 14–16, 18,
32, 35 och 41,
2021/22:3842 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 11,
2021/22:4004 av Barbro Westerholm m.fl. (L) yrkande 16,
2021/22:4096 av Annika Hirvonen m.fl. (MP) yrkande 10 och
2021/22:4214 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkandena 5, 8 och 24–28.

Ställningstagande

En särskild inspektion bör inrättas för att säkerställa att Migrationsverkets rutiner och riktlinjer tillämpas rättssäkert och enhetligt och en utredning bör till-sättas för att se över rättssäkerheten inom asylprocessen. Vidare bör skyddet för hbtqi-personer stärkas i asylprocessen och regeringen säkerställa att Migrationsverket kan erbjuda tolkar med hbtqi-kompetens.

33. Asylprocessen, punkt 9 (KD)

av Hans Eklind (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2021/22:4214 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkandena 5, 8 och 24–28 samt
avslår motionerna
2021/22:1663 av Magnus Manhammar (S),
2021/22:2549 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 10–13,
16–18 och 25,
2021/22:2550 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 17 och 18,
2021/22:2594 av Christina Høj Larsen m.fl. (V) yrkandena 11 och 13–15,
2021/22:3377 av Robert Hannah m.fl. (L) yrkandena 1, 4 och 6,
2021/22:3516 av Jonny Cato m.fl. (C) yrkande 6,
2021/22:3840 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 14–16, 18,
32, 35 och 41,

2021/22:3842 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 11,
2021/22:4004 av Barbro Westerholm m.fl. (L) yrkande 16 och
2021/22:4096 av Annika Hirvonen m.fl. (MP) yrkande 10.

Ställningstagande

Det är viktigt att beslutsunderlagen i asylärenden är korrekta. Drivkrafterna för asylsökande att medverka till att identiteten fastställs bör stärkas. Felaktig information, osäkerhet och bristande tilltro till myndigheter kan göra att asylsökande gör sig av med identitetshandlingar eller inte vågar uppge korrekt information, eftersom de tror att det skulle kunna påverka deras möjligheter i asylprocessen.

Vidare är det angeläget att asylmål handläggs effektivt och migrationsdomstolarna stärks. Det behövs därför en resursförstärkning av migrationsdomstolarna.

Tillgången till tolkar är viktig för att säkra en rättssäker asylprocess. Eftersom det råder brist på tillgängliga tolkar och auktoriserade tolkar måste de förslag som har lämnats av Tolkutredningen (SOU 2018:83) beredas skyndsamt av regeringen.

Rättssäkerheten i bedömningen av konvertiter måste säkerställas. Sedan 2005 ska förföljelse på grund av tro, kön, könsidentitet eller sexuell läggning ge flyktingstatus. Att utreda äktheten i detta kan vara svårt och det finns brister särskilt i processen med konvertiter, t.ex. vad gäller enhetlighet. Efter att kritik riktats mot Migrationsverket har större vikt lagts vid den asylsökandes egen berättelse om hur vägen till konversion har sett ut. Detta är välkommet, men sammantaget finns fortfarande ett behov av en översyn av prövningen när det gäller bl.a. åldersbedömningar, konvertiter och hbt-plus-personer.

Det har framkommit kritik som gör gällande att vissa offentliga biträden inte har den kompetens som krävs. En utredning bör tillsättas som ser över hanteringen av offentliga biträden och överväger om en hårdare kompetensbedömning ska införas samt om antalet förordnanden som ett offentligt biträde kan åta sig samtidigt bör begränsas.

34. Asylprocessen, punkt 9 (L)

av Robert Hannah (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:3377 av Robert Hannah m.fl. (L) yrkandena 1, 4 och 6 samt
2021/22:4004 av Barbro Westerholm m.fl. (L) yrkande 16 och

avslår motionerna

2021/22:1663 av Magnus Manhammar (S),

2021/22:2549 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 10–13, 16–18 och 25,

2021/22:2550 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 17 och 18,

2021/22:2594 av Christina Höj Larsen m.fl. (V) yrkandena 11 och 13–15,

2021/22:3516 av Jonny Cato m.fl. (C) yrkande 6,

2021/22:3840 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 14–16, 18, 32, 35 och 41,

2021/22:3842 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 11,

2021/22:4096 av Annika Hirvonen m.fl. (MP) yrkande 10 och

2021/22:4214 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkandena 5, 8 och 24–28.

Ställningstagande

Det krävs åtgärder för att förbättra rättssäkerheten och hållbarheten i asylsystemet, t.ex. vad gäller offentliga biträden, tolkar och handläggningstider. Vidare bör rättstillämpningen analyseras när det gäller fall med förföljelse eller välgrundad fruktan för förföljelse på grund av sexuell läggning, kön eller könsuttryck. Hbtq-personer ska inte nekas asyl för att de tvingas hålla en låg profil på grund av sociala och rättsliga normer. Dessutom behöver hbtq-kompetensen vid själva asylprövningen stärkas. En översyn av offentliga biträden i asylärenden bör också genomföras.

35. Asylprocessen, punkt 9 (MP)

av Rasmus Ling (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:4096 av Annika Hirvonen m.fl. (MP) yrkande 10 och avslår motionerna

2021/22:1663 av Magnus Manhammar (S),

2021/22:2549 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 10–13, 16–18 och 25,

2021/22:2550 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkandena 17 och 18,

2021/22:2594 av Christina Höj Larsen m.fl. (V) yrkandena 11 och 13–15,

2021/22:3377 av Robert Hannah m.fl. (L) yrkandena 1, 4 och 6,

2021/22:3516 av Jonny Cato m.fl. (C) yrkande 6,

2021/22:3840 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 14–16, 18, 32, 35 och 41,

2021/22:3842 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 11,
2021/22:4004 av Barbro Westerholm m.fl. (L) yrkande 16 och
2021/22:4214 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkandena 5, 8 och 24–28.

Ställningstagande

Migrationsverkets arbete för att utreda förföljelse och diskriminering baserad på kön och sexuell läggning, antingen i ursprungslandet eller utövat av familjemedlemmar som befinner sig i Sverige, behöver stärkas. Det behöver tas större hänsyn till att släktingar kan utgöra hotet mot den asylsökande.

36. Användning av biometriska data, punkt 10 (M)

av Maria Malmer Stenergard (M), Mattias Karlsson i Luleå (M),
Katarina Brännström (M) och Arin Karapet (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:3839 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 13 och
2021/22:3840 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 21 och 29
samt

avslår motionerna

2021/22:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 29 och 30
samt

2021/22:4184 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 13.

Ställningstagande

För att förhindra att tredjelandsmedborgare får flera identiteter i Sverige bör Migrationsverket och andra relevanta myndigheter ges tillåtelse att uppta, lagra, söka och dela biometriska data på samtliga personer som söker uppehållstillstånd i Sverige, däribland arbetskraftsinvandrare. Det kan t.ex. handla om att införa krav på att lämna biometri för att ansökan ska behandlas. Vidare bör utrymmet för att ta upp och behandla biometriska uppgifter utökas. Fingeravtryck bör dessutom kunna tas från sex års ålder vid inresa, ansökan om uppehållstillstånd på grund av skyddsbehov, förvar samt inre utlänningskontroller.

37. Användning av biometriska data, punkt 10 (SD)

av Julia Kronlid (SD), Jonas Andersson i Skellefteå (SD) och Jennie Åfeldt (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 29 och 30 samt

avslår motionerna

2021/22:3839 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 13,

2021/22:3840 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 21 och 29 samt

2021/22:4184 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 13.

Ställningstagande

Ansvariga myndigheter, främst Migrationsverket och Polismyndigheten, bör få ytterligare möjligheter att uppta, lagra och få åtkomst till fler typer av biometriska uppgifter i samband med olika delar av utlänningskontakter med myndigheter, inklusive ansökningsförfaranden, utredningar, kontroller eller inresa till och utresa från Sverige. Vidare bör asylsökande och andra som söker uppehållstillstånd i Sverige i anslutning till ansökan åläggas att bidra med DNA och andra biometriska data till ett nytt sökbart register. Uppgifter bör inte gallras förrän den sökande får medborgarskap i Sverige, eller om den sökande är EES-medborgare, till dess han eller hon har lämnat Sverige. Registret bör användas både av myndigheter som hanterar utlänningsärenden, för att t.ex. identifiera sökande som tidigare utvisats eller avvisats från Sverige, och av brottsbekämpande myndigheter. Dessutom bör Sverige verka för en centraliserad EU-databas med information om uppehållstillstånd och uppehållstillståndskort. Även ett nationellt fingeravtrycksregister bör inrättas.

38. Användning av biometriska data, punkt 10 (KD)

av Hans Eklind (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2021/22:4184 av Andreas Carlson m.fl. (KD) yrkande 13 och
avslår motionerna
2021/22:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 29 och
30,
2021/22:3839 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 13 och
2021/22:3840 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 21 och 29.

Ställningstagande

Migrationsverket bör få ta upp och behandla biometriska data för alla utlänningar som söker uppehållstillstånd i Sverige. Vidare bör uppgifterna gallras i ett senare skede.

39. Barn och unga i asylprocessen, punkt 11 (M)

av Maria Malmer Stenergard (M), Mattias Karlsson i Luleå (M),
Katarina Brännström (M) och Arin Karapet (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 11 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2021/22:3840 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 31 och
avslår motionerna
2021/22:2549 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 15,
2021/22:2594 av Christina Høj Larsen m.fl. (V) yrkandena 5, 7, 9 och 10,
2021/22:3282 av Boriana Åberg (M) och
2021/22:4214 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkande 29.

Ställningstagande

Systemet för medicinska åldersutredningar behöver vara rättssäkert och väl fungerande. Den som nekar att medverka till bedömning ska behandlas som vuxen om det inte finns synnerliga skäl.

40. Barn och unga i asylprocessen, punkt 11 (SD)

av Julia Kronlid (SD), Jonas Andersson i Skellefteå (SD) och Jennie Åfeldt (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 11 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:2549 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 15 och avslår motionerna

2021/22:2594 av Christina Höj Larsen m.fl. (V) yrkandena 5, 7, 9 och 10,

2021/22:3282 av Boriana Åberg (M),

2021/22:3840 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 31 och

2021/22:4214 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkande 29.

Ställningstagande

Det bör bli obligatoriskt med medicinska åldersbedömningar. Sådana bör utföras i samtliga ärenden där giltiga identitetshandlingar saknas och den asylsökande inte uppenbart är barn eller vuxen, för rättssäkerhetens skull och för att det inte ska finnas risk för att vuxna placeras på boenden för barn.

41. Barn och unga i asylprocessen, punkt 11 (V)

av Ida Gabrielsson (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 11 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:2594 av Christina Höj Larsen m.fl. (V) yrkandena 5, 7, 9 och 10 samt avslår motionerna

2021/22:2549 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 15,

2021/22:3282 av Boriana Åberg (M),

2021/22:3840 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 31 och

2021/22:4214 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkande 29.

Ställningstagande

Det behöver göras en översyn av utlänningslagens åldersgränser och vilka konsekvenser de har i syfte att stärka skyddet för dem mellan 18 och 21 år. Vidare bör regeringen återkomma med förslag om att i utlänningslagen stärka barnets rätt att komma till tals. Dessutom bör det inrättas barnanpassade utredningscenter på Migrationsverket.

Regeringen bör också återkomma med förslag om en tidsgräns för start av asylutredningar som rör barn. Det är särskilt viktigt att barns asylutredningar prioriteras eftersom barn är extra utsatta. Minnen kan både blekna och påverkas under tiden. Tiden mellan asylansökan och asylutredning måste därför förkortas. En gräns på maximalt två månader från registrering till asylutredning bör införas.

42. Barn och unga i asylprocessen, punkt 11 (KD)

av Hans Eklind (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 11 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:4214 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkande 29 och avslår motionerna

2021/22:2549 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 15,

2021/22:2594 av Christina Høj Larsen m.fl. (V) yrkandena 5, 7, 9 och 10,

2021/22:3282 av Boriana Åberg (M) och

2021/22:3840 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 31.

Ställningstagande

Åldersbedömningarna i asylprocessen behöver vara rättssäkra. Det är viktigt att åldersbedömningen görs tidigt i asylprocessen, för att undvika att vuxna asylsökande placeras tillsammans med ensamkommande barn och unga samt för att säkerställa att de resurser som ska gå till barn inte används till vuxna.

43. Mottagande av asylsökande, punkt 12 (M)

av Maria Malmer Stenergard (M), Mattias Karlsson i Luleå (M), Katarina Brännström (M) och Arin Karapet (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 12 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:3840 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 37–39,

2021/22:3842 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 16 och

2021/22:4033 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 7 och
avslår motionerna

2021/22:488 av Michael Anefur och Magnus Jacobsson (båda KD) yrkande 1,

2021/22:913 av Richard Jomshof (SD),

2021/22:919 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 4,

2021/22:1541 av Magnus Manhammar (S),

2021/22:2549 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 22–24
och 26–30,

2021/22:2594 av Christina Høj Larsen m.fl. (V) yrkande 21,

2021/22:4004 av Barbro Westerholm m.fl. (L) yrkande 17,

2021/22:4173 av Pia Steensland m.fl. (KD) yrkande 16,

2021/22:4212 av Sofia Damm m.fl. (KD) yrkandena 29 och 47 samt

2021/22:4214 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkandena 4 och 13.

Ställningstagande

Det bör införas bestämmelser som innebär att en asylsökande ska anmäla frånvaro om han eller hon inte kommer att vara tillgänglig vid Migrationsverkets boenden i mer än tre dagar, t.ex. på grund av en längre resa. Om en person registreras som avviken bör han eller hon förlora sin rätt till dagersättning och boende och personens asylansökan ska kunna skrivas av med motiveringen att han eller hon inte är tillgänglig för Migrationsverket. På så sätt används verkets begränsade resurser till de som samarbetar och fullföljer sin ansökan om asyl. En asylsökande bör inte heller ha rätt till dagersättning om han eller hon inte deltar i de aktiviteter, t.ex. obligatorisk samhällsintroduktion, som Migrationsverket arrangerar. Vidare behövs en ökad kostnadskontroll i Migrationsverkets verksamhet. Därför bör stödboenden och schablonersättning användas i ökad utsträckning vid mottagande av ensamkommande barn och ungdomar.

Statskontoret bör utreda av om det finns förutsättningar att sänka de takpris som i dag finns för asylboenden samt om nuvarande avtalstider är lämpliga eller behöver förändras.

Sedan 2016 har en person vars avlägsnandebeslut fått laga kraft och tiden för frivillig avresa löpt ut inte längre rätt till bistånd. Ändringen har medfört svårigheter för myndigheter att veta var personer befinner sig och hålla kontakt för att säkerställa ett återvändande. Därför bör personer som har fått ett avvissnings- eller utvisningsbeslut bo på Migrationsverkets boenden i särskilda avreseboenden. Asylsökande som kommer från länder med hög avslagsfrekvens bör bo på avreseboenden under hela asyltiden. LMA bör därför ses över och ändras.

44. Mottagande av asylsökande, punkt 12 (SD)

av Julia Kronlid (SD), Jonas Andersson i Skellefteå (SD) och Jennie Åfeldt (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 12 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:2549 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 22–24 och 26–30 samt

avslår motionerna

2021/22:488 av Michael Anefur och Magnus Jacobsson (båda KD) yrkande 1,

2021/22:913 av Richard Jomshof (SD),

2021/22:919 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 4,

2021/22:1541 av Magnus Manhammar (S),

2021/22:2594 av Christina Høj Larsen m.fl. (V) yrkande 21,

2021/22:3840 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 37–39,

2021/22:3842 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 16,

2021/22:4004 av Barbro Westerholm m.fl. (L) yrkande 17,

2021/22:4033 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 7,

2021/22:4173 av Pia Steensland m.fl. (KD) yrkande 16,

2021/22:4212 av Sofia Damm m.fl. (KD) yrkandena 29 och 47 samt

2021/22:4214 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkandena 4 och 13.

Ställningstagande

Det kommunala mottagandet av ensamkommande barn och vidarebosatta flyktingar bör utgå från kommunernas kapacitet och villkoras av samt dimensioneras efter att kommunerna självmant ingår avtal med Migrationsverket. Ett frivilligt mottagande skulle underlätta för kommunerna att t.ex. behålla personal och kompetens. Kommunerna skulle inte kunna tvingas ordna ett mottagande som de av olika anledningar inte klarar av.

Dagersättningen till asylsökande bör behovsprövas. Detta kan göras genom ett system där asylsökandes tillgångar registreras och föremål eller tillgångar av väsentligt ekonomiskt värde används för att bekosta delar av personens asylmottagande. Vidare bör det tas fram ett system för återbetalning i efterhand i de fall en asylsökande inte kan betala direkt. En förlaga till ett sådant system kan t.ex. vara studielånen från Centrala studiestödsnämnden.

När det gäller asylsökande ensamkommande ungdomar i åldern 16–17 år bör stödboende utgöra normen, då många av dessa ungdomar är vana vid autonomi och egenansvar. Att tvinga in dem i en barnroll är kontraproduktivt och en belastning på allmänna resurser.

Vidare bör integrationsinsatser fokusera på de personer som har fått ett uppehållstillstånd och inte på asylsökande. Innan ett formellt beslut har fattats bör därför den sökandes rätt att vistas i landet och ta del av samhället vara begränsad. Studiematerial m.m. kan dock finnas tillgängligt för de som på eget initiativ vill lära sig om det svenska samhället eller studera svenska.

När det gäller asylboenden är det väsentligt att Migrationsverkets och kommunernas kostnader hålls nere. Det har vid flera tillfällen framkommit att boenden som tillhandahållits för asylsökande varit obrukbara när de lämnats. Asylsökande bör därför i högre utsträckning hållas ansvariga för de boenden de erbjudits, och det bör utredas om de kan bli ersättningskyldiga för skador som uppkommit på boenden.

Det har vidare visat sig att ensamstående kvinnor, kristna och hbt-personer riskerar att utsättas för hot och våld på boenden där främst ensamstående män från länder med starkt patriarkala system är i stor majoritet. Det bör därför tas särskild hänsyn när minoritetsgrupper boendeplaceras, och vid hot- och våldssituationer ska vara gärningspersonerna som omgäende omplaceras eller sätts i förvar.

Slutligen bör de hälsoundersökningar som asylsökande genomgår göras obligatoriska. Det är av folkhälsoskäl viktigt att smittsamma sjukdomar inte förs in i landet, samtidigt som det är av vikt för den asylsökande att sjukdomar upptäcks och behandlas så snabbt som möjligt. Om hälsoundersökningar inte kan genomföras obligatoriska bör i stället möjligheten till obligatoriska hälsosamtal införas.

45. Mottagande av asylsökande, punkt 12 (V)

av Ida Gabrielsson (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 12 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:919 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 4 och

2021/22:2594 av Christina Höj Larsen m.fl. (V) yrkande 21 och

avslår motionerna

2021/22:488 av Michael Anefur och Magnus Jacobsson (båda KD) yrkande 1,

2021/22:913 av Richard Jomshof (SD),

2021/22:1541 av Magnus Manhammar (S),

2021/22:2549 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 22–24 och 26–30,
 2021/22:3840 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 37–39,
 2021/22:3842 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 16,
 2021/22:4004 av Barbro Westerholm m.fl. (L) yrkande 17,
 2021/22:4033 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 7,
 2021/22:4173 av Pia Steensland m.fl. (KD) yrkande 16,
 2021/22:4212 av Sofia Damm m.fl. (KD) yrkandena 29 och 47 samt
 2021/22:4214 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkandena 4 och 13.

Ställningstagande

Ändringen i lagen om mottagande av asylsökande, som innebär att den som får avslag på sin asylansökan, undantaget barn och barnfamiljer, mister rätten till bistånd och boende utgör det tydligaste exemplet på en lagändring som fått förödande effekter. Från att lagändringen trädde i kraft i juli 2016 till den 30 augusti 2020 hade, enligt uppgifter från Migrationsverket, 30 471 personer fått besked om att deras rätt till bistånd enligt lagen hade upphört. Av dem har 9 174 lämnat landet. Över 7 000 har gått under jorden. Regeringens ambition att öka återvändandet har därmed knappast uppfyllts. Regeringen bör därför riva upp 2016 års regeländringar.

Den tid det tar att folkbokföra en nyanländ med uppehållstillstånd försenar rätten till ersättning, och kan göra att han eller hon saknar inkomst för sin försörjning och behöver söka försörjningsstöd hos kommunen. Om det inte går att korta ned väntetiderna bör dag ersättning betalas ut fram till folkbokföring. Regeringen bör därför undersöka möjligheten att låta Migrationsverket betala dag ersättningen enligt lagen om mottagande av asylsökande m.fl. även efter beviljat uppehållstillstånd.

46. Mottagande av asylsökande, punkt 12 (KD)

av Hans Eklind (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 12 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:4173 av Pia Steensland m.fl. (KD) yrkande 16,
 2021/22:4212 av Sofia Damm m.fl. (KD) yrkandena 29 och 47 samt
 2021/22:4214 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkandena 4 och 13 samt
 avslår motionerna

2021/22:488 av Michael Anefur och Magnus Jacobsson (båda KD) yrkande 1,
 2021/22:913 av Richard Jomshof (SD),

2021/22:919 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 4,
2021/22:1541 av Magnus Manhammar (S),
2021/22:2549 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 22–24
och 26–30,
2021/22:2594 av Christina Høj Larsen m.fl. (V) yrkande 21,
2021/22:3840 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 37–39,
2021/22:3842 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 16,
2021/22:4004 av Barbro Westerholm m.fl. (L) yrkande 17 och
2021/22:4033 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 7.

Ställningstagande

Sverige bör ha ett system med asylansökningsområden. I ett sådant ska en första registrering och bedömning av asylansökan göras och eventuellt kan sökanden vistas där under hela asylprövningsprocessen. Med asylansökningsområden blir handläggningen och beslutsprocessen snabbare och det blir lättare att hindra sökanden från att avvika.

Det hälsosamtal som erbjuds asylsökande är i dag frivilligt. För att öka andelen som genomför hälsosamtalet bör det bli obligatoriskt. Vidare bör hälsosamtalen kvalitetssäkras så att vårdens resurser används effektivt och det bör införas en gemensam standard för vad som ska ingå i hälsosamtalen. Om fler asylsökande tar del av en hälsoundersökning och därmed ges information om svensk hälso- och sjukvård kan det förebyggande arbetet förbättras och asylsökande får bättre kunskap om att gå vidare med en eventuell provtagning eller undersökning.

En lång handläggningstid för asylsökande leder ofta till passivitet och ovisshet om framtiden. Asylsökande bör därför ha ett arbetskrav på 16 timmar per vecka vid det egna asylboendet. Det innebär att den asylsökande förväntas bidra med exempelvis lokalvård, matsservering, trädgårdsarbete och vaktmästartjänster, alltså uppgifter som det i dag ligger på asylboendets personal att sköta. För den som inte deltar i utbildningen eller uppfyller arbetskravet ska dagarsättningen kunna sättas ned.

Vidare bör det vara möjligt för nyanlända att arbeta med en inkomst upp till 3 000 kronor brutto i månaden utan avräkning mot dagarsättningen.

47. Mottagande av asylsökande, punkt 12 (L)

av Robert Hannah (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 12 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:4004 av Barbro Westerholm m.fl. (L) yrkande 17 och avslår motionerna
 2021/22:488 av Michael Anefur och Magnus Jacobsson (båda KD) yrkande 1,
 2021/22:913 av Richard Jomshof (SD),
 2021/22:919 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 4,
 2021/22:1541 av Magnus Manhammar (S),
 2021/22:2549 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 22–24 och 26–30,
 2021/22:2594 av Christina Høj Larsen m.fl. (V) yrkande 21,
 2021/22:3840 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 37–39,
 2021/22:3842 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 16,
 2021/22:4033 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 7,
 2021/22:4173 av Pia Steensland m.fl. (KD) yrkande 16,
 2021/22:4212 av Sofia Damm m.fl. (KD) yrkandena 29 och 47 samt
 2021/22:4214 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkandena 4 och 13.

Ställningstagande

Asylsökande måste tas emot på ett sätt som tydligt värnar hbtq-personers lika rättigheter. Återkommande inträffar allvarliga incidenter på boenden där asylsökande hbtq-personer utsätts för hot eller attacker från andra boende. Hot eller kränkningar får aldrig accepteras, och alla incidenter som utgör lagbrott ska polisanmälas. Om en persons säkerhet inte kan garanteras på grund av att andra inte accepterar personens sexuella läggning eller könsuttryck är det den hotande som ska flytta.

Det är därför av största vikt att Migrationsverket gör allt som krävs för att upprätthålla de boendes trygghet, och att det från första dagen klargörs vilka lagar som gäller i Sverige.

48. Eget boende, punkt 13 (M, KD)

av Maria Malmer Stenergard (M), Mattias Karlsson i Luleå (M), Katarina Brännström (M), Hans Eklind (KD) och Arin Karapet (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 13 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
 2021/22:3840 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 36 och
 2021/22:4033 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 24 och
 avslår motionerna
 2021/22:282 av Markus Wiechel och Alexander Christiansson (båda SD) yrkandena 1 och 2,

2021/22:1301 av Mattias Jonsson (S),
2021/22:1504 av Boriania Åberg (M),
2021/22:2549 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 21,
2021/22:2587 av Roger Hedlund m.fl. (SD) yrkandena 7 och 8,
2021/22:3759 av Abraham Halef m.fl. (S),
2021/22:3869 av Johan Andersson m.fl. (S),
2021/22:3965 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 13 och
2021/22:3997 av Jakob Olofsgård m.fl. (L) yrkande 74.

Ställningstagande

Många kommuner har stora problem med de negativa effekterna av EBO-regelverket och utredningar visar att EBO-reglerna sannolikt förstärkt boendesegregationen. Trångboddhet är redan ett stort problem i flera kommuner och rätten för asylsökande att välja eget boende förvärrar denna problematik. Möjligheten till eget boende bör därför begränsas till att endast gälla asylsökande med en egen arbetsrelaterad inkomst. Övriga ska bo på boenden som Migrationsverket tillhandahåller. Detta skulle underlätta myndighetens kontakt med de asylsökande och förkorta handläggningstiderna, samtidigt som återvändandearbetet skulle underlättas.

49. Eget boende, punkt 13 (SD)

av Julia Kronlid (SD), Jonas Andersson i Skellefteå (SD) och Jennie Åfeldt (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 13 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:2549 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 21 och
2021/22:2587 av Roger Hedlund m.fl. (SD) yrkandena 7 och 8 samt
avslår motionerna
2021/22:282 av Markus Wiechel och Alexander Christiansson (båda SD)
yrkandena 1 och 2,
2021/22:1301 av Mattias Jonsson (S),
2021/22:1504 av Boriania Åberg (M),
2021/22:3759 av Abraham Halef m.fl. (S),
2021/22:3840 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 36,
2021/22:3869 av Johan Andersson m.fl. (S),
2021/22:3965 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 13,
2021/22:3997 av Jakob Olofsgård m.fl. (L) yrkande 74 och
2021/22:4033 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 24.

Ställningstagande

Möjligheten för asylsökande att själva ordna sitt boende har lett till att många områden har fått en hög koncentration av asylsökande och nyanlända, ofta mer än vad dessa orter mäktat med och förbundit sig till. En konsekvens av detta har varit arbetslöshet, fattigdom, utanförskap och kriminalitet. Därför bör asylsökandes rätt att fritt bosätta sig i eget boende tas bort helt eller begränsas så att kommunerna har möjlighet att förbjuda bosättning av asylsökande.

50. Eget boende, punkt 13 (L)

av Robert Hannah (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 13 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:3965 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 13 och

2021/22:3997 av Jakob Olofsgård m.fl. (L) yrkande 74 och

avslår motionerna

2021/22:282 av Markus Wiechel och Alexander Christiansson (båda SD) yrkandena 1 och 2,

2021/22:1301 av Mattias Jonsson (S),

2021/22:1504 av Borian Åberg (M),

2021/22:2549 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 21,

2021/22:2587 av Roger Hedlund m.fl. (SD) yrkandena 7 och 8,

2021/22:3759 av Abraham Halef m.fl. (S),

2021/22:3840 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 36,

2021/22:3869 av Johan Andersson m.fl. (S) och

2021/22:4033 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 24.

Ställningstagande

Sedan 2020 är asylsökandes möjligheter att flytta till eget boende begränsade i vissa utsatta områden. Syftet med denna reform var att minska trycket på ett antal orter och områden som redan tagit emot många asylsökande. Det har visat sig finnas skäl att se över om reformen fått avsedd effekt, bl.a. vad gäller länsstyrelsernas rätt att bestämma vilka områden som ska omfattas av undantaget. Kommuner bör ha rätt att undanta hela områden. Vidare innebär dagens regelverk att asylsökande endast förlorar sin dagarsättning vid bosättning i ett utsatt område.

51. Verkställighet av avvísings- och utvisningsbeslut, punkt 14 (M)

av Maria Malmer Stenergard (M), Mattias Karlsson i Luleå (M), Katarina Brännström (M) och Arin Karapet (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 14 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:3840 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 13 och 47 samt

2021/22:3842 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 1–5, 8, 9, 13–15, 19–25 och 33 samt

avslår motionerna

2021/22:52 av Ann-Christine From Utterstedt (SD) yrkande 2,

2021/22:525 av Ann-Sofie Lifvenhage (M),

2021/22:526 av Ann-Sofie Lifvenhage (M),

2021/22:620 av Tobias Andersson (SD) yrkande 2,

2021/22:2549 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 9 och 36,

2021/22:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 8, 10, 13, 15 och 16,

2021/22:2594 av Christina Høj Larsen m.fl. (V) yrkandena 4, 8, 20 och 22,

2021/22:3048 av Fredrik Schulte (M) yrkande 2,

2021/22:3377 av Robert Hannah m.fl. (L) yrkande 7,

2021/22:3516 av Jonny Cato m.fl. (C) yrkandena 8 och 9,

2021/22:3884 av Robert Halef (KD) yrkande 3 och

2021/22:4214 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkandena 32, 40 och 45.

Ställningstagande

Sverige bör ha en lagstiftning som gör det möjligt att i en krissituation avvisa asylsökande till ett annat säkert land. Om en asylsökande kommer via ett annat EU-land, där han eller hon inte registrerats som asylsökande, bör personen kunna avvisas till ett annat säkert land än Sverige. Lagstiftningen ska kunna aktualiseras genom ett regeringsbeslut och det ska då krävas att antalet asylsökande som söker sig till Sverige allvarligt påverkar viktiga funktioner i samhället. Vidare bör regeringen besluta om förteckningen över säkra ursprungsländer, efter nära samråd med Migrationsverket.

Konsekvenserna för ett effektivt och väl fungerande återvändande bör beaktas vid antagande av nya lagar och regler på det migrationspolitiska området.

Dessutom bör fler myndigheter få i uppdrag att prioritera ett fungerande återvändande. Migrationsverket, Polismyndigheten och Kriminalvården bör ges i uppdrag att påtagligt öka antalet verkställda utvisningsbeslut. Det krävs också en mer grundlig utredning som ser över myndigheternas uppdrag och ansvarsfördelning samt överväger en förändring av myndighetsorganisationen på området. Migrationsverket och Polismyndigheten bör därutöver ges i uppdrag att tillsätta en myndighetsgemensam arbetsgrupp som identifierar praktiska och legala hinder mot ett effektivare samarbete. Migrationsverket och Polismyndigheten bör arbeta med att vidareutveckla myndigheternas ärendehanteringssystem och göra dem förenliga med varandra.

Vidare bör införandet av en bestämmelse om att sekretessbelägga datum för verkställighet övervägas. I dag får en person som ska lämna Sverige information i förväg om vilken dag myndigheterna kommer och hämtar honom eller henne, vilket skapar en tydlig tidslinje för den som vill avvika eller vidta andra åtgärder för att försvåra verkställigheten. Det behövs också en bredare översyn för att begränsa möjligheten att återropa verkställighetshinder och om hur processen kan effektiviseras.

Migrationsverkets arbete med självmant återvändande behöver intensifieras och effektiviseras. Det bör införas avreseboenden i Migrationsverkets regi. Genom att de som har fått avvisnings- eller utvisningsbeslut finns på ett boende kan myndigheterna samarbeta och samla sina resurser. Personer som kommer från länder med hög avslagsfrekvens med möjlighet till en snabb verkställighet bör bo på avreseboenden under hela asyltiden.

Vidare bör beslut om nekad inresa och beslut om avvisning tas i ett gemensamt beslut som även innefattar ett återreseförbud. Ett återreseförbud bör kunna meddelas när en person som har ett gällande avvisnings- eller utvisningsbeslut återvänder till Sverige och det bör i fler situationer vara straffbart att bryta mot ett återreseförbud. Det bör också finnas en möjlighet till direktavvisning även när asylskäl återopas, och Polismyndighetens beslut om avvisning bör endast kunna upphävas genom beviljat uppehållstillstånd eller av överinstans. Därutöver bör instansordningen när Polismyndighetens avvisningsbeslut överklagas utvärderas. Polismyndigheten bör kunna överklaga och vara part. Dessutom bör Migrationsverket och Polismyndigheten verka för ökad samsyn rörande bedömning och klassificering av verkställbarhet och identitet.

Det bör snarast utredas vilka ytterligare åtgärder som behöver vidtas för att förhindra att personer genom sitt agerande omöjliggör verkställighet av avvisnings- eller utvisningsbeslut. Det förekommer att personer på ett eller annat sätt försvårar eller förhindrar Migrationsverkets och Polismyndighetens verkställighetsarbete, t.ex. genom att motsätta sig testning, så som skett under pandemin, eller genom undanhållande av information på digitala medier.

52. Verkställighet av avvísings- och utvisningsbeslut, punkt 14 (SD)

av Julia Kronlid (SD), Jonas Andersson i Skellefteå (SD) och Jennie Åfeldt (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 14 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:2549 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 9 och 36 samt

2021/22:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 8, 10, 13, 15 och 16,

bifaller delvis motion

2021/22:620 av Tobias Andersson (SD) yrkande 2 och avslår motionerna

2021/22:52 av Ann-Christine From Utterstedt (SD) yrkande 2,

2021/22:525 av Ann-Sofie Lifvenhage (M),

2021/22:526 av Ann-Sofie Lifvenhage (M),

2021/22:2594 av Christina Høj Larsen m.fl. (V) yrkandena 4, 8, 20 och 22,

2021/22:3048 av Fredrik Schulte (M) yrkande 2,

2021/22:3377 av Robert Hannah m.fl. (L) yrkande 7,

2021/22:3516 av Jonny Cato m.fl. (C) yrkandena 8 och 9,

2021/22:3840 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 13 och 47,

2021/22:3842 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 1–5, 8, 9, 13–15, 19–25 och 33,

2021/22:3884 av Robert Halef (KD) yrkande 3 och

2021/22:4214 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkandena 32, 40 och 45.

Ställningstagande

Regeringen bör ansvara för vilka länder som ska upptas på en nationell förteckning över säkra ursprungsländer. Vidare bör återvändandebidraget avskaffas.

När det gäller åtgärder för att fastställa identiteten vid inre utlänningskontroll är det angeläget att myndigheterna får de verktyg och befogenheter som behövs. Det kan gälla information i databaser och vid vilken ålder fingeravtryck ska lämnas vid identitetskontroll.

Vidare bör regeringen tillsätta en utredning om hur återvändandeverksamheten ska reformeras för att uppnå större effektivitet. Det är rimligt att Migrationsverket får ett eget ansvar för den svenska återvändandeverksamheten. En utlänningsansökan som fått ett avslag bör alltid få återreseförbud om han eller

hon inte återvänder frivilligt under tidsfristen. Om en tidsfrist inte meddelats bör utlänningen alltid beläggas med återreseförbud. När en migrationsdomstol beslutar om utvisning bör alltid återreseförbud meddelas. Vidare bör möjligheten att ansöka om prövning av hinder mot verkställighet begränsas.

53. Verkställighet av avvisnings- och utvisningsbeslut, punkt 14 (V, MP)

av Ida Gabrielsson (V) och Rasmus Ling (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 14 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:2594 av Christina Höj Larsen m.fl. (V) yrkandena 4, 8, 20 och 22 samt

avslår motionerna

2021/22:52 av Ann-Christine From Utterstedt (SD) yrkande 2,

2021/22:525 av Ann-Sofie Lifvenhage (M),

2021/22:526 av Ann-Sofie Lifvenhage (M),

2021/22:620 av Tobias Andersson (SD) yrkande 2,

2021/22:2549 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 9 och 36,

2021/22:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 8, 10, 13, 15 och 16,

2021/22:3048 av Fredrik Schulte (M) yrkande 2,

2021/22:3377 av Robert Hannah m.fl. (L) yrkande 7,

2021/22:3516 av Jonny Cato m.fl. (C) yrkandena 8 och 9,

2021/22:3840 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 13 och 47,

2021/22:3842 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 1–5, 8, 9, 13–15, 19–25 och 33,

2021/22:3884 av Robert Halef (KD) yrkande 3 och

2021/22:4214 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkandena 32, 40 och 45.

Ställningstagande

Regeringen bör utreda möjligheten att införa en form av regularisering för den som levt i Sverige under längre tid oavsett tidigare uppehållsrättslig status.

Regeringen bör återkomma med en strategi för återvändandepolitiken som bygger på erfarenheter av vad som fungerar och där migrationspolitikens mål samverkar. Vidare bör regeringen återkomma med förslag om att utvisningar av tvångsomhändertagna barn förutsätter godkännande av socialnämnden.

Regeringen bör också återkomma med förslagen i betänkandet Uppehållstillstånd på grund av praktiska verkställighetshinder och preskription (SOU 2017:84), bl.a. att praktiska verkställighetshinder bör föras in i utlänningslagens bestämmelse om verkställighetshinder efter lagakraftvunnet beslut.

54. Verkställighet av avvisnings- och utvisningsbeslut, punkt 14 (C)

av Jonny Cato (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 14 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:3516 av Jonny Cato m.fl. (C) yrkandena 8 och 9 samt avslår motionerna

2021/22:52 av Ann-Christine From Utterstedt (SD) yrkande 2,

2021/22:525 av Ann-Sofie Lifvenhage (M),

2021/22:526 av Ann-Sofie Lifvenhage (M),

2021/22:620 av Tobias Andersson (SD) yrkande 2,

2021/22:2549 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 9 och 36,

2021/22:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 8, 10, 13, 15 och 16,

2021/22:2594 av Christina Høj Larsen m.fl. (V) yrkandena 4, 8, 20 och 22,

2021/22:3048 av Fredrik Schulte (M) yrkande 2,

2021/22:3377 av Robert Hannah m.fl. (L) yrkande 7,

2021/22:3840 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 13 och 47,

2021/22:3842 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 1–5, 8, 9, 13–15, 19–25 och 33,

2021/22:3884 av Robert Halef (KD) yrkande 3 och

2021/22:4214 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkandena 32, 40 och 45.

Ställningstagande

Återvändandet behöver individualiseras i högre grad för att öka antalet som återvänder efter att ha nekats uppehållstillstånd.

Vidare ska asylsökande ensamkommande barn som inte har asylskäl inte behöva återvända om det inte finns ett ordnat mottagande i hemlandet.

55. Verkställighet av avvsnings- och utvisningsbeslut, punkt 14 (KD)

av Hans Eklind (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 14 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:4214 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkandena 32, 40 och 45 samt avslår motionerna

2021/22:52 av Ann-Christine From Utterstedt (SD) yrkande 2,

2021/22:525 av Ann-Sofie Lifvenhage (M),

2021/22:526 av Ann-Sofie Lifvenhage (M),

2021/22:620 av Tobias Andersson (SD) yrkande 2,

2021/22:2549 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 9 och 36,

2021/22:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 8, 10, 13, 15 och 16,

2021/22:2594 av Christina Høj Larsen m.fl. (V) yrkandena 4, 8, 20 och 22,

2021/22:3048 av Fredrik Schulte (M) yrkande 2,

2021/22:3377 av Robert Hannah m.fl. (L) yrkande 7,

2021/22:3516 av Jonny Cato m.fl. (C) yrkandena 8 och 9,

2021/22:3840 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 13 och 47,

2021/22:3842 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 1–5, 8, 9, 13–15, 19–25 och 33 samt

2021/22:3884 av Robert Halef (KD) yrkande 3.

Ställningstagande

Ansvar för återvändandearbetet bör utredas. Vidare behöver återetableringsstödet. Möjligheten att utfärda ett återreseförbud för enskilda från säkra ursprungsländer som får sin ansökan nekad, i likhet med i Tyskland, Norge och Finland, bör även utredas.

56. Verkställighet av avvsnings- och utvisningsbeslut, punkt 14 (L)

av Robert Hannah (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 14 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:3377 av Robert Hannah m.fl. (L) yrkande 7 och avslår motionerna

2021/22:52 av Ann-Christine From Utterstedt (SD) yrkande 2,

2021/22:525 av Ann-Sofie Lifvnhage (M),

2021/22:526 av Ann-Sofie Lifvnhage (M),

2021/22:620 av Tobias Andersson (SD) yrkande 2,

2021/22:2549 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 9 och 36,

2021/22:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 8, 10, 13, 15 och 16,

2021/22:2594 av Christina Høj Larsen m.fl. (V) yrkandena 4, 8, 20 och 22,

2021/22:3048 av Fredrik Schulte (M) yrkande 2,

2021/22:3516 av Jonny Cato m.fl. (C) yrkandena 8 och 9,

2021/22:3840 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 13 och 47,

2021/22:3842 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 1–5, 8, 9, 13–15, 19–25 och 33,

2021/22:3884 av Robert Halef (KD) yrkande 3 och

2021/22:4214 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkandena 32, 40 och 45.

Ställningstagande

Asylprocessen kan aldrig bli rättssäker och rättvis om inte lagar och myndighetsbeslut efterföljs. De som har fått utvisningsbeslut måste därmed i högre grad lämna Sverige. Återvändandeverksamheten måste fungera väl och samordningen mellan olika myndigheter och en tydligare gemensam och enhetlig målbild behöver sättas. Det är ungefär hälften av de som fått avslag som stannat i Sverige fyra år efter avslagsbeslut. Vidare måste återvändandestödet ses över för att se om det är tillräckligt högt för att uppnå önskad effekt.

57. Förvar och kontrollåtgärder, punkt 15 (M)

av Maria Malmer Stenergard (M), Mattias Karlsson i Luleå (M), Katarina Brännström (M) och Arin Karapet (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 15 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:3779 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 24 och

2021/22:3842 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 30 och 31 samt avslår motionerna
2021/22:1433 av Boriana Åberg (M) yrkandena 1–4,
2021/22:2527 av Adam Marttinen m.fl. (SD) yrkande 19,
2021/22:2549 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 32 och 33,
2021/22:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 19 och 21–23 samt
2021/22:3237 av Viktor Wärnick (M).

Ställningstagande

Migrationsverket bör få visitera inför transporter. I dag saknas sådant lagstöd, vilket kan få som konsekvens att Migrationsverkets transportbeställningar till Kriminalvården ökar. Lagen behöver ändras.

Vidare bör möjligheterna till förvar utökas och säkerheten vid förvaren bör öka. Det kan handla om att förlänga de tidsfrister som finns eller att vid platsbrist möjliggöra placering av en förvarstagen person på häkte, anstalt eller fängelse i fler situationer än vad som i dag tillåts. Migrationsverket bör få fler och bättre verktyg för att kunna säkerställa säkerheten, bl.a. genom bättre möjligheter till kroppsvisitation och till att söka igenom förvarstagnas rum. Vidare bör det vara tillåtet att begära identifikation av besökande.

Eftersom så många människor avviker efter att ha nekats uppehållstillstånd behöver Migrationsverkets riskbedömningar förbättras, vilket i sin tur kommer att leda till att förvar och andra tvångsåtgärder blir aktuellt i fler fall.

58. Förvar och kontrollåtgärder, punkt 15 (SD)

av Julia Kronlid (SD), Jonas Andersson i Skellefteå (SD) och Jennie Åfeldt (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 15 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
2021/22:2527 av Adam Marttinen m.fl. (SD) yrkande 19,
2021/22:2549 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 32 och 33 samt
2021/22:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 19 och 21–23 samt
avslår motionerna
2021/22:1433 av Boriana Åberg (M) yrkandena 1–4,

2021/22:3237 av Viktor Wärnick (M),
2021/22:3779 av Johan Forssell m.fl. (M) yrkande 24 och
2021/22:3842 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkandena 30 och 31.

Ställningstagande

För att minska möjligheten för en utlänning att stanna kvar i landet när tillstånd till detta saknas bör Polismyndigheten alltid ha rätt att använda tvång vid utvisningar.

Vidare bör det till dess att transitcenter har införts införas öppna förvar, utan större säkerhetsanordningar, främst för asylsökande som inte kan styrka sin identitet.

Möjligheterna till förvarstagning bör också ökas. EU-rättens minimikrav bör genomföras till fullo, vilket innebär att förvarstagning blir ett alternativ i fler fall och att den tillåtna tiden som en utlänning kan sitta i förvar förlängs. Dessutom bör den obligatoriska domstolsprövningen av förvarstagning avskaffas.

Säkerheten på landets förvar måste också förbättras och rymning från förvar kriminaliseras.

59. Återtagande, punkt 16 (M)

av Maria Malmer Stenergard (M), Mattias Karlsson i Luleå (M),
Katarina Brännström (M) och Arin Karapet (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 16 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:3842 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 27 och
avslår motionerna

2021/22:620 av Tobias Andersson (SD) yrkande 1,

2021/22:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 18 och

2021/22:3048 av Fredrik Schulte (M) yrkande 7.

Ställningstagande

Det bör ställas tydligare krav på länder som tar emot svenskt bistånd att samarbeta i återvändandearbetet. Det bör också övervägas att finansiera återetableringsstöd genom biståndsbudgeten när det är möjligt.

60. Återtagande, punkt 16 (SD)

av Julia Kronlid (SD), Jonas Andersson i Skellefteå (SD) och Jennie Åfeldt (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 16 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 18,
bifaller delvis motion

2021/22:620 av Tobias Andersson (SD) yrkande 1 och
avslår motionerna

2021/22:3048 av Fredrik Schulte (M) yrkande 7 och

2021/22:3842 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 27.

Ställningstagande

Regeringen ska vid behov använda sig av dels internationellt bistånd, dels handelsrelationer för att få till ett fungerande samarbete om återtagande. Därutöver bör avtal för utvisningar av utlänningar till säkra tredjeländer kunna slutas i likhet med hur Australien arbetar mot illegal migration, t.ex. när utlänningen inte kan utvisas till sitt hemland på grund av risk för omänsklig behandling där. Detta kan också genomföras på EU-nivå, där flera länder, däribland Danmark och Österrike, föreslagit liknande modeller.

61. Diplomatiska garantier, punkt 17 (M, SD, KD)

av Maria Malmer Stenergard (M), Mattias Karlsson i Luleå (M), Katarina Brännström (M), Julia Kronlid (SD), Hans Eklind (KD), Jonas Andersson i Skellefteå (SD), Arin Karapet (M) och Jennie Åfeldt (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 17 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:2581 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkande 9,

2021/22:3842 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 28,

2021/22:3883 av Lars Adaktusson m.fl. (KD) yrkande 29 och

2021/22:4214 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkande 30 och
bifaller delvis motion

2021/22:2088 av Viktor Wärmick (M).

Ställningstagande

Sverige bör i större utsträckning och på ett rättssäkert sätt söka diplomatiska garantier för att säkerställa att personer kan utvisas från Sverige utan att det strider mot ett konventionsåtagande vid t.ex. risk för tortyr. Regeringen bör därför ta initiativ till förhandlingar om ramverk för diplomatiska garantier om human behandling för att möjliggöra ett ökat återvändande när det finns verkställighetshinder.

62. Anhöriginvandring, punkt 18 (SD)

av Julia Kronlid (SD), Jonas Andersson i Skellefteå (SD) och Jennie Åfeldt (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 18 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:2540 av Mikael Eskilander m.fl. (SD) yrkande 31,

2021/22:2548 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 1–4, 11–14, 16, 17, 19 och 20,

2021/22:2550 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 3 och

2021/22:2561 av Ann-Christine From Utterstedt m.fl. (SD) yrkande 16 i denna del och

avslår motionerna

2021/22:2594 av Christina Høj Larsen m.fl. (V) yrkandena 16–18 och

2021/22:3965 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 28.

Ställningstagande

En hållbar och självförsörjande anhöriginvandring måste innebära att reglerna utformas så att de inte belastar svenska skattebetalare eller leder till ett ökat utanförskap. Vidare bör familjebanden vara tillräckligt nära, kunna styrkas och följa svensk lag. Det som nu sagts leder till att rätten till familjeåterförening måste begränsas och anpassas till minimikraven i EU:s familjeåterföreningsdirektiv (2003/86/EG). Det innebär att endast utlänningar som beviljats uppehållstillstånd som konventionsflyktingar ska kunna utgöra anknytningspersoner. Vidare bör den nya möjligheten till snabb anknytning för skyddsbehövande avskaffas. Endast väletablerade och seriösa familjeförhållanden ska kunna godtas för familjeåterförening. Samtidigt bör definitionen av vad som

ska anses vara en familj begränsas till miniminivån i familjeåterföreningsdirektivet. Därmed kan en förälder ta hit sitt barn endast om han eller hon är ensam vårdnadshavare. Om barnet bor med en annan vårdnadshavare i hemlandet bör barnet i stället stanna kvar där. Därtill bör det införas krav på integrationsåtgärder för den som är anhöriginvandrare. Frågan bör dock först utredas. Krav på hederlig vandel för anhöriginvandring liksom förbud mot att anhöriginvandra till utanförskapsområden bör också införas. Sistnämnda krav ska gälla särskilt utsatta områden och frågan bör skyndsamt utredas.

Vidare bör missbruk av anhöriginvandring stoppas. Det gäller s.k. kedjetillstånd som innebär att en utlänning som beviljats uppehållstillstånd i Sverige på grund av anknytning avslutar relationen för att därefter börja agera anknytningsperson åt en annan utlänning, varefter processen upprepas. Detta skadar förtroendet för svensk migrationslagstiftning och en utlänning som fått uppehållstillstånd som anhörig ska därför aldrig kunna vara anknytningsperson åt en annan anhöriginvandrare. Upphållstillstånd bör även vägras om någon av parterna är under 21 år. Detta bör gälla all anhöriginvandring. Dessutom bör Migrationsverket ges möjlighet att genomföra oanmälda hembesök i syfte att förhindra skenäktenskap, tvångsäktenskap och våld i relationer. Migrationsverket bör även i större utsträckning utreda om det är för barnets bästa att återförening sker i hemlandet eller ett tredjeland och inte i Sverige.

Om en utlänning kommit till Sverige som anhörig men förhållandet upphört finns ändå vissa möjligheter att stanna här, t.ex. om det förekommit våld i förhållandet. Om förhållandet upphört av annat än våld bör det för rätt att stanna i Sverige krävas att utlänningen t.ex. varit bosatt i Sverige med uppehållstillstånd på grund av anknytning i minst fem år, fört en hederlig vandel och fått en varaktig egen försörjning.

Barn är en särskilt utsatt grupp när det gäller anhöriginvandring. För att garantera att barnets bästa alltid står i centrum måste det därför finnas ett särskilt skydd för barnen i anknytningsärenden. En särskild prövning bör därför göras för att utvärdera om utlänningen som vill återförenas med ett barn kan inverka menligt på barnets utveckling.

63. Anhöriginvandring, punkt 18 (V)

av Ida Gabrielsson (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 18 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:2594 av Christina Höj Larsen m.fl. (V) yrkandena 16–18 och avslår motionerna

2021/22:2540 av Mikael Eskilanderesson m.fl. (SD) yrkande 31,

2021/22:2548 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 1–4, 11–14, 16, 17, 19 och 20,
2021/22:2550 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 3,
2021/22:2561 av Ann-Christine From Utterstedt m.fl. (SD) yrkande 16 i denna del och
2021/22:3965 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 28.

Ställningstagande

Rätten till familjeåterförening bör stärkas. Det är t.ex. inte rimligt att medborgare som vill ansöka om familjeåterförening måste söka sig till ambassader i andra länder än det egna. Vidare är bestämmelsen som innebär att uppehållstillstånd på grund av familjeanknytning endast medges om barnet är under 18 år onödigt snäv.

Den tidigare bestämmelsen i utlänningslagen om s.k. sista-länken innebar att om endast en familjemedlem fanns kvar i hemlandet kunde han eller hon beviljas uppehållstillstånd i Sverige för att återförenas med den övriga familjen här. När bestämmelsen togs bort kunde inte längre t.ex. en åldrig förälder återförenas med ett vuxet barn i Sverige. Bestämmelsen om sista länken i utlänningslagen bör återinföras.

64. Anhöriginvandring, punkt 18 (L)

av Robert Hannah (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 18 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:3965 av Johan Pehrson m.fl. (L) yrkande 28 och
avslår motionerna

2021/22:2540 av Mikael Eskilander m.fl. (SD) yrkande 31,
2021/22:2548 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 1–4, 11–14, 16, 17, 19 och 20,
2021/22:2550 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD) yrkande 3,
2021/22:2561 av Ann-Christine From Utterstedt m.fl. (SD) yrkande 16 i denna del och
2021/22:2594 av Christina Høj Larsen m.fl. (V) yrkandena 16–18.

Ställningstagande

Migrationsverket bör få i uppdrag att ta fram en digital kurs som anhöriginvandrare ska genomföra innan de kommer till landet. Att ha genomfört en kurs om samhället bör vara ett krav för att ta del av samhällets förmåner.

65. Utlandssvenskar och familjeåterförening, punkt 19 (M)

av Maria Malmer Stenergard (M), Mattias Karlsson i Luleå (M), Katarina Brännström (M) och Arin Karapet (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 19 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:3840 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 10 och bifaller delvis motionerna

2021/22:2263 av Arman Teimouri (L) och

2021/22:2548 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 21.

Ställningstagande

För svenska medborgare som bott utomlands med sin familj vållar det ofta problem i de fall familjen vill återvända till Sverige. Familjemedlemmar som är tredjelandsmedborgare och som sammanbott utomlands med en svensk medborgare i ett väl etablerat förhållande bör, när de ansöker om uppehållstillstånd, få möjlighet att avvakta besked på ansökan på plats i Sverige. Denna möjlighet bör närmare utredas.

66. Utlandssvenskar och familjeåterförening, punkt 19 (SD)

av Julia Kronlid (SD), Jonas Andersson i Skellefteå (SD) och Jennie Åfeldt (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 19 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:2548 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 21 och bifaller delvis motionerna

2021/22:2263 av Arman Teimouri (L) och

2021/22:3840 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 10.

Ställningstagande

Svenska medborgare som bildat familj utomlands har rätt att återvända till Sverige med sina barn som också är svenska medborgare. Den andra partnern i förhållandet har inte denna rätt utan måste ansöka om och få uppehållstillstånd före inresan i Sverige. Regeringen bör skyndsamt utreda möjligheten till undantag från kravet på uppehållstillstånd i de fall det handlar om väletablerade förhållanden.

67. Försörjningskrav, punkt 20 (M)

av Maria Malmer Stenergard (M), Mattias Karlsson i Luleå (M), Katarina Brännström (M) och Arin Karapet (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 20 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:3840 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 8 och avslår motionerna

2021/22:2548 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 5–10,

2021/22:3048 av Fredrik Schulte (M) yrkande 4 och

2021/22:4214 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkandena 18 och 19.

Ställningstagande

Det är en rimlig utgångspunkt att den som vill återförenas med sina anhöriga i Sverige också ska kunna försörja dem. Det är dessutom nödvändigt för att öka drivkraften för arbete och för en lyckad integration. Det finns således goda grunder för att alternativt skyddsbehövande ska omfattas av försörjningskravet för att ha rätt till anhöriginvandring, med undantag dock för den s.k. ventilen som bör ändras från särskilda skäl till synnerliga skäl.

68. Försörjningskrav, punkt 20 (SD)

av Julia Kronlid (SD), Jonas Andersson i Skellefteå (SD) och Jennie Åfeldt (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 20 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:2548 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 5–10 och avslår motionerna

2021/22:3048 av Fredrik Schulte (M) yrkande 4,

2021/22:3840 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 8 och

2021/22:4214 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkandena 18 och 19.

Ställningstagande

Undantaget från försörjningskrav bör avskaffas för anhöriga till såväl svenska medborgare som EES-medborgare, och det oavsett om förhållandet är väletablerat eller inte. Dessutom bör undantaget från försörjningskrav för skyddsbehövande begränsas. Konventionsflyktingar bör undantas från försörjningskrav endast om en ansökan om familjeåterförening inkommit inom tre månader från det att de förklarats som flyktingar. Vidare bör det särskilda undantaget från tremånadersregeln för vidarebosatta avskaffas. Det innebär att vidarebosatta inte bör få något särskilt undantag från reglerna om anhöriginvandring. I försörjningskravet ska ingå att anknytningspersonen har stabila, regelbundna och tillräckliga medel för att försörja sig själv och sina familjemedlemmar. Inkomsten bör åtminstone motsvara en normal minimilön. Försörjningskravet ska däremot inte kunna uppfyllas med hjälp av sociala bidrag och det ska gälla även vid förlängning av uppehållstillståndet. Dessutom bör ett krav på en heltäckande sjukförsäkring införas vid anhöriginvandring, och gälla för hela tillståndstiden.

69. Försörjningskrav, punkt 20 (KD)

av Hans Eklind (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 20 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:4214 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkandena 18 och 19 samt avslår motionerna

2021/22:2548 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkandena 5–10,

2021/22:3048 av Fredrik Schulte (M) yrkande 4 och

2021/22:3840 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M) yrkande 8.

Ställningstagande

Rätten till familjeåterförening bör gälla oavsett skyddsstatus hos anknytningspersonen. Denna rätt förutsätter dock att man klarar de krav på försörjning som ställs. Därför måste försörjningskrav gälla för alla utom för egna barn under 18 år. För att undvika att barn skickas på livsfarliga resor till Sverige i hopp om uppehållstillstånd både för sig själv och senare för familjen bör försörjningskrav gälla även om anknytningspersonen är ett barn.

70. Skydd för utsatta kvinnor, punkt 21 (SD)

av Julia Kronlid (SD), Jonas Andersson i Skellefteå (SD) och Jennie Åfeldt (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 21 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:2548 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 15 och
2021/22:2561 av Ann-Christine From Utterstedt m.fl. (SD) yrkande 16 i denna del,

bifaller delvis motionerna

2021/22:1585 av Ola Johansson och Helena Vilhelmsson (båda C) yrkandena 1 och 2,

2021/22:3514 av Johan Hedin m.fl. (C) yrkande 35,

2021/22:3516 av Jonny Cato m.fl. (C) yrkandena 10 och 11,

2021/22:3666 av Annie Löf m.fl. (C) yrkandena 134 och 135 samt

2021/22:4214 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkande 22 och

avslår motionerna

2021/22:1585 av Ola Johansson och Helena Vilhelmsson (båda C) yrkandena 3 och 4 samt

2021/22:2591 av Maj Karlsson m.fl. (V) yrkande 25.

Ställningstagande

Det är oroväckande att utlänningar kommer till Sverige på grund av anknytning och sedan utsätts för våld eller hot från anknytningspersonen. I vissa fall känner sig utlänningen tvingad att stanna kvar i förhållandet av rädsla att skickas tillbaka till hemlandet. Det bör därför tillsättas en utredning om skydd för utsatta personer i anknytningsärenden för att säkerställa att ingen som vill lämna ett förhållande riskerar att utsättas för relationsvåld. Bland annat bör det utredas om personer som dömts för relationsvåld ska kunna vara anknytningsperson.

71. Skydd för utsatta kvinnor, punkt 21 (C)

av Jonny Cato (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 21 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:1585 av Ola Johansson och Helena Vilhelmsson (båda C) yrkande 1,

2021/22:3514 av Johan Hedin m.fl. (C) yrkande 35,

2021/22:3516 av Jonny Cato m.fl. (C) yrkandena 10 och 11 samt

2021/22:3666 av Annie Löf m.fl. (C) yrkandena 134 och 135,

bifaller delvis motionerna

2021/22:2548 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 15,

2021/22:2561 av Ann-Christine From Utterstedt m.fl. (SD) yrkande 16 i denna del och

2021/22:4214 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkande 22 och

avslår motionerna

2021/22:1585 av Ola Johansson och Helena Vilhelmsson (båda C) yrkandena 2–4 och

2021/22:2591 av Maj Karlsson m.fl. (V) yrkande 25.

Ställningstagande

Att ett uppehållstillstånd är knutet till en anknytningsperson i Sverige är en nödvändighet och en förutsättning för att uppehållstillstånd ska beviljas vid anknytning. Det kan dock leda till en beroendesituation. En översyn bör därför göras av ändamålsenligheten av de lagregler som ger en anhörig möjlighet att stanna kvar i Sverige om förhållandet upphört på grund av att personen utsatts för våld eller andra allvarliga kränkningar. Översynen bör även omfatta frågan om huruvida ytterligare åtgärder kan vidtas för att förhindra att en anhörig som kommer till Sverige inom ramen för uppskjuten invandringsprövning utnyttjas. Det kan t.ex. handla om fall där referenspersonen i Sverige tidigare utsatt en partner för våld eller andra övergrepp.

72. Skydd för utsatta kvinnor, punkt 21 (V)

av Ida Gabrielsson (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 21 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:2591 av Maj Karlsson m.fl. (V) yrkande 25 och avslår motionerna

2021/22:1585 av Ola Johansson och Helena Vilhelmsson (båda C) yrkandena 1–4,

2021/22:2548 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 15,

2021/22:2561 av Ann-Christine From Utterstedt m.fl. (SD) yrkande 16 i denna del,

2021/22:3514 av Johan Hedin m.fl. (C) yrkande 35,

2021/22:3516 av Jonny Cato m.fl. (C) yrkandena 10 och 11,

2021/22:3666 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkandena 134 och 135 samt

2021/22:4214 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkande 22.

Ställningstagande

Kvinnor som lever i Sverige utan uppehållstillstånd är extra utsatta för våld. Regeringen bör därför skyndsamt ändra lagstiftningen så att kvinnors behov av skydd mot våld och sexuella övergrepp överordnas utlänningslagen.

73. Skydd för utsatta kvinnor, punkt 21 (KD)

av Hans Eklind (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 21 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:4214 av Hans Eklind m.fl. (KD) yrkande 22,

bifaller delvis motionerna

2021/22:1585 av Ola Johansson och Helena Vilhelmsson (båda C) yrkande 1,

2021/22:2548 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD) yrkande 15,

2021/22:2561 av Ann-Christine From Utterstedt m.fl. (SD) yrkande 16 i denna del,

2021/22:3514 av Johan Hedin m.fl. (C) yrkande 35,

2021/22:3516 av Jonny Cato m.fl. (C) yrkandena 10 och 11 samt

2021/22:3666 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkandena 134 och 135 samt

avslår motionerna

2021/22:1585 av Ola Johansson och Helena Vilhelmsson (båda C) yrkandena 2–4 och

2021/22:2591 av Maj Karlsson m.fl. (V) yrkande 25.

Ställningstagande

Kvinnor som inom ramen för den s.k. tvåårsregeln misshandlas av sin partner måste välja mellan att fortsätta relationen med risk för fortsatt misshandel eller att bli utvisade från Sverige. För att förhindra en sådan situation ändrades utlänningslagen så att personen i fråga kan få fortsatt uppehållstillstånd även om förhållandet upphört. Dessvärre förefaller det inte som att situationen förbättrats. Ytterligare steg bör därför tas för att kvinnor som kränks eller riskerar att kränkas under tiden för den s.k. tvåårsregeln inte ska försättas i en tvångssituation. Bland annat bör det ske en kontroll genom registerutdrag och sökande bör informeras om det framkommer att referenspersonen tidigare dömts för vissa allvarliga brott, t.ex. brott mot liv och hälsa.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden 2021/22

2021/22:52 av Ann-Christine From Utterstedt (SD):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att de personer som inte har rätt till uppehälle i vårt land bör avvisas omgående och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:110 av Magnus Jacobsson (KD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för visumfrihet för Kosovos befolkning och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:224 av Tobias Andersson och Jonas Andersson i Lingham (båda SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett nationellt mål om återvändningsnetto och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en särskild återvändningsmyndighet och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:282 av Markus Wiechel och Alexander Christiansson (båda SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att successivt avskaffa EBO-lagen och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att begränsa villkoren för de asylsökande som väljer ett eget boende och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:302 av Markus Wiechel m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att återinföra registreringen av EU-medborgare och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att följa upp dagens rapportering och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten med ett system där man tar hänsyn till flyktingars kvalifikationer i samband med vidarebosättning för att möjliggöra en snabbare anpassning och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:448 av Christina Höj Larsen m.fl. (V):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen i förhandlingar om en ny migrationspolitik inom EU bör stå upp för asylrätten och dess andemening och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör motsätta sig en ordning med gränsförfaranden och olika snabbspår vid eller i anslutning till gränsen och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör motarbeta den solidaritetsmekanism som EU-kommissionen föreslagit och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör motsätta sig en ordning där medlemsländer enbart väljer att agera deportationsministerium genom s.k. återvändandesponsorskap och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör verka för att rättssäkerheten och asylrättens andemening prioriteras framför strikta tidsgränser i alla delar av EU:s migrationspolitik och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör verka för att EU:s asylsystem i högre utsträckning regleras genom direktiv i stället för genom förordningar och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige inom EU bör verka för en flyktingpolitik som värnar asylrätten och grundläggande mänskliga rättigheter och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige inom EU bör söka samarbete med de stater som vill ha en mer välkomnande och human migrationspolitik och driva detta samarbete kraftfullt och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige inom EU bör verka för att vidarebosättningsförordningen drivs igenom och att den inte används för att sluta avtal liknande det mellan EU och Turkiet eller s.k. humanitarian admission programmes och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör verka för att avtalet mellan EU och Turkiet sägs upp och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör verka för att EU upphör med alla former av stöd till den libyska kustbevakningen och att relationer med Libyen bygger på full respekt för asylrätten och mänskliga rättigheter och tillkännager detta för regeringen.

12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige genom EU och FN:s flyktingorgan (UNHCR) bör agera för en snabb evakuering och vidarebosättning av flyktingar och asylsökande från Libyen och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör agera inom EU för att underlätta för människor som flyr Afghanistan att få skydd i Europa och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige som enskilt land såväl som inom EU och FN bör motverka alla beslut som innebär att asylrätten och flyktingars mänskliga rättigheter kränks och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör verka för att de skyddssökande på de grekiska öarna vidarebosätts inom EU och att förhållandena i lägren förbättras kraftigt under tiden och tillkännager detta för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen inom EU bör verka för att korta ned listan över visumpliktiga länder och för att visumkrav inte ska användas för att stänga ute flyktingar och tillkännager detta för regeringen.
21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör verka för att EU möjliggör införande av asylvisum och tillkännager detta för regeringen.
22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen inom EU bör verka för att transportörsansvaret avskaffas och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:488 av Michael Anefur och Magnus Jacobsson (båda KD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda asylmottagningscenter och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:525 av Ann-Sofie Lifvenhage (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av att möjliggöra lättnader i sekretess i fråga om journaler i syfte att kunna verkställa utvisningsbeslut och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:526 av Ann-Sofie Lifvenhage (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra det obligatoriskt att genomföra PCR-test i situationer som kräver ett godkänt resultat och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:543 av Edward Riedl (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda en skärpt lagstiftning om brott som begås under pågående asylprocess och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:620 av Tobias Andersson (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för tredjelandsavtal för utvisning och återvandring för att motverka verkställighetshinder och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en nollvision gällande verkställighetshinder och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:800 av David Lång (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska utreda kostnaderna för asyl- och anhöriginvandringen till Sverige och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:913 av Richard Jomshof (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att införa ett system som innebär att asylsökande som kommer till Sverige ska kunna få sina värdesaker beslagtagna med syftet att delfinansiera de asylsökandes uppehälle under asylprocessen och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:914 av Richard Jomshof (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att låta det svenska folket få besluta om den svenska invandringspolitiken i en folkomröstning och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:919 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör undersöka möjligheten att låta Migrationsverket betala dagersättningen enligt LMA för den som väntar på att bli folkbokförd efter beviljat uppehållstillstånd efter asylansökan, som kvotflykting eller anhöriginvandrare och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:984 av Richard Jomshof (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att genomföra en annonskampanj i likhet med vad Danmark tidigare har gjort i syfte att minska antalet asylsökande och anhöriginvandrare som tar sig till Sverige, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2021/22:1280 av Jasenko Omanovic och Kristina Nilsson (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om kompetensbehovet hos personalen på Migrationsverket och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1288 av Mattias Ottosson och Johan Löfstrand (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stötta e-sporten som hobby och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1301 av Mattias Jonsson (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om eget boende (EBO) och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1422 av Adnan Dibrani (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för visumfrihet för befolkningen i Kosovo och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1433 av Boriana Åberg (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra rymningar från Migrationsverkets förvar straffbara och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillåta installation av larmbågar som besökare passerar och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillåta genomsökning av personliga tillhörigheter utan att skäligen misstanke föreligger och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillåta visitation av förvarstagna före transporter och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1462 av Boriana Åberg (M):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att återkalla uppehållstillståndet för personer som reser till länder de flytt ifrån, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2021/22:1504 av Boriana Åberg (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa EBO och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1541 av Magnus Manhammar (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om civilsamhällesorganisationer och asylboenden och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1585 av Ola Johansson och Helena Vilhelmsson (båda C):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att den s.k. 2-årsregeln bör hindras från att användas som maktmedel och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att i de fall då anknytningsperson utsätter kvinnan för våld eller kränkande behandling ska den utsatta kvinnan få uppehållstillstånd, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska verka för bättre samordning mellan ansvariga myndigheter – ett aktivt samarbete mellan länsstyrelser, Migrationsverket, kommuner, regioner och kvinnojourer – så att nolltolerans mot våld mot kvinnor ska gälla alla kvinnor i Sverige och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att alla vuxna som fått uppehållstillstånd genom anknytning till en partner som inte i sin tur är flykting ska informeras om sina rättigheter och skyldigheter och tilldelas en kontaktperson, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2021/22:1656 av Rickard Nordin (C):

5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge ett uppdrag till Migrationsverket att se över sina regler så att e-sportare räknas som andra atleter vid ansökan om visum och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1663 av Magnus Manhammar (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att stärka asylrätten för hbtqi-flyktingar och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1688 av Magnus Manhammar (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om fler lagliga vägar för att söka asyl och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1963 av Lars Jilmstad (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att uppehållstillstånd ska kunna återkallas under vissa förutsättningar och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2088 av Viktor Wärnick (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att intensifiera återvändandearbetet när det gäller de utlänningar som har ett lagakraftvunnet avslagsbeslut på sin ansökan om asyl genom bättre användning av Sveriges diplomatiska relationer med de aktuella hemländerna, bl.a. genom skärpta krav för biståndsutbetalningar, och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2158 av Elin Lundgren och Yasmine Bladelius (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga en uppföljning av utlänningslagen vad gäller barnkonventionen för att säkerställa att inga barn far illa och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2250 av Sten Bergheden (M):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att se över straffskalorna för brott avseende utnyttjande av olaglig arbetskraft och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2263 av Arman Teimouri (L):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda ett snabbspår hos Migrationsverket för utlandssvenskar som flyttar tillbaka till Sverige, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2021/22:2277 av Maria Nilsson (L):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att införa ett sponsorsystem för flyktingmottagande enligt kanadensisk modell och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2400 av Alexandra Anstrell (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att möjliggöra en snabbare handläggning, och eventuell utvisning, av asylsökande som gör sig skyldiga till brott, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att möjliggöra en snabbare handläggning, och eventuell utvisning, av ensamkommande som fått åldern uppskriven och begår brott under tiden för asylutredning, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2021/22:2501 av Michael Rubbestad m.fl. (SD):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utövara av e-sport i Migrationsverkets regelverk bör likställas med andra idrottare och atleter och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2527 av Adam Marttinen m.fl. (SD):

19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om lagstöd för tvångsutvisning och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2540 av Mikael Eskilandersson m.fl. (SD):

31. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en begränsning av möjligheten till anhöriginvandring för unga vuxna och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2548 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att begränsa rätten till familjeåterförening och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa den nya möjligheten till snabb anknytning för skyddsbehövande och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att begränsa definitionen av en familj till miniminivån och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om krav på integrationsåtgärder och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa undantagen från försörjningskraven och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att begränsa undantagen från försörjningskraven för skyddsbehövande och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa det särskilda undantaget från tremånadersregeln för vidarebosatta och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa försörjningskrav för all anhöriginvandring och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om skärpta försörjningskrav vid anhöriginvandring och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa krav på heltäckande sjukförsäkring vid anhöriginvandring och tillkännager detta för regeringen.

11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om krav på hederlig vandel för anhöriginvandring och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbjuda anhöriginvandring till utanförskapsområden och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stoppa missbruk av anhöriginvandring och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skärpa bestämmelserna om brusten anknytning och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om skydd för utsatta personer och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om särskilt skydd för barn i anknytningsärenden och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en begränsning av möjligheten till anhöriginvandring för unga vuxna och tillkännager detta för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om oanmälda hembesök i fråga om anhöriginvandring och tillkännager detta för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om återförening i hemland eller tredjeland och tillkännager detta för regeringen.
21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om särskilda förenklade regler för återvandrande svenska medborgares familjer och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2549 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om principen om första säkra land och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om första säkra land-principen inom EU och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om mottagande utanför EU och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en informationskampanj gällande villkor i Sverige och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om hjälp i närområdena och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett rimligt kvotflyktingsystem och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om tidsbegränsade uppehållstillstånd och tillkännager detta för regeringen.

8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en säkerhetsventil på absoluta miniminivå och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om säkra ursprungsländer och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om skärpta beviskrav i asylärenden och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ökade krav på asylsökande att medverka och samarbeta i asylprocessen och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ökad prioritering av säkerhetsarbete kring asylsökande och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa påskyndade asyلفörfaranden och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om bättre implementering av Eurodac och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om obligatoriska medicinska åldersbedömningar och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om jämställdhetsarbete i mottagningen och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att begränsa asylsökandes rätt till kostnadsfritt offentligt biträde och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att begränsa rätten till kostnadsfri tolk i asylärenden och tillkännager detta för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om statligt huvudansvar för mottagandet och tillkännager detta för regeringen.
21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett avskaffande av regleringen av möjligheten till eget boende för asylsökande och tillkännager detta för regeringen.
22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om frivilligt kommunalt mottagande av ensamkommande och tillkännager detta för regeringen.
23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ökat självbekostande av mottagande och tillkännager detta för regeringen.
24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om bekostandet via lånesystem och tillkännager detta för regeringen.
25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa möjligheten till undantag från kravet på arbetstillstånd för asylsökande och tillkännager detta för regeringen.

26. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om integrationsinsatser vid rätt tid och tillkännager detta för regeringen.
27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om obligatoriska hälsoundersökningar för asylsökande och tillkännager detta för regeringen.
28. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om stödboendeform som norm för äldre ensamkommande asylsökande och tillkännager detta för regeringen.
29. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ökad säkerhet för särskilt utsatta religiösa, etniska och sexuella minoriteter på asylboenden och tillkännager detta för regeringen.
30. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ersättningsskyldighet för skador på boenden och tillkännager detta för regeringen.
32. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om öppna förvar och tillkännager detta för regeringen.
33. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om större möjligheter till förvarstagning och tillkännager detta för regeringen.
35. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om återkallelse av uppehållstillstånd grundat i skydd och tillkännager detta för regeringen.
36. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa återvändandebidraget och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2550 av Jimmie Åkesson m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om grundprinciper för en ansvarsfull migrationspolitik och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en hållbar och självförsörjande anhöriginvandring och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en flyktingpolitik baserad på effektivitet och närhetsprinciper och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om tillfälliga uppehållstillstånd med tydlig koppling till beviljandegrund och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vandelsprövning, hälsokontroll, villkorskännedom samt avsiktsförklaringar och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om regelbundna och automatiserade kontroller av uppehållsgrunder och tillkännager detta för regeringen.

12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om återkallelser av uppehållstillstånd och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om sanktioner mot andra parter och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett kommunalt villkorat mottagande av vidarebosatta flyktingar och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett helhetsgrepp kring utlänningslagstiftningen och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om likvärdighet och rättssäkerhet i Migrationsverkets verksamhet och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om effektivare prövningsverksamhet och tillkännager detta för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förstärkta krav på konsekvensanalyser och tillkännager detta för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om tydlig och omfattande statistik över all migration och tillkännager detta för regeringen.
21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förbättrade informationsflöden och samordningsansvar och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2552 av Jonas Andersson i Skellefteå m.fl. (SD):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en kartläggning av skuggsamhället och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att bestraffa illegal migration och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kriminalisera undangömmandet av illegala migranter och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om åtgärder för att fastställa identiteten vid inre utlänningskontroll och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om reformer av återvändandeverksamheten och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att återinföra utvisning på grund av asocialitet och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att återreseförbud ska bli norm vid utvisningsbeslut från Migrationsverket och tillkännager detta för regeringen.

15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att begränsa möjligheten att ansöka om prövning av verkställighetshinder och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa det kontanta återvändandebidraget och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om avtal för utvisningar av utlänningar till säkra tredjeländer och tillkännager detta för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ökade möjligheter till förvarstagning av utlänningar som ska utvisas, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa obligatorisk domstolsprövning av förvarstagning och tillkännager detta för regeringen.
22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbättra säkerheten på landets förvar och tillkännager detta för regeringen.
23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kriminalisera rymning från förvar och tillkännager detta för regeringen.
26. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utökat transportörsansvar och tillkännager detta för regeringen.
27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om skärpt straff för människosmuggling och tillkännager detta för regeringen.
28. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en utökad vandelsprövning och tillkännager detta för regeringen.
29. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att biometriuppgifter ska tas upp, lagras och vara tillgängliga i fler former och för fler myndigheter och tillkännager detta för regeringen.
30. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ökad biometrianvändning och tillkännager detta för regeringen.
31. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ökat fokus på återkallelse av uppehållstillstånd och tillkännager detta för regeringen.
32. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om mer resurser till Migrationsverket för återkallelse av tillstånd och tillkännager detta för regeringen.
34. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om begränsningar kring främlingspass och resedokument och tillkännager detta för regeringen.
35. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om registreringskrav för EES-medborgare och tillkännager detta för regeringen.

36. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att straffa EU-medlemsstaters missbruk av den fria rörligheten och tillkännager detta för regeringen.
37. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om skärpta krav för att erhålla ställning som varaktigt bosatt och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2561 av Ann-Christine From Utterstedt m.fl. (SD):

16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om skydd mot relationsvåld i samband med anhöriginvandring och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2581 av Markus Wiechel m.fl. (SD):

9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska ta initiativ till förhandlingar om ramverk för diplomatiska garantier om human behandling, efter brittisk modell, och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2587 av Roger Hedlund m.fl. (SD):

7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda fler åtgärder för att minska asylsökandes nyttjande av eget boende under asyltiden och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att avskaffa möjligheten för asylsökande att beviljas dagersättning och särskilt bidrag vid eget boende under asyltiden och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2591 av Maj Karlsson m.fl. (V):

25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen skyndsamt bör ändra lagstiftningen så att kvinnors behov av skydd mot våld och sexuella övergrepp överordnas utlänningslagen och tillkännager detta för regeringen.
26. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör uppdra åt Migrationsverket att utvärdera och analysera sina genomförda satsningar med fokus på kvinnors våldsutsatthet och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2594 av Christina Høj Larsen m.fl. (V):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag om att återgå till utlänningslagen som den såg ut innan begränsningslagen trädde i kraft och tillkännager detta för regeringen.

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen vid en återgång till utlänningslagens lydelse före den 20 juli 2016 bör återkomma med förslag på översyn av lagen och nödvändiga övergångsbestämmelser och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utreda möjligheten att införa en form av regularisering för den som levt i Sverige under en längre tid, oavsett tidigare uppehållsrättslig status, och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör genomföra en översyn av utlänningslagens åldersgränser och vilka konsekvenser de har i syfte att stärka skyddet för dem mellan 18 och 21 år och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag om att tydliggöra barnspecifika former av förföljelse som flyktinggrund i utlänningslagen och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag om att i utlänningslagen stärka barnets rätt att komma till tals och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag om att utvisningar av tvångsomhändertagna barn förutsätter godkännande av socialnämnden och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag om inrättande av barnanpassade utredningsenheter på Migrationsverket och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag om en tidsgräns för start av asylutredningar som rör barn och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag om inrättande av en särskild inspektion för att säkerställa att Migrationsverkets rutiner och riktlinjer tillämpas rättssäkert och enhetligt och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utreda behoven av ökad kunskap om ensamkommande flickor och specifika asylskäl för gruppen och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag om att stärka skyddet för hbtqi-personer i asylprocess och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör säkerställa att Migrationsverket kan erbjuda tolkar med hbtqi-kompetens och tillkännager detta för regeringen.

15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör tillsätta en utredning för att se över rättssäkerheten inom asylprocesser och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag på hur rätten till familjeåterförening kan stärkas och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma till riksdagen med förslag om ett borttagande av 18-årsregeln i utlänningslagen och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma till riksdagen med förslag om ett återinförande av sista länken-bestämmelsen i utlänningslagen och tillkännager detta för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag om att öka antalet som vidarebosätts till Sverige och tillkännager detta för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med en strategi för återvändandepolitiken som bygger på erfarenheter av vad som fungerar och där migrationspolitikens mål samverkar, enligt beskrivningen ovan, och tillkännager detta för regeringen.
21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att 2016 års ändringar i lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. ska rivas upp och tillkännager detta för regeringen.
22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska återkomma med förslag utifrån Uppehållstillstånd på grund av praktiska verkställighetshinder och preskription (SOU 2017:84) och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2927 av Markus Wiechel (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att återkalla uppehållstillstånd för flyktingar som besökt sitt hemland, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2021/22:2983 av Christian Carlsson (KD):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om registrering av EU-medborgare som varit i Sverige längre än tre månader, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2021/22:2984 av Christian Carlsson (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att minska söktrycket av asylsökande till Sverige samt om ett effektivt återvändande av

personer som saknar skyddsskäl, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2021/22:3046 av Borian Åberg (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att avslå asylansökan för personer som begår brott, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2021/22:3048 av Fredrik Schulte (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att strama upp asylmottagandet och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en snabb handläggning och avvisning av asylsökande från säkra länder och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det framtida asylmottagandet uteslutande bör ske via FN:s kvotflyktingsystem och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att försörjningskravet för anhöriginvandring ska omfatta samtliga svenska medborgare samt de som har uppehållsrätt i Sverige, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utvisning till ett tredjeland som Sverige mot ersättning sluter avtal med för att hantera situationer då det föreligger verkställighetshinder för utvisning och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3066 av Borian Åberg (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att återkalla uppehållstillståndet för personer som semestrat i länder de påstår sig ha flytt ifrån, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2021/22:3237 av Viktor Wärnick (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om skärpta och utökade ordnings- och säkerhetsbefogenheter vid förvar av utlänningar och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3282 av Borian Åberg (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att besluten avseende asylsökandes ålder ska vara icke överklagningsbara och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3313 av Jan Ericson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om indraget uppehållstillstånd vid besök i tidigare hemlandet och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3357 av Magnus Jacobsson (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utvärdera Migrationsverkets hantering av asylsökande afghaner och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3377 av Robert Hannah m.fl. (L):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om åtgärder för att förbättra rättssäkerheten och hållbarheten i asylsystemet och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att nya direktiv bör tas fram som tydligt prioriterar jämställdhet och särskilt utsatta grupper i kvotflyktingsystemet och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att analysera rättstillämpningen när det kommer till fall med förföljelse eller välgrundad fruktan för förföljelse på grund av sexuell läggning, kön eller könsuttryck, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av offentliga biträden i asylärenden och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en väl fungerande återvändarpolitik och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3410 av Rasmus Ling och Emma Hult (båda MP):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om klimatflyktingar och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3514 av Johan Hedin m.fl. (C):

35. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över om den lag som ger en anknytningsperson möjlighet att stanna kvar i Sverige om förhållandet upphört på grund av våld eller andra allvarliga kränkningar är ändamålsenlig och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3516 av Jonny Cato m.fl. (C):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att i de fall avtal eller överenskommelser mellan EU och tredjeland för att kontrollera migration sluts, bör demokratiska principer, grundläggande

- mänskliga rättigheter, principen om non-refoulement, asylrätten och ett värdigt mottagande värnas, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att öka antalet kvotflyktingar som Sverige tar emot, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
 4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att en ny migrationspakt på EU-nivå kommer på plats som bygger på att alla medlemsländer tar ansvar för mottagandet av skyddsbehövande eller för de personer som fått avslag, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
 5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att hanteringen av asylansökningar på EU:s yttre gräns är rättssäker och att Sverige och EU-kommissionen säkerställer detta genom kontinuerlig uppföljning, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
 6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en utredning som ser över rättssäkerheten i asylprocessen, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
 7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka rättssäkerheten genom att verka för att EU:s asylbyrå ser över hur asylbesluten som fattas i medlemsländerna blir mer enhetliga, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
 8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att i de fall ensamma barn ansöker om asyl och inte anses ha skyddsskäl se över möjligheten att göra en mer omfattande bedömning redan i grundärendet huruvida det finns ett ordnat mottagande i hemlandet, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
 9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över om en ökad individualisering av återvändandet kan öka antalet som återvänder efter att ha nekats uppehållstillstånd, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
 10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över om den lag som ger en anknytningsperson möjlighet att stanna kvar i Sverige om förhållandet upphört på grund av att man utsatts för våld eller andra allvarliga kränkningar är ändamålsenlig, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
 11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över om ytterligare åtgärder kan vidtas för att förhindra att en anknytningsperson som kommer till Sverige inom ramen för uppskjuten invandringsprövning utnyttjas, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
 15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utvidga bestämmelsen om återkallelse av uppehållstillstånd i utlänningslagen och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3666 av Annie Lööf m.fl. (C):

134. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över om den lag som ger en anknytningsperson möjlighet att stanna kvar i Sverige om förhållandet upphört på grund av att man utsatts för våld eller andra allvarliga kränkningar är ändamålsenlig, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
135. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över om ytterligare åtgärder kan vidtas för att förhindra att en anknytningsperson som kommer till Sverige inom ramen för uppskjuten invandringsprövning utnyttjas, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2021/22:3759 av Abraham Halef m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om EBO-lagen och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3779 av Johan Forssell m.fl. (M):

24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ändra lagen så att Migrationsverket får visitera inför transporter och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3780 av Johan Forssell m.fl. (M):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur reglerna om den fria rörligheten tillämpas i Sverige och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3817 av Louise Meijer (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att prioritera kvinnor och flickor i kvotflyktningmottagandet och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa nationella villkor i form av integrationspotential i kvotflyktningssystemet och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att minska kvotflyktningmottagandet och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3839 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M):

13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om Migrationsverkets användning av biometriska data och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3840 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska ha en målstyrd, stram och långsiktigt hållbar migrationspolitik och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör införa ett volymmål för asylmottagandet på nordiska nivåer och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en permanent migrationslagstiftning i allt väsentligt ska innebära en faktisk miniminivå enligt EU-nivå och övriga internationella åtaganden och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det ska ställas krav på grundläggande kunskaper i det svenska språket samt krav på kunskaper om det svenska samhället för permanent uppehållstillstånd och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om skärpt försörjningskrav för permanent uppehållstillstånd och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om skärpt vandelskrav för permanent uppehållstillstånd och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om begränsade undantag från kraven för permanent uppehållstillstånd och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett strikt regelverk och skärpta försörjningskrav vid familjeåterförening och anhöriginvandring och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en humanitär skyddsgrund i en permanent migrationslagstiftning ska vara i nivå med de lägst ställda kraven i svenska konventionsåtaganden och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten för familjemedlemmar som sammanbott med en svensk medborgare under en längre tid att ansöka om uppehållstillstånd och avvakta besked på ansökan i Sverige och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska ha en lagstiftning som gör det möjligt att i en krissituation avvisa asylsökande till ett annat säkert land och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det i lag tydligt ska anges vilka skyldigheter en asylsökande har och att det ska leda till konsekvenser om skyldigheterna inte fullgörs och tillkännager detta för regeringen.

15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Migrationsverket tidigt bör ge asylsökande information om svenska lagar och regler och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att genomföra en revision gällande Migrationsverkets verksamhet och effektivitet och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att i lag kräva styrkt identitet på den som söker uppehållstillstånd i Sverige och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utöka möjligheterna att omhänderta pass och andra identitetshandlingar och tillkännager detta för regeringen.
21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att fingeravtryck bör kunna tas från sex års ålder vid inresa, ansökan om uppehållstillstånd på grund av skyddsbehov, förvar samt inre utlänningskontroller och tillkännager detta för regeringen.
23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att bestämmelserna om främlingspass för skyddsbehövande måste skärpas och tillkännager detta för regeringen.
29. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige behöver säkerställa att det inte finns en diskrepans mellan det utrymme för biometrisk behandling som framgår av EU-rätten och det stöd som framgår av nationell rätt och tillkännager detta för regeringen.
30. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att straffen för allvarliga fall av människosmuggling ska skärpas i Sverige och EU och tillkännager detta för regeringen.
31. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ha ett rättssäkert och väl fungerande system för medicinska åldersbedömningar och tillkännager detta för regeringen.
32. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att säkerställa en hög nivå av rättssäkerhet i det svenska asylsystemet och genomföra en oberoende studie av kvaliteten i den svenska asylprocessen och tillkännager detta för regeringen.
33. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om återkallelse av uppehållstillstånd och skyddsstatusförklaring och tillkännager detta för regeringen.
35. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om handläggningstider och tillkännager detta för regeringen.
36. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att begränsa rätten till eget boende under asyltiden och tillkännager detta för regeringen.
37. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa krav på anmälan vid planerad frånvaro från Migrationsverkets asylboenden och tillkännager detta för regeringen.

38. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stödboenden och schablonersättningar vid mottagande av ensamkommande barn och ungdomar ska användas i ökad utsträckning och tillkännager detta för regeringen.
39. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Statskontoret ska ges i uppdrag att snabbutreda om takpriset för Migrationsverkets boenden bör sänkas och om avtalstiderna för dessa boenden bör förändras och tillkännager detta för regeringen.
41. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ett tak om max åtta timmars ersättning för offentliga biträden i asylärenden i första instans och tillkännager detta för regeringen.
43. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska vara drivande för att dagens EU-gemensamma asylsystem på sikt ska ersättas med ett nytt EU-gemensamt asylsystem och tillkännager detta för regeringen.
46. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att återinföra registreringsplikten för EES-medborgare med uppehållsrätt och tillkännager detta för regeringen.
47. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska ansvara för förteckningen över säkra länder och tillkännager detta för regeringen.
48. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att minska antalet vidarebosättningar och tillkännager detta för regeringen.
49. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vid vidarebosättning ställa krav på integrationsförmåga, alternativt prioritera kvinnor, flickor eller hbtq-personer, och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3842 av Maria Malmer Stenergard m.fl. (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att konsekvenserna för ett effektivt och väl fungerande återvändande ska beaktas vid antagande av nya lagar och regler med bäring på det migrationspolitiska området och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Migrationsverket, Polismyndigheten och Kriminalvården ska ges i uppdrag att påtagligt öka antalet verkställda utvisningsbeslut och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen skyndsamt ska tillsätta den utredning som ska se över hur återvändandeprocessen kan bli mer sammanhållen och effektiv och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge i uppdrag till Migrationsverket och Polismyndigheten att tillsätta en myndighetsgemensam arbetsgrupp som identifierar praktiska och

- legala hinder mot ett effektivare samarbete och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Migrationsverket och Polismyndigheten ska ges i uppdrag att arbeta med att vidareutveckla myndigheternas ärendehanteringssystem och göra dem förenliga med varandra och tillkännager detta för regeringen.
 8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att fler myndigheter bör få i uppdrag att prioritera ett fungerande återvändande och tillkännager detta för regeringen.
 9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att sekretessbelägga verkställighetsdatum för att säkerställa ett ordnat återvändande och tillkännager detta för regeringen.
 11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att begränsa möjligheten till undantag från skyldigheten att ha arbetstillstånd till personer med presumtivt bifall på sina asylansökningar och tillkännager detta för regeringen.
 13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en bredare översyn av möjligheten att återropa verkställighetshinder och hur processen kan effektiviseras och tillkännager detta för regeringen.
 14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Migrationsverkets arbete med självmant återvändande behöver intensifieras och effektiviseras och tillkännager detta för regeringen.
 15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa avreseboenden i Migrationsverkets regi och tillkännager detta för regeringen.
 16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att låta utvärdera och ändra 2016 års ändring i lagen om mottagande av asylsökande m.fl. om nedsatt ersättning och indraget boende och tillkännager detta för regeringen.
 19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förena beslutet om nekad inresa med beslutet om avvisning till ett gemensamt beslut och att beslutet ska kunna förenas med ett återreseförbud, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
 20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att återreseförbud ska kunna meddelas när en person som har gällande av- eller utvisningsbeslut återvänder till Sverige och tillkännager detta för regeringen.
 21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det i fler situationer ska vara straffbart att bryta mot ett återreseförbud och tillkännager detta för regeringen.
 22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av Polismyndighetens möjlighet till direktavvisning även när asylskäl återopas och tillkännager detta för regeringen.
 23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Polismyndighetens beslut om avvisning endast ska kunna upphävas

- genom beviljat uppehållstillstånd eller av överinstans och tillkännager detta för regeringen.
24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en utvärdering av instansordningen liksom Polismyndighetens möjlighet att överklaga och vara part när myndighetens avvisningsbeslut överklagas och tillkännager detta för regeringen.
 25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Migrationsverket och Polismyndigheten ska verka för ökad samsyn rörande bedömning och klassificering av verkställbarhet och identitet och tillkännager detta för regeringen.
 27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ställa tydligare krav på länder som tar emot svenskt bistånd att samarbeta i återvändandearbetet samt överväga att finansiera återetableringsstöd genom biståndsbudgeten när det är möjligt och tillkännager detta för regeringen.
 28. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige i större utsträckning ska söka diplomatiska garantier och tillkännager detta för regeringen.
 30. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utökade möjligheter till förvar och ökad säkerhet vid förvaren och tillkännager detta för regeringen.
 31. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förbättring av Migrationsverkets riskbedömningar och tillkännager detta för regeringen.
 33. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det snarast utreds vilka ytterligare åtgärder som behöver vidtas för att förhindra att personer genom sitt agerande omöjliggör verkställighet av utvisningsbeslut, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
 34. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en asylansökan ska avslås eller ett uppehållstillstånd återkallas om en utländsk medborgare begår ett brott med ett straffvärde motsvarande fängelse, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2021/22:3869 av Johan Andersson m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga en översyn av EBO-lagen och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3883 av Lars Adaktusson m.fl. (KD):

29. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör undersöka möjligheten att på ett rättssäkert sätt intensivifiera arbetet med att verkställa utvisningar genom avtal med diplomatiska garantier och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3884 av Robert Halef (KD):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att säkerställa att utvisningar verkställs och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3965 av Johan Pehrson m.fl. (L):

13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utvärdera EBO-reformen och tillkännager detta för regeringen.
28. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Migrationsverket bör få i uppdrag att ta fram en digital kurs som anhängiginvandrare ska genomföra innan de kommer till landet, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2021/22:3996 av Joar Forssell m.fl. (L):

10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om fler lagliga vägar in i Europa och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en gemensam migrationspolitik och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3997 av Jakob Olofsgård m.fl. (L):

74. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kommuner ska ha rätt att införa undantag från EBO-lagen i områden som anses vara utsatta och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:4004 av Barbro Westerholm m.fl. (L):

16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om asylsökande hbtq-personer och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ökad trygghet för hbtq-personer på asylboenden och tillkännager detta för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om Sveriges arbete med EU:s familjebegrepp och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:4033 av Ulf Kristersson m.fl. (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att målet med invandringen sammantaget ska vara bra för Sverige och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett volymmål för invandringen och tillkännager detta för regeringen.
- 6.1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om krav på språkkunskaper och kunskaper om det svenska samhället för

permanent uppehållstillstånd och medborgarskap och tillkännager detta för regeringen.

Förslaget behandlas i den del som avser krav på språkkunskaper och kunskaper om det svenska samhället för permanent uppehållstillstånd bör införas

7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att nyanländas dagersättning bör villkoras med deltagande i Migrationsverkets samhällsintroduktion och tillkännager detta för regeringen.
24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa EBO för asylsökande och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:4096 av Annika Hirvonen m.fl. (MP):

10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om Migrationsverkets handläggning av asylärenden och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:4173 av Pia Steensland m.fl. (KD):

16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om obligatoriska hälsosamtal för asylsökande och nyanlända och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:4184 av Andreas Carlson m.fl. (KD):

13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Migrationsverket ska få lagra biometriska data för alla utlänningar som söker uppehållstillstånd i Sverige, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2021/22:4189 av Andreas Carlson m.fl. (KD):

21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om sexualbrott och asylansökan och tillkännager detta för regeringen.
25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om skärpt straff för människosmuggling och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:4193 av Andreas Carlson m.fl. (KD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om fri rörlighet och fattiga EU-medborgare och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om registrering av EU-medborgare som varit här längre än tre månader, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2021/22:4212 av Sofia Damm m.fl. (KD):

11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om avslutat etableringsprogram som ett villkor för permanent uppehållstillstånd och tillkännager detta för regeringen.
29. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kvalitetssäkra hälsosamtalen och göra dem obligatoriska och tillkännager detta för regeringen.
34. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa godkänt prov i svenska språket och samhällsorientering som villkor för att få sin ansökan om permanent uppehållstillstånd prövad inom tre år från beviljat tillfälligt uppehållstillstånd och tillkännager detta för regeringen.
35. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa godkänt språkprov och samhällsorienteringsprov som villkor för att få permanent uppehållstillstånd för den som har fortsatt skyddsbehov efter tre år, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
47. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att nyanlända ska kunna arbeta utan avräkning mot dagersättningen upp till en inkomst om 3 000 kronor brutto i månaden och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:4214 av Hans Eklind m.fl. (KD):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att värna en ordnad, human, rättssäker och långsiktigt ansvarsfull integrations- och migrationspolitik som värnar asylrätten, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att minska söktrycket av asylsökande till Sverige och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om asylansökningsområden och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av korrekta beslutsunderlag och om att stärka drivkrafterna för asylsökande att medverka till att identiteten fastställs, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över bedömningen av den asylsökandes identitet och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka migrationsdomstolarna och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att asylsökande ska ha ett arbetskrav vid det egna asylboendet och tillkännager detta för regeringen.

16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om krav för att erhålla ett permanent uppehållstillstånd och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en humanitär ventil ska återinföras i migrationslagstiftningen och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att försörjningskrav ska gälla för alla utom egna barn under 18 år och tillkännager detta för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att försörjningskrav ska gälla för anknytningspersonen vid familjeåterförening och tillkännager detta för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om tidsbegränsat uppehållstillstånd för varaktigt bosatta och tillkännager detta för regeringen.
21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kvotflyktingar ska beviljas permanenta uppehållstillstånd vid första beslutstillfället och tillkännager detta för regeringen.
22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om kvinnor som kränks eller riskerar att kränkas under tiden för den s.k. tvåårsregeln och tillkännager detta för regeringen.
24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att värna effektiva handläggningar för asylmål och tillkännager detta för regeringen.
25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hanteringen av offentliga biträden vid asylmål och tillkännager detta för regeringen.
26. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen skyndsamt bör bereda förslagen som lämnats i SOU 2018:83 och tillkännager detta för regeringen.
27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om rättssäkerhet i bedömningen av konvertiter och tillkännager detta för regeringen.
28. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av prövningen gällande åldersbedömningar, konvertiter och hbt-plus-personer och tillkännager detta för regeringen.
29. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om rättssäkra åldersbedömningar i asylprocessen och tillkännager detta för regeringen.
30. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska ta initiativ till förhandlingar om ramverk för diplomatiska garantier om human behandling för att möjliggöra ökat återvändande och tillkännager detta för regeringen.
32. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda ansvaret för återvändandearbetet och tillkännager detta för regeringen.

33. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utvisningsbeslut inom ramen för EU-samarbetet och tillkännager detta för regeringen.
40. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbättra återetableringsstödet och tillkännager detta för regeringen.
41. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om avvisningar och utvisningar och tillkännager detta för regeringen.
45. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om säkra länder och tillkännager detta för regeringen.
58. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att EU ska verka för ett effektivt återvändande av de som saknar skyddsskäl, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.